

Gymnázium Varnsdorf, Střelecká 1800,
VARNSDORF 407 47

Školní vzdělávací program

Osmileté všeobecné studium

OSMILETÉ VŠEOBECNÉ STUDIUM

(zpracováno podle RVP ZV a RVP GV)

název ŠVP:

IN PRINCIPIO ERAT VERBUM...

NA POČÁTKU BYLO SLOVO...

Tradiční motto našeho gymnázia vždy vyjadřovalo jeho vznešené poslání - s hrdostí se tak hlásíme k bohaté historii našeho gymnázia a doufáme, že jeho odkaz naplňujeme.

1.2 Vzdělávací program: osmiletý
1.3 Studijní forma vzdělávání: denní a distanční forma vzdělávání

1.4 Předkladatel

Název školy: Gymnázium Varnsdorf
 Adresa: Střelecká 1800, 407 47 Varnsdorf
 IČO: 47274751
 Rezortní identifikátor školy: 600010163
 IZO: 110017919
 Ředitel školy: Ing. Bc. Jiří Jakoubek
 e-mail: jakoubek@bgv.cz
 Koordinátor pro tvorbu ŠVP: Mgr. František Paulus
 e-mail: paulus@bgv.cz
 Další kontakty: telefon: 412 371 423
 web: www.bgv.cz

1.5 Zřizovatel

Název: Biskupství litoměřické
 Adresa: Dómské náměstí 1, Litoměřice 412 77
 Kontakty: ordinariat@biskupstvi-ltm.cz
www.biskupstvi-ltm.cz

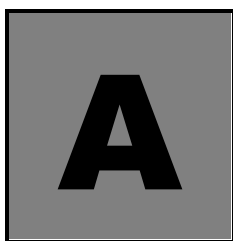
1.6 Platnost dokumentu od 1. září 2006 – aktualizace 1. 9. 2021

 Ing. Bc. Jiří Jakoubek, ředitel

OBSAH

A	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
	2.1 Velikost školy	6
	2.2 Vybavení školy – materiální zabezpečení.....	6
	2.3 Charakteristika pedagogického sboru – personální zabezpečení	6
	2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	7
	2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty, sociální partneři	7
	2.6. Školní klub - Akademie příslibu I, Středisko volného času - Akademie příslibu II.....	7
	CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
	3.1 Zaměření školy.....	8
	3.2 Profil absolventa	10
	3.3 Organizace přijímacího řízení – vstupní předpoklady.....	10
	3.4 Organizace maturitní zkoušky.....	11
	3.5 Výchovné a vzdělávací strategie	11
	3.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
	3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	16
	3.8 Začlenění průřezových témat	17
B	UČEBNÍ PLÁN.....	25
	UČEBNÍ OSNOVY	28
	Klíč	28
C	5.1 Český jazyk a literatura	29
D	5.2 Anglický jazyk.....	57
E	5.3 Francouzský jazyk, Německý jazyk, Latina.....	77
F	5.4 Matematika a deskriptivní geometrie.....	118
G	5.5 Fyzika	134
H	5.6 Chemie	146
I	5.7 Biologie	156
J	5.8 Zeměpis	184
K	5.9 Dějepis.....	209
L	5.10.1 Občanská výchova	221
	5.10.2 Společenské vědy.....	227
M	5.11 Informační a výpočetní technika	239
N	5.12 Estetická výchova - výtvarná výchova.....	251

O	<i>5.13 Estetická výchova - hudební výchova</i>	<i>263</i>
P	<i>5.14 Tělesná výchova.....</i>	<i>269</i>
Q	<i>5.15 Integrované vzdělávací obory.....</i>	<i>281</i>
R	<i>6 Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy.....</i>	<i>283</i>
	<i>6.1 Pravidla hodnocení žáků</i>	<i>284</i>
	<i>6.2 Autoevaluace školy</i>	<i>284</i>
S	<i>Akademie příslibu I</i>	<i>288</i>
	<i>(školní klub)</i>	<i>288</i>
	<i>Akademie příslibu II.....</i>	<i>288</i>
	<i>(středisko volného času).....</i>	<i>288</i>

2 Charakteristika školy

3 Charakteristika ŠVP

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

- Maximální kapacita školy je 320 žáků.
- Škola má 10 tříd, paralelní třídy v primě a sextě.
- Všech deset tříd víceletého gymnázia – je kmenově umístěno v budově v ulici Střelecká 1800.

2.2 Vybavení školy – materiální zabezpečení

- Budova na Střelecké ulici byla dokončena v roce 1907, od té doby prošla mnoha rekonstrukcemi. Jejím nedostatkem je absence stravovacího traktu a malé sportovní zázemí. (Jedno víceúčelové hřiště, jedna velká tělocvična a jedna malá tělocvična)
- Budova je vybavena odbornými učebnami: učebna zeměpisu, fyziky, biologie, chemie, dvě učebny jazyků, tři učebny informatiky.
- Odborné učebny jsou vybaveny didaktickou technikou, k dispozici je několik desítek notebooků, dataprojektory, elektrická plátna, audiovizuální technika a další moderní technologie, vybavení školy je neustále modernizováno.
- Celá budova školy je pokryta bezdrátovým signálem připojení k Internetu (WiFi), který je dostupný i pro žáky.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru – personální zabezpečení

- Na škole působí 30 vyučujících, část z nich na částečný úvazek, někteří pracují jako externisté.
- Valná většina učitelů je plně aprobovaná. Někteří učitelé působí jako vyučující na ZŠ Východní, Varnsdorf.

- Na škole působí školní speciální pedagožka

Školní speciální pedagožka pracuje přímo na škole, je k dispozici žákům, rodičům i vyučujícím. Poskytuje tyto služby:

Služby poskytované žákům:

- Diagnostika výukových a výchovných problémů
- Péče o žáky s potřebou podpůrných opatření
- Screeningy, ankety, dotazníky
- Individuální případová práce s žáky v osobních problémech (konzultace, vedení)
- Kariérové poradenství
- Prevence školních neúspěchů (náprava, vedení)
- Techniky a psychohygiena učení
- Skupinová a komunitní práce s žáky
- Krizová intervence
- Výuka předmětu speciálně pedagogická péče
- Řešení konfliktů prostřednictvím mediace

Služby poskytované učitelům:

- Metodická podpora
- Programy pro třídy
- Zjišťování sociálního klimatu ve třídách
- Podpora spolupráce třídy a třídního učitele
- Spolupráce na přijímacím řízení

Služby poskytované rodičům:

- Konzultace se zákonnými zástupci při řešení výukových a výchovných problémů
- Kontakty na návazné služby

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

- Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí, organizuje výměnné zájezdy. Jde o Lužickosrbské gymnázium v Budyšíně (Sorbisches Gymnasium Bautzen) a Gymnázium v Drážďanech (Gymnasium Dreikönigschule Dresden) - obě SRN
- Pěvecký sbor gymnázia spolupracuje s celou řadou partnerů a vystupoval na mnoha místech v našem regionu
- Gymnázium se zapojilo do celé řady projektů (Mezinárodní den prodavačů cibule, Zmizelí sousedé, EU peníze školám, Lanterna Futuri, Euroregions, Krajina za školou, Integrace mentálně postižených, environmentální projekty...)

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty, sociální partneři

- Při škole je (podle zákona) zřízena Školská rada. Školská rada má šest členů.
- Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy), kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole.
- V rámci prevence sociálně patologických jevů (všechny typy závislostí, šikana) gymnázium spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami
- Gymnázium je partnerem CHKO Labské pískovce v Děčíně, Domova důchodců v České Kamenici, ÚSP Brtníky.
- Veřejnost je každoročně informována o uplynulém školním roce prostřednictvím výroční zprávy a zprávy o výchovně vzdělávacím plánu mapující nej důležitější události.

2.6. Školní klub - Akademie příslibu I, Středisko volného času - Akademie příslibu II

- při škole je od 1. 9. 2010 zřízen Školní klub a Středisko volného času
- Školní vzdělávací program pro Školní klub, Středisko volného času je samostatně zpracován v části **S**

CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola nabízí všeobecné studium, jehož hlavními rysy jsou:

- Účelné rozložení základního – společného – učiva do nižších ročníků studia
- Velká možnost profilace studia podle zájmů a zaměření žáka
- Rozumné zastoupení všech forem výuky

Škola umožní všem žákům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Charakteristika ŠVP Osmileté všeobecné studium

- ŠVP je zpracován podle RVP ZV (nižší stupeň gymnázia) a RVP GV (vyšší stupeň gymnázia) a vyhovuje všem jejich požadavkům.
- Revize infromatického kurikula byla usnesením vlády ČR č. 927/2014 schválena 12. listopadu 2014 jako součást Strategie digitálního vzdělávání ČR do roku 2020, konkrétně v opatření 2.2 Zdůraznění problematiky digitálních technologií napříč kurikulem a jeho modernizace a opatření 2.3 Modernizace vzdělávací oblasti ICT v rámcových vzdělávacích programech, zdůraznění infromatického myšlení. Revidovaný ICT RVP ZV (vzdělávací obor Informatika) škola zavádí postupně od 1. září 2021 pro 1. ročník (prima A, prima B). Ve školním roce 2024/2025 (1. září 2024) bude revidovaný ICT RVP ZV ve všech ročnících 2. stupně (prima až kvarta nižšího stupně gymnázia).
- V nižších ročnících vyššího stupně gymnázia je vzdělávací obsah ze všech vzdělávacích oblastí RVP GV rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů – je tak vypracován základ pro pozdější profilaci studia.
- Postupně je žákům dána možnost výrazně profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů.
- Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy.
- Během studia je kladen důraz na výuku cizích jazyků, informatiky a environmentální výchovy.
- Prvním cizím jazykem je jazyk anglický.
- Další cizí jazyk si žák volí pro studium od prvního ročníku z aktuální nabídky. Možnosti jsou zpravidla jazyk německý, jazyk francouzský. Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců, změna v průběhu studia ani při přechodu na vyšší stupeň gymnázia není možná. Žáci, kteří jsou přijati ke studiu od pátého ročníku, provádí volbu Dalšího cizího jazyka pro celé studium.
- Je zachována klasická nabídka předmětů – bez integrace, je však kladen velký důraz na provázanost učebních osnov ve všech předmětech.
- ŠVP Osmileté všeobecné studium dále žákům poskytuje:
 - větší motivaci ke studiu díky možnosti pracovat s žáky v mladším věku
 - trvalejší a hlubší pracovní návyky
 - častější projektovou výuku

- lepší znalost cizích jazyků díky dlouhodobější práci s žáky stejné úrovně
- nabídku aktivit pro volný čas žáků

3.2 Profil absolventa

Profil absolventa ŠVP Osmileté všeobecné studium

- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech, zejména v oblastech, jejichž rozšíření si zvolí formou volitelných předmětů pro druhý, třetí a čtvrtý ročník studia.
- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP GV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které výrazně převyšují požadavky RVP GV v oblastech, které si zvolí formou volitelných předmětů během studia. Jsou tak připraveni ke studiu na VŠ dle svého výběru. Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných předmětů je tak žákům umožněna kvalitní příprava na jakýkoli typ vysoké školy.
Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni jsou znalosti absolventů zařazeny do souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi.
- Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse. Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni a pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií již na nižším stupni mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.
Podrobnější informace lze nalézt v kapitole 3.5 Výchovné a vzdělávací strategie.
- Žáci mají možnost ke konci studia složit některou z mezinárodně uznávaných zkoušek z cizího jazyka.

Ve výroční zprávě jsou uvedeny statistiky výsledků žáků u maturitních zkoušek a další aktuální informace.

3.3 Organizace přijímacího řízení – vstupní předpoklady

- Přijímací řízení se řídí ustanoveními příslušného zákona a prováděcí vyhláškou MŠMT.
- O přijetí ke studiu rozhoduje pořadí uchazečů o studium, které je dáno součtem všech bodů přidělených v přijímacím řízení (jak bodů ze všech zkoušek, tak bodů za hodnocení předchozího vzdělávání, a za aktivity v mimoškolních činnostech).
- Uchazeči o studium podle **ŠVP Osmileté všeobecné studium – první čtyři roky studia** skládají jednotnou přijímací zkoušku z matematiky – písemnou formou, z českého jazyka – písemnou formou a dalšími kritérii je prospěch a účast uchazeče v mimoškolní zájmové činnosti (umělecké, sportovní, jazykové, technické a všeobecně rozvíjející organizované činnosti). Každá část zkoušky je obodována. Náplň zkoušek je dána požadavky RVP ZV pro žáky studující 5. ročník ZŠ.
- Uchazeči o studium (doplnění ročníku s ohledem na kapacitní možnosti třídy) podle **ŠVP Osmileté všeobecné studium – studium od 5. ročníku** mají jako kritérium prospěch., který je obodován. Jednotné přijímací zkoušky se nekonají.
- Uchazeči o studium, u kterých byla diagnostikována potřeba podpůrných opatření mají průběh jednotných přijímacích zkoušek upraven dle doporučení školského poradenského zařízení.

- Přesné informace o bodování jednotlivých částí přijímací zkoušky, o bodech přidělovaných za výsledky předchozího studia a za mimoškolní činnosti, o úpravě průběhu přijímací zkoušky pro potřebné uchazeče o studium lze najít na internetových stránkách www.bgv.cz a ve výroční zprávě.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

- Organizace maturitní zkoušky se řídí ustanoveními příslušného zákona a prováděcí vyhláškou MŠMT.
- Cizím jazykem ve společné části maturitní zkoušky je jazyk anglický, německý nebo francouzský
- Volitelnou zkoušku ve společné části maturitní zkoušky mohou žáci skládat z každého z předmětů:
 - Matematika
 - Cizí jazyk
- Profilová zkouška se řídí rozhodnutím ředitele školy o konání profilové části maturitní zkoušky na příslušný školní rok, kde je stanoveno: počet povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky, nabídka povinných předmětů profilové části maturitní zkoušky, počet nepovinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky, nabídka nepovinných předmětů profilové části maturitní zkoušky, termín konání ústní zkoušky profilové části maturitní zkoušky, termín podání přihlášky k maturitní zkoušce.
- Maturitní zkoušku v profilové části lze skládat pouze z povinných a volitelných předmětů daných učebním plánem, pokud úhrnná hodinová dotace za dobu studia činí 144 hodin (viz kapitola 4) s výjimkou tělesné výchovy, výtvarné výchovy a hudební výchovy.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

- Ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o:
 - podporu výuky pomocí didaktické techniky,
 - semináře a diskuse,
 - samostatné a týmové projekty,
 - dlouhodobou samostatnou práci (ročníková práce v septimě),
 - jazykové studijní pobyty,
 - prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce),
 - praktickou výuku (exkurze, školy v přírodě)
 - klasifikační týdny.
- Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a výsledky svého studia.
- Škola je zapojena do projektu Mediace do škol, všichni žáci i učitelé mají možnost využít k řešení konfliktů vyškolené mediátory.
- Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.

- Učební plán je sestaven jako variabilní. Žáci tak mají možnost využít nabídku z bloku volitelných předmětů na vyšším stupni gymnázia studovat obory podle svého profesního zájmu.
- Při dělení tříd na skupiny je brán ohled zejména na pokročilost žáků.
- Škola nabízí další aktivity pro volný čas žáků – školní klub (AP I – část S), středisko volného času (AP II – část S) a formou nepovinných předmětů.
- Žáci mají možnost podílet se na řízení a organizaci školního života prostřednictvím studentského parlamentu.
- Škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Následující tabulka podává ucelený přehled hlavních aktivit, které jsou součástí výuky.

Nižší stupeň gymnázia

Frontální výuka - je běžně používanou strategií - je zařazena v každém ročníku studia	kompetence k učení
Výuka pomocí prostředků ICT - je podpůrnou formou při výuce jednotlivých předmětů - je využíváno digitálních učebních materiálů (DUM)	kompetence komunikativní kompetence k učení
Pamětné učení, zvládnutí faktů - je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí	kompetence k učení
Laboratorní práce - jsou zařazovány průběžně v předmětech biologie, chemie a fyzika - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní
Klasifikační týden - je zařazován na konci prvního a druhého pololetí každého ročníku - výsledky z jednotlivých předmětů jsou významnou součástí klasifikace žáků	kompetence k učení kompetence komunikativní kompetence sociální a personální
Škola v přírodě pro žáky prvního ročníku – aklimatizační pobyt - probíhá na začátku studia, zpravidla v září - délka trvání je 3 – 7 dní - jejím hlavním cílem je utvoření třídního kolektivu a seznámení žáků mezi sebou a s vyučujícími	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Výměnné a studijní pobyty - škola pořádá ve spolupráci s partnerskou školou v Budyšině výměnné pobyty a studijní pobyty - výměnné pobyty jsou určeny převážně pro zájemce z řad žáků třetích až čtvrtých ročníků	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Jazykový studijní pobyt - probíhá v anglicky mluvících zemích - jde o spojení studijního a poznávacího pobytu (bydlení v rodinách, návštěva školy) - koná se zpravidla jednou za dva roky	Kompetence sociální a personální Kompetence komunikativní Kompetence k řešení problémů Kompetence k učení
Jazykové soustředění	kompetence sociální a

- jeho hlavním cílem je rozdělení třídy na skupiny podle znalostí cizího jazyka a intenzivní zahájení studia jazyka	personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Lyžařský výcvikový kurz pro žáky - délka trvání je 6 – 7 dní	kompetence občanské kompetence komunikativní
Projektové vyučování - je zařazeno pro žáky všech ročníků, - jsou zadána různá témata (zpravidla z oblasti environmentální výchovy), žáci si volí problém, který řeší - důraz je kladen na řešení problému v týmu, mezipředmětové vztahy a na prezentaci výsledků - je zařazován v předem známých termínech – změna vyučování (exkurze, praktická výuka, samostatná a týmová práce žáků, prezentace výsledků) - jsou zpracovány výstupy v různé formě (více na www.bgv.cz)	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Exkurze, praktická výuka - pro praktickou výuku jsou využívána zařízení, která praktickou výuku nabízejí	kompetence k učení
Dramatická výchova - jde o doplnění výuky českého jazyka a literatury a občanské výchovy - žáci se věnují uměleckému přednesu - pravidelně se zúčastňují přehlídek umělecké tvorby	kompetence sociální a personální kompetence občanské
Předmětové soutěže - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích - je vedena tabule úspěchů ve všech předmětových soutěžích	kompetence k učení kompetence k řešení problémů
Sportovní soutěže - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol - každoročně je koncem roku pořádán přebor gymnázia ve vybraných sportovních disciplínách (jednotlivci i kolektivy) - je vedena tabule rekordů ve vybraných disciplínách	kompetence sociální a personální
Pěvecký sbor - škola nabízí žákům činnost ve školním pěveckém sboru - pěvecký sbor se pravidelně účastní školních a kulturních akcí - alespoň jednou ročně se pořádá soustředění pěv. sboru	kompetence sociální a personální kompetence občanské

Vyšší stupeň gymnázia

Frontální výuka - je běžně používanou strategií - je zařazena v každém ročníku studia	kompetence k učení
Výuka pomocí prostředků ICT - je podpůrnou formou při výuce jednotlivých předmětů - je využíváno digitálních učebních materiálů (DUM)	kompetence komunikativní kompetence k učení

Pamětné učení, zvládnutí faktů - je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí	kompetence k učení
Laboratorní práce - jsou zařazovány průběžně v předmětech biologie, chemie a fyzika - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence k podnikavosti
Klasifikační týden - je zařazován na konci prvního a druhého pololetí každého ročníku - výsledky z jednotlivých předmětů jsou významnou součástí klasifikace žáků	kompetence k učení kompetence komunikativní kompetence sociální a personální kompetence k podnikavosti
Srovnávací zkouška - jsou zařazovány nejpozději na konci pátého ročníku ve vybraných předmětech (pro nově přijaté žáky do 1. ročníku vyššího stupně gymnázia) - výsledky jsou součástí klasifikace žáků	kompetence k učení kompetence k řešení problémů
Škola v přírodě pro žáky kvinty - stmelovací pobyt - probíhá na začátku studia, zpravidla v září - délka trvání je 2 – 5 dní - jeho hlavním cílem je stmelení a formování třídního kolektivu	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k podnikavosti
Jazykový studijní pobyt - probíhá v anglicky mluvících zemích - jde o spojení studijního a poznávacího pobytu (bydlení v rodinách, návštěva školy) - koná se zpravidla jednou za dva roky	kompetence sociální a personální kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence k učení kompetence k podnikavosti
Jazykové soustředění - jeho hlavním cílem je rozdělení třídy na skupiny podle znalostí cizího jazyka a intenzivní zahájení studia jazyka	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Výměnné a studijní pobyty - škola pořádá ve spolupráci s partnerskou školou v Budyšině výměnné pobyty a studijní pobyty - výměnné pobyty jsou určeny převážně pro zájemce z řad žáků šestých a sedmých ročníků	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k podnikavosti
Lyžařský výcvikový kurz - délka trvání je 6 – 7 dní	kompetence občanské kompetence komunikativní
Letní sportovní kurz (vodácký nebo turistický) pro žáky sedmého ročníku - žáci si volí z nabízených zaměření sportovních kurzů - délka trvání je 5 – 9 dní podle zaměření	kompetence občanské kompetence komunikativní
Projektové vyučování - je zařazeno pro žáky všech ročníků, - jsou zadána různá témata (zpravidla z oblasti environmentální výchovy), žáci si volí problém, který řeší - důraz je kladen na řešení problému v týmu,	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní

mezipředmětové vztahy a na prezentaci výsledků - je zařazován v předem známých termínech – změna vyučování (exkurze, praktická výuka, samostatná a týmová práce žáků, prezentace výsledků) - jsou zpracovány výstupy v různé formě (více na www.bgv.cz)	kompetence k podnikavosti
Ročníková práce - žáci sedmého ročníku samostatně zpracovávají práci na zvolené téma - témata jsou zadávána v říjnu v sedmém ročníku - hodnoceno je zpracování a obhajoba práce - obhajoba práce je povinnou součástí ročníkové práce	kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní kompetence k podnikavosti
Exkurze - pro doplnění výuky jsou pořádány exkurze - exkurze probíhají v předem známých termínech – rozvrh exkurzí je stanoven na základě možností v průběhu školního roku - náplň je stanovena podle aktuální nabídky	kompetence k učení kompetence k podnikavosti
Dramatická výchova - jde o doplnění výuky Českého jazyka a literatury a Společenských věd - žáci se věnují uměleckému přednesu - pravidelně se zúčastňují přehlídek umělecké tvorby	kompetence sociální a personální kompetence k řešení problémů kompetence občanské
Předmětové soutěže - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích - je vedena tabule úspěchů ve všech předmětových soutěžích	kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní
Sportovní soutěže - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol - každoročně je koncem roku pořádán přebor gymnázia ve vybraných sportovních disciplínách (jednotlivci i kolektivy) - je vedena tabule rekordů ve vybraných disciplínách	kompetence sociální a personální
Pěvecký sbor - škola nabízí žákům činnost ve školním pěveckém sboru - pěvecký sbor se pravidelně účastní školních a kulturních akcí - alespoň jednou ročně se pořádá soustředění pěveckého sboru	kompetence sociální a personální kompetence občanské

3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření

Škola v souladu s inkluzívními trendy (Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných 27/2016 Sb.) vzdělává žáky s potřebou podpůrných opatření. Převážnou část tvoří žáci se specifickou poruchou učení, dále se smyslovým postižením, žáci s mimořádným nadáním.

Poskytování podpůrných opatření je limitováno prostorovými možnostmi školy a počtem žáků ve třídě.

Podpůrná opatření prvního stupně zahrnují úpravy metod, organizace výuky a hodnocení vzdělávání a jsou definována na základě doporučení výchovné poradkyně, školní speciální pedagožky a jednotlivých vyučujících. Jsou zapracována do přehledu podpůrných opatření, který je aktualizován pro každý školní rok. Pokud realizace těchto opatření nevedou k eliminaci potíží, je žákovi doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Na základě doporučení ŠPZ škola realizuje další podpůrná opatření, jako je vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu s využitím speciálních metod, postupů, využití kompenzačních pomůcek, pedagogická intervence, dopomoc asistenta pedagoga apod.

3.7 Zabezpečení výuky žáků vynikajících v mimoškolních oblastech

- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod. mohou studovat podle individuálního studijního plánu.
- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží, mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou studia podle individuálního studijního plánu.
- O studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci. Škola rozlišuje tři typy individuálních studijních plánů:

1) Termínované zkoušení. Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito žáci dohodnut den v týdnu, kdy mohou být z daného předmětu přezkušováni. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních.

Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích (Matematická olympiáda apod.), věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.

2) Úlevy z výuky. Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí.

Tento studijní plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky.

3) Samostatné studium. Žák dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny.

Tento studijní plán je udělován výjimečně, např. reprezentantům ČR v některé sportovní disciplíně, jejichž sezóna jim neumožňuje pravidelnou návštěvu školy.

- Na udělení individuálního studijního plánu nemají žáci nárok a může jim být odebrán. Stane se tak v případě, že nedodržují povinnosti (zejména termíny uzavírání klasifikace, docházku do výuky apod.), které jsou jim uloženy. Podmínkou udělení individuálního studijního plánu jsou také dobré studijní výsledky.

3.8 Začlenění průřezových témat

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných vzdělávacích předmětů.

Následující tabulka podává celkové shrnutí. Ve sloupci "Zařazení do výuky, odkaz" je konkretizováno zařazení daného tematického okruhu. Je zde zpravidla uveden odkaz na příslušný řádek v učebních osnovách, kde je konkrétně uvedeno, jak je tematický okruh začleněn do obsahu daného předmětu.

Tam je také patrné, v jakém předmětu, jakém ročníku a jakou formou je daný tematický okruh vyučován.

Nižší stupeň gymnázia (průřezová témata podle RVP ZV)

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do výuky, odkaz
P1 Osobnostní a sociální výchova	P1.1 Rozvoj schopností poznávání	Součást všech vzdělávacích předmětů
	P1.2 Sebepoznání a sebepojetí	Č: 1.31, 1.40, 1.42 Bi: průběžně celé studium, (zejména v antropologii, tercie) A: 1. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 1. – 4. ročník průběžně Ov: 10.2
	P1.3 Seberegulace a sebeorganizace	Ov: 10.2
	P1.4 Psychohygiena	Bi: průběžně celé studium, aplikace vhodných pracovních metod, operativní využití teorie (zejména v antropologii, tercie)
	P1.5 Kreativita	Č: 1.22, 1.28, 1.38, 1.40 Bi: průběžně celé studium (rozvíjení kompetencí k řešení problémů, obecná preference problémové výuky) Další cizí jazyk: 1. – 4. ročník průběžně Vv, Hv: prolíná celým studiem
	P1.6 Poznávání lidí	Další cizí jazyk: 1. – 4. Ročník průběžně Dramatická výchova (viz kapitola 3.5)
	P1.7 Mezilidské vztahy	Č: 1.21, 1.25, 1.27, 1.34, 1.39 A: 2. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 3. – 4. ročník průběžně

	P1.8 Komunikace	Č: 1.21, 1.25, 1.27, 1.34, 1.37, 1.39, 1.43, 1.44, 1.45 A: 2. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 3. – 4. ročník průběžně Fcv, Bi LP, Chev: laboratorní práce ve skupinách či dvojicích Bi, semináře, projektová výuka Vv, Hv: prolíná celým studiem Projekt (viz kapitola 3.5), Dramatická výchova (viz kapitola 3.5), součást všech vzdělávacích předmětů (ústní zkoušení, referáty)
	P1.9 Kooperace a kompetence	Č: 1.44 A: 2. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 3. – 4. ročník průběžně Projekt (viz kapitola 3.5), součást všech vzdělávacích předmětů (ústní zkoušení, referáty) Fcv, Bi LP, Chev: laboratorní práce ve skupinách či dvojicích, projektová výuka
	P1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Bi: průběžně celé studium, zobecňování znalostí a dovedností
	P1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika	Bi: průběžně celé studium, vytváření povědomí vlastní hodnoty a pozitivních vztahů k okolí
P2 Výchova demokratického občana	P2.1 Občanská společnost a škola	Ov: 10.1, 10.3, třídní samospráva
	P2.2 Občan, občanská společnost a stát	Ov: 10.4
	P2.3 Formy participace občanů v politickém životě	Ov: 10.4
	P2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D: 9.7, 9.8 Ov: 10.4
P3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	P3.1 Evropa a svět nás zajímá	Z: 8.4, 8.5, 8.8 Další cizí jazyk: 1. – 4. ročník průběžně

	P3.2 Objevujeme Evropu a svět	A: 3. – 4. ročník průběžně Další cizí jazyk: 1. – 4. ročník průběžně
	P3.3 Jsme Evropané	D: 9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7, 9.8 Hv: prolíná celým studiem Z: 8.10, 8.11
P4 Multikulturní výchova	P4.1 Kulturní diference	Hv, Vv: prolíná celým studiem Bi: 7.28
	P4.2 Lidské vztahy	Č: 1.36 Bi: 7.28 Další cizí jazyk: 1. – 4. ročník průběžně
	P4.3 Etnický původ	D: 9.2 Bi: 7.28
	P4.4 Multikulturalita	Č: 1.47 Hv, Vv: prolíná celým studiem Bi: 7.28 Další cizí jazyk: 1. – 4. ročník průběžně
	P4.5 Princip sociálního smíru a solidarity	Bi: 7.28
P5 Environmentální výchova	P5.1 Ekosystémy	Bi: 7.2, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 7.14, 7.15, 7.17, 7.21, 7.22, 7.24, 7.25, 7.47, 7.49
	P5.2 Základní podmínky života	D: 9.3 Bi: 7.47, 7.49
	P5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	F: 5.13, 5.15 Ch: 6.2, 6.5, 6.10, 6.11, 6.12 Z: 8.5, 8.6, 8.7 Bi: 7.47, 7.49
	P5.4 Vztah člověka k prostředí	A: 3. – 4. ročník průběžně Projekt Ch: 6.14, Bi: 7.47, 7.49
P6 Mediální výchova	P6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Č: 1.24, 1.26, 1.33, 1.43 M: 4.8
	P6.3 Stavba mediálních sdělení	Č: 1.24, 1.42, 1.45
	P6.4 Vnímání autora mediálních sdělení	Č: 1.23, 1.28, 1.29, 1.35, 1.38, 1.40
	P6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti	Č: 1.45
	P6.6 Tvorba mediálního sdělení	Č: 1.32, 1.45 Další cizí jazyk: 1. – 4. ročník

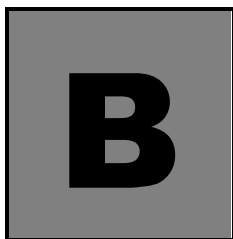
		průběžně
	P6.7 Práce v realizačním týmu	Projekt

Vyšší stupeň gymnázia (průřezová témata podle RVP GV)

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do výuky, odkaz
P1 Osobnostní a sociální výchova	P1.12 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Dramatická výchova (viz kap. 3.5) A: 5. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně Sv: 10.8 Bi: průběžně celé studium, vytváření povědomí vlastních povahových rysů a schopností, rozvíjení pocitu zodpovědnosti za své jednání (zejména pak v septimě, antropologie, AP)
	P1.13 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Sv: 10.8 14.4 Tělesná výchova Bi: průběžně celé studium, vytváření schopnosti ovlivňovat vlastní povahové rysy, rozvíjet a v praxi aplikovat získané teoretické znalosti a praktické dovednosti (zejména pak v septimě, antropologie, AP)
	P1.14 Sociální komunikace	Č: 1.55, 1.73, 1.75 A: 5. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně Vv, Hv: prolíná celým studiem – skupinová práce Bi: průběžně celé studium, rozvíjení empatie a schopnosti kultivované komunikace
	P1.15 Morálka všedního dne	Sv: 10.9, 10.12, 10.15
	P1.16 Spolupráce a soutěž	A: 5. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně F, Bi, Ch: laboratorní práce ve skupinách či dvojicích, herní a soutěžní činnosti, včetně, AP Vv, Hv: prolíná celým studiem – skupinová práce
P3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	P3.4 Globalizační a rozvojové procesy	Z: 8.13, 8.14, 8.15, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19, 8.20, 8.22, 8.23, 8.24, 8.25 D: 9.13, 9.14, 9.15, 9.16, 9.17, 9.18, 9.19, 9.20

P3.5 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z: 8.14, 8.15, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19, 8.20, 8.22, 8.23,8.24, 8.25 D: 9.20
P3.6 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z: 8.14, 8.16, 8.17, 8.18, 8.19, 8.20, 8.22,8.22, 8.23, 8.24, 8.25 Sv: 10.10
P3.7 Žijeme v Evropě	Č: 1.79, 1.80, 1.81,1.82, 1.83, 1.84, 1.85, 1.86 1.87 A: 6. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně F: 5.17, Z: 8.19, 8.20, 8.21, 8.22, 8.25 Sv: 10.10, 10.13, 10.16
P3.8 Vzdělávání v Evropě a ve světě	A: 7. – 8. ročník průběžně Sv: 10.16 Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně

P4 Multikulturní výchova	P4.6 Základní problémy sociokulturních rozdílů	A: 7. – 8. ročník průběžně Další cizí jazyk: 8. ročník průběžně Z: 8.18, 8.19, 8.20, 8.22, 8.23, 8.24
	P4.7 Psychosociální aspekty interkulturality	Sv: 10.9, 10.10
	P4.8 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Č: 1.52, 1.75 Z: 8.17, 8.18, 8.19, 8.20, 8.22, 8.23, 8.24
P5 Environmentální výchova	P5.5 Problematika vztahu organismu a prostředí	F: 5.24 Bi: 7.50, 7.51, 7.52, 7.53, 7.59, 7.60, 7.63, průběžně v celém rozsahu učiva Z: 8.9, 8.12
	P5.6 Člověk a životní prostředí	A: 7. – 8. ročník průběžně F: 5.28, 5.34 Ch: 6.16, 6.17, 6.18, 6.19 Bi: 7.50, 7.51, 7.52, 7.53, 7.59, 7.60, 7.63, průběžně v celém rozsahu učiva Z: 8.12, 8.15, 8.17
	P5.7 Životní prostředí České republiky	Ch: 6.17, 6.18 Bi: 7.50, 7.51, 7.52, 7.53, průběžně v celém rozsahu učiva Z: 8.10, 8.11, 8.21
P6 Mediální výchova	P6.8 Média a mediální produkce	Sv: 10.9 Inf: 11.8, 11.9, 11.10
	P6.9 Mediální produkty a jejich významy	A: 7. – 8. ročník průběžně Sv: 10.9 Inf: 11.8, 11.9, 11.10 Další cizí jazyk: 5. – 8. ročník průběžně
	P6.10 Uživatelé	Sv: 10.9 Inf: 11.8, 11.9, 11.10
	P6.11 Účinky mediální produkce a vliv médií	M: 4.36 Sv: 10.9
	P6.12 Role médií v moderních dějinách	D: 9.19, 9.20

4 Učební plán

5 Učební osnovy - klíč

UČEBNÍ PLÁN

Názvy vyučovacích předmětů	nižší stupeň					vyšší stupeň				
	I.	II.	III.	IV.	celk.	V.	VI.	VII.	VIII.	celk.
Český jazyk a literatura 1)	5	4	4	4	17	4	4	4	5	17
Anglický jazyk 2) 18)	3	3	3	3	12	3	3	3	3	12
Německý jazyk 2) 3) 18)	2	2	3	3	10	3	3	3	3	12
Francouzský jazyk 2) 3)	2	2	3	3	10	3	3	3	3	12
Latina 24)	-	-	-	-	-	-	1	2/0	-	3
Deskriptivní geometrie 24)	-	-	-	-	-	-	-	2/0	-	2
Matematika 4)	5	5	5	4	19	5	4	4	4	17
Fyzika 5) 6)	2	2	2	2	8	2	2	2	1	7
Chemie 5) 8)	-	2	2	2	6	2	2	2	1	7
Biologie 5) 6) 7) 8)	2	2	2	2	8	2	2	2	1	7
Zeměpis 8)	2	2	2	2	8	2	2	2	1	7
Dějepis	2	2	2	2	8	2	2	2	1	7
Občanská výchova 9)	1	1	1	1	4	-	-	-	-	-
Společenské vědy 10)	-	-	-	-	-	2	2	2	2	8
Informační a výpočetní technika 11) 12) 25)	1	1	1	1	4	1	1	1	1	4
Estetická výchova – VV, HV 13)	3	2	2	3	10	2	2	-	-	4
Tělesná výchova 14)	2	2	2	2	8	2	2	2	2	8
Volit. předmět pro nižší stupeň 15)	0	0	0	0	0*	-	-	-	-	-
Konverzace AJ/NJ/FJ	-	-	-	-	-	2	2	2	-	6
1. volitelný předmět 17)	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
3. volitelný předmět 21)	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
4. volitelný předmět – seminář 22)	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
	30	30	31	31	122	34 ²³⁾	34 ²³⁾	34 ²³⁾	30 ²³⁾	132

Poznámky:

- 1) Třída se dělí na poloviny v jedné vyučovací hodině do 4. ročníku.
- 2) Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny.
- 3) Volba druhého cizího jazyka probíhá v I. ročníku (realizace FJ je podmíněna dostatečným počtem zájemců pro vytvoření funkční skupiny), pokud v I. ročníku nižšího stupně nebyla pro malý zájem skupina FJ otevřena, nabídne se žákům možnost změny druhého cizího jazyka z NJ na FJ ještě jednou v V. ročníku (pro otevření skupiny opět platí podmínka dostatečného zájmu).
- 4) Třída se dělí na poloviny v jedné vyučovací hodině do 4. ročníku.
- 5) Při laboratorním cvičení – třída je dělena na skupiny.
- 6) Součástí výuky v 1. ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh
- 7) Součástí vzdělávacího obsahu je část obsahu oblasti Člověk a zdraví.
- 8) Součástí vzdělávacího obsahu je obsah předmětu Geologie.
- 9) Součástí vzdělávacího obsahu ve 3. a 4. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Svět práce.
- 10) Součástí vzdělávacího obsahu v 8. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce.
- 11) Třída je ve všech hodinách dělena na dvě skupiny (výjimkou jsou paralelní třídy v primě).
- 12) Součástí vzdělávacího obsahu je obsah oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Využití digitálních technologií.
- 13) V 5. a 6. ročníku volitelně Hudební výchova nebo Výtvarná výchova (třídy se dělí na skupiny).
- 14) Součástí vzdělávacího obsahu je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a zdraví.
- 15) Francouzský nebo německý jazyk v PRIMĚ
- 16) Ve školním roce 2021/2022 nepřiráženo.
- 17) Volitelný předmět 1 - "rétorika".
- 18) Cizí jazyk v primě volí žáci jako pokračování cizího jazyka v návaznosti na ZŠ
- 19) Ve školním roce 2021/2022 nepřiráženo.
- 20) Ve školním roce 2021/2022 nepřiráženo.
- 21) Volitelný předmět 3 - "filozofie".
- 22) Volitelný předmět 2 - "seminář – ZSV/BI/M/D/ČJL.

- 23) Ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 byla celková hodinová dotace v 8. ročníku 31 hodin, ve školním roce 2020/2021 byla v 8. ročníku celková hodinová dotace 30 hodin. Celkový počet hodin za vyšší stupeň zůstane 132 hodin.
- 24) V septimě si žák volí jeden z předmětů Latina/Deskriptivní geometrie (celkový počet hodin závisí na volbě).
- 25) Prima A, B – vzdělávací oblast Informatika (revidovaný ICT RVP ZV), sekunda až oktáva vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie.

*v rámci Druhý cizí jazyk

Volitelné předměty pro nižší stupeň**první ročník**

německý jazyk, francouzský jazyk

Volitelné předměty pro vyšší stupeň:

Latina/Deskriptivní geometrie (septima)

Rétorika (septima, oktáva)

Filosofie (oktáva)

Seminář z matematiky (oktáva)

Seminář ze základů společenských věd (oktáva)

Seminář z biologie (oktáva)

Seminář z dějepisu (oktáva)

Seminář z českého jazyka a literatury (oktáva)

UČEBNÍ OSNOVY

Klíč

Vyučovací předměty jsou očíslovány podle následujícího klíče:

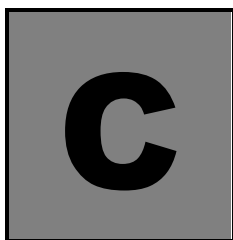
Český jazyk a literatura – 1
 Anglický jazyk – 2
 Francouzský jazyk/Německý jazyk/Latina – 3
 Matematika a deskriptivní geometrie – 4
 Fyzika – 5
 Chemie – 6
 Biologie – 7
 Zeměpis – 8
 Dějepis – 9
 Občanská výchova/Společenské vědy – 10
 Informační a výpočetní technika – 11
 Estetická výchova -Výtvarná výchova – 12
 Estetická výchova -Hudební výchova – 13
 Tělesná výchova – 14

Integrované vzdělávací obory – 15

Učební osnovy jsou zpracovány formou tabulek. Ve většině případů jsou řádky tabulek číslovány dvojicí čísel oddělených tečkou. První z čísel se shoduje s číslem předmětu, druhé z čísel představuje pořadové číslo řádku – např. 1.28 je 28. řádek v učebních osnovách předmětu Český jazyk a literatura.

Podobně jsou číslovány i řádky v tabulce, která shrnuje začlenění průřezových témat (kapitola 3.8) – např. P1.6 představuje 6. tematický okruh prvního průřezového tématu.

Ve sloupci Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky jsou uvedeny heslovitě vazby mezi předměty – zkratkou předmětu, se kterým mají výstupy či učivo v daném řádku tabulky souvislost, dále organizační či obsahové poznámky. Jde o pracovní poznámky sloužící učitelům a budou postupně rozšiřovány a konkretizovány. Dále jsou v tomto sloupci uvedeny přesné odkazy týkající se integrovaných vzdělávacích oborů – např. ① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno znamená, že výstup či učivo označené znakem ① jsou převzaty ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví 2. tematického okruhu (vše je souhrnně uvedeno v tabulce v kapitole 5.15), odkaz ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace znamená, že výstup či učivo označené znakem ② je převzat z uvedeného průřezového tématu. Přehled zpracovaný tabulkou lze nalézt v kapitole 3.8.

5.1 Český jazyk a literatura

Časové, obsahové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	5	4	4	4	4	4	4	5 + 2 ^S

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV a RVP GV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV, Mediální výchova RVP ZV a RVP GV, Multikulturní výchova RVP ZV a RVP GV a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV. Přehled viz kap. 3.8.

Pro výuku jsou k dispozici učebny vybavené dataprojektory.

Předmět je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky a povinným maturitním předmětem státní maturitní zkoušky.

Volitelný seminář z českého jazyka a literatury (8. ročník, viz 2^S) upevňuje znalosti učiva předmětu český jazyk a literatura za celou dobu studia a připravuje žáky na maturitu z českého jazyka a literatury.

Rozšiřující výuka publicistiky probíhá v rámci předmětu Studentský blog v Akademii příslibu I a II, rovněž zde probíhá doučování a procvičování v předmětech Pravopis mě (ne)baví, Čeština nadstandard, Naše mateřština, Bezpečný průvodce krajinou českého jazyka.

Výuka je rozdělena na jazykovou výchovu, komunikační a literární výchovu na NG, na VG se dělí literární výchovu a jazyk a komunikační výchovu. Výuka je doplněna o lekce dramatické výchovy.

V 1. až 4. ročníku jsou hodiny jednou týdně půleny s předmětem matematika.

Ve všech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se stává i prostředkem esteticko-výchovného působení.

V jazykové a komunikační výchově je žák veden k tomu, aby rozuměl různým typům textů a promluv a přemýšlel o nich. Získává schopnost vyjadřovat se spisovným jazykem správně, výstižně, slohově vhodně a pohotově v projevech ústních i písemných přiměřeně věku. Rozšiřující možnost zdokonalování těchto dovedností nabízí předmět Umět mluvit a sdělovat v Akademii příslibu.

Literární výchova je předmětem všeobecně vzdělávacím s výraznou funkcí esteticko-výchovnou. Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury a je veden k tomu, aby respektoval, chránil a oceňoval naše tradice a získal pozitivní postoj k uměleckým dílům. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů, vkusu a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život. Vztah k literatuře a kultuře vůbec je dále podporován v předmětech Akademie příslibu Umět mluvit a sdělovat, Barvy textu, Knihovnici a Kulturně za kulturou. Hlubší zájem o literaturu a národní i světovou kulturu je podporován pravidelnou přípravou a účastí žáků školy na celostátních festivalech umění dětí a mladých (Dětská scéna, Wolkrův Prostějov, Celostátní přehlídka zájmové umělecké činnosti církevních škol). Svou činnost obnovuje v rámci Akademie příslibu Filmový klub.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vybírá a předkládá žákům vhodné texty, tím je motivuje k četbě a k následné analýze a společné diskusi – kompetence k učení, sociální a personální, komunikativní.

- Učitel zapojuje žáky do předmětových soutěží, olympiád a recitací, tím je motivuje k hlubšímu studiu jazyka – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

- Učitel zadává referáty, mluvní cvičení a slohové práce k aktuálnímu kulturnímu i společenskému dění, tím žáky vede, aby vyslovili otevřeně svůj názor, obhájili jej, podpořili logickými argumenty, aby spolupracovali s ostatními spolužáky při rozvoji diskuse a tolerovali vzájemně své názory – kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské.
- Učitel organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, výstav, exkurze do nejrůznějších kulturních institucí (knihovny, galerie, muzea), rozvíjí tím jejich estetické cítění a vytváří prostor pro diskusi, analýzu a formulování závěrů – kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní, kompetence občanské.
- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.1 Obecné výklady o českém jazyce	• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu • seznamuje se s jazykovou normou	• Jazyk a jeho útvary • Jazykověda a její složky • Jazykové příručky	
	1.2 Zvuková stránka jazyka	• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk	• Hláskosloví • Spisovná výslovnost • Slovní přízvuk • Zvuková stránka slova a věty	
	1.3 Stavba slova a pravopis	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	• Slovtvorný základ, přípona, předpona • Slova příbuzná • Stavba slova • Střídání hlásek při odvozování • Skupiny hlásek při odvozování • Zdvojené souhlásky • Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně • Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-; předložky s/se, z/ze; i/y po obojetných souhláskách	→AP I, Bezpečný průvodce krajinou českého jazyka, ŠVP část S
	1.4 Tvarosloví	• správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov • rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	• Druhy slov • Podstatná jména druhy podstatných jmen procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů skloňování vlastních jmen osobních a místních • Přídavná jména druhy přídavných jmen skloňování stupňování • Zájmena druhy zájmen skloňování zájmen já, ten, náš, jenž, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj • Číslovky druhy číslovek	→AP I, Bezpečný průvodce krajinou českého jazyka, ŠVP část S

			užívání a skloňování •Slovesa	
	1.5 Skladba	•aplikuje základní zásady výstavby věty •rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí •je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické	•Základní větné členy shoda přísudku s podmětem shoda přísudku s několikanásobným podmětem •Rozvíjející větné členy předmět přísloušné určení přívlastek •Věta jednoduchá a souvětí •Věty hlavní a vedlejší •Přímá řeč	
2.	1.6 Tvarosloví	•správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci •v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	•Ohebné a neohebné slovní druhy skloňování a užívání vztažných zájmen slovesný rod činný a trpný přísloušce a přísloušné spřežky, stupňování příslovčí předložky, spojky, částice, citoslovce	→AP I, Bezpečný průvodce krajinou českého jazyka, ŠVP část S
	1.7 Pravopis	•v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	•Psaní velkých písmen ve jménech vlastních •Procvičování pravopisu	→AP I a II, Bezpečný průvodce krajinou českého jazyka, ŠVP část S
	1.8 Význam slov	•správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	•Slovo, věcný význam slov; sousloví a rčení •Slova jednoznačná a mnohoznačná •Synonyma a homonyma •Slova citově zbarvená •Odborné názvy	
	1.9 Slovní zásoba a tvoření slov	•samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami •rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov •správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	•Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování způsoby tvoření slov slovtvorný rozbor odvozování podstatných jmen odvozování přídavných jmen odvozování sloves pravopis při odvozování	
	1.10 Skladba	•rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí •v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích •rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je	•Stavba větná věty dvojčlenné a jednočlenné větné ekvivalenty •Větné členy •Přístavek	

		využívá při dané komunikační situaci	•Druhy vedlejších vět •Druhy vět podle postoje mluvčího •Souvětí	
3.	1.11 Obecné výklady o českém jazyce	•samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami •rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití •rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny	•Útvary českého jazyka a jazyková kultura •Čeština jako jeden ze slovanských jazyků	
	1.12 Nauka o slovní zásobě	•rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	•Slovní zásoba a tvoření slov •Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	
	1.13 Tvarosloví	•správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci •v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický •samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	•Skloňování obecných jmen přejatých •Skloňování cizích vlastních jmen •Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá	→AP I a II, Pravopis mě (ne)baví, Naše mateřština, ŠVP část S
	1.14 Skladba	•v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích •rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích •využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů	•Věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět •Významové poměry mezi souřadně spojenými větami hlavními •Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami •Souvětí souřadné a podřadné •Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí •Jazykové rozbory, složitější souvětí	→AP I a II, Pravopis mě (ne)baví, Naše mateřština, ŠVP část S
	1.15 Pravopis	•v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	•Pravopis i/y v koncokách •Předpony s-, z-, v-, z- a předložky s/se, z/ze •Skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	→AP I a II, Pravopis mě (ne)baví, Naše mateřština, ŠVP část S
4.	1.16 Obecné výklady o českém jazyce	•rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití •v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny	•Jazyky slovanské •Vývoj českého jazyka •Útvary českého jazyka •Jazykověda a její disciplíny •Jazyková kultura	
	1.17 Zvuková stránka jazyka	•samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami •v písemném projevu zvládá podle svých možností	•Hláskosloví •Spisovná výslovnost •Zvuková stránka věty	

		pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	•Slovní a větný přízvuk •Větná melodie	
	1.18 Tvoření slov	•rozdlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	•Stavba slova a tvoření slov •Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov	→AP I a II, Pravopis mě (ne)baví, Naše mateřština, ŠVP část S →AP I, Bezpečný průvodce krajinou českého jazyka, ŠVP část S
	1.19 Význam slova	•správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	•Slova jednoznačná a mnohoznačná •Synonyma, antonyma, homonyma •Odborné názvy •Rozvrstvení slovní zásoby	
	1.20 Tvarosloví	•správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci •v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	•Ohebné a neohebné slovní druhy •Podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa (přechodníky), příslovce, předložky a spojky	→AP I a II, Pravopis mě (ne)baví, Naše mateřština, ŠVP část S
	1.21 Skladba	•rozdlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí •v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích •rozdlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích	•Stavba věty a souvětí •Tvoření vět a souvětí •Věta hlavní a vedlejší •Mluvnický zápor •Skladební dvojice a vztahy- shoda (přísudek, přívlastek, doplněk), řízenost a přimykání •Významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami •Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná •Souvětí podřadné a souřadné, druhy vedlejších vět •Hlavní zásady českého slovosledu •Složitá souvětí •Řeč přímá a nepřímá	

KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.22 Projevy mluvené	•dorozumívá se kultivovaně, výstižně •① odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky •① využívá zásad komunikace a pravidel dialogu •② vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči •uplatňuje své názory a osobní postoj	•① Zásady dorozumívání •② Mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)	Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy (pravidla chování) ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S
	1.23 Vypravování	•dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci •odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky •① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel •využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu •v mluveném projevu užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči •① učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem	•Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím)	Ov - vnitřní svět člověka ① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S
	1.24 Popis	•dorozumívá se kultivovaně, výstižně •odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem	•Popis statický (předmět, osoba) •① Popis dynamický (děje, pracovního postupu)	F, Ch, Bi - popis pokusu Ov - naše škola, obec,

		ke komunikačnímu záměru mluvčího • využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • ① reprodukuje náležitě věcný text • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • dodržuje pravidla mezivětného navazování • ① učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem		vlast ① → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení
	1.25 Administrativní a publicistické útvary	• dorozumívá se kultivovaně, výstižně • ② odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • ① ② odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení • ① vyhledá klíčová slova v textu, pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu • učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů	• Zpráva • Oznámení • Inzerát • Objednávka • Vzkaz • SMS zpráva	Ov ① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ② → P6.3 Mediální výchova okruh Stavba mediálních sdělení → AP I, předmět Studentský blog, ŠVP část S
	1.26 Dopis	• ① ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	• ① ② Dopis osobní (soukromý) • ① ② Dopis úřední • ① ② E-mail	Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace
	1.27 Práce s učebním textem	• ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu	• Osnova • Výpisky • Výtah • Rozvoj čtení a naslouchání (praktické, kritické, prožitkové)	① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

		•odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými zdroji		
2.	1.28 Projevy mluvené	•① dorozumívá se kultivovaně, výstižně •① odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky •① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu •vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči •① uplatňuje své názory a osobní postoje	•① Zásady dorozumívání •② Mluvní cvičení připravené a nepřipravené (realizované v průběhu celého roku)	Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena → AP I a II: Umět mluvit a sdělovat ŠVP část S
	1.29 Vypravování	•② dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci •odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru •① uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování •využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	•② Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím)	Ov - vnitřní svět člověka ① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita ② → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S
	1.30 Popis	•dodržuje pravidla mezivětného navazování •① rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení •dorozumívá se kultivovaně, výstižně •odlišuje spisovný a nespisovný projev	•Popis uměleckých děl, předmětu, pracovního postupu •① Subjektivně zabarvený popis (líčení) •Popis výrobku, popis pracovního postupu	① → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení Ov - kulturní život Vv - vnímání uměleckého díla
	1.31 Charakteristika	•učí se sebehodnocení •dodržuje pravidla mezivětného navazování •rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení •dorozumívá se kultivovaně, výstižně •odlišuje spisovný a nespisovný projev	•Charakteristika vlastní, kamaráda	Ov - vztahy mezi lidmi
	1.32 Životopis	•uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel,	•Životopis formální	Ov

		vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • ① já jako zdroj informací o sobě	• Životopis umělecký	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí Inf - zpracování textových informací
	1.33 Administrativní a publicistické útvary	• ① dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ① odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ① uspořádá informace s ohledem na účel textu	• Žádost	Ov ① → P6.6 Mediální výchova okruh Tvorba mediálního sdělení Inf - zpracování textových a grafických informací → AP I, předmět Studentský blog, ŠVP část S
	1.34 Práce s textem	• ① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu • výstižně a přehledně zpracovává text • ① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými zdroji	• Výtah • Rozvoj čtení a naslouchání (praktické, kritické, prožitkové)	① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Inf - metody a nástroje vyhledávání informací → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S
3.	1.35 Projevy mluvené	• ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • ① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ① uplatňuje své názory a osobní postoj	• ① Zásady dorozumívání • ② Mluvní cvičení připravené (realizované v průběhu celého roku)	Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S
	1.36 Charakteristika	• ② odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke	• Charakteristika literárních postav	Ov ① → P4.2 Multikulturní

		svému komunikačnímu záměru •② uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování •② využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů •① využívá poznatky z krásné literatury a filmu •využívá znalosti z literární teorie •① vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje literárního hrdinu		výchova okruh Lidské vztahy ② P6.6 Mediální výchova okruh Tvorba mediálního sdělení
	1.37 Práce s textem	•① zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu •výstižně a přehledně zpracovává text •① využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu •② vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát •odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými zdroji	•Osnova •Výpisky •Výtah •② Referát •Rozvoj čtení a naslouchání (praktické, kritické, prožitkové)	① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Inf - metody a nástroje vyhledávání informací → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S
	1.38 Líčení	•vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru •① vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti • využívá své znalosti z literární teorie (metafora, metonymie, personifikace)	•Subjektivně zabarvený popis	

	1.39 Úvaha	•odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru •① v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči •① hodnotí aktuální společenské jevy •① uplatňuje své názory a osobní postoje	•Úvahové postupy •② Uplatnění úvahy v různých stylech	Ov ① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita ② → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S
4.	1.40 Projevy mluvené, výklad	•① ② dorozumívá se kultivovaně, výstižně •odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky •① ② využívá zásad komunikace a pravidel dialogu •vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči •① uplatňuje své názory a osobní postoje	•Zásady dorozumívání •② Mluvní cvičení improvizované	Ov ① → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ② → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Hv - hlasová hygiena Mluvní cvičení jsou realizována v průběhu celého školního roku
	1.41 Vypravování	•dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci •odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru •② uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování •② využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	•Funkční styly a slohové útvary •Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) •① ③ Vypravování v umělecké oblasti •① ③ Vypravování a vlastní prožitky a pocity	Ov ① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí (vnitřní svět člověka) ② → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita ③ → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení
	1.42 Popis a charakteristika	•vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru •① vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti •využívá své znalosti z literární teorie (metafora,	•Popis statický •Popis dynamický •① Líčení	① → P6.4 Mediální výchova okruh Vnímání autora mediálních sdělení

		metonymie, personifikace)		Ov - kulturní život Vv - vnímání uměleckého díla
	1.43 Administrativní útvary	•uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování •využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	•① Životopis, dopis, otevřený dopis •Tiskopisy •② Stavba mediálního sdělení	Ov ① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P6.3 Mediální výchova okruh Stavba mediálních sdělení Inf - zpracování textových informací
	1.44 Publicistické útvary	•reaguje na aktuální témata •dbá na osobitý styl psaní •užívá vhodné jazykové prostředky	•① Fejeton	① → P6.1 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení → AP I, předmět Studentský blog, ŠVP část S
	1.45 Proslov a diskuse	•odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího •v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči •① ② zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu •dobře se orientuje v daném tématu •využívá vhodně ustálených obrátů, vyvaruje se užívání frází a stálého opakování nadbytečných slov a rušivých gest •vhodně využívá prostředků uměleckého stylu	•Forma proslovu, diskuse •① Řečnický projev	Ov ① → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ② → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetence
	1.46 Úvaha	•využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů •① rozpoznává manipulativní komunikaci	② ③ Úvahové útvary	Ov ① → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ② → P6.3 Mediální výchova okruh Stavba

		v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj •Uplatňuje své názory a osobní postoje		mediálních sdělení ③ → P6.6 Mediální výchova okruh Tvorba mediálních sdělení → AP I, předmět Studentský blog, ŠVP část S

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	1.47 Úvod do světa literatury	rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty zná osobnosti probírané v rámci tematických celků orientuje se v literatuře pro děti a mládež	Literatura umělecká a věcná Literatura hodnotná a konzumní	→ AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S → AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S
	1.48 Základní literární druhy a žánry	rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Poezie, próza, drama Žánry lyrické, epické, lyrickoepické, dramatické (bajka, pohádka lidová a autorská, balada, mýtus, báje, pověst, povídka, román, dobrodružná literatura, humoristická literatura, komiks) Básnické prostředky Lidová slovesnost	D - Počátky českého státu (pověst) Ov ① → P4.4 Multikulturní výchova okruh Multikulturalita Hv - Hudební pohádka →AP I a II, Kulturně za kulturou, ŠVP část S
	1.49 Základy literární teorie	uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Struktura a jazyk literárního díla	→ AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S
2.	1.50 Hlavní témata literárních děl	uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Poezie, próza, drama Žánry lyrické, epické, dramatické (povídka, novela, román, fantasy, sci-fi, lit., cestopis, biografie, základní lyrické žánry a umělecké prostředky) ① Vliv literatury na život	D - Umělecké slohy Vv - Umělecké slohy Hv - Vývoj hudby ① → P6.5 Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S →AP I a II, Kulturně za kulturou, ŠVP část S → AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S
	1.51 Hlavní vývojová	uvádí základní literární směry a jejich významné	starověká literatura	D - Umělecké slohy

	období národní a světové literatury	představitel v české a světové literatuře •rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora •formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo •uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla •porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování •vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	•středověk, renesance, humanismus •baroko v literatuře •klasicismus	Vv - Umělecké slohy Hv - Vývoj hudby ① → P6.5 Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S →AP I a II, Kulturně za kulturou, ŠVP část S
3.	1.52 Hlavní vývojová období národní a světové literatury	•uvádí základní literární směry a jejich významné představitel v české a světové literatuře •rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora •formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo •uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla •porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování •vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	•osvícenství •preromantismus •romantismus •realismus •naturalismus •literatura přelomu 19. a 20. století •česká moderna a buřiči •meziválečná literatura •regionální literatura	D - Umělecké slohy Vv - Umělecké slohy Hv - Vývoj hudby ① → P6.5 Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S →AP I a II, Kulturně za kulturou, ŠVP část S
4.	1.53 Hlavní vývojová období národní a světové literatury	•uvádí základní literární směry a jejich významné představitel v české a světové literatuře •rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora •formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo •uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla •porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování •vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	•regionální téma- romantický básník Josef Jaroslav Kalina •česká moderna a buřiči •meziválečná literatura •světová literatura 2. poloviny 20. století •česká literatura 1945 – 48 •česká literatura 1948 – polovina 50. let •česká literatura 50. a 60. let •česká literatura 70. a 80. let •česká literatura po roce 1989	D - Umělecké slohy Vv - Umělecké slohy Hv - Vývoj hudby ① → P6.5 Mediální výchova okruh Fungování a vliv médií ve společnosti →AP I a II, Kulturně za kulturou, ŠVP část S

JAZYK A KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
5.	1.54 Obecné poučení o jazyku a řeči	• ① vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka, objasní vztah češtiny a slovanských jazyků	• ① úvod do studia jazyka, jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk • národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky, • jazyková kultura • jazykové příručky a práce s nimi	① → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
	1.55 Zvuková stránka jazyka	• objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie a vysvětlí jejich praktické využití • na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti, vhodně využívá zvukové prostředky řeči	• úvod do fonetiky • systém českých hlásek, • zásady správné výslovnosti	
	1.56 Grafická stránka jazyka	• prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu a interpunkce	• písmo, jeho vznik, vývoj a druhy, základní principy českého pravopisu • vybrané kapitoly z pravopisu (opakování a prohloubení učiva předchozích ročníků) • interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí	→ AP I a II, Bezpečný průvodce krajinou českého jazyka, ŠVP část S
	1.57 Nauka o slohu	• vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám • objasní základní pojmy stylistiky • ① vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (přípravenost/nepřípravenost, psanost/mluvenost) • volí adekvátní komunikační strategii, rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	• základy stylistiky - text a styl, styl individuální, stylistika • komunikační situace • slohové postupy a útvary, funkční styly a jejich realizace v textech • slohové útvary prostě sdělovací • dopisy • vypravování • kritické čtení – práce s informací	Sv - mezilidská komunikace a problémy v mezilidských vztazích ① → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S → AP I a II, předmět Studentský blog, ŠVP část S

6.	1.58 Nauka o slovní zásobě a tvoření slov	•v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu •ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu, tvarosloví a slovtvorných principů českého jazyka •ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky spisovné a nespisovné; vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení, vztahy mezi slovy, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách	•Jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických); významové vztahy mezi slovy; rozšiřování slovní zásoby; způsoby tvoření slov; změny ve slovní zásobě; slovtvorný a morfemický rozbor slova; práce s různými typy slovníků	CJ práce se slovníkem
	1.59 Tvarosloví	•užívá českou normu skloňování jmen i časování sloves včetně hlavních výjimek, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách •odliší spisovné a nespisovné tvary •orientuje se v celém tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií, objasní mluvnické kategorie a chápe možnosti využití této znalosti při výuce cizích jazyků	•Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	CJ srovnání tvaroslovných odlišností → AP I a II, předmět Čeština mě (ne)baví, ŠVP část S →AP I a II, Čeština nadstandard, ŠVP část S
	1.60 Grafická stránka jazyka	•prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	•Pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce	→AP I a II, Pravopis mě (ne)baví, ŠVP část S
	1.61 Odborný styl	•V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	•Rysy, druhy, útvary, jazykové prostředky, slohové postupy, stavba	
	1.62 Administrativní styl	•V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	•Útvary, úřední písemnosti, doklady, formuláře; jednání s institucemi	
	1.63 Životopis a motivační dopis	•sestaví vlastní životopis a motivační dopis	•Téma životopisu, životopis strukturovaný, kompozice, jazykové prostředky	
	1.64 Popis	•vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru •① vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti •využívá své znalosti z literární teorie (metafora,	•popis statický a dynamický, popis osoby, ①líčení, odborný popis	① Vv – vnímání uměleckého díla

		metonymie, personifikace)		
	1.65 Charakteristika	vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru využívá své znalosti z literární teorie (metafora, metonymie, personifikace)	druhy, jazykové prostředky	
7.	1.66 Dialog a útvary založené na dialogu	Orientuje se v pojmech dialog, konverzace, diskuse, polemika, debata, interview, rozhovor	Charakteristika dialogu a vybraných útvarů založených na dialogu	→ AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S
	1.67 Úvaha, kritika, recenze	dokáže napsat úvahu na různá témata, kritiku i recenzi	Úvaha a její témata, kompozice, jazykové prostředky, další útvary založené na úvahovém postupu	Ov ① → P1.5 Osobnostní a sociální výchova okruh Kreativita
	1.68 Tvarosloví	užívá českou normu skloňování jmen i časování sloves včetně hlavních výjimek, umí najít ponaučení ve vhodných příručkách odliší spisovné a nespisovné tvary orientuje se v celém tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií, objasní mluvnické kategorie a chápe možnosti využití této znalosti při výuce cizích jazyků	Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	
	1.69 Grafická stránka jazyka, VJR	prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu – syntaktických principů českého jazyka	Pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena Interpunkce v celém rozsahu i s výjimkami a obtížnějšími případy, větný rozbor-věta jednoduchá souvětí	→AP I a II, Pravopis mě (ne)baví, Naše mateřština, ŠVP část S
	1.70 Publicistický styl	ví, jaký by měl být úspěšný novinář pracuje s novinami, časopisem	Útvary, témata, kompozice, reklama, jazyková hra, humor	→ AP I a II, Umět mluvit a sdělovat, Studentský blog, ŠVP část S
	1.71 Komunikace a	umí používat asertivního ne, upraví dialog, aby byl	Co je asertivita	→ AP I a II, Umět

	zdravé sebevědomí	asertivní •používá přijatelný kompromis, kritiku	•Asertivní dovednosti	mluvit a sdělovat: ŠVP část S
8.	1.72 Historický vývoj češtiny, přehled vývoje naší jazykovědy	•Na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	•Základní vývojové tendence českého jazyka; jazyková kultura; významné osobnosti české jazykovědy od středověku po současnost	D
	1.73 Odborný styl	•V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	•Rysy, druhy, útvary, jazykové prostředky, slohové postupy, stavba	
	1.74 Administrativní styl	•V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	•Útvary, úřední písemnosti, doklady, formuláře; jednání s institucemi	Sv
	1.75 Umělecký styl	•V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	•Styl umělecké literatury •Jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla typy kompozice, motiv, téma •Text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), Žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát)	
	1.76 Řečnický styl	•① odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační strategií •v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky •① volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje •① rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit •① vhodně využívá jazykové prostředky i nonverbální prostředky a interpretuje je v řeči – prohloubení a opakování učiva ze 7. roč.	•Samostatná řečnická vystoupení – připravená, nepřipravená	① → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat: ŠVP část S →AP I a II, Pravopis mě (ne)baví a Naše mateřština, ŠVP část S
	1.77 Obecné poučení o jazyku a řeči	• ① vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka, objasní vztah češtiny a slovanských jazyků	•① Jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky, jazyková kultura, základní vývojové tendence	① → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

	1.78 Nauka o slohu	• vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám • objasní základní pojmy stylistiky • ① vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (připravenost/nepřipravenost, psanost/mluvenost) • používá základní útvary stylu prostě sdělovacího	• Styl – individuální, stylistika – nauka o slohu, slohotvorní činitelé – objektivní, subjektivní • ① Prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů, komunikační strategie, monolog a dialog, vztah otázka a odpověď • ① Styl prostě sdělovací a jeho útvary (konverzace, dopisy, telefonické rozhovory, SMS, e-mailová komunikace)	Sv -. Mezilidská komunikace a problémy v mezilidských vztazích ① → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace
	1.79 Nová pravidla českého pravopisu	• ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu – syntaktických principů českého jazyka	• Pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce	→AP I a II, Pravopis mě (ne)baví a Naše mateřština, ŠVP část S
	1.80 Skladba	• využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	• Základní principy větné stavby (větné členy a jejich vztahy); výpověď jako jednotka komunikace (druhy výpovědi podle záměru mluvčího, aktuální členění výpovědi); souvětí; základy valenční a textové syntaxe • Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby • Nepravidelnosti větné stavby; narativní postupy – řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá, výstavba monologu, dialogu	CJ - srovnání syntaktických systémů

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
5.	1.81 Základy literární vědy	• rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu, získané dovednosti a vědomosti, své schopnosti dokáže uplatnit při rozboru přečtených děl různých autorů ze světové i české literatury (Výběr děl je konkretizován pro každý ročník a školní rok.) – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky • postihne smysl textu, vysvětlí důvody různých interpretací téhož textu	• Umění a kulturní hodnoty • A) Literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika, interdisciplinárnost literární vědy, literatura a její funkce • B) Literární druhy a žánry • C) Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla – tropy, figury, rytmus, rým a zvukové prostředky poezie, monolog a dialog, typy kompozice, motiv, téma • D) Učivo z jazykové komunikace – přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč • Učivo ad B), C), D) se cyklicky připomíná ve všech ročnících při rozboru literárního textu • Metody interpretace textu – postupy a konvence, výklad a vlastní interpretace, čtenářské kompetence • Způsoby vyjadřování zážitků z literárních děl a soudů nad nimi – anotace, kritika, recenze, polemika	→ AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S → AP II, Filmový klub
	1.82 Starověká literatura Středověká literatura Renesance a humanismus Baroko Klasicismus, osvícenství a preromantismus	• ① vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku i novověku a dnes • charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě i u nás • rozezná základní žánry a uvede jejich příklady; • ① na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních • ① objasní vztahy současné literatury k literárním památkám minulosti na příkladech z vlastní četby • prolíná všemi ročníky	• Periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury do 18. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností od antiky po 17. století • Vývoj literárních druhů a žánrů • Významní autoři a díla jednotlivých period a směrů	D – kultura od antiky ① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (hlavní autoři, žánry a díla domácí a světové literatury, kultury a umění) → AP I a II, Umět mluvit a sdělovat, ŠVP část S
6.	1.83 Preromantismus, romantismus	• rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu • na konkrétních případech popíše specifické	• Preromantismus • Romantismus • Vývoj literárních druhů a žánrů • Pojmy: romantismus a realismus, typizace	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních

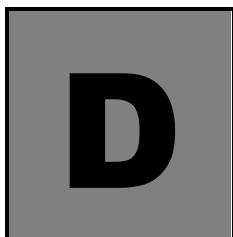
		prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře •rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná se všemi ročníky následujícími	•Osobnosti a díla světového a českého romantismu	souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty)
	1.84 Národní obrození	•vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby	•Periodizace české literatury; •Pojmy: RKZ, slovanská vzájemnost, balada, romance, ústní lidová slovesnost •Osobnosti NO	D – Národní obrození
	1.85 Česká a světová literatura 19. století	•vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení; •vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby •na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projevily v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady; •samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl; •na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci na konkrétním textu	•Pojmy: romantismus a realismus, typizace; •Osobnosti světového a evropského realismu •Osobnosti české literatury druhé poloviny 19. století •Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok; •Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla •Literární kritika – počátky v české literatuře 19. století	Sv - filozofické směry konce 19. století, pozitivismus Vv, Hv. – umělecké směry ve výtvarném umění a hudbě Doporučené metody: skupinová práce s informačními zdroji, návštěva divadelního představení a následný rozbor

	1. 86 Světová a česká literatura na přelomu století;	• rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky následujícími	• ① Periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury počátku 20. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - bude konkretizováno pro každý školní rok • Vývoj literárních druhů a žánrů • Čtenářské kompetence • Symbolismus, impresionismus, dekadence • Prokletí básníci • Anarchističtí buřiči	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty) → AP II, Filmový klub
7.	1.86 Světová a česká literatura na přelomu století;	• rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky následujícími	• ① Periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury počátku 20. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - bude konkretizováno pro každý školní rok • Vývoj literárních druhů a žánrů • Čtenářské kompetence • Symbolismus, impresionismus, dekadence • Prokletí básníci • Anarchističtí buřiči	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty)
	1.87 Poezie, próza a drama ve světové literatuře do II. světové války	• vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	• Futurismus, dadaismus, kubismus, kubofuturismus, surrealismus, expresionismus, počátky existencialismu; • ① Autorské osobnosti – Apollinaire • Realismus v literatuře 20. století; antiutopie; metoda proudu vědomí; absurdní drama • ① Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok (Kafka, Joyce, Proust, Exupéry, Barbusse, Steinbeck, Hemingway, Bulgakov, Shaw, Brecht ...)	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty) D – světová válka v umění Sv - filozofické směry

				první poloviny 20. Století
	1.88 Česká poezie, próza a drama do II. světové války	• vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby; • na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci na konkrétním textu	• Periodizace české literatury; • Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok; (Čapek, Vančura, Olbracht ...) • Pojmy – metoda proudu vědomí, realismus ve 20. století, expresionismus, existencialismus, absurdní drama, epické drama, legionářská literatura, obrana člověka, lidskosti a demokracie, ruralisté, psychologická próza, katolická próza, experimentální a lyrická próza, humoristická próza... • Literární kritika – vrcholy v české literatuře počátku 20. století	Doporučené metody: skupinová práce s informačními zdroji, návštěva divadelního představení a následný rozbor → AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S → AP II, Filmový klub
8.	1.88 Česká próza a drama do II. světové války	• vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové, objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby; • na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci na konkrétním textu	• Periodizace české literatury; • Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok; (Čapek, Vančura, Olbracht ...) • Pojmy – metoda proudu vědomí, realismus ve 20. století, expresionismus, existencialismus, absurdní drama, epické drama, legionářská literatura, obrana člověka, lidskosti a demokracie, ruralisté, psychologická próza, katolická próza, experimentální a lyrická próza, humoristická próza... • Literární kritika – vrcholy v české literatuře počátku 20. století • Regionální literatura	Doporučené metody: skupinová práce s informačními zdroji, návštěva divadelního představení a následný rozbor → AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S
	1.89 Světová literatura v 2. polovině 20. století – poezie, próza, drama	• rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu • na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • rozezná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu – nácvik začíná v 1. ročníku a prolíná všemi ročníky následujícími • ① vystihne podstatné rysy základních period vývoje	• ① Periodizace literatury, vývoj kontextu světové literatury 20. století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok • Vývoj literárních druhů a žánrů • Pojmy – neorealismus, nový román, magický realismus, existencialismus, rozhněvaní mladí muži, absurdní drama, beatnická literatura, antiutopie, postmoderna, triviální a braková literatura • Metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, interpretace a přeinterpretování	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty) → AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S

		světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení •na základě vlastní četby doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů, popíše, jak se projeví v různých uměních, rozezná základní žánry a uvede jejich příklady •samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl •při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech; identifikuje využití jednoho textu v jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře, postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu •rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní •tvořivě využívá informaci z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje, získané schopnosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	•Text a intertextovost - kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), žánry založené na mezitextovém navazování (parodie, travestie, plagiát), hraniční rysy textu (předmluva ...)	
	1.90 Česká poezie, próza a drama po II. světové válce	•vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny), objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby;	•Pojmy – generace Května, schematismus 50. let, oficiální, ineditní a samizdatová literatura, experimentální poezie, underground, normalizace, malé divadelní scény, literatura faktu, postmoderna •Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok •Vývoj literárních druhů a žánrů s důrazem na moderní literaturu •Regionální literatura	Dě–II. světová válka v umění Sv - filozofické směry druhé poloviny 20. století Doporučené metody: skupinová práce s informačními zdroji, návštěva divadelního představení a následný rozbor →AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S

	1.89 Současná česká a světová literatura	•objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti na příkladech z vlastní četby •při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech; identifikuje využití jednoho textu v jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře, postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	•Tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - je konkretizováno pro každý školní rok •Regionální literatura	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě (velcí Evropané, evropské kulturní kořeny a hodnoty) →AP I a II, Knihovnici, ŠVP část S → AP II, Filmový klub

5.2 Anglický jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	3	3	3	3	3/1 ^k	3/1 ^k	3/1 ^k	3

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV a Cizí jazyk 1 RVP GV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP GV, Environmentální výchova RVP ZV a RVP GV, Mediální výchova RVP GV a Multikulturní výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Podle SERR výstupní úroveň cizího jazyka odpovídá úrovni B2 a u dalšího cizího jazyka úrovní B1 (dle požadavků na absolvování státní maturitní zkoušky).

Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.

Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, politiky, ekonomie, kultury, literatury a problematiky životního prostředí a konverzační okruhy.

Na tento předmět navazuje předmět konverzace v anglickém jazyce.

Předmět je volitelným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky.

Ve školním roce 2021/2022 bude na škole, zejména na 2. stupni gymnázia, působit asistent anglického jazyka – rodilý mluvčí, se kterým se budou studenti setkávat na hodinách všeobecné angličtiny a rovněž konverzace z AJ.

Předmět je koncipován tak, aby se žák připravil na zvládnutí státní maturitní zkoušky, která rovněž obsahuje: didaktický test (poslech, čtení, gramatika), písemnou práci (1 esej) a ústní profilovou zkoušku. Proto je výuka v jednotlivých ročnících zaměřena na trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP ZV a GV.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdelávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- V průběhu úvodních hodin učitelé poznávají a hodnotí jazykové možnosti žáků, současně dávají žákům dostatek příležitostí vzájemně se poznat. To je doplněno diagnostickým testem ke zjištění jazykové úrovně žáků – kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní (na NG).
- Učitel sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce komplexními testovými metodami, prostřednictvím psaní esejí i jiných slohových útvarů - kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k četbě beletrie v AJ k diskusi o knize – kompetence k učení, kompetence komunikativní. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v anglickém jazyce. K této četbě využíváme školní knihovny sestávající z adaptovaných děl z anglo-americké literatury v různých úrovních náročnosti (na NG i VG).
- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly, od jednoduchých projektů (na NG) tak, jak jsou koncipovány přímo v jazykových učebnicích, po obsáhlé v rámci "projektových dnů"

- a vypracování zadaných maturitních okruhů k závěrečné maturitní zkoušce (na VG)
 – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médií (VG) – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Integrace IVT do předmětu první cizí jazyk nižšího stupně gymnázia

R.	Téma	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
1.-4.	Internetové prohlížeče	- na webových stránkách vyhledá informace k danému tématu, posoudí relevantnost nalezených informací - k určenému tématu vyhledá relevantní multimediální prostředky (videa, zvukové záznamy, animace apod.) - využívá komunikačních prostředků internetu, především elektronickou poštu, sdílené dokumenty, prostředí virtuálních učeben a e-konference - využívá prostředí internetových vzdělávacích portálů	- elektronické zdroje informací - reálie cizích zemí dané jazykové oblasti -online slovníky a jazykové příručky - online podpora učebnic	IVT, zeměpis, dějepis, VV, HV, OV
	Textové editory	- využívá textový editor pro psaní textů	- jednoduché slohové útvary v cizím jazyce	IVT, zeměpis, dějepis, VV, HV, OV
	Prezentační software	- v prezentačním softwaru vytvoří prezentaci na zadané téma - s pomocí prezentace odprezentuje referát či školní projekt	- prezentační dovednosti - souvislý mluvený projev	IVT, zeměpis, dějepis, VV, HV, OV

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
1.	Poslech s porozuměním • rozumí jednoduchým pokynům a větám • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	Jazykové prostředky • Fonetika abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti • Pravopis základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova • Gramatické kategorie podstatná jména a členy jednoduché slovesné časy otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov • Slovní zásoba	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Náměty role plays rozhovory skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize vstupní soustředění	Zhlédnutí divadelního představení v AJ Četba beletrie v AJ Časopis Gate Účast v soutěži Olympiáda z AJ Jazykový a kulturně vzdělávací zájezd v rámci Evropské Unie AP→ I a II Jazykové doučování Anglická knihovna
	Čtení s porozuměním • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí krátkým a jednoduchým textům (i s využitím vizuální podpory) • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Tematické okruhy • ① rodina • ② škola • místo, kde žije • pozdrav • rozloučení se • poděkování		
	Mluvení • adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty • zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, místě, kde žije a dalších osvojovaných témat			
	Psaní • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení			
2.	Poslech s porozuměním • reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací • pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace • rozumí jednoduchým instrukcím týkajícími se organizace výuky	Jazykové prostředky • Fonetika složitější hlásky a hláskové skupiny • Pravopis složitější pravopisné jevy • Gramatické kategorie podstatná jména a členy	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální	Zhlédnutí divadelního představení v AJ Četba beletrie v AJ Časopis Gate

	Čtení s porozuměním • čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci • odpoví na otázku související s textem • využívá abecední slovník v učebnici	jednoduché slovesné časy vyjadřování budoucnosti otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov • Slovní zásoba • Slohové útvary jednoduchý dopis krátké vyprávění popis Tematické okruhy • ① ② rodina • ② škola • místo, kde žije • ① bydlení • ① ④ volný čas a zájmová činnost ③ Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci	výchova okruh Komunikace lidská komunikace rozumějící komunikace přesná komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice Náměty role plays rozhovory skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize	Účast v soutěži Olympiáda z AJ Jazykový a kulturně vzdělávací zájezd v rámci Evropské Unie AP→ I a II Jazykové doučování Anglická knihovna
	Mluvení • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma • vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
	Psaní • osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka • napíše krátký souvislý reaguje na jednoduché písemné sdělení • dbá na písemnou správnost			
3.	Poslech s porozuměním • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí jednoduché a zřetelné promluvě • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky	Jazykové prostředky • Fonetika základní druhy intonace a jejich význam přízvuk složitější fonetické jevy a struktury • Pravopis písemná správnost v psaném projevu • Gramatické kategorie podstatná jména a členy	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace lidská komunikace	Zhlédnutí divadelního představení v AJ Četba beletrie v AJ Časopis Gate Účast v soutěži Olympiáda z AJ

	Čtení s porozuměním • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) • v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci • vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu • vyhledá známé výrazy a fráze • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • čte jednoduchý text v časopise • přečte adaptované dílo z literatury	přídavná jména a příslovce jednoduché slovesné časy předpřítomný čas vyjadřování budoucnosti modální slovesa otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy • Slovní zásoba • Slohové útvary	rozumějící komunikace přesná komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice Náměty role plays rozhovory skupinová práce jazykové hry domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize ⑤ → P3.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Objevujeme Evropu a svět Co je Evropa jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa Náměty: Práce s časopisy: četba článků o anglicky mluvících zemích četba článků o České republice úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu ⑥ → P5.4 Environmentální výchova okruh Vztah člověka k prostředí Člověk a životní prostředí Náměty: Práce s časopisy: četba článků o přírodě a životním prostředí úkol zaměřený k zeměpisnému či přírodovědnému tématu	Jazykový a kulturně vzdělávací zájezd v rámci Evropské Unie AP→ I a II Jazykové doučování Anglická knihovna
	Mluvení • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích	dopis vyprávění – reprodukce popis jednoduchá úvaha Tematické okruhy • ① ② rodina • ② škola • místo, kde žije • ① ② bydlení • ① ④ volný čas a zájmová činnost • jídlo • ① oblékání • nákupy • některé svátky, tradice • ⑥ příroda • ⑤ cizí země		
	Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis	③ Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument		

4.	Poslech s porozuměním • běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí zřetelné promluvě • abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky	Jazykové prostředky • Fonetika základní druhy intonace a jejich význam přízvuk složitější fonetické jevy a struktury • Pravopis • Gramatické kategorie podstatná jména a členy počítatelnost přídavná jména a příslovce stupňování jednoduché slovesné časy rozdíly mezi prostou a průběhovou formou předpřítomný čas slovesné konstrukce vyjadřování budoucnosti modální slovesa rod činný a trpný otázka a zápor tázací dovětky věta jednoduchá a pořádek slov základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace lidská komunikace rozumějící komunikace přesná komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice	Zhlédnutí divadelního představení v AJ Četba beletrie v AJ Časopis Gate Účast v soutěži Olympiáda z AJ
	Čtení s porozuměním • čte foneticky správně přiměřeně náročný text • rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchých autentických materiálů (i s využitím vizuální podpory) • přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo • v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje • seznámí se s různými technikami čtení • aktivně využívá dvojjazyčný slovník • pracuje s definičním slovníkem • čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm • přečte adaptované dílo z literatury (přiměřená náročnost)	stupňování jednoduché slovesné časy rozdíly mezi prostou a průběhovou formou předpřítomný čas slovesné konstrukce vyjadřování budoucnosti modální slovesa rod činný a trpný otázka a zápor tázací dovětky věta jednoduchá a pořádek slov základní předložkové vazby jednoduché spojovací výrazy	Náměty role plays rozhovory skupinová práce jazykové hry domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize jednoduchá dramatizace na základě četby	Jazykový a kulturně vzdělávací zájezd v rámci Evropské Unie AP→ I a II Jazykové doučování Anglická knihovna
	Mluvení • vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • účastní se rozhovoru na známé téma • dbá na jazykovou správnost • adekvátně reaguje v komunikačních situacích • zapojuje se do konverzace	• Slovní zásoba • Slohové útvary dopis formální i neformální vyprávění – reprodukce popis jednoduchá úvaha Tematické okruhy • ① rodina; vztahy a výchova	⑤ → P3.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Objevujeme Evropu a svět Co je Evropa jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa Náměty:	

	Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • vytvoří jednoduchý popis • napíše jednoduchou úvahu na známé téma související s probíranými tematickými okruhy	• ② škola a vzdělání • místo, kde žije • ① ② bydlení • ① ④ volný čas a zájmová činnost • jídlo • ① oblékání • nákupy • některé svátky, tradice • ⑥ příroda a životní prostředí • ⑤ anglicky mluvící země: základní geografické údaje • ⑤ ČR vzhledem k Evropě ③ Komunikační situace • pozdrav • rozloučení se • poděkování • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • souhlas, nesouhlas • vyjádření názoru, jednoduchý argument	Práce s časopisy: četba článků o anglicky mluvících zemích četba článků o České republice úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu ⑥ → P5.4 Environmentální výchova okruh Vztah člověka k prostředí Člověk a životní prostředí Jak mohu přispět ke zlepšení životního prostředí Náměty Práce s časopisy: četba článků o přírodě a životním prostředí úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu	
5.	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované • pochopí hlavní smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků	Jazykové prostředky • Fonetika • Pravopis • Gramatické kategorie podstatná jména základní zásady při užívání členu počítatelnost přídavná jména a míra vlastnosti jednoduché slovesné časy otázka a zápor tázací dovětky věta jednoduchá a pořádek slov	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž Náměty role plays rozhovory skupinová práce	Zhlédnutí divadelního představení v AJ Četba beletrie v AJ Časopis Gate nebo Bridge Účast v soutěži Olympiáda z AJ Jazykový a kulturně

	Čtení • čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informace • orientuje se v textu z učebnice • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost)	vyjadřování budoucnosti • Slovní zásoba synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • Tematické okruhy • ① rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • škola • ③ místo, kde žije • ③ práce • ① ③ volný čas • ① životní styl (jídlo, tradice, svátky) • anglicky mluvící země I. ② Komunikační situace • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě	domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize vstupní soustředění	vzdělávací zájezd v rámci Evropské Unie AP→ I a II Jazykové doučování Anglická knihovna
	Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji			
	Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • osvojí si základní rozdíly mezi jakovými prostředky popisu a vypravování			
6.	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované • pochopí hlavní smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • pro svou práci využívá dvojazyčný i výkladový slovník	Jazykové prostředky • Fonetika • Pravopis • Gramatické kategorie • podstatná jména • základní zásady při užívání členu • počítatelnost • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché slovesné časy • otázka a zápor • tázací dovětky	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž Náměty role plays rozhovory	Zhlédnutí divadelního představení v AJ Četba beletrie v AJ Časopis Gate nebo Bridge Účast v soutěži Olympiáda z AJ

	Čtení • čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informace • identifikuje strukturu textu • orientuje se v textu z učebnice • přečte text v časopise, vyhledá anebo odvodí neznámé výrazy • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost)	věta jednoduchá a pořádek slov vyjadřování budoucnosti • Slovní zásoba synonyma, antonyma opisné vyjadřování Tematické okruhy • ① rodina a vztahy • ③ lidé v mém okolí • osobnosti • ① škola a vyučovací předměty • ③ místo, kde žije • ③ ④ práce • ① ③ volný čas a jeho zájmy • ① životní styl (jídlo, tradice, svátky) • ① zdraví a jeho ochrana • ④ anglicky mluvící země I. ② Komunikační situace • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě	skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize ④ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Životní styl v evropských zemích Evropská Unie Náměty: Četba článků v časopisech Vlastní projekt	Překladatelská soutěž Juvenes Translatores Informace o jazykových zkouškách či studijních pobytech v zahraničí Jazykový a kulturně vzdělávací zájezd v rámci Evropské Unie
	Mluvení • vyjádří svůj názor (předem známé téma či téma, které ho zajímá) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do konverzace a udržuje ji • dbá o gramatickou správnost • cítí jistá jazyková omezení, ale kompenzuje je (i s určitou dopomocí)			AP→ I a II Jazykové doučování Anglická knihovna
	Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • rozliší formální a neformální jazykové prostředky • popíše objekt • popíše zážitek, jednoduchou příhodu • seznámí se s jednoduššími formuláři a správně je vyplní			

7.	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • pochopí smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků	Jazykové prostředky • Fonetika • Pravopis • Gramatické kategorie podstatná jména základní zásady při užívání členu počitatelnost přídavná jména a míra vlastnosti jednoduché slovesné časy složené slovesné časy protiklad prostých a průběhových tvarů otázka a zápor tázací dovětky	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž Náměty role plays rozhovory skupinová práce hry domácí úkoly vlastní projekt beseda o přečtené knize	Zhlédnutí divadelního představení v AJ Četba beletrie v AJ Časopis Bridge Účast v soutěži Olympiáda z AJ Překladatelská soutěž Juvenes Translatores
	Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informace • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků	otázka zjišťovací a doplňovací otázka podmíněná a předmětná věta jednoduchá a pořádek slov složitě souvětí podmínkové a časové věty vyjadřování budoucnosti záměr, spekulace, předpověď slovesné konstrukce: gerundia trpný a činný rod	④ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ⑤ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Vzdělávání v Evropě a ve světě	Informace o jazykových zkouškách či studijních pobytech v zahraničí Jazykový a kulturně vzdělávací zájezd v rámci Evropské Unie

	Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji • v případě potřeby prosadí svá stanoviska	infinitivy • Slovní zásoba • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovtvorba • Slohové postupy • Vyprávění, popis, dopis • Tematické okruhy • ① rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • ① životopisy • škola a vyučovací předměty • ① ⑤ vzdělání • ③ místo, kde žije; rodné město • ③ ④ práce • ① ③ volný čas a jeho zájmy • ① ⑦ životní styl (oblékání, jídlo, restaurace, tradice, svátky) • ① Zdraví a jeho ochrana • ⑥ Životní prostředí • ③ Aktuální společenské problémy • ④ Jazyky a národnosti • ⑧ Média I. • ④ ⑤ ⑥ ⑦ anglicky mluvící země II. • ④ ⑤ ⑥ ⑦ ČR a Evropa • ④ ⑦ Cestování ② Komunikační situace	jazyková a národnostní rozmanitost Evropy významní Evropané životní styl v evropských zemích Evropská unie Náměty: čtení článků v časopisech samostatný projekt essay ⑥ → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí zdroje energie voda a půda člověk a ohrožení jeho zdraví Náměty: čtení článků v časopisech samostatný projekt essay ⑦ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů Základní problémy sociokulturních rozdílů v české republice a v Evropě Menšiny Imigrace nesnášenlivost kulturní různorodost Náměty: čtení článků v časopisech samostatný projekt	AP→ I a II Jazykové doučování Anglická knihovna

	Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • podrobně popíše událost či zážitek • popíše své pocity • napíše jednoduchou úvahu	• pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování • adresa • blahopřání v různých životních situacích • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • jednoduchý telefonní rozhovor	essay ⑧ → P6.9 Mediální výchova okruh Mediální produkty a jejich významy Média Náměty: čtení článků v časopisech samostatný projekt essay	
8.	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • rozumí smyslu autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • identifikuje citové zabarvení • rozumí textu v učebnici • rozumí smyslu autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • pochopí hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu • odvodí význam méně známých slov z kontextu • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků	Jazykové prostředky • Fonetika Intonace • Pravopis • Gramatické kategorie podstatná jména základní zásady při užívání členu počitatelnost přídavná jména a míra vlastnosti jednoduché slovesné časy složené slovesné časy vyjadřování budoucnosti záměr, spekulace, předpověď protiklad prostých a průběhových tvarů otázka a zápor tázací dovětky, echo otázky typy otázek	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž Náměty role plays rozhovory skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma beseda o přečtené knize ④ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních	Zhlédnutí divadelního představení v AJ Čtení beletrie v AJ Časopis Bridge Informace o jazykových zkouškách či studijních pobytech v zahraničí Jazykový a kulturně vzdělávací zájezd v rámci Evropské Unie AP → I a II Jazykové

	Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • využívá různé techniky čtení • přečte adaptované dílo z anglo-americké literatury (přiměřená náročnost) • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků • pro své studium využívá i cizojazyčnou informativní literaturu či média	věta jednoduchá a pořádek slov složitě souvětí kondicionály časové a přípustkové věty slovesné konstrukce: gerundia trpný a činný rod infinitivy • Slovní zásoba synonyma, antonyma opisné vyjadřování slovotvorba idiomy, frázová slovesa Tematické okruhy • ① rodina a vztahy • ② lidé v mém okolí • osobnosti • ① životopisy • škola a vyučovací předměty • ① ⑤ vzdělání a mé budoucí plány • ③ místo, kde žije; rodné město • ③ ④ práce • ① ③ volný čas a jeho zájmy • ⑦ životní styl (oblékání, jídlo, restaurace, tradice, svátky) • ① Zdraví a jeho ochrana • ⑥ životní prostředí • ② ③ Společenské problémy • ④ ⑦ Cestování • ⑧ Média a internet • ④ ⑤ ⑥ ⑦ anglicky mluvící země II. • ④ ⑤ ⑥ ⑦ ČR a Evropa • základní terminologie matematiky, přírodovědných a společenských oborů ② Komunikační situace • pozdrav • představení se • rozloučení se • poděkování	souvislostech okruh Žijeme v Evropě ⑤ → P1.16 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Vzdělávání v Evropě a ve světě jazyková a národnostní rozmanitost Evropy významní Evropané životní styl v evropských zemích Evropská unie Náměty: četba článků v časopisech samostatný projekt essay ⑥ → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí zdroje energie voda a půda člověk a ohrožení jeho zdraví Náměty: četba článků v časopisech samostatný projekt essay ⑦ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů Základní problémy sociokulturních rozdílů v české republice a v Evropě Menšiny Imigrace nesnášenlivost kulturní různorodost Náměty: četba článků v časopisech samostatný projekt essay ⑧ → P6.9 Mediální výchova okruh Mediální produkty a jejich významy Média Náměty:	doučování Anglická knihovna
	Mluvení • vyjádří i zdůvodní svůj názor svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do konverzace a udržuje ji • (předem známé i obtížnější téma) • komunikuje s rodilým mluvčím • v případě potřeby prosadí svá stanoviska			

	Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • chápe si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování • napíše formální i neformální dopis • napíše strukturovaný životopis • napíše cizojazyčné resumé pro svoji závěrečnou maturitní práci	• adresa • blahopřání v různých životních situacích • pochvala • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • stížnost • odmítnutí • rada a doporučení • orientace v místě • sdělení stanoviska • souhlas, nesouhlas • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • zdůrazňování • telefonní rozhovor • pracovní interview	čtení článků v časopisech samostatný projekt essay	

PRAKTICKÁ ANGLIČTINA

Tento předmět v letošním školním roce neprobíhá.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
7.	Mluvení • Žák je schopen konverzovat, dorozumět se a diskutovat o těchto tématech: - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Cestování a doprava - Stravování, nakupování - Práce a povolání, služby	Jazykové prostředky - Podstatná jména - Přídavná jména - Zájmena - Číslovky - Slovesa - Příslovce - Předložky - Spojky - Částice - Skladba - Budoucí časy - Slova opačného významu - Stavba věty ① ② ③ ④ Tematické okruhy - Culture, art, literature, film, history etc. - Sport and interests - English speaking countries - Environment and nature protection - Current issues, problems, events - Music, songs ② ③ Komunikační situace: - Běžné situace, do kterých se žák může dostat	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce s časopisem Bridge Práce se slovníkem. Internet AP→ I a II předmět Jazykové doučování

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
8.	Mluvení • Žák je schopen konverzovat, porozumět se a diskutovat o těchto tématech: - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Cestování a doprava - Stravování, nakupování - Práce a povolání, služby	Jazykové prostředky - Podstatná jména - Přídavná jména - Zájmena - Číslovky - Slovesa - Přííslovce - Předložky - Spojky - Částice - Skladba - Budoucí časy - Slova opačného významu - Stavba věty ① ② ③ ④ Tematické okruhy - Culture, art, literature, film, history etc. - Sport and interests - English speaking countries - Environment and nature protection - Current issues, problems, events - Music, songs ② ③ Komunikační situace: - Běžné situace, do kterých se žák může dostat	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce s časopisem Bridge Práce se slovníkem Internet AP→ I a II předmět Jazykové doučování

MATURITNÍ SEMINÁŘ Z ANGLIČTINY

Tento předmět navazuje na výuku v hodinách angličtiny, prohlubuje získané znalosti a umožňuje lepší přípravu žáků ke společné

i profilové části maturitní zkoušky z AJ. Tento předmět v letošním školním roce neprobíhá. Je součástí nabídky volnočasových aktivit v AP v dotaci 1 hodiny týdně.

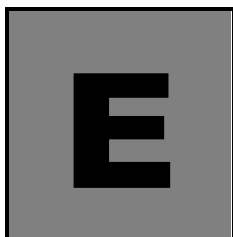
ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
8.	Mluvení • Žák je schopen konverzovat, dorozumět se a diskutovat o těchto tématech: - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, vztahy, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Sport, volný čas, zájmy - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování, nakupování, restaurace - Práce a povolání, služby, ubytování - Masmédia - Svátky, oslavy, tradice - Počasí - Životní prostředí	Jazykové prostředky - Podstatná jména - Přídavná jména - Zájmena - Číslovky - Slovesa - Příslovce - Předložky - Spojky - Částice - Skladba - ① ② ③ ④ Tematické okruhy - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, vztahy, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Sport, volný čas, zájmy - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování, nakupování, restaurace - Práce a povolání, služby, ubytování - Masmédia - Svátky, oslavy, tradice - Počasí - Životní prostředí ② ③ Komunikační situace: - Běžné situace, do kterých se žák může dostat	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníkem Práce s časopisem Bridge Internet a prostředky ICT AP → I a II předmět Jazykové doučování

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Od školního roku 2010-2011 je do výuky nově zařazena jedna hodina konverzace týdně. Tato hodina probíhá v 5., 6. a 7. ročníku.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
5.	Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	① ② ③ ④ Tématické okruhy: osobní charakteristika rodina bydlení každodenní život, rutina vzdělání volný čas a zábava mezilidské vztahy cestování a doprava zdraví a lékařská péče jídlo a nápoje nakupování práce služby společnost zeměpis a příroda ② ③ Komunikační situace: Pozdrav představování Co dělat, když nerozumím... Poděkování Omluva Jak říct ano-ne	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky Role-play Hry Časopis Gate nebo Bridge AP→ I a II Jazykové doučování
	Mluvení aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích			
6.	Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	① ② ③ ④ Tématické okruhy: osobní charakteristika rodina bydlení každodenní život, rutina vzdělání volný čas a zábava	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky Role-play

	Mluvení •aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text •účastní se rozhovoru na známé téma •dbá na jazykovou správnost •adekvátně reaguje v komunikačních situacích	- mezilidské vztahy - cestování a doprava - zdraví a lékařská péče - jídlo a nápoje - nakupování - práce - služby - společnost - zeměpis a příroda ② ③ Komunikační situace: - Pozdrav, představování - Co dělat, když nerozumím... - Poděkování - Omluva - Jak říct ano-ne	③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Hry Časopis Gate nebo Bridge AP→ I a II Jazykové doučování
7.	Porozumění a poslech •žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojeným tématům •rozumí jednoduché a zřetelné promluvě •rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	① ② ③ ④ Tématické okruhy: - osobní charakteristika - rodina - bydlení - každodenní život, rutina - vzdělání - volný čas a zábava - mezilidské vztahy - cestování a doprava - zdraví a lékařská péče - jídlo a nápoje - nakupování - práce - služby - společnost - zeměpis a příroda	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky Role-play Hry Časopis Bridge AP→ I a II Jazykové doučování
	Mluvení •aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text •účastní se rozhovoru na známé téma •dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích	② ③ Komunikační situace: - Pozdrav, představování - Co dělat, když nerozumím... - Poděkování - Omluva - Jak říct ano-ne		

5.3 Francouzský jazyk, Německý jazyk, Latina

Časové, obsahové a organizační vymezení - francouzský jazyk

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	3	3	3/0 ^k	3/1 ^k	3/1 ^k	3

Časové, obsahové a organizační vymezení – německý jazyk

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	3	3	3/1 ^k	3/1 ^k	3/1 ^k	3/1 ^k /2 ^s

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV a RVP GV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV a environmentální výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Žák si volí z nabídky dvou cizích jazyků (francouzský, německý) další cizí jazyk pro studium od 1. ročníku. Změna v průběhu studia není možná.

Pro výuku jsou k dispozici jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.

Maturitní zkoušku lze skládat ve státní i profilové části.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno v RVP ZV a RVP GV.

Na předmět navazuje Konverzace v cizím jazyce a Konverzace v dalším cizím jazyce, který probíhá jednu hodinu týdně v 5., 6. a 7. ročníku (1^k). V osmém ročníku je hodina konverzace nahrazena dvěma hodinami maturitního semináře v cizím jazyce (2^s).

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- učitel vede výuku takovým způsobem, aby naplnil obsah vzdělávacího oboru druhý cizí jazyk se důrazem na splnění následujících cílů:

nižší stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- **Integrace IVT do předmětu druhý cizí jazyk nižšího stupně gymnázia**

R.	Téma	Školní výstupy	Učivo	Mezipředmětové vz.
1.-4.	Internetové prohlížeče	- na webových stránkách vyhledá informace k danému tématu, posoudí relevantnost nalezených informací - k určenému tématu vyhledá relevantní multimediální prostředky (videa, zvukové záznamy, animace apod.) - využívá komunikačních prostředků internetu, především elektronickou poštu, sdílené dokumenty, prostředí virtuálních učeben a e-konference - využívá prostředí internetových vzdělávacích portálů	- elektronické zdroje informací - reálie cizích zemí dané jazykové oblasti -online slovníky a jazykové příručky - online podpora učebnic	IVT, zeměpis, dějepis, VV, HV, OV
	Textové editory	- využívá textový editor pro psaní textů	- jednoduché slohové útvary v cizím jazyce	IVT, zeměpis, dějepis, VV, HV, OV
	Prezentační software	- v prezentačním softwaru vytvoří prezentaci na zadané téma - s pomocí prezentace odprezentuje referát či školní projekt	- prezentační dovednosti - souvislý mluvený projev	IVT, zeměpis, dějepis, VV, HV, OV

Vyšší stupeň

- Učitel vede žáky k četbě beletrie v cizím jazyce (NG i VG), k diskusi o knize – kompetence k učení, kompetence komunikativní. Učitel tak rozvíjí u žáků potřebu četby přímo v cizím jazyce. K této četbě využíváme žakovské knihovny sestávající z adaptovaných děl ze světové literatury v různých úrovních náročnosti.

- Učitel zadává žákům (na NG) samostatné tvořivé úkoly - samostatné jazykové projekty, jak jsou koncipovány přímo v jazykových učebnicích – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
 - Učitel zadává žákům (na VG) samostatné tvořivé úkoly – psaní (obsáhlých) obsáhlejších jazykových prací – kompetence komunikativní. Výstup navazuje na produktivní řečové dovednosti ("Psaní") a podrobně rozpracovává slohové útvary a postupy, kterým by se žák měl v průběhu VG naučit.
 - Žáci mají možnost účastnit se výměnných pobytů/studijního měsíčního pobytu ve spolupráci s partnerskou školou v Budyšíně /Bautzen.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médií (VG) – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

FRANCOUZSKÝ JAZYK

V letošním školním roce výuka francouzského jazyka v primě, sekundě a kvartě neprobíhá

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
1.	Porozumění a poslech •rozumí základním pokynům a větám	Jazykové prostředky •Fonetika abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznání a sebezpojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Náměty jeu de role skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma	Práce se slovníky Krátké projekty AP→ I Předmět: Odpolední francouzština; ŠVP část S
	Čtení •rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova •čte foneticky správně jednoduchý text •rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) •využívá abecední slovník v učebnici	•Pravopis základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova •Gramatické kategorie podstatná jména a členy, příd. jména a přívl. zájmena; základní jednoduché číslovky základní nepr. slovesa; otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov		
	Mluvení •adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty •používá slovní zásobu z okruhů rodina-škola, místo, kde žije	•Slovní zásoba Tematické okruhy •① rodina; charakteristika osob; •② škola •místo, kde žije ③ Komunikační situace •pozdrav, rozloučení se, poděkování •žádost o informace, vyjádření (ne)libosti, (ne)spokojenosti		
2.	Porozumění a poslech •rozumí základním pokynům a větám	Jazykové prostředky •Fonetika abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznání a sebezpojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace	Práce se slovníky Krátké projekty AP→ I Předmět: Odpolední francouzština; ŠVP část S
	Čtení •rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova •čte foneticky správně jednoduchý text •rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) •využívá abecední slovník v učebnici	•Pravopis základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova		

	Mluvení •adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty •používá slovní zásobu z okruhů rodina-škola, místo, kde žije	•Gramatické kategorie podstatná jména a členy, příd. jména a přívl. zájmena; základní jednoduché číslovky základní nepr. slovesa; otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov •Slovní zásoba Tematické okruhy •① rodina; charakteristika osob; •② škola •místo, kde žije ③ Komunikační situace •pozdrav, rozloučení se, poděkování •žádost o informace, vyjádření (ne)libosti, (ne)spokojenosti	Náměty jeu de role skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma	
3.	Porozumění a poslech •rozumí jednoduchým pokynům a větám	Jazykové prostředky •Fonetika abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti •Pravopis základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova •Gramatické kategorie podstatná jména a členy, množné číslo, přídavná jména, zájmena přívl., číslovky přítomný čas – slovesa 1. Třídy, základní nepravidelná slovesa a zvrtná; otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov •Slovní zásoba Tematické okruhy •① rodina, charakteristika osob, •② škola •místo, kde žije; národnosti, profese ③ Komunikační situace •pozdrav, rozloučení se, poděkování, žádost o informace, vyjádření vlastnictví, akceptování-odmítnutí návrhu, •vyjádření (ne)spokojenosti, (ne)zájmu,	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Náměty jeu de role skupinová práce domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma	Práce se slovníky Krátké projekty AP→ I Předmět: Odpolední francouzština: ŠVP část S
	Čtení •rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova •čte foneticky správně jednoduchý text •rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) •využívá abecední slovník v učebnici			
	Mluvení •adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty •používá slovní zásobu z okruhů rodina-škola, místo, kde žije			
	Psaní •osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka •dbá na písemnou správnost •tvoří a obměňuje jednoduché věty			

4.	Porozumění a poslech •reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací •pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace •rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky	Jazykové prostředky •Fonetika ▪ složitější hlásky a hláskové skupiny •Pravopis složitější pravopisné jevy •Gramatické kategorie podstatná jména a členy přivlastňovací zájmena, tázací zájmena otázka a zápor il y a, vyjadřování množství slovesa-pravidelná na-er a zákl. nepravidelná předložky místa; imperativ, pouvoir, vouloir, il faut minulý čas sloves, blízká budoucnost	① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice Náměty jeu de role skupinová práce domácí úkoly	Práce se slovníky Krátké projekty AP→ I Předmět: Francouzština; Jazykové doučování: ŠVP část S
	Čtení •čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu •v jednoduchém textu vyhledá informaci •odpoví na otázku související s textem •využívá abecední slovník v učebnici	il y a, vyjadřování množství slovesa-pravidelná na-er a zákl. nepravidelná předložky místa; imperativ, pouvoir, vouloir, il faut minulý čas sloves, blízká budoucnost Tematické okruhy •① ② rodina •① bydlení •① ④ volný čas a zájmová činnost, sport, hudba ③ Komunikační situace •Tykání, vykání •Dát pokyn, vyjádřit povinnost •Zdvořilá prosba, žádost •Telefonní rozhovor •Požádat o- dát informace •Rozumět a dát informace o počasí •Vyjádření data a času		
	Mluvení •tvoří a obměňuje jednoduché věty •dbá na gramatickou správnost •odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností •zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma	③ Komunikační situace •Tykání, vykání •Dát pokyn, vyjádřit povinnost •Zdvořilá prosba, žádost •Telefonní rozhovor •Požádat o- dát informace •Rozumět a dát informace o počasí •Vyjádření data a času		
	Psaní •osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka •tvoří a obměňuje jednoduché věty •dbá na písemnou správnost	③ Komunikační situace •Tykání, vykání •Dát pokyn, vyjádřit povinnost •Zdvořilá prosba, žádost •Telefonní rozhovor •Požádat o- dát informace •Rozumět a dát informace o počasí •Vyjádření data a času		
5.	Porozumění a poslech •rozumí základním pokynům a větám	Jazykové prostředky •Fonetika	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Využívání slovníků
	Čtení •rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova •čte foneticky správně jednoduchý text •rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) •využívá abecední slovník v učebnici	abeceda fonetická transkripce zvuková podoba slova a její zvláštnosti •Pravopis základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova •Gramatické kategorie podstatná jména a členy, příd. jména a přív. zájmena; základní jednoduché číslovky základní nepr. slovesa; otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov •Slovní zásoba	② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž Náměty jeu de role skupinová práce jazykové hry domácí úkoly	AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S
	Mluvení •vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů •aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů •dbá na jazykovou správnost •adekvátně reaguje v komunikačních situacích	základní nepr. slovesa; otázka a zápor věta jednoduchá a pořádek slov •Slovní zásoba		

	Psaní •osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka	Tematické okruhy •① rodina; charakteristika osob; •② škola •místo, kde žije ③ Komunikační situace •pozdrav, rozloučení se, poděkování •žádost o informace, vyjádření (ne)libosti, (ne)spokojenosti	④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Co je Evropa jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa Náměty: Práce s časopisy: četba článků o anglicky mluvících zemích četba článků o České republice úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu	
6.	Porozumění a poslech •běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům •rozumí zřetelné promluvě •odvodí význam méně známých slov z kontextu •abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy •rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky •aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Jazykové prostředky •Fonetika složitější fonetické jevy •Pravopis písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech •Gramatické kategorie Zájmena přivlastnovací Passé composé Předmět nepřímý Nepravidelná slovesa Rod podst.jmen a zemí Předložky se jmény zemí,měst,kontinentů Zájmenná příslovce a zájmena ukazovací Otázka, tázací zájmena Vedlejší věty účelové Minulý čas, shoda příčestí v rodě a čísle Příslovce času a VV časové Jednoduchý bud.čas Tematické okruhy •① ② rodina; vztahy a výchova	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty jeu de role skupinová práce jazykové hry domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma jednoduchá dramatizace na základě četby	Využívání slovníků AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S
	Čtení •čte foneticky správně přiměřeně náročný text •rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) •přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo •v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje •seznámí se s různými technikami čtení •aktivně využívá dvojjazyčný slovník •čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm			

	Mluvení •vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů •aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů •reprodukuje jednoduchý text •účastní se rozhovoru na známé téma •dbá na jazykovou správnost •adekvátně reaguje v komunikačních situacích •vyžádá si jednoduchou informaci •zapojí se do konverzace	•① ② místo, kde žije; popis •bydlení •① volný čas a zájmová činnost •jídlo •④ příroda a životní prostředí •④ francouzsky mluvící země: základní geografické údaje ② ③ Komunikační situace •Dát příkaz, radu, zakázat •Vyjádřit povinnost, nutnost •Vyjádřit vlastnictví •Popsat místo •Vyjádřit intenzitu, příčinu •Popsat svůj den, popsat jednotlivé akce, orientovat se v čase •Vyjádření souhlasu, nesouhlasu •Srovnávat a charakterizovat •Hovořit o budoucnosti •Rozumět a dát informace o počasí •Vyjádřit přání	④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Co je Evropa Jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa Náměty: práce s časopisy: četba článků o francouzsky mluvících zemích četba článků o České republice úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu	
	Psaní •sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů •napíše krátký dopis •napíše krátké vyprávění •vytvoří jednoduchý popis			
7.	Porozumění a poslech •rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu •pochopí hlavní smysl autentické konverzace •rozlišuje různé mluvčí •postihne různé názory a stanoviska •pochopí smysl textu v učebnici •pochopí hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) •rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování •adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích •při své práci využívá různé typy slovníků	Jazykové prostředky •Fonetika •Pravopis •Gramatické kategorie Zájmena přivlastňovací Přítomný, minulý čas sloves, předminulý čas sl. Rod a číslo přídavných jmen, postavení př.jmen Otázka Vyjádření úmyslu, věty účelové Konjunktiv Nominalizace a rod podst. jmen Negace Stupňování příd. jmench Shoda přičestí v rodě a čísle Adverbia času Tematické okruhy •① ② můj všední den •② místo, kde žije	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty jeu de role skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení	Využívání slovníků Četba upravené beletrie ve francouzštině AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S
	Čtení •čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace •vyhledá v textu hlavní myšlenky •vyhledá v textu detailní informaci •orientuje se v textu z učebnice			

	Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojuje se do jednoduché konverzace a udržuje ji	• ① volný čas • ④ francouzsky mluvící země ② ③ Komunikační situace • Popsat průběh dne • Popsat akce, které se udály • Žeptat se na názor • Vyjádřit svůj názor • Vyjádřit záměr, účel • Posoudit něco • Srovnávat • Mluvit o minulosti • Vyjádřit znepokojení • Vyjádřit radost, vztek, frekvenci, spokojenost, nespokojenost, povinnost, dojmů, zákaz • Pronajmout si byt	v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě jazyková a národnostní rozmanitost Evropy významní Evropané životní styl v evropských zemích Evropská unie Náměty: četba článků v časopisech	
	Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování			
8.	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované • pochopí hlavní smysl textu v učebnici • pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků	Jazykové prostředky • Pravopis • Gramatické kategorie - Slovesa – použití subjektivu a nepravidelná časování, sloveso manquer, servir a, profiter de; pasívum, kondicionál přítomný, opakování časů a způsobů – présent, impératif, futurum - Zájmena a zájmenná příslovce – le, en, y; celui, celle, ça; lequel, laquelle - Spojky a spojovací výrazy – dont, parce que-puisque, donc, alors, par conséquent, dans ce cas, au cas où • Slovní zásoba - Vocabulaire de la mode; viz výše • Tematické okruhy • ① ② rodina a vztahy • ② škola • místo, kde žije • ② práce • ① volný čas	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty jeu de role skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě významní Evropané životní styl v evropských zemích	Využívání slovníků Četba upravené beletrie ve francouzštině
	Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků			

	Mluvení • stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) • reprodukuje přečtený či vyslechnutý text • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • zapojí se do jednoduché konverzace; udržuje ji	• ① ④ životní styl (jídlo, tradice, svátky) • ④ ⑤ francouzsky mluvící země ② ③ Komunikační situace • Vyjádření zákazů a příkazů • Vyjádření dojmů • Vyjádření příčiny a důsledku • Vyjádření výčitek, omluvy a ospravedlnění • Vyjádření podmínky a hypotézy • Vyjádření smutku a zklamání • Vyjádření protestů, stížností	Evropská unie Náměty: čtení článků v časopisech ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů kulturní různorodost Náměty: čtení článků v časopisech	
	Psaní • sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • užívá složitější spojovací výrazy • logicky strukturuje text • osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem • podrobně popíše událost či zážitek • popíše své pocity			

Konverzace ve francouzštině

V letošním školním roce neprobíhá konverzace v kvintě.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
5.	Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	① ② ③ ④ Tematické okruhy: rodina škola volný čas město, kde žiju, bydlení některé francouzské svátky a tradice frankofonní země – základní údaje ② ③ Komunikační situace: Pozdrav, představování, rozloučení Návrh, přijetí a odmítnutí Poděkování Žádost o pomoc Jak říct ano-ne Omluva a reakce na ni Vyjádření názoru, jednoduchý argument	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S
	Mluvení aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích			
6.	Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	úroveň A1/A2 ① ② ③ ④ Tematické okruhy: já a moje rodina osobní vztahy bydlení stravování	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky AP→ II Předmět: Jazykové

	Mluvení •aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text •účastní se rozhovoru na známé téma •dbá na jazykovou správnost •adekvátně reaguje v komunikačních situacích	- nakupování - zdraví a životní styl - školní život - moje město - lidé a společnost - tradice a zvyky - cestování - volný čas ②③Komunikační situace: - Pozdrav, představování, poděkování - Vyjádření souhlasu, nesouhlasu, omluvy - Vyjádření pozvání, přijetí a odmítnutí návrhu - Domluvit si schůzku, žádost o informaci - Žádost o dovolení, o laskavost - Vyjádření politování	③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	doučování, ŠVP-část S
7.	Porozumění a poslech •žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům •rozumí jednoduché a zřetelné promluvě •rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky •aktivně využívá dvojjazyčný slovník	úroveň A2/B1 ①②③④Tematické okruhy: - já a moje rodina - osobní vztahy - bydlení - stravování - nakupování - zdraví a životní styl - školní život - moje město - lidé a společnost - tradice a zvyky - cestování - volný čas ②③Komunikační situace: - Pozdrav, představování, poděkování - Vyjádření souhlasu, nesouhlasu, omluvy - Vyjádření pozvání, přijetí a odmítnutí návrhu - Domluvit si schůzku, žádost o informaci - Žádost o dovolení, o laskavost - Vyjádření politování	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S
	Mluvení •aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text •účastní se rozhovoru na známé téma •dbá na jazykovou správnost •adekvátně reaguje v komunikačních situacích	- nakupování - zdraví a životní styl - školní život - moje město - lidé a společnost - tradice a zvyky - cestování - volný čas ②③Komunikační situace: - Pozdrav, představování, poděkování - Vyjádření souhlasu, nesouhlasu, omluvy - Vyjádření pozvání, přijetí a odmítnutí návrhu - Domluvit si schůzku, žádost o informaci - Žádost o dovolení, o laskavost - Vyjádření politování	③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	doučování, ŠVP-část S

Praktická francouzština

Tento předmět v letošním školním roce neprobíhá.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
7.	Žák: Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Úroveň A2/B1 ①②③④ Tematické okruhy: já a moje rodina osobní vztahy bydlení stravování nakupování zdraví a životní styl školní život moje město lidé a společnost tradice a zvyky cestování volný čas ②③ Komunikační situace: pozdrav, představování, poděkování, souhlas-nesouhlas, omluva, pozvání, přijetí či odmítnutí pozvání, navrhnout či odmítnout návrh, domluvit si schůzku, žádat o informace, žádat o dovolu, požádat o laskavost-sluzbu, vyjádření politování	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S
	Mluvení aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích			

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
8.	Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Úroveň B1 ① ② ③ ④ Tematické okruhy: osobní a společenský život každodenní život svět kolem nás frankofonie, reálie franc. mluvících zemí, actualité française ② ③ Komunikační situace: pozdrav, představování, poděkování, souhlas-nesouhlas, omluva, pozvání, přijetí či odmítnutí pozvání, navrhnout či odmítnout návrh, domluvit si schůzku, žádat o informace, žádat o dovolení, požádat o laskavost-slужbu, vyjádření politování	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S
	Mluvení aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích			

Maturitní seminář z francouzštiny

Tento předmět navazuje na výuku v hodinách francouzštiny, prohlubuje získané znalosti a umožňuje lepší přípravu žáků k maturitní zkoušce. V letošním školním roce maturitní seminář neprobíhá.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
8.	Mluvení • Žák je schopen konverzovat, porozumět se a diskutovat o těchto tématech: - Rodina - Domov a bydlení - Školství a vzdělávání - Volný čas a zábava - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování - Nakupování - Práce a povolání - Služby - Příroda a životní prostředí - Francouzsky mluvící země - Česká republika a Praha	① ② ③ ④ Tematické okruhy - Rodina - Domov a bydlení - Školství a vzdělávání - Volný čas a zábava - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování - Nakupování - Práce a povolání - Služby - Příroda a životní prostředí - Francouzsky mluvící země - Česká republika a Praha ② ③ Komunikační situace: - Běžné situace, do kterých se žák může dostat	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníkem. Internet a prostředky ICT

NĚMECKÝ JAZYK

Poznámka pro školní rok 2021/2022:

Prima – tercie: výuka probíhá dle ŠVP bez úprav – doba distančního studia neovlivnila rozsah a obsah učiva.

Kvarta – kvinta: obsah učiva je ovlivněn mimořádným obdobím distančního studia – učivo se neredukuje, ale celky (moduly) se posunují do vyšších ročníků (úpravy uvedeny v tematických plánech pro jednotlivé skupiny).

Oktáva: obsah učiva je ovlivněn dlouhodobě probíhajícím přechodem na jinou řadu učebnic a mimořádným obdobím distančního studia – učivo se redukuje a modifikuje na základě potřeb skupin (úpravy uvedeny v tematických plánech jednotlivých skupin).

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
1.	Porozumění a poslech rozumí jednoduchým pokynům a větám	Jazykové prostředky fonetika abeceda zvuková podoba slova a její zvláštnosti pravopis gramatické kategorie základní číslovky podstatná jména – určitý a neurčitý člen – 1. a 4. pád 2. pád vlastních jmen časování sloves – přítomný čas předložky aus, in + město předložky am, um, im + čas slovosled ve větě oznamovací a otázkách slovesný zápor – nicht slovesa se 4. pádem sloveso mögen v konjunktivu - möchten odpověď na zápornou otázku - doch slovní zásoba dle učebnice k jednotlivým tématům cca 200 lexikálních jednotek pasivní k porozumění a komunikaci ve výuce	<u>Průřezová témata</u> ① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebeznání a sebepečení ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ⑤ → P3.1 a P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruhy Evropa a svět nás zajímá a Jsme Evropané <u>Formy výuky</u> práce s učebnicí a pracovním sešitem konverzace internet a jiná média skupinová práce	Práce se slovníky Krátké projekty Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín Společné aktivity s Gymnáziem Dreikönigschule Dresden – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19 AP→ I Předmět: Němčina nadstandard, ŠVP-část S
	Čtení rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova čte foneticky správně jednoduchý text rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) využívá abecední slovník v učebnici			
	Mluvení adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty používá slovní zásobu z okruhů rodina-škola, místo, kde žije			

	Psaní osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka	Tematické okruhy ①②③⑤ Pozdravy Čas – dny – měsíce – roční doby Barvy Já – rodina - kamarádi Sportovní potřeby - sport Činnosti pro volný čas - záliby Německy mluvící země – města Škola – rozvrh hodin Komunikační situace ③ pozdrav představení, představení jiné osoby rozloučení odmítnutí jednoduchý dotaz v běžné skutečnosti jednoduchý telefonický rozhovor omluva podle učebnice BESTE FREUNDE 1 – LEKCE 1 – 4	domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma <u>Mezipředmětové vztahy</u> výslovnost a pravopis (ČJ, AJ) rodina, domov, mezilidské vztahy, volný čas, kultura (OV) Evropa, zvyklosti a kultura německy mluvících zemí (Z) písňe a koledy (HV) výtvarná prezentace projektů (VV)	
2.	Porozumění a poslech reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací pochozí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky	Jazykové prostředky Fonetika složitější hlásky a hláskové skupiny slovní přízvuk větná intonace Pravopis složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie množné číslo podstatných jmen osobní a přivlastňovací zájmena – 1. pád vykání	<u>Průřezová témata</u> ① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ⑤ → P3.1 a P3.3 Výchova k myšlení v evropských a	Práce se slovníky Krátké projekty Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín Společné aktivity s Gymnáziem Dreikönigschule Dresden – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19

	Čtení • čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu • v jednoduchém textu vyhledá informaci • odpoví na otázku související s textem • využívá abecední slovník v učebnici	pravidelná slovesa, slovesa s odlučitelnou předponou slovesa – rozkazovací způsob způsobová slovesa přítomný čas sloves se změnou kmenové samohlásky slovosled věty s modálním slovesem otázka a zápor, zájmeno kein – 1. a 4. pád předložky von – bis řadové číslovky – 1. pád • Slovní zásoba dle učebnice k jednotlivým tématům cca 500 lexikálních jednotek	globálních souvislostech okruhy Evropa a svět nás zajímá a Jsme Evropané <u>Formy výuky</u> práce s učebnicí a pracovním sešitem konverzace internet a jiná média skupinová práce domácí úkoly samostatné projekty	AP→ I Předmět: Němčina nadstandard, ŠVP-část S
	Mluvení • tvoří a obměňuje jednoduché věty • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma	k porozumění a komunikaci ve výuce Tematické okruhy ①②③⑤ • denní program, rozvrh dne • školní potřeby, systém škol, školní hodnocení • záliby, komunikace • práce a povinnosti • rodina, povolání • svět, světadíly, vybrané země a jazyky • potraviny, nápoje, jídlo • nákup, cena	<u>Mezipředmětové vztahy</u> výslovnost a pravopis (ČJ, AJ) rodina, domov, mezilidské vztahy, volný čas, záliby, komunikace, práce a povinnosti (OV) Evropa, zvyklosti a kultura německy mluvících zemí (Z) písně a koledy (HV) výtvarná prezentace projektů (VV)	
	Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů	Komunikační situace③ • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci • rozhovor na běžné denní téma • písemný projev na běžné denní téma • podle učebnice BESTE FREUNDE 1 – LEKCE 5 – 9		

3.	Porozumění a poslech reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací pochopí smysl jednoduché konverzace rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky	Jazykové prostředky Fonetika melodie věty, přízvuk aspirované souhlásky p, t, k Pravopis složitější pravopisné jevy v návaznosti na předchozí ročník základní interpunkce Gramatické kategorie rod podstatných jmen, 3. a 4. pád jednotného i množného čísla	Průřezová témata ① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice ⑤ → P3.1 a P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruhy Evropa a svět nás zajímá a Jsme Evropané	Práce se slovníky Krátké projekty Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín Společné aktivity s Gymnáziem Dreikönigschule Dresden – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19 AP→ I Předmět: Němčina nadstandard, ŠVP-část S
	Čtení čte nahlas, plynule a foneticky správně text obsahující známou slovní zásobu v textu vyhledá informaci odpoví na otázku související s textem využívá slovníky	určitý a neurčitý člen – 3. a 4. pád slovesa s odlučitelnou předponou - rozšíření rozkazovací způsob sloves préteritum sloves haben a sein osobní zájmena – 3. a 4. pád předložky se 3. pádem předložka se 4. pádem předložka in se 3. a 4. pádem neosobní podmět man vazba es gibt perfektum slabých sloves perfektum vybraných silných sloves zájmena jeder, welcher základní číslovky slovosled oznamovacích vět a různých typů otázek vyjádření záporu pomocí nicht a kein	Formy výuky práce s učebnicí a pracovním sešitem konverzace internet a jiná média skupinová práce domácí úkoly samostatné projekty	
	Mluvení porovnává skutečnosti popíše vzhled osoby, předmětu odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma	Slovní zásoba dle učebnice k jednotlivým tématům cca 700 lexikálních jednotek k porozumění a komunikaci ve výuce pasivní k porozumění jednoduchým autentickým textům práce se slovníkem odhad významu složených slov Tematické okruhy ① ② ③ ④ ⑤ bydlení	Mezipředmětové vztahy výslovnost a pravopis (ČJ, AJ) bydlení, popis osoby, průběh a organizace dne (OV) cestování, zvyklostí a kultura německy mluvících zemí (Z) písňe a koledy (HV) výtvarná prezentace projektů (VV)	

	Psaní • sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše krátký dopis • napíše krátké vyprávění • napíše e-mail	• cestování, dopravní prostředky • orientace ve městě, významné budovy • oblečení, nákup • popis osoby • akce, místa, oslava, dárek • příroda, zvířata • prázdniny, zážitky Komunikační situace ③ • informace, rozhovor o bydlení • požádání o pomoc při nemoci • vysvětlit a zeptat se na cestu • vyjádřit časové údaje • naplánovat akci • mluvit a psát o volnočasových a prázdninových aktivitách • vyjádřit nepochopení podle učebnice BESTE FREUNDE 2 – LEKCE 10 – 18		
4.	Porozumění a poslech • reaguje na podněty z oblastí běžných komunikačních situací • pochopí smysl běžné konverzace	Jazykové prostředky • Fonetika intonace a slovní přízvuk varianty výslovnosti ig spodoba znělosti výslovnost cizích slov • Pravopis složitější pravopisné jevy • Gramatické kategorie préteritum sein, haben perfektum dalších silných sloves skloňování přivlastňovacích zájmen zvrtná slovesa – prézens a perfektum vybraná slovesa s předložkovou vazbou stupňování přídavných jmen a příslovčí řadová číslovka – 3. a 4. pád porovnávání – als, wie	Průřezová témata ① → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebezpoznání a sebezpečí ② → P1.7 Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy ③ → P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace ④ → P1.9 Osobnostní a sociální výchova okruh Kooperace a kompetice ⑤ → P3.1 a P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruhy Evropa a svět nás zajímá a Jsme Evropané	Práce se slovníky Krátké projekty Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšin Společné aktivity s Gymnáziem Dreikönigschule Dresden – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19 AP→ I
	Čtení • čte nahlas, plynule a foneticky správně text obsahující známou slovní zásobu • v textu vyhledá informaci • odpoví na otázku související s textem • využívá slovník			

	Mluvení • vyjádří vlastní názor a přání • poradí v jednoduché situaci • vysvětlí pojem • dbá na gramatickou správnost • odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností • zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma • orientuje se na internetu v NJ	vybrané spojky a jejich použití v souvětí (weil, dass) základy tvoření slov – příslušníci národů předložky se 3. a 4. pádem • Slovní zásoba dle učebnice k jednotlivým tématům cca 1000 lexikálních jednotek k porozumění a komunikaci ve výuce pasivní k porozumění obsáhlejšími běžnými autentickými textům práce se slovníkem odhad významu neznámého textu • Slohové útvary dopis vyprávění popis Tematické okruhy ① ② ③ ④ ⑤ • vzájemné vztahy, lidé • stěhování, bydlení • vzdělání a práce • průběh roku, svátky, slavnosti, pohoštění, typická jídla • národy a národnosti • cestování, popis trasy • životní prostředí, město, venkov • počítač, internet • studium, výuka • povinnosti a zábava Komunikační situace ③ • vyjádření vlastního názoru • popis osob, míst • jednoduché plánování cesty • zdůvodnění • vyzvání někoho k činnosti • vyjádření zákazu, nesouhlasu • vyjádření pocitu • podle učebnice BESTE FREUNDE 3 – LEKCE 19 – 27	<u>Formy výuky</u> práce s učebnicí a pracovním sešitem konverzace internet a jiná média skupinová práce domácí úkoly samostatné projekty <u>Mezipředmětové vztahy</u> výslovnost a pravopis (ČJ, AJ) bydlení, popis osoby, průběh a organizace dne (OV) cestování, zvyklosti a kultura německy mluvících zemí (Z) písňe a koledy (HV) výtvarná prezentace projektů (VV)	Předmět: Němčina nadstandard, ŠVP-část S
	Psaní • sestaví sdělení týkající se probíraných tematických okruhů • napíše dopis • napíše vyprávění • vytvoří popis			

5.	Porozumění a poslech rozumí cenovým informacím rozumí časovým informacím rozumí jednoduchým informacím v rámci probíraných témat aktivně využívá slovník	Jazykové prostředky Fonetika suprasegmentální jevy segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (hLaut, diftong ei/ai, dvojhlasý au – eu/äu, kombinace hlásek bst – gst – ngst -lst – rst, mst – nst, znělé alveolární hlásky n – r – l, rozlišení afrikáty, frikativy a plozivy pf – f – p Slovní zásoba dle učebnice k jednotlivým tématům cca 1000 lexikálních jednotek	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Využívání slovníků a internetu Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín Společné aktivity s Gymnáziem Dreikönigschule Dresden – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19
	Čtení čte foneticky správně jednoduchý text v textu vyhledá informaci odhadne význam složenin hláskuje správně slova	k porozumění a komunikaci ve výuce pasivní k porozumění obsáhlejšími běžnými autentickými texty práce se slovníkem odhad významu neznámého textu Pravopis pravopis výrazů osvojované slovní zásoby Gramatické kategorie poučení o interpunkci	④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Co je Evropa Jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa	AP→ II Předmět: Němčina nadstandard ŠVP-část S
	Mluvení jednoduché vyprávění vede rozhovor objedná a zaplatí v restauraci mluví o výživě a zdravém životním stylu nakoupí podá informaci o čase	rozkazovací způsob ve zdvořilostní formě se Sie nepřímá otázka Demonstrativartikel dies- určitý člen v kombinaci s přídavným jménem v 1. pádě určitý člen v kombinaci s přídavným jménem ve 4. pádě neurčitý člen v kombinaci s přídavným jménem v 1. pádě podstatná jména slabé skloňování podstatných jmen (n - deklinace) přídavná jména ve 4. pádě osobní zájmena ve 3. pádě – ihm, ihr, ihnen, Ihnen	⑤ → P6.8 Mediální výchova okruh Média a mediální produkce <u>Formy výuky</u> práce s učebnicí a pracovním sešitem konverzace internet a jiná média skupinová práce domácí úkoly	

	Psaní • napíše krátké vyprávění • napíše pozdrav, pohlednici • popíše byt a zařízení bytu • napíše krátký dopis	slovesa se 3. pádem slovesa s předložkami tvorba konjunktivu II. slovesa haben a způsobového slovesa können modální slovesa v präteritu slovesa pojící se se 4. a 3. pádem: schicken, geben, atd. předložka aus + 3. pád předložka seit + 3. pád předložka a tázací částice welch-? spojky wenn, trotzdem tázací částice was für ein...? Tematické okruhy ① ② ③ ④ ⑤ • město, veřejné budovy • kavárna, objednávka, placení • oblečení, pocity • povolání, práce • inzerát, casting • soutěž, kvíz, přání • volný čas • jazyky, dorozumívání • počasí, životní prostředí • životopisy populárních osobností Komunikační situace ② ③ • setkání ve městě • lokální informace • omluva a reakce na ni • prosba a žádost • žádost o pomoc, službu, informaci (cena, popis cesty) • vyjádření názoru, jednoduchý argument • nesouhlas, překvapení, zlost • poděkování • práce, ucházení se o práci • popis a hodnocení věcí podle učebnice BESTE FREUNDE 3 – 4, LEKCE 25 – 30	samostatné projekty práce s časopisy: četba článků o německy mluvících zemích <u>Mezipředmětové vztahy</u> výslovnost a pravopis, ústní i písemný projev, osobní a poloformální, e-mail, psaní SMS, popis osob a dějů, vypravování (ČJ, AJ) mezilidské vztahy a pomoc a charita, základy etikety (OV) cestování, zvyklosti a kultura německy mluvících zemí (Z) písně a koledy (HV) výtvarná prezentace projektů (VV)	

6.	Porozumění a poslech rozumí zřetelné promluvě na známá témata dokáže abstrahovat informaci rozumí informaci s udanou cestou rozliší dialekt, spisovnou němčinu	Jazykové prostředky Fonetika suprasegmentální jevy (slovní přízvuk u odlučitelných a neodlučitelných sloves, větný přízvuk, větná melodie, slovní přízvuk u názvů měst a řek, větná melodie u nepřímé otázky) segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (krátké a dlouhé samohlásky <i>a, o, u, i</i>; výslovnost skupin hlásek <i>spr – str</i>, výslovnost <i>ft – pr – tr – kr</i>) Slovní zásoba dle učebnice k jednotlivým tématům cca 1000 lexikálních jednotek k porozumění a komunikaci ve výuce pasivní k porozumění obsáhlejším běžným autentickým textům práce se slovníkem odhad významu neznámého textu Pravopis pravopis výrazů osvojované slovní zásoby poučení o interpunkci Gramatické kategorie zu + infinitiv brauchen + zu + infinitiv vedlejší věta účelová: spojka <i>damit, um</i> zu + infinitiv vedlejší věta časová: spojka <i>während, bevor</i> vedlejší věta vztažná v prvním, čtvrtém a třetím pádě nepřímá otázka s ob vedlejší věta vztažná s předložkou vedlejší věta přípustková: spojka <i>obwohl</i> vedlejší věta vztažná: vztažné zájmeno <i>wo, was</i> vedlejší věta časová: spojka <i>als, nachdem</i> člen a podstatné jméno ve druhém pádě nulový člen + přídavné jméno v prvním a čtvrtém pádě tázací zájmeno <i>Wo(r)</i> + předložka zájmeno <i>da(r)</i> + předložka konjunktiv II: <i>würde-</i> + infinitiv konjunktiv II: <i>sollen</i> préteritum plusquamperfekt	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Co je Evropa Jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa	Využívání slovníků a internetu Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19 AP→ II Předmět: Němčina nadstandard ŠVP-část S
	Čtení rozumí textům v perfektu odpovídá na otázky k přečtenému textu rozumí jednoduché pozvánce vyhledá informace v textu	zu + infinitiv brauchen + zu + infinitiv vedlejší věta účelová: spojka <i>damit, um</i> zu + infinitiv vedlejší věta časová: spojka <i>während, bevor</i> vedlejší věta vztažná v prvním, čtvrtém a třetím pádě nepřímá otázka s ob vedlejší věta vztažná s předložkou vedlejší věta přípustková: spojka <i>obwohl</i> vedlejší věta vztažná: vztažné zájmeno <i>wo, was</i> vedlejší věta časová: spojka <i>als, nachdem</i> člen a podstatné jméno ve druhém pádě nulový člen + přídavné jméno v prvním a čtvrtém pádě tázací zájmeno <i>Wo(r)</i> + předložka zájmeno <i>da(r)</i> + předložka konjunktiv II: <i>würde-</i> + infinitiv konjunktiv II: <i>sollen</i> préteritum plusquamperfekt	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Co je Evropa Jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa	Využívání slovníků a internetu Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19 AP→ II Předmět: Němčina nadstandard ŠVP-část S
	Mluvení poradí a předá radu odmítne názor vypráví, jak se co stalo podá informace o událostech a činnostech vypráví, co se stalo udá místo, kde se nachází popíše cestu vyjmenuje výhody a nevýhody -uvede zeměpisné informace	zu + infinitiv brauchen + zu + infinitiv vedlejší věta účelová: spojka <i>damit, um</i> zu + infinitiv vedlejší věta časová: spojka <i>während, bevor</i> vedlejší věta vztažná v prvním, čtvrtém a třetím pádě nepřímá otázka s ob vedlejší věta vztažná s předložkou vedlejší věta přípustková: spojka <i>obwohl</i> vedlejší věta vztažná: vztažné zájmeno <i>wo, was</i> vedlejší věta časová: spojka <i>als, nachdem</i> člen a podstatné jméno ve druhém pádě nulový člen + přídavné jméno v prvním a čtvrtém pádě tázací zájmeno <i>Wo(r)</i> + předložka zájmeno <i>da(r)</i> + předložka konjunktiv II: <i>würde-</i> + infinitiv konjunktiv II: <i>sollen</i> préteritum plusquamperfekt	Formy výuky práce s učebnicí a pracovním sešitem konverzace internet a jiná média skupinová práce jazykové hry domácí úkoly vlastní projekt na jednoduché téma jednoduchá dramatizace na základě četby práce s časopisy: četba článků o německy mluvících zemích četba článků o České republice úkol zaměřený k zeměpisnému či historickému tématu	Využívání slovníků a internetu Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19 AP→ II Předmět: Němčina nadstandard ŠVP-část S

	Psaní • napiše, co se stalo • uvede životopisné údaje	časová předložka <i>während</i> + druhý pád předložka příčiny <i>wegen</i> + druhý pád předložky místa: <i>um, über</i> + čtvrtý pád; <i>gegenüber</i> + třetí pád dvojitá spojka <i>zwar ..., aber...</i> Tematické okruhy ① ② ③ ④ ⑤ • prázdniny • konzum • přátelství • cestování • vztahy • stravování • média • jazyky • sociální vztahy Komunikační situace ② ③ • přednesení návrhu, obhájení, reakce • vyjádření účelu činnosti • předání rady, zdůvodnění, podmínění • prezentace k připravenému tématu • vypravování o události • formulace jednoduchého mediálního sdělení podle učebnice BESTE FREUNDE 4 - 5 – LEKCE 31 – 39		
7.	Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • pochopí hlavní smysl autentické konverzace • postihne různé názory a stanoviska • reaguje na běžné komunikační situace	Jazykové prostředky • Fonetika suprasegmentální jevy (slovní přízvuk u odlučitelných a neodlučitelných sloves, větný přízvuk, větná melodie, slovní přízvuk u názvů měst a řek, větná melodie u nepřímé otázky) segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (krátké a dlouhé samohlásky <i>a, o, u, i</i>; výslovnost skupin hlásek <i>spr – str</i>, výslovnost <i>ft – pr – tr – kr</i>) • Slovní zásoba dle učebnice k jednotlivým tématům cca 1000 lexikálních jednotek k porozumění a komunikaci ve výuce	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace	Využívání slovníků a internetu Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19 AP→ II Předmět: Němčina

	Čtení • rozumí nabídkám povolání v tisku • orientuje se v nabídce televizních a rozhlasových pořadů • orientuje se v populárně naučném textu	pasivní k porozumění obsáhlejším běžným autentickým textům práce se slovníkem odhad významu neznámého textu • Pravopis pravopis výrazů osvojované slovní zásoby poučení o interpunkci poučení o textové syntaxi Tematické okruhy ① ② ③ ④ ⑤	spolupráce Náměty skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě jazyková a národnostní rozmanitost Evropy významní Evropané životní styl v evropských zemích Evropská unie Náměty: četba článků v časopisech	nadstandard
	Mluvení • popíše osoby, jejich oblečení a vlastnosti • vyjádří subjektivní dojem o druhém • popíše a ohodnotí povolání • dovede se vyjádřit k volbě povolání • řekne, co se mu líbí a nelíbí na druhé osobě • pojmenuje vlastnosti jiných • diskutuje o problémech ve vztazích generací • vysvětlí problémy související s prací v zahraničí	• bydlení, domácnost • doprava • minulost, vzpomínky • cestování • móda • budoucnost • partnerství, vztahy • práce, řemeslo, povolání • služby Komunikační situace ② ③ • oznamování a zdůvodnění názoru • shrnutí informací (z rozhovoru, textu) • vzpomínky, vyjádření o minulosti • porozumění pravidlům, jejich formulace • předkládání návrhu a argumentace • plánování • vyjádření domněnek, předvídání důsledků • popis děje • vyjádření pocitů • domluva, hájení vlastního názoru, kompromis podle učebnice BESTE FREUNDE 5 - 6 – LEKCE 40 – 48		
	Psaní • napíše strukturovaný životopis • napíše osobní dopis a odpověď na dopis • ovládá správně pořádek slov, interpunkci a • psaní velkých písmen v korespondenci			

8.	Porozumění a poslech • využívá různých typů slovníků • rozlišuje různé mluvčí • rozumí titulům a podstatě textů v tisku	Jazykové prostředky zájmenná příslovce genitiv slabé skloňování podstatných jmen vedlejší věty s výrazy statt zu + infinitiv, anstatt dass, damit, um zu + infinitiv, ohne zu příčestí jako přídavné jméno průběhový, stavový trpný rod vedlejší věty časové irgend- tvoření nových slov přehled slovesných časů skloňování přídavných jmen	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě významní Evropané životní styl v evropských zemích Evropská unie Náměty: četba článků v časopisech ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů kulturní různorodost Náměty: četba článků v časopisech	Využívání slovníků a internetu Výměnné pobyty a společné akce s Gymnáziem Budyšín – pozastaveny vzhledem k pandemii covid 19 AP→ II Předmět: Němčina nadstandard ŠVP-část S
	Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informace • postihne strukturu jednoduchého textu	① ② ③ ④ ⑤ Tematické okruhy - Domov, vlast, státní příslušnost - Život v zahraničí - Práce, povolání - Zdraví, alternativní medicína - Partnerství, přátelství, vztahy - Konflikty a řešení - Všední den v soukromém životě - Bydlení, služby - Životní prostředí, sociální angažovanost - Média - Plány do budoucnosti		
	Mluvení • Žák je schopen konverzovat, dorozumět se a diskutovat o těchto tématech: - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování, nakupování - Práce a povolání, Služby - Společnost, zeměpis a příroda - Realie německy mluvících zemí	• ② ③ Komunikační situace • Oslavy, pozvání • Přání a sny • Nabídka a poptávka na pracovním trhu • Problémy v zaměstnání		

	Psaní • napíše blahopřání k narozeninám • napíše blahopřání k životní události • napíše přání k Vánocům, Novému roku apod. • napíše životopis • napíše úřední dopis • napíše osobní dopis a odpověď na dopis	• Používání médií • Zkušenost s médii • Kam po maturitě • Smysl života • Problémy životního prostředí podle učebnice BESTE FREUNDE 6 – LEKCE 49 – 54		

Aktualizace ŠVP – 5.3 Německý jazyk k 1. 9. 2021

PRAKTICKÁ NĚMČINA

Tento předmět ve školním roce 2021/22 neprobíhá.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
7. - 8.	Žák: Mluvení Žák je schopen konverzovat, dorozumět se a diskutovat o těchto tématech: - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování, nakupování - Práce a povolání, Služby - Realie německy mluvících zemí	Jazykové prostředky - Podstatná jména - Přídavná jména - Zájmena - Číslovky - Slovesa - Příslovce - Předložky - Spojky - Částice - Skladba ① ② ③ ④ Tematické okruhy - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování, nakupování - Práce a povolání, Služby - Společnost, zeměpis a příroda - Realie německy mluvících zemí ② ③ Komunikační situace: - Běžné situace, do kterých se žák může dostat	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníkem. Internet. AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S U žáků septimy a oktávy bude ve výuce využit výukový program langmaster v rámci práce s ICT při výuce a domácí přípravě

MATURITNÍ SEMINÁŘ z NĚMČINY – pozn.: Tento předmět navazuje na výuku v hodinách němčiny, prohlubuje získané znalosti a umožňuje přípravu žáků k maturitě. Dvě hodiny týdně. Tento předmět ve školním roce 2021/22 neprobíhá.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
8.	Žák: Porozumění a poslech • rozumí rodilému mluvčímu v běžné komunikaci na známá témata • z nahrávky pochopí informace, které potřebuje Mluvení Žák je schopen konverzovat, dorozumět se a diskutovat o těchto tématech: - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování, nakupování - Práce a povolání, Služby - Realie německy mluvících zemí Psaní • napíše blahopřání k narozeninám • napíše blahopřání k životní události • napíše přání k Vánocům, Novému roku apod. • napíše životopis • napíše úřední dopis • napíše osobní dopis a odpověď na dopis • napíše vypravování • napíše jednoduchý příspěvek do časopisu • charakterizuje osobu • popíše prostředí	Jazykové prostředky - Podstatná jména - Přídavná jména - Zájmena - Číslovky - Slovesa - Příslovce - Předložky - Spojky - Částice - Skladba - Tvarosloví ①②③④ Tematické okruhy - Osobní identifikace a charakteristika - Rodina, domov, bydlení - Každodenní život - Vzdělávání - Cestování a doprava - Zdraví a hygiena - Stravování, nakupování - Práce a povolání, Služby - Společnost, zeměpis a příroda - Realie německy mluvících zemí ②③ Komunikační situace: - Komunikační situace dle katalogu požadavků k MZ NJ	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty skupinová práce domácí úkoly ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě	Práce se slovníkem. Internet. AP→ II Předmět: Jazykové doučování, ŠVP-část S

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Od školního roku 2010/2011 je do výuky zařazena jedna hodina konverzace týdně. Tyto hodiny probíhají v 5. a 6. a 7. ročníku.

Vzhledem k mimořádným opatřením a distanční výuce ve školním roce 2020/21 budou ve školním roce 2021/22 hodiny konverzace v německém jazyce přizpůsobeny modulům probíraným aktuálně v hodinách NJ.

Pro žáky, kteří zvolili s přechodem na vyšší stupeň gymnázia změnu druhého cizího jazyka z NJ na FJ zůstává předmět konverzace v NJ pro udržení a mírné rozvíjení znalostí a kompetencí v tomto jazyce.

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
5.	Žák: Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	①②③④⑤ Tematické okruhy: Freizeit und Hobbys Familie und Verwandtschaft Wohnen Kleidung und Mode Sport Schule Prag Tschechische Republik ②③ Komunikační situace:	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky Referáty Prezentace

	Mluvení aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích	Pozdrav, představování, poděkování, omluva Co dělat, když nerozumím... Vedení rozhovoru na běžné téma Vyhledání a předání informací z textu Doptání se na informace na základě textu Připravené prezentování vybraných témat Komunikace pomocí médií a ITC Souvislý mluvený projev (vypravování, popis, charakteristika) BESTE FREUNDE 3 – 4, LEKCE 25 – 30 další aktuální materiály	v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů kulturní různorodost	
6.	Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	①②③④ Tematické okruhy: Der Lebenslauf Wohnort Ferien – Reisen – Abenteuer Essen und Trinken Neue Medien Kultur und Kunst Deutschland, Berlin Österreich und Schweiz und andere deutschsprachige Länder ②③ Komunikační situace: Pozdrav, představování, poděkování, omluva Co dělat, když nerozumím... Vedení rozhovoru na běžné téma Vyhledání a předání informací z textu Doptání se na informace na základě textu Připravené prezentování vybraných témat Komunikace pomocí médií a ITC Souvislý mluvený projev (vypravování, popis, charakteristika) BESTE FREUNDE 4 - 5 – LEKCE 31 – 39 další aktuální materiály	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů kulturní různorodost	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky Referáty Prezentace
	Mluvení aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích	Pozdrav, představování, poděkování, omluva Co dělat, když nerozumím... Vedení rozhovoru na běžné téma Vyhledání a předání informací z textu Doptání se na informace na základě textu Připravené prezentování vybraných témat Komunikace pomocí médií a ITC Souvislý mluvený projev (vypravování, popis, charakteristika) BESTE FREUNDE 4 - 5 – LEKCE 31 – 39 další aktuální materiály	v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů kulturní různorodost	

7.	Porozumění a poslech žák rozumí běžným a známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům rozumí jednoduché a zřetelné promluvě rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky aktivně využívá dvojjazyčný slovník	① ② ③ ④ Tematické okruhy: Zukunftspläne, Bewerbung Wetter, Umweltschutz Feste und Bräuche interkulturell Dienstleistungen, Einkaufen Werbung und Konsum Europäische Union Sachsen – unser Nachbar	① → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ② → P1.14 Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace ③ → P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž	Práce se slovníky Krátké projekty Hrané scénky Referáty Prezentace
	Mluvení aktivně používá slovní zásobu probraných tematických okruhů, reprodukuje jednoduchý text účastní se rozhovoru na známé téma dbá na jazykovou správnost adekvátně reaguje v komunikačních situacích	② ③ Komunikační situace: Pozdrav, představování, poděkování, omluva Co dělat, když nerozumím... Vedení rozhovoru na běžné téma Vyhledání a předání informací z textu Doptání se na informace na základě textu Připravené prezentování vybraných témat Komunikace pomocí médií a ITC Souvislý mluvený projev (vypravování, popis, charakteristika) BESTE FREUNDE 5 - 6 – LEKCE 40 – 48 další aktuální materiály	④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů kulturní různorodost	

Aktualizace ŠVP – 5.3 Německý jazyk (konverzace v německém jazyce) k 1. 9. 2021

LATINA

Časové, obsahové a organizační vymezení – latina

V roce 2020/2021 je latina vyučována v sextě jednu hodinu a v septimě jako volitelný předmět (2 hodiny).

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace						1	2	

I) Základní údaje (obsahové, časové a organizační vymezení)

Svým interdisciplinárním charakterem spadá výuka latinského jazyka do několika vzdělávacích oblastí. Základem výuky je poznávání systému latinské gramatiky, odborné jazykové terminologie a základní slovní zásoby. Tím je latinský jazyk primárně součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Výuka latinského jazyka se také dotýká historie, filozofie, dějin náboženství, dějin věd, dějin umění a antických i středověkých reálií. Na tomto poli se podílí na výuce ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost* a *Umění a kultura*. Svým širokým kulturně-historickým záběrem se latinský jazyk uplatňuje ve výuce **průřezového tématu** *Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech* (dále jen VMEGS).

Latinský jazyk se vyučuje volitelně (septima) po dvou vyučovacích hodinách týdně.

II) Cíle / očekávané výstupy / obsah učiva

Výuka latinského jazyka rozvíjí u žáků logické myšlení a myšlení v souvislostech. Ovládnutí **gramatického systému** jazyka je už od starověku považováno za nezbytnou podmínkou pro správné uvažování. Pevná pravidla a kategorie latinské gramatiky, stojící u kořenů západoevropského myšlení, tak umožňují žákům hlouběji a v souvislostech pochopit jeho principy a s větším porozuměním též ovládnout gramatiku své mateřštiny i jiných jazyků. Osvojováním latinské **slovní zásoby** si žáci cvičí paměť. Díky latinskému lexiku budou snadněji rozumět některým slovům v jiných jazycích i češtině. Posílí se jejich schopnost odvozovat. Vzhledem k charakteru latinského jazyka (mrtvý jazyk) je při výuce kladen velký důraz na text (nejprve texty umělé / procvičovací, později texty klasiků). Práce s textem posiluje interpretační schopnosti, tříbí jazykový cit, zvyšuje slovní zásobu, učí žáky formulovat a podporuje jejich schopnost získávat nové poznatky.

Nesporným vkladem latiny je i **umění učit se**. Přesný systém latinské gramatiky, vyžadující pečlivou a systematickou práci, tříbí studijní návyky. Ty pak pomáhají žákům zvládat složitější problémy a situace nejen v latině, ale i ostatních předmětech.

V hodinách se dále žáci učí rozumět základům evropské kultury v její **řecké, římské, židovsko-křesťanské** a **humanistické** větvi. Jsou v nich představovány osoby, pojmy, myšlenky, místa a události, důležité pro evropské dějiny, ale i pro dnešního člověka.

Žáci jsou vedeni k samostatné práci (referáty, prezentace atp.), při které se naučí vyhledávat informace (slovníky, encyklopedie, sekundární česká i zahraniční literatura, internet), třídít je a analyzovat a na jejich základě dospět k vlastním závěrům.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

III) Formy a metody práce

jazyková složka hodin:

- výklad mluvnické látky (frontální výuka s využitím data – projektoru a PC - velkoplošné promítání)
- procvičení s překladem spojení a krátkých vět (z latiny do češtiny i z češtiny do latiny; s asistencí a opravou učitele)
- překládání (podle dosažených schopností):
 - překlad kratšího textu (samostatně nebo ve dvojici, s podporou učitele)
 - překlad delšího a souvislého textu (samostatně nebo ve dvojici)
 - samostatný překlad neznámého textu, s rozpoznáním jeho základní struktury, klíčových slov a nejdůležitějších údajů
 - skupinová práce (překlad vlastních textů z češtiny do latiny)
- gramatické soutěže a hry
- referáty (prezentace vybrané slovní zásoby a její souvislosti s jinými jazyky)
- gramatické testy a překladové kompozice
- aktivní spolupráce žáků na vytváření výukových materiálů (plakáty, tabulky atp.)

realie:

- výklad látky od učitele, doplněný otázkami k žákům (kvůli zpětné vazbě), využití data – projektoru a PC – velkoplošné promítání textů, obrázků, filmů)
- referáty žáků (+ upřesnění učitele)
- vzájemná učitelem řízená diskuse (nad otázkami z filozofie, literatury, práva, náboženství)
- vyhledávání informací (základních encyklopedických příruček, internet)
- skupinová práce, projekty (u reálií vyzývajících k předvádění: např. římské jídlo, móda, svátky; spolupráce na vytváření výukových materiálů /plakáty, přehledy atp./)
- zpěv latinských písní
- poslech hudby
- sledování filmů
- promítání výukových materiálů (antické umění apt.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Formy vyučování (bod III.) společně s obsahem výuky (bod I.) zajišťují utváření a rozvíjení **klíčových kompetencí** žáků:

Kompetence k učení:

Žák:

- organizuje a řídí vlastní učení, a to při samostatné i skupinové práci, plánuje, organizuje, řídí a hodnotí vlastní pracovní činnost;
- motivuje se pro další učení a pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj život;
- efektivně získává poznatky a využívá k tomu různé strategie učení;
- kriticky přistupuje k různým zdrojům informací, získané informace hodnotí z hlediska jejich věrohodnosti, zpracovává je a využívá při svém studiu a praxi;
- doplňuje si vědomosti a rozvíjí a prohlubuje dovednosti v procesu vzdělávání, propojuje je s již nabytými, systematizuje je a vědomě využívá pro svůj další rozvoj a uplatnění ve společnosti;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení i práce, reaguje na hodnocení ze strany druhých a přijímá radu i kritiku.

Kompetence k řešení problémů:Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na segmenty a navrhuje postupné kroky, případně varianty jeho řešení;
- využívá své individuální schopnosti a získané vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, orientuje se v nově vzniklých situacích a pružně na ně reaguje;
- uplatňuje základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, indukci, dedukci, abstrakci, konkretizaci, generalizaci), ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a tvůrčích činnostech;
- uplatňuje při řešení problémů logické, matematické, empirické a heuristické metody s využitím odborného jazyka a symboliky;
- ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, pro své tvrzení najde důkazy a formuluje podložené závěry;
- je otevřený k poznávání nových a originálních postupů a řešení problémů, nachází různé alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů a zvažuje jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky.

Kompetence komunikativní:Žák:

- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace;
- pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je při komunikaci s okolním světem;
- prakticky používá komunikativní dovednosti v dalším studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje;
- adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje v mluveném projevu.

Kompetence sociální a personální:Žák:

- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- při práci v týmu uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti; spolupracuje při dosahování společně stanovených cílů;
- organizuje společnou činnost, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření tvůrčí a podnětné atmosféry;
- přispívá k vytváření hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.

Kompetence občanské:Žák:

- stanovuje si krátkodobé i perspektivní cíle vycházející nejen z vlastních potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti a cílevědomě je uskutečňuje;
- zodpovědně a tvořivě přistupuje k plnění svých povinností a úkolů;
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka;
- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování;

- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní a duchovní hodnoty, které nespočívají pouze v materiálním uspokojení lidských potřeb;
- zaujímá odpovědné postoje k otázkám sociálním, kulturním, ekologickým a ekonomickým;
- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti.

Časový plán

učebnice:

septima:

V. Seinerová, *Latiny pro střední školy*, Fortuna, Praha 2014.

(J. Pech, *Latina pro gymnázia I*, Leda, Praha 1998.)

V. Seinerová, *Cvičebnice latiny pro střední školy*, Fortuna, Praha 2000.

gramatika:

- opakování konjugací, deklinací, slovní zásoby, ...
- zájmena
- stupňování adjektiv
- perfektní a supinový slovesný kmen
- konjunktivy
- číslovky
- četba klasiků

reálie:

- Starověké Řecko a Starověký Řím - reálie
- kultura pozdní antiky
- středověká kultura
 - scholastika
 - univerzity
 - literární žánry
- sententiae (fráze)

VI) Hodnocení a dosahování cílů

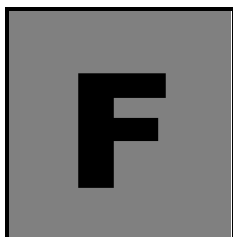
Nabyté vědomosti a schopnosti prokazují žáci v průběhu jednotlivých vyučovacích hodin – testy, zkoušení, skupinová práce, referáty, samostatná práce, ...

Cílem průběžného testování je shrnout a upevnit gramatické vědomosti, které žáci získávali během hodin latiny.

LATINA

ROČ	VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY
6., 7.	Žák: Porozumění •běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - citáty, fráze, rčení •aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Jazykové prostředky - opakování •Fonetika ▪ abeceda ▪ fonetická transkripce ▪ zvuková podoba slova a její zvláštnosti •Pravopis ▪ základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova •Gramatické kategorie ▪ podstatná jména a členy ▪ jednoduché slovesné časy ▪ otázka a zápor ▪ věta jednoduchá a pořádek slov •Slovní zásoba	Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí Osobnostní a sociální výchova okruh Mezilidské vztahy Osobnostní a sociální výchova okruh Komunikace Náměty- skupinová práce domácí úkoly, vlastní projekt na jednoduché téma	Práce se slovníky Krátké projekty Doučování gram. forem, medicínská terminologie výroba vlastního ex libris zpěv latinských písní
	Čtení •čte foneticky správně přiměřeně náročný text •rozumí obsahu textů v učebnici •v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci •vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu •vyhledá známé výrazy a fráze •odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu •aktivně využívá dvojjazyčný slovník			
	Mluvení •adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty •používá slovní zásobu z okruhů v učebnici	Konjugace, deklinace, slovní druhy, tvoření vět, lingvistická a medicínská terminologie, věta a souvětí		
	Psaní •osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka •tvoří a obměňuje jednoduché věty •dbá na písemnou správnost •napíše krátký souvislý text			

			Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Osobnostní a sociální výchova okruh Sociální komunikace Osobnostní a sociální výchova okruh Spolupráce a soutěž poznávání a rozvoj vlastní osobnosti vztah k lidem a okolí lidská komunikace spolupráce Náměty skupinová práce jazykové hry domácí úkoly Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě Co je Evropa Jazyková rozmanitost Evropy ČR a Evropa	

5.4 Matematika a deskriptivní geometrie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	5	5	5	4	5	4	4	4+2 ^S

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV a RVP GV.

Realizují se tematické okruhy průřezových Mediální výchova RVP ZV a RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

V 2. – 4. ročníku je jedna hodina týdně vyčleněna na cvičení, třída se dělí na dvě skupiny.

Maturitní zkoušku lze skládat jak ve společné části (jako její volitelnou složku), tak i v profilové části.

Volitelný seminář z matematiky (8. ročník, viz 2^S) upevňuje znalosti učiva předmětu matematika za celou dobu studia a připravuje žáky na maturitu z matematiky.

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit.

Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak v prostoru.

Těžisko výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdelávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Podpora matematických soutěží (Matematická olympiáda, Pytagoriáda, korespondenční semináře) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

Aktualizace ŠVP – 5.4 Matematika k 1. 9. 2015

Ve školním roce 2013/2014 došlo k výměně učebnic matematiky na prvním stupni gymnázia. Z důvodu nedodání celé série učebnic od tohoto školního roku se vracíme k původnímu rozložení učiva. Pro školní rok 2015/2016 bude téma „Souměrnosti“ odučeno zároveň v primě a sekundě. Ze stejného důvodu bude odučeno téma „Výrazy I“ v sekundě a tercii. Na základě této změny se postupně upravuje ŠVP. Dochází k přesunu tematických celků mezi ročníky (týká sekundy a

tercie). Prima a kvarta pokračuje dle původního rozložení učiva. Ke kompletní výměně učebnic dojde až po dodání celé série učebnic.

V oktávě dochází na začátku školního roku 2015/2016 k dobrání učiva ze septimy a to kuželoseček.

Aktualizace ŠVP – 5.4 Matematika k 1. 9. 2016

Z důvodu výměny učebnic a úprav ŠVP v minulém školním roce došlo ke skluzu v hodinách matematiky u sekundy a tercie, chybějící učivo bude doplněno na začátku školního roku v rámci opakování.

Pro malý počet zájemců ve školním roce 2016/2017 nebude v oktávě vyučován volitelný seminář Základy vyšší matematiky. V rámci Akademie příslibu je možné navštěvovat předmět Leibnizovy schůzky, kde se tato problematika řeší.

Aktualizace ŠVP – 5.4 Matematika k 1. 9. 2017

Z důvodu výměny učitele a změny učebnic v minulém školním roce došlo ke skluzu v hodinách matematiky u sekundy, chybějící učivo bude doplněno na začátku školního roku v rámci opakování.

V oktávě dochází na začátku školního roku 2017/2018 k dobrání učiva ze septimy a to kuželoseček.

Nově mohou volitelný seminář z matematiky navštěvovat i žáci septimy.

Byla navýšena hodinová dotace matematiky v kvintě, z tohoto důvodu bude kapitola Funkce odučena i v tomto ročníku.

Pro malý počet zájemců ve školním roce 2017/2018 nebude v oktávě vyučován volitelný seminář Základy vyšší matematiky.

Aktualizace ŠVP – 5.4 Matematika k 1. 9. 2018

Z důvodu výměny učebnic v minulém školním roce byla v sekundě odučena kapitola Výrazy 1 místo kapitoly Rovinné útvary. Z tohoto důvodu bude kapitola Rovinné útvary odučena v letošním školním roce v tercii.

Pouze pro letošní školní rok byla v sextě navýšena hodinová dotace na pět hodin. Z tohoto důvodu se do tohoto ročníku přesunula kapitola Posloupnosti, která zároveň bude odučena i v letošní oktávě.

V letošním školním roce se do oktávy zařadily kapitoly Diferenciální, integrální a maticový počet, které v minulých letech byly vyučovány v rámci semináře Základy vyšší matematiky.

Pro malý počet zájemců ve školním roce 2018/2019 nebude v oktávě vyučován volitelný seminář Základy vyšší matematiky.

V letošním školním roce je v septimě možné zvolit povinně volitelný předmět Deskriptivní geometrie s dotací dvě hodiny týdně.

Aktualizace ŠVP – 5.4 Matematika k 1. 9. 2019

Od letošního školního roku bude do učiva tercie o nerovnicích zařazena kapitola Intervaly.

Kapitola Posloupnosti zůstane v učivu sexty i pro tento rok, zároveň však bude odučena i v letošní oktávě.

Pro malý počet zájemců ve školním roce 2018/2019 nebude v oktávě vyučován volitelný seminář Základy vyšší matematiky.

I v letošním školním roce je v septimě možné zvolit povinně volitelný předmět Deskriptivní geometrie s dotací dvě hodiny týdně.

Aktualizace ŠVP – 5.4 Matematika k 1. 9. 2020

Z důvodu nenaplnění obsahu ŠVP kvůli koronavirové situaci v minulém školním roce budou některé kapitoly odučeny ve vyšších ročnících.

Odučené učivo v době koronavirové situace v primě bude zopakováno (dělitelnost) a doplněno o neodučenou část v sekundě (základy geometrie).

Odučené učivo v době koronavirové situace v sekundě bude zopakováno (úrok, daně, promile, rovinné útvary až po čtyřúhelníky bez jejich konstrukce) a doplněno o neodučenou část v tercii (konstrukce čtyřúhelníků a jejich obsah).

Z tercií do kvarty se přesouvá téma Výrazy II a Posunutí.

Neodučené učivo z kvarty se částečně doplní na začátku kvinty v rámci opakování – definice goniometrických funkcí z pravoúhlého trojúhelníku a jejich užití v praktických příkladech; U těles (jehlan, kužel, koule) se uvedou základní pojmy a vzorce pro výpočet povrchů a objemů, podrobněji bude toto učivo doplněno v rámci příslušných kapitol ve stereometrii (septima).

V kvintě se z kapitoly Funkce odučily pouze obecné vlastnosti funkcí, zbývající učivo bude odučeno na začátku roku v sextě. Z tohoto důvodu kapitola Posloupnosti se přesune do oktávy. Téma Rovnice a nerovnice s parametrem se zmíní v rámci Analytické geometrie.

Ze sexty se do septimy přesouvá téma Stejnolehlost. Neodučená kapitola Posloupnosti se odučí až v rámci oktávy.

Z učiva septimy se v oktávě doplní téma Parabola a její vlastnosti. Neodučená Analytická geometrie v prostoru se přesune do semináře (nadstandardní učivo).

Učivo deskriptivní geometrie se povedlo splnit.

Pro malý počet zájemců ve školním roce 2018/2019 nebude v oktávě vyučován volitelný seminář Základy vyšší matematiky.

I v letošním školním roce je v septimě možné zvolit povinně volitelný předmět Deskriptivní geometrie s dotací dvě hodiny týdně.

Aktualizace ŠVP – 5.4 Matematika k 1. 9. 2021

Z důvodu nenaplnění obsahu ŠVP kvůli koronavirové situaci v minulém školním roce budou některé kapitoly odučeny ve vyšších ročnících na začátku školního roku.

V sekundě bude doplněno učivo o neodučenou část z primy - základy geometrie.

V tercii se učivo doplní o konstrukce čtyřúhelníků a jejich obsah.

Z tercií do kvarty se přesouvají témata Nerovnice, Soustavy rovnic a Posunutí.

Neodučené učivo z kvarty se částečně doplní na začátku kvinty v rámci opakování. U těles kužel a koule se uvedou základní pojmy a vzorce pro výpočet povrchů a objemů. Podrobněji bude toto učivo doplněno v rámci příslušných kapitol ve stereometrii (septima).

V kvintě se neodučila celá kapitola Funkce, která bude odučena na začátku školního roku v sextě. Z tohoto důvodu kapitola Posloupnosti se přesune do oktávy. Téma Rovnice a nerovnice s parametrem se zmíní v rámci Analytické geometrie.

Ze sexty se do septimy přesouvá téma Stejnolehlost. Neodučená kapitola Posloupnosti se odučí až v rámci oktávy.

Učivo deskriptivní geometrie se povedlo splnit.

Pro malý počet zájemců ve školním roce 2018/2019 nebude v oktávě vyučován volitelný seminář Základy vyšší matematiky.

I v letošním školním roce je v septimě možné zvolit povinně volitelný předmět Deskriptivní geometrie s dotací dvě hodiny týdně.

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	4.1 Přirozená čísla	• užívá pojmu přirozené číslo, počítá s přirozenými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při jednodušších výpočtech •	• číslo a číslice • přirozená čísla na číselné ose • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině všech přirozených čísel	D - starověké kultury: Indie, Řím AP I a II, Nebojte se čísel a znaků, ŠVP část S
	4.2 Desetinná čísla	• užívá pojem desetinné číslo, zaokrouhluje ho, vyjadřuje jeho pomocí vztah mezi částí a celkem, počítá s desetinnými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při jednodušších výpočtech, odhaduje výsledek, spočítá aritmetický průměr • používá pojem desetinný zlomek	• desetinná čísla na číselné ose • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině desetinných čísel • převádění jednotek, aritmetický průměr	F -předbíhá D – Babylón - jednotky času
	4.3 Celá čísla	• užívá pojmy celé číslo, kladné, záporné číslo, navzájem opačná čísla, počítá s celými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech • umí znázornit body v soustavě souřadnic	• celá čísla na číselné ose • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině celých čísel • kartézská soustava souřadnic	
	4.4 Dělitelnost	• využívá poznatků z dělitelnosti při řešení vhodných úloh • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se dělitelnosti • seznamuje se s množinovou symbolikou	• násobek, dělitel • dělitelnost součtu, rozdílu, součinu • znaky dělitelnosti čísla 10,5,2,4,8,9,3 • znaky dělitelnosti vybranými složenými čísly • prvočísla a čísla složená, rozklad složených čísel • společný dělitel, čísla soudělná a nesoudělná, společný násobek • množiny - základní množinová symbolika	
	4.5 Základy geometrie	• umí nadefinovat úhel jako množinu bodů, umí ho pojmenovat, sestrojít, změřit, porovnat, přenést • rozeznává druhy úhlů podle jejich velikosti • sestrojuje kolmici, rovnoběžku s danou přímkou. • rozpozná dvojice úhlů a užívá jejich vlastností • čte a používá geometrické symbolické zápisy • kvalitně rýsuje • rýsuje, rozpoznává a pojmenovává trojúhelník a	• bod, přímka, polopřímka, úsečka • kružnice, kruh • úhel, jeho velikost, počítání ve stupních, minutách a vteřinách, sestrojení, přenášení, osa úhlu, druhy úhlů • vzájemná poloha dvou přímek, vzdálenosti bodů a přímek • dvojice úhlů • trojúhelník a jeho vlastnosti • čtyřúhelník a jeho vlastnosti	D – Babylón

		další útvary s ním spjaté, užívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • spočítá obvod trojúhelníku • rýsuje, rozpozná a pojmenuje nekonvexní čtyřúhelník a další útvary s ním spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • spočítá obvod čtyřúhelníku • spočítá obsah čtverce a obdélníků • pojmenuje základní tělesa	• základní tělesa	
2.	4.6 Shodnosti geometrických útvarů, souměrnosti	• rozpozná, charakterizuje, třídí, umí sestrojít nebo alespoň načrtnout jednoduché geometrické útvary, dovede rozhodnout, jestli jsou osově nebo středově souměrné • sestruje obraz útvaru v osově i středově souměrnosti • symbolicky zapisuje shodnost útvarů i zobrazení útvaru v dané souměrnosti, rozpozná, zda jde o shodnost přímou či nepřímou	• jednoduché geometrické útvary a jejich shodnost, shodnost přímá a nepřímá • osová souměrnost, středová souměrnost • samodružný bod, vzor a obraz	Vv, Bi - souměrnost, asymetrie AP I a II, Nebojte se čísel a znaků, ŠVP část S
	4.7 Zlomky, poměr	• užívá pojem zlomek a smíšené číslo, vyjadřuje s jejich pomocí vztah mezi částí a celkem, počítá s nimi, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech, ví, co jsou navzájem převrácená čísla • užívá pojem periodické číslo, umí ho zapsat a porovnat s jinými čísly • vyjadřuje vztah mezi celkem a jeho částmi poměrem, i postupným, spočítá neznámý člen úměry • rozpozná přímou a nepřímou úměrnost • pracuje s měřítkem mapy, plánu i výkresu	• zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, racionální čísla na číselné ose • porovnávání zlomků • rozšiřování a krácení zlomků • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině racionálních čísel s výjimkou periodických čísel • poměr, úměra, postupný poměr • přímá a nepřímá úměrnost • měřítko	Z – měřítko mapy Vv – zlatý řez a jiná kompoziční pravidla
	4.8 Trojčlenka, procenta	• řeší trojčlenkou jednoduché úlohy s úměrnostmi • vyjadřuje část celku v procentech nebo promile, řeší jednoduché úlohy s procenty či promile	• trojčlenka • procento, základ, procentová část, počet procent, úrok, promile ① procenta ve sdělovacích prostředcích	① → P6.11 Mediální výchova okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení člověk a svět práce, bankovníctví, široké prolnutí do mnoha oborů lidské činnosti
	4.9 Rovinné útvary	• rýsuje, rozpoznává a pojmenovává trojúhelník a	• vnitřní, vnější úhly	F - těžiště

		další útvary s ním spjaté, užívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • užívá trojúhelníkovou nerovnost • dovede použít věty o shodnosti trojúhelníků při sestavení trojúhelníků, ve výpočtech i v důkazových úlohách o shodnosti útvarů • rýsuje, rozpozná a pojmenuje nekonvexní čtyřúhelník a další útvary s ním spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • spočítá obvod i obsah vybraných rovinných útvarů (obdélník, čtverec, lichoběžník, rovnoběžník) • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva	• střední příčky, těžnice, výšky trojúhelníku • kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná • rozdělení trojúhelníků a jejich vlastnosti • shodnost trojúhelníků • konstrukce trojúhelníku • čtyřúhelníky - pojmy a rozdělení čtyřúhelníků • konstrukce čtyřúhelníků (základní) • mnohoúhelníky • obvody a obsahy rovinných útvarů (trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník) • obvody a obsahy mnohoúhelníků pomocí čtvercové sítě	
3.	4.10 Výrazy I	• určuje pomocí kalkulačtoru druhou a třetí mocninou a odmocninou čísla • používá Pythagorovu větu při výpočtu délky třetí strany pravouhlého trojúhelníku • pomocí obrácené Pythagorovy věty rozhoduje o pravouhlosti trojúhelníku • užívá posloupnost množin všech přirozených, celých, racionálních a reálných čísel • propočítává číselné výrazy s mocninami a odmocninami	• pravidla pro počítání s číselnými výrazy • druhá a třetí mocnina a odmocnina • Pythagorova věta • iracionální čísla, reálná čísla a číselná osa	AP – Matika polopatě, ŠVP část S
		• doplňuje tabulky výrazů s proměnnými • rozpozná mnohočlen, jeho členy, mnohočleny sčítá, odčítá, násobí, dělí mnohočlen jednočlenem	• výrazy s proměnnými, dosazování do nich • sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem	F- různé vzorce
	4.11 Rovnice	• rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku • formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho tak • podle počtu řešení rozpozná lineární rovnici	• rovnost, rovnice • ekvivalentní úpravy rovnic • počet řešení rovnice • lineární rovnice • výpočet neznámé ze vzorce • slovní úlohy řešené rovnicemi •	F – vyjádření neznámé ze vzorce, slovní úlohy o pohybu předbíhají Široké užití v mnoha dalších oborech
	4.12 Hranoly	• odliší hranol od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout i narýsovat, umí narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch i objem • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se těles	• hranol, pravidelný n-boký hranol, kvádr, krychle, jejich zobrazení ve volném rovnoběžném promítání, jejich síť, povrch a objem	
	4.13 Kružnice, kruhy	• rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s nimi spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh • rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice	• poloměr, průměr, tětiva • středový úhel • kruhová úseč, výseč, mezikružní • vzájemná poloha kružnice (kruhu) a přímky,	

		nebo kruhu • provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností, účelně využívá kalkulačku • spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho částí	• Thaletova kružnice i věta • délka kružnice i oblouku, obsah kruhu, kruhové výseče a mezikruží	
	4.14 Válc	• odliší válec od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout, umí narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch i objem	• válec, jeho síť, povrch, objem	
	4.15 Konstrukční úlohy	• užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru i k řešení polohových i nepolohových úloh • provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou ověřuje správnost svého postupu • zobrazuje útvar v daném posunutí	• množiny bodů dané vlastnosti, polohové i nepolohové úlohy • konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků • posunutí	Výchova k postupnému řešení nejrůznějších problémů
	4.16 Výrazy II	• umocňuje jednočleny, dvojčleny umocňuje na druhou pomocí vzorců pro 2. mocninu součtu a rozdílu, rozkládá mnohočleny na součin pomocí vytýkání i vzorců pro 2. mocniny • sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy	• počítání s mocninami, umocňování mnohočlenu, rozklady na součin pomocí vytýkání i jednoduchých vzorců • lomené výrazy a jejich úpravy	
4.	4.17 Rovnice a jejich soustavy, nerovnice	• řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými • formuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustav a řeší je • rozliší nerovnost a nerovnici, řeší nerovnici pomocí ekvivalentních úprav • formuluje reálný problém pomocí nerovnice a řeší ho tak • operuje s intervaly	• rovnice s neznámou ve jmenovateli • rovnice se dvěma neznámými a jejich soustavy • slovní úlohy o směsích, o pohybu a společné práci • nerovnost, nerovnice • ekvivalentní úpravy nerovnic • lineární nerovnice	CH – úlohy o směsích F – úlohy o pohybu Široké užití v technických disciplínách AP – Matika polopatě, ŠVP část S
	4.18 Funkce	• vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních vztahů, tabulek, grafů, řeší tak i slovní úlohy • používá funkci jako závislost závisle a nezávisle proměnné veličiny • pracuje se statistickým souborem, jednotkou, znakem, četností • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí	• závislosti veličin, přímá a nepřímá úměrnost • lineární funkce, konstantní funkce • grafické řešení problémů, spojnicové diagramy, základy statistiky	Budoucí široké užití v technických disciplínách
	4.19 Podobnost a funkce úhlu	• rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle tří vět o podobnosti trojúhelníků, využívá jich při výpočtech	• podobnost útvarů, podobnost trojúhelníků, užití podobnosti • goniometrické funkce ostrého úhlu • řešení úloh o pravoúhlém trojúhelníku	Vv – návrh a realizace výtvarných děl

		• užívá podobnosti při řešení slovních úloh • čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti • určuje hodnoty goniometrických funkcí pomocí poměrů stran pravoúhlého trojúhelníku • užívá goniometrické funkce při řešení jednodušších slovních úloh		
	4.20 Jehlany a kužely	• orientuje se v prostoru, rozhoduje o vzájemné poloze i odchylce přímek a rovin, rozvíjí svou prostorovou představivost • charakterizuje kužel, jehlan, kouli, používá jejich náčrty, sítě kuželů a jehlanů, vypočítá jejich povrch i objem, spočítá povrch i objem koule	• přímky a roviny v prostoru, kolmost přímek a rovin • vzdálenosti a odchylky • jehlany, kužely, koule	
5.	4.21 Teorie množin, výroková logika	• provádí správně operace s množinami, množiny využívá při řešení úloh • pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory • přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje • rozumí logické stavbě matematické věty • vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět	• množiny, operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl množin, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, Vennovy diagramy, de Morganova pravidla) • výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce, alternativa, implikace, ekvivalence), výrokové formule, tautologie; obměna a obrácení implikace • definice, věta, důkaz • přímý důkaz, nepřímý důkaz, důkaz sporem	AP I a II, Odhalte záhadu čísel 1, ŠVP část S
	4.22 Teorie čísel	• vysvětlí vztahy mezi číselnými obory N, Z, Q, Q', R, R • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	• číslo, proměnná • číselné obory N, Z, Q, Q', R, R • přirozená čísla, dělitelnost (a dělí b, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená, základní věta aritmetiky), celá čísla • racionální čísla • reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota	
	4.23 Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny	• provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy • efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	• mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami • mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem; druhá a n-tá odmocnina	
	4.24 Rovnice a nerovnice	• řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení	• lineární rovnice a nerovnice • kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice • rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru	

		• geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	• rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou • kartézský součin, binární relace a jejich grafy • soustavy lineárních rovnic a nerovnic	
	4.25 Funkce	• načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	• obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastností funkcí (parita, monotónnost, ohraničenost, extrém, periodičnost) • lineární funkce, konstantní funkce • kvadratická funkce • funkce absolutní hodnota • lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost • mocninné funkce (s přirozeným, celým a racionálním exponentem); inverzní funkce; funkce druhá a n-tá odmocnina • exponenciální a logaritmické funkce; logaritmy, vlastnosti logaritmů • exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice	
6.	4.26 Goniometrie	• načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	• oblouková míra a orientovaný úhel • goniometrické funkce; vztahy mezi gon. funkcemi • goniometrické rovnice a nerovnice • trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku; sinová a kosinová věta	AP – Matika polopatě, ŠVP část S AP – Matematický dýchánek, ŠVP část S
	4.27 Planimetrie	• správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností tříd útvarů • využívá náčrt při řešení rovinného problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem • řeší planimetrické problémy motivované praxí	• klasifikace rovinných útvarů (bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina; konvexní a nekonvexní útvar a úhel; trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) • polohové vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžné a různoběžné přímky, průsečík, kolmost) • metrické vlastnosti rovinných útvarů (délka úsečky, velikost úhlu; vzdálenost bodů, bodu od přímky, dvou přímek; odchylka přímek) • dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé, přilehlé) • trojúhelníky (vnitřní a vnější úhly; rovnostranný, rovnoramenný a pravoúhlý trojúhelník; střední příčka, těžnice a výška trojúhelníku; shodnost a podobnost	

			trojúhelníků, Euklidovy věty a Pythagorova věta) čtyřúhelníky (rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec; pravoúhelník, obdélník, čtverec; lichoběžník) kružnice, kruh (tečna, sečna a tětiva kružnice; oblouk kružnice; středový a obvodový úhel; Thaletova věta) obvody a obsahy rovinných útvarů množiny bodů dané vlastnosti; Thaletova kružnice, zorný úhel úsečky; kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů daných vlastností	
	4.28 Shodná a podobná zobrazení	řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a stejnolehlosti	zobrazení (pojem zobrazení, definiční obor a obor hodnot zobrazení, prosté zobrazení, inverzní a složené zobrazení) shodná zobrazení: osová a středová souměrnost, posunutí, otočení podobná zobrazení: stejnolehlost konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení	
7.	4.29 Stereometrie	správně používá geometrické pojmy zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky využívá náčrt při řešení prostorového problému v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii	vzájemná poloha dvou přímk, přímky a roviny, dvou a tří rovin (řešení stereometricky) kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou a průnik přímky s rovinou metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v E2 i E3, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímk, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou různoběžných a mimoběžných přímk, přímky od roviny, dvou rovin) tělesa: hranol, jehlan, čtyřstěn, válec, kužel, koule, mnohostěny; povrchy a objemy těles a jejich částí	AP I a II, Odhalte záhadu čísel 3, ŠVP část S
	4.30 Vektorová algebra	vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině a v prostoru používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách používá skalární a vektorový součin vektorů a využívá jich v analytické geometrii	orientovaná úsečka, vektor a operace s nimi (sčítání a odčítání vektorů, násobení vektoru skalárem) kartézská soustava souřadnic souřadnice bodu a vektoru lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost velikost vektoru skalární, vektorový a smíšený součin vektorů odchylka dvou vektorů	F: 5. ročník-vektorové veličiny rychlost, zrychlení F: 5. ročník-zavedení mechanické práce a momentu síly jako skalární a vektorový součin 2 veličin
	4.31 Analytická geometrie lineárních	užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, parametrické vyjádření přímky v prostoru, parametrické a obecné vyjádření roviny	parametrické vyjádření přímky v E2 i E3, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny	

	útvary	a rozumí geometrickému významu koeficientů rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů	polohové vztahy dvou přímek, přímky a roviny a dvou rovin řešené analyticky metrické vztahy útvarů řešené analyticky (vzdálenost bodů, bodu od přímky, dvou rovnoběžných přímek rovin; odchylka dvou přímek v rovině)in)	
	4.32 Kuželosečky	žák využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice)	transformace soustavy souřadnic (posunutí, příp. otočení) kružnice, elipsa, parabola a hyperbola, ohniskové definice kuželoseček, rovnice kuželoseček vzájemná poloha přímky a kuželosečky tečna kuželosečky a její rovnice	
8.	4.33 Posloupnosti a řady	vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a umí je využít při výpočtu limit posloupností vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet nekonečné řady; pro nekonečnou geometrickou řadu zná podmínku její konvergence a umí určit její součet	definice a určení posloupností (vzorcem pro n-tý člen a rekurentně) vlastnosti posloupností aritmetická a geometrická posloupnost finanční matematika limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost nekonečná geometrická řada a její součet	AP I a II, Odhalte záhadu čísel 4, ŠVP část S
	4.34 Kombinatorika, pravděpodobnost, práce s daty	žák řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a	kombinatorika – základní kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu), elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), variace a permutace s opakováním, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky	→ P6.11 Mediální výchova okruh Účinky mediální produkce a vliv médií F – 5. - 7. ročník- zpracování fyzikálních protokolů, chyby měření

		zpracování dat (využívá výpočetní techniku) ① reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám		
	4.35 Komplexní čísla	vysvětlí souvislost komplexních a reálných čísel ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém a goniometrickém tvaru, při řešení úloh umí využít rovnosti komplexních čísel vysvětlí vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny, geometrický význam absolutní hodnoty a argumentu komplexního čísla, umí graficky sčítat, odčítat, násobit a dělit komplexní čísla řeší kvadratické, binomické rovnice v oboru \mathbb{C}	zavedení komplexního čísla jako uspořádané dvojice reálných čísel algebraický a goniometrický tvar komplexního čísla komplexně sdružené číslo, absolutní hodnota a argument Gaussova rovina sčítání, odčítání, násobení a dělení komplexních čísel v algebraickém a goniometrickém tvaru, Moivreova věta binomická rovnice, komplexní n-tá odmocnina kvadratická rovnice s reálnými a komplexními koeficienty	
Seminář z matematiky	4.31 Analytická geometrie lineárních útvarů	užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, parametrické vyjádření přímky v prostoru, parametrické a obecné vyjádření roviny a rozumí geometrickému významu koeficientů rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů	parametrické vyjádření přímky v $E2$ i $E3$, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny polohové vztahy dvou přímek, přímky a roviny a dvou rovin řešené analyticky metrické vztahy prostorových útvarů řešené analyticky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v $E2$ i $E3$, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin)	AP I a II, Odhalte záhadu čísel 4, ŠVP část S
Seminář z vyšší matematiky	4.36 Diferenciální počet	definuje pojem limity funkce (vlastní, nevlastní, ve vlastním bodě, v nevlastním bodě) aplikuje věty o limitách v konkrétních příkladech definuje pojem derivace a diferenciálu pomocí nástrojů diferenciálního počtu vyšetří monotónnost, extrém, konvexnost a konkávnost funkce (průběh funkce)	Pojem limity funkce Pojem derivace funkce v bodě Geometrický a fyzikální význam derivace Věta o střední hodnotě Druhá a vyšší derivace funkce v bodě Derivace složených funkcí Zjišťování průběhu funkce pomocí nástrojů diferenciálního počtu	
	4.37 Integrovaný počet	užívá pravidla pro nalezení a výpočet primitivních funkcí řeší jednoduché úlohy na výpočet určitých integrálů Určí výpočtem určitých integrálů obsahy rovinných obrazců Určí výpočtem určitých integrálů objem rotačních těles	Primitivní funkce, neurčitý integrál Základní integrační vzorce Základní integrační metody (per partes, substituce, rozklad na parciální zlomky) Určitý integrál, Newton - Leibnitzova formule Výpočet plochy pod křivkou, výpočet obsahu rovinných obrazců pomocí určitých integrálů Výpočet objemu rotačních těles pomocí určitých integrálů	
	4.38 Lineární	ovládá operace s maticemi a výpočet	Pojem matice, operace s maticemi	

	algebra, maticový počet	determinantů • definuje pojem hodnot matice a dovede jej použít při zjišťování řešitelnosti soustav lineárních rovnic • řeší soustavy lineárních rovnic Gaussovou eliminační metodou, Gauss - Jordanovou eliminační metodou a Cramerovým pravidlem	• Hodnost matice, determinant matice • Výpočty determinantů • Řešení soustavy lineárních rovnic pomocí maticového počtu (Gaussova eliminační metoda, Gauss - Jordanova eliminační metoda, Cramerovo pravidlo) • Frobeniova věta	

Deskriptivní geometrie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	-	-	-	-	2	-

Náplní předmětu Deskriptivní geometrie je rozvíjet a prohloubit prostorovou představivost potřebnou při studiu různých způsobů zobrazení prostorových útvarů do roviny a při rekonstrukci těchto útvarů z jejich rovinného obrazu. Žáci poznávají význam oboru nejen ve stavitelství, architektuře a v jiných technických a estetických oborech, ale i v dalších přírodovědných oborech.

Předmět je určen žákům se zájmem o studium technických předmětů, matematicko-přírodovědných a uměleckých směrů.

Vzhledem ke stanovené hodinové dotaci není možné zařadit tento předmět do nabídky předmětů profilové části maturitní zkoušky.

Předmět Deskriptivní geometrie je vyučován v 7. ročníku osmiletého studia s dvouhodinovou dotací.

Výuka předmětu probíhá v klasické učebně, případně v učebně vybavené dataprojektorem. Žáci řeší zejména konstrukční úlohy, volí vhodné metody řešení, při kterých vychází ze znalosti geometrie. Při studiu používají modelování daných situací, využívají modelů geometrických těles, případně internet a odbornou literaturu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel klade důraz na získávání zkušeností s geometrickým modelováním, pochopení vztahu mezi modelem a jeho průmětem, vede k pěstování a rozvíjení prostorové představivosti žáka.

Učitel vede žáka k logickému myšlení a přesnosti, k užívání správné terminologie a zavedené symboliky.

Učitel rozvíjí schopnosti analyzovat problém a vyřešit jej.

Učitel u žáka pěstuje zručnost a pečlivost v grafickém projevu.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Roč.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
7.	4.39 Promítání na jednu průmětnu	• modeluje a správně klasifikuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin v prostoru • užívá kritéria rovnoběžnosti a kolmosti přímek a rovin, určuje jejich odchylky a vzdálenosti v prostoru • chápe zobrazení a modelaci bodu, přímkou, úsečky a roviny v rovnoběžném promítání	• volné rovnoběžné promítání • soustava souřadnic v průmětně, principy a vlastnosti pravouhlého promítání • stopník přímkou, stopa roviny, hlavní a spádová přímkou roviny • odchylka přímkou a roviny od průmětny • vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímkou a roviny	• využití znalostí ze stereometrie
7.	4.40 Mongeovo promítání I	• sestrojí sdružené průměty bodu, přímkou, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru • sestrojí délku úsečky, odchylky přímkou a roviny od průměten • určí přímkou a bod ležící v rovině • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímkou s rovinou • sestrojí kolmici k rovině a rovinu kolmou přímkou • zobrazí útvar ležící v obecné rovině, užívá osovou afinitu • při řešení vhodných úloh využívá 3. průmětnu • zobrazí hranol a jehlan v základní poloze a jednoduché hranaté těleso v prostoru • sestrojí řez hranolu a jehlanu rovinou a průnik přímkou s hranolem a jehlanem • sestrojí síť hranolu a jehlanu	• pravouhlé promítání na dvě průmětny • stopníky přímkou, stopy roviny, hlavní a spádové přímkou roviny • vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímkou a roviny, vzdálenost bodu od roviny a od přímkou, otáčení roviny do průmětny • konstrukční úlohy	• vyrobení papírového modelu hranolu
7.	4.41 Elipsa	• chápe ohniskovou definici elipsy a využívá ji při bodové konstrukci, ostatní kuželosečky zná jen okrajově • zná sdružené průměty elipsy	• elipsa – konstrukce • oskulační kružnice ve vrcholech, proužková konstrukce elipsy	• zahradnická konstrukce elipsy
7.	4.42 Mongeovo promítání II	• sestrojí sdružené průměty kružnice • zobrazí kulovou plochu (kouli), bod na kulové ploše a tečnou rovinu kulové plochy (koule) • sestrojí průnik kulové plochy (koule) s rovinou a kulové plochy s přímkou • zobrazí rotační válec (válcovou plochu) a rotační kužel (kuželovou plochu), bod na povrchu válce a kužele, tečnou rovinu válce a kužele • sestrojí síť válce a kužele • sestrojí řez válce a kužele rovinou kolmou k průmětně a průnik přímkou s válcovou a kuželovou plochou	• průmět kružnice • průmět kulové plochy, koule • konstrukční úlohy – kulová plocha, válec, kužel • klasifikace rovinných řezů na kuželové ploše • konstrukční úlohy – průniky s přímkou, řezy, síť	• příklady z praxe

5.5 Fyzika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2*	2	2	2	2	2	1+2 ^S

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Fyzika RVP ZV a RVP GV, dále část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce RVP ZV - okruhu Práce s laboratorní technikou.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV a Environmentální výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Ve vyučování fyzice mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získat základy pro případné další studium přírodovědného zaměření.

Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny,
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů, uměl tyto znalosti aplikovat,
- využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů,
- aplikoval své znalosti při provádění praktických měření,

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

* Od školního roku 2018/2019 bylo zavedeno v sekundě půlení jedné hodiny fyziky současně s chemií. Toto půlení pokračuje i v letošním školním roce 2021/2022. Cílem je rozvoj praktických dovedností žáků, jehož lze lépe dosáhnout při menším počtu posluchačů.

** Ve školním roce 2021/2022 nebyl v oktávě otevřen volitelný seminář (2^S), který je převážně zaměřen na přípravu žáků k maturitě z fyziky a na rozšíření znalostí nad rámec klasické výuky fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- Učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů. Po úpravách RVP předmětu Informační a výpočetní technika se více zaměřujeme na využití textového editoru Word při zpracování fyzikálních úloh či měření. V následujícím roce přidáme i Excel.

Akademie příslibu – aktualizace k 1. 9. 2021

V rámci Akademie příslibu I (Školní klub) a Akademie příslibu II (Středisko volného času) mají žáci možnost navštěvovat předmět **KLUB DELTA 2021/2022** nebo předmět **Fyzika na háku**,

jehož náplní je pomoc a rady žákům, jak se poprat s fyzikou od primy až po oktávu, tzn. doučování a konzultace, řešení příkladů a slovních úloh, pomoc s domácími úkoly, příprava na písemné práce, praktické úlohy s využitím fyzikálních pomůcek aneb fyzika hrou, počítačové animace fyzikálních dějů. Pomoc maturantům s přípravou na přijímací zkoušky na vysoké školy, kde je požadována fyzika.

Aktualizace ŠVP – 5.5 Fyzika k 1. 9. 2021

Ve školním roce 2021/2022 není v oktávě pro nedostatečný zájem otevřen volitelný seminář z fyziky, jehož hlavní náplní je příprava k maturitě z fyziky.

Dokončení látky z distanční výuky z loňského školního roku 2020/2021:

G1	<i>Nový předmět pro všechny žáky.</i>
G2	<i>Laboratorní práce – měření hmotnosti a určování hustoty látky.</i>
G3	<i>Mechanika tekutin – měření atmosférického tlaku, Torricelliho pokus.</i>
G4	<i>Elektrický proud – výsledný odpor rezistorů zapojených v elektrickém obvodu.</i>
G5	<i>Nový předmět pro všechny žáky.</i>
G6A,B	<i>Mechanika tuhého tělesa – moment síly, těžiště tělesa, jednoduché stroje.</i>
G7	<i>Struktura pevných látek – deformace pevného tělesa, Hookeův zákon.</i>
G8	<i>Magnetické pole – elektromagnetická indukce. Střídavý proud.</i>

Pozn.: Učivo o světelných jevech ze sekundy bude odučeno v kvartě v kapitole Optika ve školním roce 2022/2023.

FYZIKA

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1. – 4.	5.1 Práce s laboratorní technikou	• ① vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřicí techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • ① zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl • ① vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • ① dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • ① vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři	• ① základní laboratorní postupy a metody • ① protokol o experimentu • ① základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • ① základy první pomoci při úrazu v laboratoři	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Práce s laboratorní technikou – integrováno ① Téma prolíná všemi ročníky a je zařazováno průběžně při vhodných příležitostech. ① Téma je hlavní náplní navazujícího volitelného předmětu Fyzikální cvičení.
1.	5.2 Struktura a vlastnosti látek	• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• Atomy, molekuly • Pevné látky • Struktura pevných látek • Krystalické a amorfní látky • Chaotické kmity částic • Kapaliny • Struktura kapalin • Difúze, Brownův pohyb • Povrchová vrstva • Plyny • Struktura plynů	Ch – atomární struktura látek ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Klub Delta předmět Fyzika na háku
	5.3 Magnetismus	• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet	• Trvalé magnety • Póly magnetu • Magnetické síly • Feromagnetické materiály • Magnetické pole • Magnetické indukční čáry • Magnetické pole Země, kompas	Z – magnetické pole Země, orientace podle kompasu ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Klub Delta předmět Fyzika na háku
	5.4 Fyzikální	• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité	• Soustava SI, předpony	ŠVP část S, Domácí

	veličiny	fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• Délka, plocha, objem, hmotnost, hustota, teplota, čas • Značky a jednotky • Převody jednotek • Měření veličin	příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Klub Delta
	5.5 Elektrický obvod	• seznámí se blíže s vlastnostmi el. proudu • naučí se sestavovat jednoduché el. obvody a znázorňovat pomocí schematických značek • seznámí se základními pravidly, která musí dodržovat při zacházení s el. zařízeními • naučí se určovat magnetické póly cívky s proudem	• Elektrický obvod • Sestavení elektrického obvodu • Elektrický proud a elektrické napětí • Vodiče, izolanty, pojistky • Magnetické pole cívky • Měření proudu • Elektromagnet a jeho využití	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Klub Delta předmět Fyzika na háku
2.	5.6 Mechanika pevných těles	• rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu tělesa • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	• Klid a pohyb tělesa • Trajektorie, dráha a rychlost tělesa • Grafy pohybů, výpočet dráhy, rychlosti a doby pohybu • Síla a její účinky, grafické znázornění síly a skládání sil • Tíhová, gravitační síla, těžiště tělesa • Newtonovy pohybové zákony • Otáčivý účinek síly, moment síly, páka, kladky a kladkostroje • Deformační účinek síly, tlaková síla a tlak • Tření – smykové a valivé	Bi - biomechanika lidského těla ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Klub Delta
	5.7 Mechanika tekutin	• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	• Tlak v kapalině, Pascalův zákon, hydraulická zařízení • Hydrostatická tlaková síla a tlak • Hydrostatický paradox • Spojené nádoby • Vztlaková síla, Archimédův zákon • Chování stejnorodých a nestejnorodých těles v kapalině • Atmosférický tlak, atmosféra Země • Měření tlaku, Torricelliho pokus • Archimédův zákon pro plyny	Bi – krevní oběh, tlak krve ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Klub Delta
	5.8 Světelné jevy	• využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této	• Šíření světla • Stín, zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce • Odraz světla, zákon odrazu, rovinné zrcadlo • Zobrazení kulovými zrcadly • Lom světla • Čočky, zobrazení spojkou a rozptylkou	Bi - lidské oko, princip vidění ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Klub Delta

		skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	•Optické vlastnosti oka	
3.	5.9 Práce, energie	•určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa •využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem •využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosům při řešení konkrétních problémů a úloh	•Mechanická práce •Výkon a účinnost •Polohová a pohybová energie, energie pružnosti •Zákon zachování mechanické energie	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Fyzika na háku
	5.10 Termika	•určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem •předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	•Vnitřní energie, teplo, měrná tepelná kapacita •Výměna tepla, kalorimetr •Šíření tepla •Teplota a její měření •Teplotní roztažnost (změna délky a objemu) •Změny skupenství, tepelné motory	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Fyzika na háku
	5.11 Elektrické jevy	•sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu •rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí •rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností •využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	•Elektrostatika, elektrické vlastnosti látek •Elektrický náboj, elektroskop •Struktura atomu •Přenos náboje •Elektrické pole •Elektrické napětí •Elektrické obvody •Elektrický proud •Účinky proudu •Prvky obvodů •Měření v obvodech •Elektrický odpor, Ohmův zákon •Zapojení rezistorů •Reostat a dělič napětí (potenciometr) •Elektrická práce a výkon v obvodech	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Fyzika na háku
	5.12 Akustika	•Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku •Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	•Šíření zvukového rozrušení prostředím •Tón, výška tónu, ucho jako přijímač zvuku •Nucené chvění a rezonance •Odraz zvuku, ochrana před nadměrným hlukem	Hv – princip hudebních nástrojů Bi – lidské ucho ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP I, předmět Fyzika na háku
4.	5.13 Elektromagnetické jevy a střídavý proud	•Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	•Magnetické pole vodiče a cívky s proudem •Elektromagnet a jeho užití •Působení magnetického pole na cívku s proudem •Elektromotory	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy

		• ① vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí	• Elektromagnetická indukce • Střídavý proud • Vznik střídavého proudu, perioda a frekvence • Měření střídavého proudu a střídavého napětí • Transformátor, transformační poměr • Transformace napětí a proudu, rozvodná síť • Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	životního prostředí Z – energetické zásobování republiky CH – užití elektrolyzy, výboje v plynech
	5.14 Polovodiče	• Zapojí správně polovodičovou diodu	• Odpor polovodiče, termistor, fotorezistor • Polovodiče typu P a N • Polovodičová dioda, voltampérová charakteristika polovodičové diody • Dioda jako usměrňovač střídavého proudu • Součástky s jedním přechodem PN • Tranzistory	
	5.15 Elektromagnetické záření, světelné jevy a jejich užití	• Zařadí světelné záření mezi elektromagnetické vlny z hlediska vlnové délky • Chápe rozdíl mezi lomem a odrazem světla • Chápe funkci čoček i jejich využití v praxi • Popíše základní části lidského oka • Popíše optické přístroje	• Přehled elektromagnetických vln • Zdroje záření, urychlovače • Zákon odrazu, rovinné a kulové zrcadlo • Lom světla • Zákon (Snellův) lomu • Optická vlákna • Spojná čočka, rozptylná čočka • Obraz vytvořený spojkou a rozptylkou • Optické vlastnosti oka, optická mohutnost • Optické přístroje (lupa, mikroskop, dalekohledy)	
	5.16 Jaderná fyzika	• ① zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • popíše základní děje v jádru atomu	• Děje v jádru • Stavba atomu • α, β a γ přeměny • Poločas rozpadu • Radioaktivní záření • Prostupnost materiály • Detekce záření • Účinky záření • Využití záření • Štěpení jádra • Řetězová reakce • Jaderná elektrárna • Jaderné zbraně • Jaderná syntéza • Slučování jader	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí Bi – ochrana před radioaktivním zářením D – vývoj jaderných zbraní za a těsně po 2. světové válce

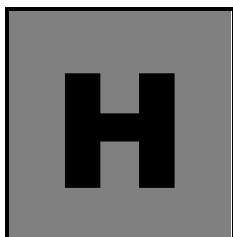
			•Termojaderný reaktor •Ochrana před zářením	
	5.17 Astrofyzika	•objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	•Sluneční soustava •Naše Galaxie •Kosmonautika	Z – stavba Sluneční soustavy
5.	5.18 Fyzikální veličiny a jejich měření	•využívá s porozuměním základní veličiny a jednotky •rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky •změří vhodnou metodou určené veličiny •zpracuje měření, stanoví správně výsledek měření •rozlišuje skalární a vektorové veličiny	•Fyzikální veličiny a jejich měření •Soustava fyzikálních veličin a jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI, její struktura a účel •Absolutní a relativní odchylka měření •Skalární a vektorové veličiny a operace s nimi •① Významní světoví a evropští fyzici	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě M – převody jednotek, vektorová algebra ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.19 Mechanika hmotného bodu	•využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů •rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních dějů •klasifikuje pohyby a využívá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů •určuje v konkrétní situaci působící síly a jejich výslednici •využívá Newtonovy zákony při popisu fyzikálních dějů, aplikuje zákony zachování	•Kinematika pohybu – vztažná soustava, poloha změna polohy hmotného bodu, rychlost, zrychlení •Dynamika pohybu – síla, setrvačná hmotnost, hybnost, změna hybnosti, Newtonovy pohybové zákony, inerciální a neinerciální soustava, druhy sil, tření	M – výpočet neznámé ze vzorce, lineární a kvadratická funkce, řešení kvadratických rovnic, goniometrické funkce ostrého úhlu, oblouková míra Tv – podmínky pro pohyb na nakloněné rovině (lyže, sáňky) ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.20 Práce, energie	•určuje dráhový účinek síly •uvádí souvislost mechanické energie s prací •aplikuje zákony zachování	•Mechanická práce, výkon •Mechanické energie a jejich vzájemné přeměny	M - vektorová algebra perpetuum mobile prvního druhu ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.21 Gravitační pole	•objasní silové působení gravitačního pole •popíše ho příslušnými veličinami •rozliší tíhovou a gravitační sílu •objasní s pomocí Newtonova zákona pohyby	•Newtonův gravitační zákon •Gravitační pole a jeho charakteristika •Tíhové pole Země a pohyby v něm •Gravitační pole Slunce, Keplerovy zákony	Z – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka. ŠVP část S, Domácí příprava, doučování,

		v gravitačním poli		konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.22 Mechanika tuhého tělesa	•popisuje translační a rotační pohyb tuhého tělesa kinematicky i dynamicky •určí v konkrétních situacích síly •jejich výslednici, momenty sil a výsledný moment	•Tuhé těleso a jeho pohyby •Moment síly, momentová věta •Těžiště tělesa a rovnovážné polohy •Jednoduché stroje	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
6.	5.23 Mechanika tekutin	•aplikuje zákony zachování energie na proudění ideální kapaliny a ideálního plynu	•Vlastnosti kapalin a plynů •Tlak v kapalině, atmosférický tlak •Vztlaková síla, Archimédův zákon •Rovnice kontinuity, Bernoulliho rovnice •Obtékání těles reálnou tekutinou •Využití energie proudící tekutiny	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.24 Základní poznatky molekulové fyziky a termiky	•① využívá základní principy kinetické teorie látek při objasňování vlastností látek různých skupenství a procesů v nich probíhajících •uplatňuje termodynamické zákony při řešení fyzikálních úloh •vysvětlí stavové změny ideálního plynu užitím stavové rovnice •① formuluje zákon zachování energie pro tepelné děje	•① Kinetická teorie látek •① První věta termodynamiky •Ideální plyn •Vnitřní energie plynné soustavy •① Teplota z hlediska molekulové fyziky •① Tlak z hlediska molekulové fyziky •Jednoduché stavové děje •Stavová rovnice, práce ideálního plynu •Kruhový děj •Tepelné motory	Sv - filozofie – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní vs. spojitá ① → P5.5 Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organismu a prostředí (toky energií a látek) ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.25 Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek	•rozlišuje krystalické a amorfni látky na základě znalosti jejich stavby •řeší praktické problémy, objasní průběh pružné deformace pomocí Hookeova zákona •užívá zákonitosti teplotní roztažnosti látek •vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin	•Struktura a vlastnosti pevných látek •Deformace pevného tělesa •Normálové napětí, Hookeův zákon •Teplotní délková a objemová roztažnost •Povrchová vrstva kapaliny a její vlastnosti •Jevy na rozhraní pevná-kapalná látka	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.26 Změny skupenství	•objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek •předvídá děje související se změnami stavu látek za pomoci fázového diagramu	•Tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění •Sytá pára, fázový diagram •Vlhkost vzduchu	Tv - fyzikální principy sáňkování, bruslení, lyžování Z – atmosféra ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II,

7	5.27 Mechanické kmitání a vlnění	•užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech kmitavých harmonických •objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění	•Kmitání, mechanický oscilátor •Kinematika harmonického kmitání •Dynamika harmonického kmitání •Vlastní a nucené kmitání •Energie harmonického kmitání •Druhy vlnění a jejich charakteristika	předmět Klub Delta Hv – akustika, mechanické zdroje zvuku, vlnění, Bi – lidské ucho, principy vnímání zvuku Z – seismické vlny, tsunami ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.28 Elektrický náboj 5.29 Elektrické pole a elektrický proud	•objasní silové působení elektrostatického pole •dovede ho popsat příslušnými veličinami objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli, rozlišuje vodič, izolant, polovodič, předvídá jeho chování v elektrickém poli •① objasní podmínky vzniku stejnosměrného elektrického proudu a jeho vedení v kovovém vodiči •užívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů •① vysvětlí podstatu vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, vakuu a jejich aplikace •① objasní model vedení elektrického proudu v polovodičích	•Elektrický náboj a jeho zachování •Coulombův zákon •Intenzita a potenciál elektrického pole •Elektrické napětí •Vodič a izolant v elektrickém poli •Kapacita vodiče, kondenzátor •Proud jako veličina •Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod •Kirchhoffovy zákony, spojování rezistorů a zdrojů v obvodu •Práce a elektrická energie •Výkon stejnosměrného proudu •Polovodiče •Elektrolyt, chemický zdroj napětí •Výboje v plynech a jejich užití	M - vektorová algebra. ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta ① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.30 Stacionární magnetické pole	•uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy •vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu	•Magnetická síla •Magnetická indukce •Magnetické pole v okolí vodiče a cívky •Částice s nábojem v magnetickém poli •Magnetické vlastnosti látek •Magnetické materiály v praxi	Z – magnetické pole Země, důsledky jeho existence ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.31 Nestacionární magnetické pole	•objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona	•Elektromagnetická indukce •Faradayův zákon •Lenzův zákon •Vlastní indukce, indukčnost cívky	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta

			•Přechodové jevy	
7.- 8.	5.32 Střídavý proud	•objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky •vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu •popíše základní principy výroby a vedení elektrického proudu v praxi	•Vznik střídavého proudu •Výkon střídavého proudu, efektivní hodnoty •Obvody střídavého proudu (RLC) •Elektromagnetické kmity •Generátory •Třífázová soustava, využití •Transformátor, přenos energie •Točivé elektromagnetické pole, elektromotory	ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
8.	5.33 Optika	•analyzuje různé teorie podstaty světla •předvídá na základě vlastností světla jeho chování v daném prostředí •využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů •vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů,	•Světlo jako elektromagnetické vlnění – základní pojmy •Rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu •Zákon odrazu a Snellův zákon lomu •Rozklad světla na spektrum •Interference •Difrakce a polarizace světla •Zrcadla, čočky, zobrazovací rovnice •Optické vlastnosti lidského oka •Optické přístroje (mikroskop, lupa a dalekohledy)	Bi – fyziologie vidění a jeho poruch ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.34 Elektromagnetické spektrum	•klasifikuje elektromagnetické záření •využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění •předvídá chování elektromagnetického vlnění na základě jeho charakteristik a uvede příklady využití vlnění v praxi	•Elektromagnetické vlnění •Radiové vlny a mikrovlny •Infračervené záření •Viditelné světlo •Ultrafialové záření •Rentgenové záření •Gama záření	Bi – škodlivost všech druhů záření, využití rtg v praxi ŠVP část S, Domácí příprava, doučování, konzultace → AP II, předmět Klub Delta
	5.35 Úvod do fyziky mikrosvěta	•popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu •vymezí základní charakteristické vlastnosti fotonu •vysvětlí duální podstatu částic •popíše podstatu spektrální analýzy •využívá zákony zachování (energie, hybnosti ...) u mikročástic •① vysvětlí zákonitosti jaderných přeměn •rozliší přirozenou a umělou radioaktivitu •vysvětlí principy využití jaderné energie •① navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	•Fotoelektrický jev •Světelná kvanta vs. vlny •Modely atomu •Objev atomového jádra •Čárové spektrum, kvantování energie •Kvantová čísla, periodická soustava •Složení atomového jádra •Hmotnostní úbytek, vazebná energie •① Jaderné reakce a zákony zachování •Radioaktivita přirozená a umělá •Poločas rozpadu •Užití radioaktivity •Nuklidy, izotopy •① Energetická bilance jaderných reakcí, reaktor, bomba •Spontánní a stimulovaná emise, laser	Ch – spektrální analýza, periodická soustava, kvantová čísla, ① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí
8.	5.36 Ucelení	•Zná jednotlivá odvětví fyziky, jejich vzájemné	•Kinematika pohybu hmotného bodu	

seminář	středoškolské fyziky	vazby a omezení •- popíše a vysvětlí podstatu daného fyzikálního jevu a zná návaznost na jeho využití v praxi •umí správně klasifikovat, do jaké oblasti spadá daný fyzikální problém, a zvolí vhodné metody k jeho řešení	•Dynamika pohybu hmotného bodu •Mechanická práce, výkon a mechanická energie •Mechanika tuhého tělesa •Mechanika tekutin •Gravitační pole a pohyby v něm •Elektrostatika •Základní poznatky molekulárně kinetické teorie stavby látek •Struktura a vlastnosti plynů •Struktura a vlastnosti kapalin •Struktura a vlastnosti pevných látek •Skupenské přeměny látek •Stejnoseměrný proud •Elektrický proud v polovodičích •Elektrický proud v kapalinách a plynech •Střídavý proud a jeho obvody •Stacionární magnetické pole •Nestacionární magnetické pole (elektromagnetická indukce) •Kmitavý pohyb •Mechanické vlnění •Elektromagnetické kmitání a vlnění •Vlnové vlastnosti světla •Optické soustavy a optická zobrazování •Kvantová fyzika, stavba atomu	

5.6 Chemie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	2	2	2	2	2	2	1

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV a RVP GV, dále část obsahu oboru Geologie RVP GV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV a Environmentální výchova RVP ZV a RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Laboratorní cvičení probíhají v jednotlivých ročnících průběžně dle časových možností, třída se dělí na skupiny. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

V 2. ročníku v rámci jedné hodiny týdně je třída dělena na dvě skupiny.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou. Laboratorní cvičení probíhají v chemické laboratoři.

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě,
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům,
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdelávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury a periodické soustavy prvků – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky k diskusi nad řešeními, hledání řešení, k prezentacím vlastních postupů – kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Žáci mohou zpracovat projekt s chemickou tematikou – na konci 4. ročníku v rámci projektového týdne, v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia přírodovědných předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Aktualizace ŠVP – 5.6 Chemie k 1. 9. 2015

Ve školním roce 2015/2016 je na vyšším stupni gymnázia chemie vyučovány v kvintě dvě hodiny týdně, v sextě a septimě dvě hodiny týdně. V letošním školním roce je v oktávě vyučován seminář z chemie s dvouhodinovou dotací, žákům 7. ročníku je již druhým rokem zavedena možnost zpracování ročníkové práce z oblasti chemie.

Aktualizace ŠVP – 5.6 Chemie k 1. 9. 2017

Hodinová dotace chemie byla navýšena o jednu vyučovací hodinu v oktávě. Z tohoto důvodu byla do ŠVP začleněna kapitola analytická chemie do ročníku sexta. Jelikož navýšení platí až od letošního roku, bude tato kapitola zároveň odučena v oktávě.

V letošním školním roce je v oktávě vyučován seminář z chemie s dvouhodinovou dotací, žákům 7. ročníku je již druhým rokem zavedena možnost zpracování ročníkové práce z oblasti chemie.

Aktualizace ŠVP – 5.6 Chemie k 1. 9. 2018

V 2. ročníku v rámci jedné hodiny týdně je třída dělena na dvě skupiny, což umožní zlepšení manuálních a praktických dovedností žáků

Pro malý počet zájemců nebude v letošním školním roce v oktávě vyučován seminář z chemie. Žáci 7. ročníku mohou nadále zpracovávat ročníkové práce z oblasti chemie.

Aktualizace ŠVP – 5.6 Chemie k 1. 9. 2019

V 2. ročníku v rámci jedné hodiny týdně je třída dělena na dvě skupiny, což umožní zlepšení manuálních a praktických dovedností žáků.

V letošním školním roce je v oktávě vyučován seminář z chemie s dvouhodinovou dotací, žákům 7. ročníku je již třetím rokem zavedena možnost zpracování ročníkové práce z oblasti chemie.

Aktualizace ŠVP – 5.6 Chemie k 1. 9. 2020

V 2. ročníku v rámci jedné hodiny týdně je třída dělena na dvě skupiny, což umožní zlepšení manuálních a praktických dovedností žáků.

V letošním školním roce je v oktávě vyučován seminář z chemie s dvouhodinovou dotací, žákům 7. ročníku je již třetím rokem zavedena možnost zpracování ročníkové práce z oblasti chemie. Z důvodu nenaplnění obsahu ŠVP kvůli koronavirové situaci v minulém školním roce bude v oktávě B heterocykly. Kapitola syntetické makromolekulární látky se částečně odučila u adic příslušných skupin uhlovodíků.

Aktualizace ŠVP – 5.6 Chemie k 1. 9. 2021

V 2. ročníku v rámci jedné hodiny týdně je třída dělena na dvě skupiny, což umožní zlepšení manuálních a praktických dovedností žáků. Pro malý počet zájemců nebude v letošním školním roce v oktávě vyučován seminář z chemie. Žáci 7. ročníku mohou nadále zpracovávat ročníkové práce z oblasti chemie. Žáci 7. ročníku mohou nadále zpracovávat ročníkové práce z oblasti chemie.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
2. – 7.	6.1 Práce s laboratorní technikou	• ① vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • ① zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl • ① vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • ① dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • ① vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři	• ① základní laboratorní postupy a metody • ① protokol o experimentu • ① základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • ① základy první pomoci při úrazu v laboratoři	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Práce s laboratorní technikou – integrováno ① Téma prolíná všemi ročníky a je zařazováno průběžně při vhodných příležitostech. ① Téma je hlavní náplní navazujícího volitelného předmětu Chemické cvičení. AP I a II, Nebojte se čísel a znaků, ŠVP část S AP I a II, Odhalte záhadu čísel, ŠVP část S AP I a II, Chemie hrou, ŠVP část S
2.	6.2 Pozorování, pokus a bezpečnost práce	• určí společné a rozdílné vlastnosti látek • rozpozná přeměny skupenství látek • ① ② pracuje bezpečně s vybranými, běžně používanými látkami • ② seznámí se s běžnými úklidovými prostředky • ① ovládá základní pravidla bezpečného chování v chemii	• ① Zásady bezpečné práce • ① ② Nebezpečné látky a přípravky, R-věty, S-věty, obrázkové symboly na přípravcích v domácnosti • Chemické sklo a pomůcky • Základní chemické značky • Alchymie • Vlastnosti látek • ① Mimořádné události, havárie chem. provozů, úniky nebezpečných látek	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Práce s laboratorní technikou – integrováno ② → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí F - látka, těleso
	6.3 Směsi	• rozlišuje směsi a chemické látky • vypočítá složení roztoků a připraví je v běžném životě i v laboratoři • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vod a uvede příklady znečišťování vod	• Směs stejnorodá, různorodá • Rozdělení směsí podle skupenství, složek • Koncentrace roztoku • Metody dělení složek směsí • Voda- hydrosféra, oběh vody, čistota vody, destilovaná, pitná, odpadní • Vzduch- složení, teplotní inverze, smog, čistota ovzduší	F - vlastnosti tekutin CH ,F,Z,Bi - voda AP I a II, Chemie hrou, ŠVP část S AP I a II, Nebojte se čísel a znaků, ŠVP část S AP I a II, Odhalte záhadu čísel, ŠVP část S

		•uvede a zhodnotí příklady znečišťování vzduchu •dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách •zná prostředky na hašení plamene		
	6.4 Částicové složení látek a chemické prvky	•používá pojmy atom, prvek, molekula, sloučenina ve správných souvislostech •orientuje se v periodické tabulce prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti •dokáže vysvětlit vznik iontů a iontových sloučenin; vznik chemické vazby na základě rozdílů atomové elektronegativity a stavby krystalu •Umí poznat vlastnosti prvků na základě umístění v PSP, zná základní vlastnosti vybraných prvků	•Atom, prvek, molekula, sloučenina, kation, anion, •Atomové jádro- protony, neutrony •Elektronový obal-elektrony, valenční elektrony •Protonové číslo, Nukleonové číslo, Nuklid, Izotop •Chemická vazba, Elektronegativita •Periodická soustava prvků – Vodík, Kyslík, Dusík, Halogeny, Uhlík, Síra, Polokovy	
	6.5 Dvouprvkové sloučeniny- halogenidy, oxidy, sulfidy	•vytvoří vzorce halogenidů, oxidů, sulfidů •popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, halogenidů a sulfidů •① vysvětlí vznik kyselých dešťů •① vysvětlí vznik skleníkového efektu, uvede vliv na životní prostředí	•Halogenidy- oxidační číslo, chem. názvosloví; praktický význam, např. NaCl, KCl •Oxidy- oxid. číslo, názvosloví, vlastnosti a praktické použití vybraných oxidů, výroba skla •Sulfidy- názvosloví, nejznámější nerosty, pyrit, galenit, sfalerit	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí Z - podnebí, klima
	6.6 Chemické reakce	•rozdělí výchozí látky a produkty •zapiše a upraví jednoduché chem. rovnice •aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chem. reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	•Zákon zachování hmotnosti •Látkové množství- mol, molární hmotnost •Chemické rovnice a reakce, chem. slučování rozklad, nahrazování •Faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
3.	6.7 Kyseliny, hydroxidy, neutralizace, soli	•vytvoří vzorce kyselin, hydroxidů •orientuje se na stupnici pH, změří, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi •dokáže poskytnout první pomoc při poleptání kyselinou nebo louhem •umí vysvětlit princip neutralizace na základě ionizace kyselin a hydroxidů •ovládá názvosloví solí	•Kyseliny, hydroxidy, vlastnosti, ionizace, použití •Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory, pH •Neutralizace •Soli, vč. hydrogensolí •Rovnice, vznik solí	AP I a II, Chemie hrou, ŠVP část S AP I a II, Nebojte se čísel a znaků, ŠVP část S AP I a II, Odhalte záhadu čísel, ŠVP část S
	6.8 Redoxní reakce	•dokáže vysvětlit redoxní reakce na základě změny oxidačních čísel a výměny elektronů •Zná rozdělení kovů a pozná jejich vlastnosti •vysvětlí rozdíl mezi elektrolyzou a galvanickým článkem, vč. použití •ovládá ochranu kovů před korozi	•Oxidace, redukce •Typy redoxních reakcí •Kovy a jejich vlastnosti •Redoxní reakce kovů a nekovů, Beketova řada reaktivity kovů •Elektrochemické reakce •Elektrolýza, výroba hliníku •Galvanické články a akumulátory	

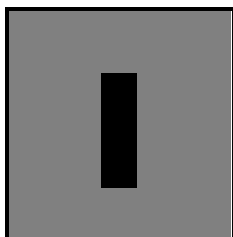
			•Koroze	
	6.9 Chemické výpočty	•využívá chemickou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů •provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických chem. problémů •dovede pracovat s tabulkami	•Látkové množství- mol, opakování •Atomová a molární hmotnost •Výpočet ze vzorce a z rovnice- základy	
4.	6.10 Paliva, získávání energie	•① zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska dlouhodobého udržení života na Zemi •① dokáže objasnit potřebu obnovitelných zdrojů energie	•Teplota a chemická reakce, pojmy exotermické a endotermické reakce •① Výhřevnost paliv •① Zdroje energie, vč. obnovitelných zdrojů	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	6.11 Uhlovodíky, deriváty uhlovodíků	•rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití •vysvětlí pojem deriváty a umí analogicky odvodit halogenderiváty a kyslíkaté deriváty uhlovodíků •① vysvětlí škodlivost některých derivátů, zdravotní rizika a škodlivost životnímu prostředí	•① Uhlí- karbonizace •① Ropa- frakční destilace, krakování •① Uhlovodíky •Alkany, cykloalkany, alkeny, alkyny, alkadieny, areny •Deriváty uhlovodíků •Halogenové deriváty •Alkoholy •Karbonylové sloučeniny •Karbonylové kyseliny, soli, neutralizace, aminokyseliny, nukleové kyseliny •Estery	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí AP I a II, Chemie hrou, ŠVP část S AP I a II, Nebojte se čísel a znaků, ŠVP část S
	6.12 Plasty a syntet. vlákna	•① posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí, recyklace surovin	•① Plasty, vlastnosti, použití, likvidace •① Syntetická vlákna	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	6.13 Přírodní látky	•Seznámí se s rovnicí fotosyntézy, vč. podmínek (teplo, světlo, chlorofyl) •uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě a zhodnotí různé potraviny z hlediska zdravé výživy	•Fotosyntéza •Sacharidy •Bílkoviny •Tuky •Vitamíny	Bi – buňka, zdravá výživa
	6.14 Chemie a společnost	•dokáže vysvětlit jednoduché chemické výroby •① posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka •Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	•① Chemický průmysl ČR •① Průmyslová hnojiva •① Stavební pojiva, cement, •① Vápno, sádra •① Detergenty a pesticidy •① Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	① → P5.4 Environmentální výchova okruh Vztah člověka k prostředí Z - průmysl ČR Bi - zdravý životní styl

			•Léčiva a návykové látky	
5.	6.15 Obecná chemie	•① vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů •rozdělí jednotlivé typy vzorců (molekulový, stechiometrický, strukturní, elektronový, geometrický, racionální) •vysvětlí pojem oxidační číslo, určí oxidační čísla jednotlivých prvků ve sloučeninách •vysvětlí pojem elektronegativita •předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků •objasní vznik chemické vazby •využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích •rozdělí různé typy chemických reakcí •předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek •využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů •vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí •vyrovná chemickou rovnici •provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů (popíše přípravu roztoku o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.)	•Bezpečnost práce v chemii •Klasifikace a struktura látek (pojmy atom, molekula, ion, prvek, izotop, nuklid, sloučenina) •Názvosloví anorganických sloučenin •Stavba atomu (jádro, obal, orbital, kvantová čísla, pravidla o zaplňování orbitalů, přirozená a umělá radioaktivita) •Periodická soustava prvků (skupiny, periody, elektronová konfigurace) •Chemická vazba (kvalentní, polární, nepolární, iontová, koordinačně-kvalentní, kovová, slabé interakce) •Soustavy •Chemické reakce •Základy reakční kinetiky (rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost) •Základy termochemie (endotermický a exotermický děj, termochemické zákony) •Teorie kyselin a zásad (pojmy kyselina a zásada, amfoterní látka, neutralizace, pH) •Veličiny a výpočty v chemii	① → 15.5 Geologie okruh Složení a struktura Země – integrováno M – logaritmus F - kvantová čísla, radioaktivita AP I a II, Chemie hrou, ŠVP část S AP I a II, Nebojte se čísel a znaků, ŠVP část S
6.	6.16 Anorganická chemie	•využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin •① charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí •zapiše elektronovou konfiguraci prvků •② uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění •① popíše vlastnosti vody a její význam, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu •předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin •vysvětlí pojmy alotropie, polymorfie, izomorfie a	•Vodík, kyslík a jejich sloučeniny, ① Voda ② vzduch •Nekovy (vzácné plyny, halogeny, chalkogeny, dusík a fosfor, uhlík) Polokovy •Kovy (fyzikální vlastnosti, výskyt, výroba; s-kovy, p- kovy, d-kovy, f-kovy) •Koordinační sloučeniny •průmyslová výroba a životní prostředí •② průmyslová výroba v ČR	① → 15.5 Geologie okruh Složení a struktura Země – integrováno ② → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí ③ → 15.5 Geologie okruh Složení a struktura Země Z - hydrosféra, litosféra, atmosféra Bi AP I a II, Chemie hrou, ŠVP část S

		• uvede příklady látek • ③ využívá vybrané metody identifikace minerálů • ① uvede vlastnosti železa a popíše jeho výrobu, využití		
	6.17 Úvod do analytické chemie	• charakterizuje obor analytická chemie • rozlišuje metody a chemické reakce používané jak v kvalitativní tak i kvantitativní analýzy • dodržuje obecné zásady kvalitativní a kvantitativní analýzy	• Definice a rozdělení analytické chemie • Obecné zásady kvalitativní a kvantitativní analýzy • Metody kvalitativní analýzy a jejich chemické reakce • Metody kvantitativní analýzy a jejich chemické reakce	

7.	6.18 Organická chemie	• zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • porovná vlastnosti jednoduché, dvojně a trojně vazby • vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví • zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • popíše princip substituce, adice, eliminace a přesmyku, aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady reakcí	• Úvod do organické chemie (surovinové zdroje, vlastnosti org. sloučenin, vzorce, izomerie, reakce, štěpení vazby) • Uhlovodíky: alkany a cykloalkany – konformace, S_R, alkeny – izomerie, A_E, Markovnikovo pravidlo, polymerace alkadieny – polymerace alkyny areny – aromatický charakter, delokalizace elektronů, S_E	① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí ② → P5.7 Environmentální výchova okruh Životní prostředí ČR Z – ropa M - izomerie – kombinatorika
	6.19 Organická chemie	• ① charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na ŽP • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy • využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí • vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu	• Deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, nitrosloučeniny, aminosloučeniny, alkoholy a fenoly, ethery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin) • Heterocykly • Syntetické makromolekulární látky • Léčiva	Bi - léčiva, aminokyseliny Výchova ke zdraví – léčiva Sv - drogy ① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí AP I a II, Chemie hrou, ŠVP část S

		atomů v cyklu •přiřadí heterocykly k jednotlivým typům derivátů uhlovodíků •uvede význam heterocyklů •vysvětlí pojem polymery a uvede princip jejich vzniku •jmenuje některé významné polymerní sloučeniny •rozdělí léčiva dle jejich účinku		AP I a II, Nebojte se čísel a znaků, ŠVP část S
8.	6.20 Biochemie	•objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce •zhodnotí funkci látek, jejich význam pro organismy •rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě •popíše základní metabolické procesy	•Lipidy (+ izoprenoidy) •Sacharidy •Bílkoviny •Nukleové kyseliny •Vitamíny, enzymy, hormony •Biochemické děje	Bi - trávení, metabolismus, genetika, nukleové kyseliny AP I a II, Odhalte záhadu čísel 1 ŠVP část S AP I a II, Chemie hrou, ŠVP část S
	6.21 Chemické výroby kolem nás	•dokáže vysvětlit vybrané chemické výroby, vč. rovinic •① posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka •seznáme se se zneužíváním dopingových a návykových látek	•① Chemický průmysl ČR •① Průmyslová hnojiva •① Stavební pojiva, cement, •① vápno, sádra •① Detergenty a pesticidy •Léčiva a návykové látky	① → P5.4 Environmentální výchova okruh Vztah člověka k prostředí Z - průmysl ČR Bi - zdravý životní styl

5.7 Biologie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	1+2 ^S

Realizuje se obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda vzdělávacích oborů Přírodopis RVP ZV a Biologie RVP GV, dále obsah oboru Geologie RVP GV, obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět zdraví, část vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP GV a dále obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, část vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP ZV, okruh Práce s laboratorní technikou.

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova **RVP ZV** (P1; P1.1 Rozvoj schopnosti poznávání, P1.2 Sebepoznávání a pojetí vlastní osobnosti, P1.4 Psychohygiena, P1.5 Kreativita, P1.8 Komunikace, P1.9 Kooperace a kompetence, P1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, P1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika).

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova **RVP GV** (P1; P1.12 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, P1.13 Autoregulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, P1.14 Sociální komunikace, P1.16 Spolupráce a soutěž).

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Multikulturní výchova **RVP ZV** (P4; P4.1 Kulturní diference, P4.2 Lidské vztahy, P4.3 Etnický původ, P4.4 Multikulturalita, P4.5 Princip sociálního smíru a solidarity).

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova **RVP ZV** (P5; P5.1 Ekosystémy, P5.2 Základní podmínky života, P5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí, P5.4 Vztah člověka k prostředí).

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova **RVP GV** (P5; P5.5 Problematika vztahu organismu a prostředí, P5.6 Člověk a životní prostředí, P5.7 Životní prostředí České republiky).

Vzhledem k celostnímu pojetí biologických věd v kontextu gymnaziální výuky jsou uvedena průřezová témata zařazována prostřednictvím jednotlivých vzdělávacích okruhů do probírané látky většinou průběžně a v závislosti na průběhu konkrétní vyučovací hodiny.

Výuka biologie nabízí ideální prostředí pro aplikaci mezioborových vztahů nejenom v oblasti přírodních věd.

Vzhledem ke zřetelnému přesahu biologických (i geologických) poznatků prakticky do všech oblastí života společnosti je důležité, aby vyučující soustavně usilovali o rozvíjení schopnosti žáků využívat v praktickém životě znalosti a dovednosti, které mohou v průběhu gymnaziálního studia biologie (a geologie) získat.

V tomto kontextu a ve smyslu aktuálních požadavků na integraci IVT dovedností do výuky ostatních předmětů byla do aktualizovaného ŠVP i do předmětu biologie k 1. 9. 2021 začleněna představa způsobu a rozsahu integrace IVT učiva, prozatím (ve shodě s platnými nařízeními) pouze do obsahového rámce učiva 1. stupně (viz níže). Vyšší ročníky (kvinta až oktáva) jsou účastníky integrace IVT do studia tradičně, bez ohledu na skutečnost, že v osnovách předmětů tato skutečnost ortodoxně uvedena zatím být nemusí – konkrétními příklady využívání IVT vědomostí a dovedností jsou např. činnosti spojené s laboratorními pracemi, zpracování ročníkových prací v septimách, tvorba studentských prezentací, vytváření výstupů z projektových dnů ad.

Za velmi významný efekt dopadu výuky biologie a geologie je třeba v kontextu současného globálního vývoje společnosti považovat vliv těchto oborů na formování vztahu žáků k životnímu prostředí v souvislosti s vlivem lidské společnosti na jeho další vývoj.

V tomto smyslu je tedy třeba považovat dosaženou úroveň znalostí a dovedností především za prostředek formování osobností žáků k tomu, aby získané znalosti a dovednosti byli schopni spontánně uplatňovat v každodenním životě.

V tomto smyslu je také učivo biologie (přírodopisu), geologie a ekologie průběžně integrováno zejména do výuky geografie, chemie a průřezových témat (a naopak).

Teoretické předpoklady pro vytváření a rozvíjení uvedených schopností jsou koncentrovány (mimo jiné) právě v koncepci průřezových témat – je však potřeba počítat s tím, že v praxi bude efektivita využití těchto dispozic značně závislá na osobnostních (nejen odborných) dispozicích konkrétních vyučujících.

Pro usnadnění záměru využívat zařazování průřezových témat alespoň v minimálním rozsahu, je v osnovách předmětu tato možnost doporučeným způsobem zvýrazněna.

Pokud má tedy zařazení konkrétního průřezového tématu (tematického okruhu) vyhraněnější (tj. závaznější) charakter, je tato skutečnost v osnovách zvýrazněna ve shodě s klíčem, zadaným v kapitole „B“ ŠVP (Učební osnovy). Přehledně jsou kontexty i způsob zařazení průřezových témat zpracovány do kapitoly 3.8 ŠVP Začlenění průřezových témat.

Na předmět biologie může navazovat v 8. ročníku studia volitelný předmět seminář z biologie. Otevření semináře je závislé především na počtu zájemců o maturitní zkoušku z biologie, jeho obsahová stránka koresponduje se záměrem vytvořit žákům co nejlepší podmínky pro úspěšné složení maturitní zkoušky a pro úspěšné absolvování přijímacího řízení k dalšímu studiu. Aktuální stav viz stať „Poznámka“. Maturitní zkoušku z biologie lze skládat v rámci profilové části maturit.

Pro výuku biologie a geologie je k dispozici odborná učebna, která je vybavena potřebnými tradičními pomůckami i moderním technickým zázemím. Část sbírek je umístěna na chodbách školy a mimo výuku v hodinách plní úlohu stále přírodovědné expozice s širokými možnostmi využití v souvislosti s výukou, včetně předmětů integrovaných v Akademii příslibu.

Ve vyučování biologii si žáci postupně upřesňují získávané představy o podstatě života, získávají podněty pro vytváření vlastního pohledu na okolní svět, představu o rozmanitosti a proměnlivosti světa. Dostávají podněty k úvahám o názorech na vznik a původ života na Zemi, učí se pochopit potřebnost biologického systému. Finálním cílem výuky je pochopení základních principů biochemické a molekulární podstaty organismů a jejich vztahu k principům vlastní osobnosti. Celková koncepce výuky je zaměřena spíše než na faktografickou kvantitu na rozvíjení schopnosti zobecňovat a aplikovat získávané vědomosti a dovednosti v praxi.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdelávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Specifické cíle výuky

Specifické cíle výuky směřují k tomu, aby si žáci v průběhu školní docházky osvojili potřebné vědomosti a dovednosti na úrovni, umožňující jim jejich další využití v praktickém životě, ať již při dalším studiu, či v každodenní praxi. Z tohoto důvodu je výuka realizována tak, aby žáci:

- * získali přehled o názorech na původ a vývoj Země a života na Zemi a byli schopni chápat podstatu názorů na vztahy mezi vývojem organismů a jejich životními podmínkami
- * v diskusi o problematice vzniku a vývoje života na Zemi a přírodních zákonitostí dokázali své postoje podkládat konkrétními argumenty a k názorům ostatních dokázali přistupovat tolerantně a inspirativně
- * získali přehled o rozmanitosti života na Zemi, o příčinách této rozmanitosti, a dokázali se orientovat v základních formách živé a neživé přírody
- * získali a dokázali uvádět do souvislostí poznatky o morfologii, anatomii a fyziologii těl vybraných typů organismů, s důrazem na organismus lidský
- * dokázali se orientovat v základních zákonitostech neživé přírody v kontextu Země, vesmír,

nerosty a horniny a v jejich významu pro existenci a trvale udržitelný rozvoj života na Zemi

- * uvědomovali si nezbytnost ochrany životního prostředí a dokázali se chovat ekologicky v každodenní praxi
- * uvědomovali si nutnost zdravého životního stylu, naučili se spolupracovat ve společném zájmu a spontánně rozvíjet svoji empatii a altruismus
- * ovládali základní laboratorní techniky, dokázali v praxi uplatnit dovednosti, umožňující přírodniny zkoumat, určovat a chránit
- * uměli vytvořené dovednosti uplatnit při archivaci přírodnin, tvorbě dokumentace o nich, případně při chovu a pěstování živočichů a rostlin

Integrace IVT do biologie nižšího stupně gymnázia

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
1. – 4.	Internetové prohlížeče	- na webových stránkách vyhledá informace k danému tématu, posoudí relevantnost nalezených informací - k určenému tématu vyhledá relevantní multimediální prostředky (videa, zvukové záznamy, animace apod.) - využívá komunikačních prostředků internetu, především elektronickou poštu, sdílené dokumenty, prostředí virtuálních učeben a e-konference - využívá prostředí internetových vzdělávacích portálů	elektronické zdroje informací	IVT
	Textové editory	- běžně využívá textový editor pro psaní textů	forma odborných dokumenty	IVT
	Tabulkové procesory	- využívá tabulkový procesor pro zpracování jednoduchých dat - vysvětlí informace vyplývající z jednoduchého grafu	zpracování dat v běžných editorech	IVT
	Prezentační software	- v prezentačním softwaru vytvoří prezentaci na zadané téma - s pomocí prezentace realizuje referát, výukovou prezentaci, výstupy školního projektu apod.	možnosti, tvorba a realizace prezentačních forem	IVT

Výchovné a vzdělávací strategie, vytváření kompetencí

- * Učitel vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, určovacích klíčů ad.) a laboratorních pomůcek (kompetence k učení).
- * Učitel vede žáky k tomu, aby uměli kvalitně prezentovat své znalosti písemnou a zejména ústní formou, podporuje jejich schopnost využívat dostupné technické zázemí (kompetence komunikativní).

- * Učitel seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti práce, dbá na jejich dodržování a vede je tak k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních. Naučí žáky teoreticky i prakticky zásadám předlékařské první pomoci v modelových situacích (kompetence občanské).
- * Učitel zadává vhodné úkoly formou skupinové práce, volí vhodný časový rozsah úkolů a velikost pracovních skupin (kompetence sociální a personální, kompetence občanské).
- * Učitel využívá možnosti projektového vyučování, vede žáky k samostatnosti při realizaci dlouhodobějších projektů. Usiluje o zúročení výsledků žákovských prací formou prezentací také v rámci běžné výuky (kompetence komunikativní, sociální, občanské, kompetence k řešení problémů).
- * Učitel klade důraz na vyhledávání mezipředmětových vztahů, vede žáky k jejich využívání při řešení problémů, učí je samostatně hledat mezioborové souvislosti a využívat dostupná informační média (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů).

Poznámky:

Od školního roku 2017 – 2018 došlo k významné změně učebního plánu osmého ročníku: biologie byla do učebního plánu oktávy zařazena jako samostatný předmět s jednodílnovou dotací a (viz výše) zároveň je pro všechny studenty zachována možnost hlubšího studia v rámci volitelného semináře s dvouhodinovou dotací.

Z této skutečnosti vyplývá několik nesporných výhod – nové pojetí umožňuje především uvolnit v nižších ročnících časový prostor pro vytváření přehledů o probraném učivu, ale hlavně ve vyšších ročnících povýšit časovou dotaci při probírání oborů, pro které v dosavadním pojetí ŠVP nezbýval dostatek prostoru, na úroveň, potřebnou pro dokonalejší pochopení obecně biologických souvislostí, a – v neposlední řadě – zajistit hlubší studium problematiky, jejíž znalost je důležitá pro úspěšné studium na vyšších stupních škol, a to nejenom s výhradně biologickým zaměřením.

Obsahové pojetí výuky biologie v pátém až osmém ročníku je z výše uvedených důvodů pozměněno, jsou doplněny osnovy pro výuku v 8. ročníku a upraveny osnovy ve všech nižších ročnících. Podstatou těchto změn je v první řadě přesunutí vhodných částí učiva do 8. ročníku, a následné rozšíření učiva 8. ročníku o okruhy učiva, které bylo zatím možné probírat pouze okrajově, tj. integrovat je v nejzákladnějším rozsahu do vhodných celků v ostatních ročnících.

Na základě výše uvedeného, je i ve školním roce 2021 – 2022 pro žáky oktávy – především z řad zájemců o maturitu z biologie – otevřen volitelný předmět seminář z biologie.

Ve výuce biologie jsou rovněž aplikovány požadavky, stanovené k 1. 9. 2017 aktuální úpravou RVP (pro vyšší i nižší stupeň víceletých gymnázií, včetně možnosti aplikovat úpravy učiva, doporučené RVP v rámci podpůrných opatření). Akceptovány jsou nejenom požadavky na úpravy obsahu učiva věd biologických, ale i geologických, a v nich zahrnutém obsahu učiva klimatologie a učiva o mimořádných událostech, vyvolaných přírodními vlivy i lidskou činností.

Staronovým koncepčním záměrem, platným pro výuku biologie, je zaměření obsahové stránky těchto předmětů na přípravu studentů (žáků) k reprezentaci školy v přírodovědných soutěžích, v první řadě k účasti v biologické a geologické olympiádě, ale i (podle konkrétního zájmu žáků) v dalších soutěžích, nabízených v průběhu školního roku.

V každém ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací je doporučeno realizovat v průběhu školního roku nejméně pět laboratorních prací s důrazem na praktické využití získávaných

znalostí a dovedností. V ročnících s jednohodinovou týdenní dotací je v průběhu školního roku doporučeno uskutečnění alespoň tří laboratorních prací.

Pořadí témat v osnovách a v časově tematických plánech jednotlivých vyučujících, nemusí vždy zcela odpovídat pořadí, v jakém je učivo v jednotlivých ročnících probíráno. Případné rozdíly v harmonogramech, vyplývající z osnov, a v harmonogramech, uvedených v ČTP, je vyučující povinen průběžně zaznamenávat do časově tematických plánů.

Tato teze je doporučením, založeným na potřebě přizpůsobovat pořadí a způsob probírání jednotlivých témat aktuálnímu zájmu žáků o konkrétní problematiku, předcházet důsledkům absence žáků i reagovat na dostupnost přírodnin v závislosti na ročním období. Podmínkou je však respektování rozsahu a obsahu učiva pro daný ročník a stupeň, tj. dosažení výstupů, determinovaných v RVP.

Aktualizace k 1. 9. 2021

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1. – 8.	7.1 Práce s laboratorní technikou	• ①②③ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřicí techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • ①②③ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl • ①②③④ vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • ①②③④ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • ①②③④ vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři	• ①②③④ základní laboratorní postupy a metody • ①②③ protokol o experimentu • ①②③④ základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • ①②③④ základy první pomoci při úrazu v laboratoři • ①②③④ aplikuje se celý komplex	①③ → 15.1 Člověk a svět práce, okruh ① Svět práce a okruh ③ Práce s laboratorní technikou – integrováno. Obor prolíná do všech ročníků, je integrován průběžně při vhodných příležitostech včetně předmětů v Akademii příslibu (AP) ②④ P1 Osobnostní a sociální výchova ② RVP ZV a ④ GV (dále ve všech oborech biologie a ve všech ročních) ② → P1.1 Rozvoj schopnosti poznávání ② → P1.4 Psychohygienu ② → P1.5 Kreativita ② → P1.8 Komunikace ② → P1.9 Kooperace a kompetice ② → P1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ② → P1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika ④ → P1.12 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ④ → P1.13 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení

				problémů ④ →P1.14 Sociální komunikace ④ →P1.16 Spolupráce a soutěž laboratorní praxe
1.	7.2 Země a život	• ① objasní význam jednotlivých sfér Země pro vznik a trvání života • ① vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi	• atmosféra • hydrosféra • biosféra • pedosféra • litosféra	① P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.3 Pozorování přírody	• ①③používá různé metody a techniku pro pozorování přírody • ①③dodrží základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody	• makrosvět • mikrosvět • lupa • mikroskop • vodní preparáty • dalekohled	① ③→ 15.1 Člověk a svět práce, okruh ①Svět práce a okruh ③Práce s laboratorní technikou – integrováno.
	7.4 Buňka	• rozliší základní projevy a podmínky života • vysvětlí princip nebuněčných organismů • vysvětlí princip buněčných organismů • srovná buňku bakterií, sinic, rostlinnou, živočišnou a hub a objasní funkci základních organel • popíše rozdíl mezi bakterií a virem • ① uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • ① na příkladech popíše škodlivost a užitečnost jednobuněčných organismů • ① rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • experimentuje s kvasinkami • pozoruje a zakreslí prvky v senném nálevu	• virus • bakterie • sinice • jednobuněčné řasy • kolonie • prvoci • jednobuněčné houby • symptomy, diagnóza, prevence	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.5 Třídění organismů	• vysvětlí nutnost taxonomických jednotek říše rostlinné, říše živočišné i říše hub	• Carl Linné • taxonomické jednotky	
	7.6 Říše rostlin, stélkaté rostliny	• ① objasní důležitost řas pro výživu, • na příkladech popíše si rozmanitost živých organismů	• Mnohobuněčné řasy: • červené • zelené	① → P5.1 Environmentální výchova okruh

			• hnědé • Mechorosty: • játrovky • mechy	Ekosystémy
	7.7 Říše rostlin, cévnaté rostliny	• ① rozlišuje základní stavbu orgánů vyšších rostlin a jejich funkce, vysvětlí význam prvotních ekosystémů pro vývoj dalšího života • ① popíše význam lesa a význam základních druhů hospodářských rostlin • vysvětlí nutnost ochrany přírody • popíše souvislost mezi rostlinnou buňkou, pletivem, orgánem a soustavou • umí určit význačné zástupce probraných skupin pomocí atlasů či určovacích klíčů • vyjmenuje faktory ohrožující stabilitu lesních společenstev	• Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam: • Výtrusné rostliny: • kapradiny • přesličky • plavuně • Nahosemenné rostliny: samčí a samičí šišťice, opylení, oplození, semeno. • NP, CHKO, ochrana přírody	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7. 8 Říše hub	• ① rozeznává některé z hlavních zástupců jedlých a jedovatých hub, popíše hlavní znaky smrtelně jedovatých hub • ② vysvětlí nebezpečí lysohlávky, muchomůrky červené a dalších zneužitelných jedovatých hub • ② objasní význam penicilínu a kvasinek • objasní pojem symbiont, mutualista, parazit a reducent	• Stavba těla hub, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • houby vřeckovýtrusné • houby stopkovýtrusné	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy ② → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7. 9 Lišejníky	• rozeznává základní druhy lišejníků • ① popíše jedinečné postavení lišejníků v systému a vyvodí přínos houby i řasy • vysvětlí význam lišejníků pro ekosystémy a zdůvodní jejich citlivost k čistotě ovzduší	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • lišejníky • symbióza, biomonitoring, bioindikátor	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.10 Žahavci	• seznámí se s principy třídění organismů dle jejich příbuznosti • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • polypovci • medúzovci • korálnatci	
	7. 11 Ploštěnci	• ① vysvětlí nebezpečí nákazy vnitřními cizopasníky • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • tasemnice • motolice • ploštěnky	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.12 Hlístice	• ① popíše způsob přenosu cizopasníků na	• roupi	① → 15.2 Výchova

		člověka a vysvětlí souvislost s osobní hygienou	• škravky • háďátka	ke zdraví – integrováno
	7.13 Měkkýši	• popíše na příkladech druhovou rozmanitost i ojedinělost vyspělosti třídy hlavonožců • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • plži • mlži • hlavonožci	
	7.14 Kroužkovci	• ① vysvětlí hospodářský význam žížal, vysvětlí pojmy destruenti, potravní řetězec • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • máloštětinatci • mnohoštětinatci	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.15 Členovci	• ① popíše místa výskytu členovců • ① vysvětlí jejich užitek i nebezpečí pro člověka • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • pavoukovci • koryši • vzdušnicovci	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.16 Ostnokožci	• vysvětlí pojmy vnější a vnitřní kostra, popíše způsob pohybu ostnokožců	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • hvězdice • hadice • lilijice • sumýši • ježovky	
2.	7.17 Říše rostlin, cévnaté rostliny krytosemenné	• ① rozlišuje základní stavbu orgánů vyšších rostlin a jejich funkce, vysvětlí význam prvotních ekosystémů pro vývoj dalšího života • ① popíše význam lesa a význam základních druhů hospodářských rostlin • vysvětlí nutnost ochrany přírody • popíše souvislost mezi rostlinnou buňkou, soustavou, odvodí na základě pozorování přírody závislost mezi pletivem, orgánem, a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů či klíčů	• Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam: • Krytosemenné rostliny – květ, květenství, opylení, oplození, semeno, plod (stavba, rozdělení, přenos, význam). • význam rostlin a jejich ochrana • NP, CHKO, ochrana přírody	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.18 Strunatci	• popíše stavbu těla strunatců • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• Stavba těla, rozmnožování, význam a rozdělení do jednotlivých podkmenů: • pláštěnci, sumky, salpy • bezlebeční (kopinatci)	

			• obratlovci	
	7.19 Obratlovci-mihulovci	• vysvětlí rozdílnost přímého nepřímého vývinu	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci	
	7.20 Obratlovci-paryby	• popíše tělo paryb a zhodnotí jejich význam	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • žraloci • rejnoci • chiméry	
	7.21 Obratlovci-ryby	• porovná znaky různých ryb a zhodnotí hospodářský význam • popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných ryb	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • sladkovodní ryby • mořské ryby • ① ohrožené a chráněné druhy ryb	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.22 Obratlovci-obojživelníci	• ① hodnotí význam obojživelníků v přírodě, vysvětlí význam jejich ochrany • popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných obojživelníků	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • bezocasí • ocasatí	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.23 Obratlovci-plazi	• určuje vybrané druhy našich i jinde žijících plazů • popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných plazů • ① popíše, jak poskytnout první pomoc při uštknutí zmiji	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: ještěři hadi krokodýli želvy	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.24 Obratlovci-ptáci	• určí běžně žijící ptáky • popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných ptáků • ① popíše fungující potravní řetězce	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: hrabaví vrubozobí dravci sovy pěvci měkkozobí šplhavci pštrosi tučňáci • popíše vnější i vnitřní stavbu ptačího vejce, přiblíží průběh růstu zárodku popíše stavbu a hlavní funkce peří vysvětlí význam ochrany ptáků, ptačí oblast	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy
	7.25 Obratlovci-savci	• popíše život vybraných druhů savců, jejich přizpůsobení se prostředí a výživě • popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných savců	• Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: ptakořitní vačnatci	① → P5.1 Environmentální výchova okruh Ekosystémy

		určuje typické zástupce z jednotlivých řádů ① vyjmenuje některé z kriticky ohrožených zástupců savců u nás i ve světě	hmyzožravci letouni hlodavci zajícovití šelmy ploutvonožci sudokopytníci lichokopytníci chobotnatci kytovci primáti	
3.	7.26 Etologie	objasní pojem etologie i přínos Charlese Darwina a Konráda Lorenze rozliší vrozené i naučené chování, uvede příklady zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	vývojové zákonitosti nepodmíněné reflexy, instinkty úloha a význam reflexů pro učení, vytváření a korekce nových návyků vtišťení přivykání schopnost adaptace na prostředí, dispozice pro uvědomělý výběr a zafixování vhodných životních návyků tradice podmíněné reflexy podstata učení, úloha a význam nervové soustavy v procesu učení učení vhladem efekt „déja vue“ další chování podmíněné látkovou výměnou dorozumívání schopnost komunikace, význam komunikačních dispozic pro vnitřní rovnováhu organismu, komunikativnost jako součást zdravého životního stylu	
	7.27 Původ a vývoj člověka	vysvětlí zařazení člověka do systému živých organizmů popíše vývojové etapy člověka popíše různé názory na vznik člověka vysvětlí princip evoluce a přírodního výběru	polidštění úloha řeči Australopithecus Homo habilis Homo erectus Homo sapiens člověk kromaňonský a člověk neandertálský	
	7.28 Lidské rasy	①②③④⑤ vysvětlí pojem rasismus, rozeznává rasy a chápe důvod jejich vzniku	③europoidní rasa ③mongoloidní rasa ③negroidní rasa	P4 Multikulturní výchova ① → P4.1 Kulturní diference

				② → P4.2 Lidské vztahy ③ → P4.3 Etnický původ ④ → P4.4 Multikulturalita ⑤ → P4.5 Princip sociálního smíru a solidarity
7.29 Opěrná soustava	popíše princip rozdělení pojivových tkání popíše rozdělení kostry a pojmenuje hlavní kosti jednotlivých částí kostry ① umí poskytnout první předlékařské pomoci při zlomeninách a vykloubení ① vysvětlí provázanost výživy se stavem opěrného systému	lebka páteř hrudník končetiny stavba kosti	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno	
7.30 Pohybová soustava	vysvětlí princip rozdělení svalových tkání umí lokalizovat základní svaly ① vysvětlí souvislost kondice pohybového aparátu a zdravého životního stylu	rozdělení svalů stavba svalů základní příčně pruhované svaly hladké svalstvo srdeční svalstvo	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno	
7.31 Tělní tekutiny	vysvětlí důležitost krve, objasní pojem transfúze, prevence před chorobami, infarkt, alergie, imunita popíše první pomoc při krvácení ① popíše první pomoc při úrazu elektrickým proudem	tkáňový mok míza krev oběhová soustava – srdce, cévy zástava krvácení ① Resuscitace	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno	
7.32 Nakažlivé nemoci	rozlišuje vstupní brány nemocí, zná zásady prevence v základních obrysech vysvětlí princip očkování ① objasní pojmy „infekce“, „epidemie“, „karanténa“, „očkování“	Víry ① nebuněčná podstata virů, pojem epidemie a pandemie Bakterie ① epidemie v historii a v současnosti, příčiny epidemií obrana proti epidemiím ① Obrana organismu proti infekci ① zdravý životní styl – průběžná integrace při probírání jednotlivých orgánových soustav	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno	
7.33 Soustava dýchací	① vyhledá údaje o problematice zdravého životního stylu, vysvětlí škodlivost kouření a čichačství umí popsat dýchací soustavu ① projevuje odpovědné chování v situacích	dýchací soustava – stavba a funkce ① První pomoc při zástavě dýchání	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno	

		ohrožení zdraví a osobního bezpečí i při mimořádných událostech ① popíše, jak v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc		
7.34	Soustava trávicí	stručně popíše trávicí soustavu ① vysvětlí význam vyvážené výživy a souvislost způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob ① v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Trávicí soustava – stavba a funkce Přeměna látek a energií Poruchy příjmu potravy ① Výživa a zdravý životní styl	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.35	Soustava vylučovací	vysvětlí princip vylučování vysvětlí podíl jednotlivých orgánových soustav na vylučování popíše anatomii soustavy močové zjednodušeně popíše ledvinu a děje v ní probíhající	stavba a funkce ledvin močovody, močový měchýř, močová trubice ① Pitný režim	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.36	Kůže	samostatně popíše vrstvy kůže ① vysvětlí poskytování první předlékařské pomoci při poraněních kůže	pokožka škára vazivo kožní smyslová ústrojí	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.37	Soustava nervová a smyslová ústrojí	vysvětlí vlastnosti neuronu popíše anatomii mozku a obvodových nervů popíše jednotlivá smyslová ústrojí a vysvětlí jejich funkci ① vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek ① uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni ① vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ① posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví	stavba a funkce mozku smysly – zrak, sluch, chuť, čich, hmat ① drogy ① zvládnání stresu	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
7.38	Soustava žláz s vnitřním vylučováním	vyjmenuje a lokalizuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním a popíše účinky jejich hlavních hormonů ① umí definovat rizika, plynoucí ze špatné životosprávy (diety, škodlivé návyky, stres...)	hypofýza šišinka štítná žláza příštítná tělíska nadledviny slinivka břišní pohlavní žlázy	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno

	7.39 Rozmnožovací soustava	popíše mužské i ženské pohlavní ústrojí ① vysvětlí pojem antikoncepce a plánované rodičovství popíše průběh oplození a vývinu jedince ① v souvislosti se zdravím, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá vědomě odpovědnost za bezpečné sexuální chování	Stavba a funkce pohlavních orgánů ① Antikoncepce ① Prevence pohlavních chorob Vývin jedince ① společnost a její vliv na uvědomělý přístup k intimitě, partnerství a rodičovství	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
	7.40 Dědičnost	objasní pojmy gen, chromozom, DNA, genotyp, fenotyp, alela, uvědomuje si důležitost studia genetiky vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jejich význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu	Dědičnost Křížení ① negativní a pozitivní dopad životního stylu na genetické dispozice organismu, význam vlivu životního stylu ve vývoji genotypu a genofundu	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno
4.	7.41 Vznik Země 7.42 Vznik života na Zemi	diskutuje o názorech na vznik vesmíru a vznik života na Zemi shrne éry vývoje Země a typické zástupce jejich fauny a flóry	Zrození planety Země stavba Země Geologické éry: prekambrium prvohory druhohory třetihory čtvrtohory	Geologie – celý 4. ročník Provázáno s učivem Z
	7.43 Nerosty	shrne základní fyzikální vlastnosti nerostů určí a stručně popíše běžné nerosty a jejich užití aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody	Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů Třídění a přehled nerostů	
	7.44 Horniny	určí a stručně popíše běžné horniny a jejich užití vysvětlí původ hořlavých usazenin a jejich význam vysvětlí geologický oběh hornin i oběh vody	Petrologie horniny vyvěřelé horniny usazené horniny přeměněné	Z – příklady na území ČR
	7.45 Vnitřní geologické děje	objasní pohyby litosférických desek shrne nejdůležitější poruchy zemské kůry vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení	Vrásnění Sopečná činnost Zemětřesení Zlomy Pohyb litosférických desek	Z - endogenní pochody
	7.46 Vnější geologické	rolišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	Zvětrávání – mechanické a chemické, eroze působení zemské tíže	Z – exogenní pochody

	děje	• shrne působení zemské tíže, vody, větru a organismů na přetváření zemského povrchu • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života	• působení vody • působení větru a organismů	
	7.47 Půdy	• rozliší některé typy půd a jejich úrodnost • popíše zákonitosti vzniku půd a objasní význam půdotvorných činitelů • vyjmenuje erozní činitele a faktory ohrožující existenci půd	• Pedologie • ① ② ③ ④ vlivy člověka na pedosféru – příklad špatného vztahu k životnímu prostředí: fatální narušování přírodní rovnováhy • vznik půd • typy půd • význam půd	Z – rozšíření typů půd v ČR, v Evropě, ve světě ① → P5 Environmentální výchova ② → P5.1 Ekosystémy ③ → P5.2 Základní podmínky života ④ → P5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí ④ → P5.4 Vztah člověka k prostředí
	7.48 Podpovrchová voda a prameny	• vysvětlí důležitost pitné vody a rozeznává základní typy pramenů	• Průlinová voda • Puklinová voda • Minerální voda • Druhy pramenů • Voda – podmínka života na Zemi	Z – lázeňské oblasti

	7.49 Ekologie	• ①②③④ vysvětlí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • ①②③④ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • ①②③④ rozlišuje neživé a živé složky životního prostředí a vysvětlí pojmy populace, společenstvo, ekosystém a biom • ①②③④ vysvětlí pojem potravní řetězce na různých příkladech a uvědomuje si jejich důležitost • ①②③④ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• ①②③④ Neživé podmínky života – světlo, teplo, vzduch, voda • ①②③④ Živé podmínky života – jedinec, populace, biocenóza, ekosystém • ①②③④ Ochrana přírody – NP, CHKO • v kontextu celku vytvořit představu zejména regionálně významných ekosystémů • ①②③④ principy vzniku a příčiny proměn regionálně významných ekosystémů • ①②③④ vliv člověka na proměny ekosystémů • ①②③④ přírodní vlivy a proměny ekosystémů • ①②③④ mimořádné události způsobené přírodními vlivy a jejich vliv na životní prostředí • ①②③④ mimořádné události způsobené klimatickými změnami • ①②③④ pochopení příčin mimořádných událostí, připravenost člověka na v ČR obvyklé mimořádné události vyvolané přírodními vlivy, ochrana před jejich vznikem a následky • ①②③④ chování člověka při mimořádných událostech (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) obvyklých v ČR	Z ① → P5 Environmentální výchova ① → P5.1 Ekosystémy ② → P5.2 Základní podmínky života ③ → P5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí, předcházení mimořádným událostem, chování při mimořádných událostech ④ → P5.4 Vztah člověka k prostředí P5 Environmentální výchova

5.	7.50 ② Biologie rostlin,	• charakterizuje základní vlastnosti organismů • charakterizuje základní vlastnosti rostlin • vysvětlí principy organizace rostlinného organismu popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů a funkci rostlinného organismu jako celku (organizovaná struktura) • objasní principy rozmnožování rostlin • ① posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • porovná společné a rozdílné vlastnosti "nižších" a "vyšších" rostlin • ③ pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a popíše možnosti jejich využití v různých oblastech lidského života • ② vysvětlí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• Úvod do obecné biologie • Nebuněčné živé soustavy, viry a viriony • Priony • Buňky – základní stavební a funkční jednotky organismů • Cytologie, typy a vlastnosti buněk • Sinice a bakterie • Organismy jako funkční celky • Morfologie a anatomie rostlin • Fyziologie rostlin • Rozmnožování, růst a vývin rostlin • Systém a evoluce rostlin • Nižší rostliny • Vyšší rostliny • Rostliny a prostředí • Ekologie rostlinných populací • Fytogeografie	P5 Environmentální výchova ① → P5.5 Problematika vztahu organismu a prostředí ② → P5.6 Člověk a životní prostředí ③ → P5.7 Životní prostředí České republiky
	7.51 Biologie hub a lišejníků	• vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů • objasní pojem „složený organismus“ • zná vlastnosti hub, podstatné pro jejich praktické využití • je schopen využít znalost vlastností hub a lišejníků k objasnění významu pojmů „parazitismus“, „saprofytismus“, a „symbióza“ • ③ pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků • ① ② ③ posoudí ekologický, estetický, zdravotní a hospodářský význam hub a lišejníků • umí vysvětlit pojem bioindikátor	• Nástin mykologického systému • Stavba a funkce hub • Stavba a funkce lišejníků • ③ Přehled významných zástupců • Houby a prostředí • Lichenizované houby a prostředí	① → P5 Environmentální výchova ① → P5.5 Problematika vztahu organismu a prostředí ② → P5.6 Člověk a životní prostředí ③ → P5.7 Životní prostředí České republiky

6.	7.52 ③Biologie živočichů	• ③charakterizuje prvky a rozpozná jejich významné zástupce, zhodnotí jejich možný negativní i pozitivní význam • charakterizuje postavení prvků v biologickém systému • ③charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce • popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů • ③pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • ① posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • ① ②③ charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci a naopak • ②③ zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• Pojem Protista • Říše prvoci • Parazitologie • Obecné principy organizace mnohobuněčných těl • Mnohobuněční živočichové - bezobratlí • Morfologie, anatomie a fyziologie bezobratlých • Rozmnožování bezobratlých • Systém a evoluce bezobratlých • ①②③ Bezobratlí a prostředí • ①②③ Ekologie bezobratlých	① → P5 Environmentální výchova ① → P5.5 Problematika vztahu organismu a prostředí ② → P5.6 Člověk a životní prostředí ③ → P5.7 Životní prostředí České republiky
	7.53 ③Biologie živočichů	• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich zástupce • popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů • ①③ pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • charakterizuje základní typy chování živočichů • ①③ posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • ① ② charakterizuje vzájemné rysy pozitivního a negativního působení živočišných druhů na lidské populaci • ②③ zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• Strunatci • Morfologie, anatomie a fyziologie strunatců • Rozmnožování strunatců • Systém a evoluce strunatců • Etologie strunatců • ① Strunatci a prostředí • Ekologie strunatců • Zoogeografie • ①②③ Ekologie živočišné říše • Etologie živočichů včetně člověka	① → P5 Environmentální výchova ① → P5.5 Problematika vztahu organismu a prostředí ② → P5.6 Člověk a životní prostředí ③ → P5.7 Životní prostředí České republiky Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, psychologické aspekty etologie

7.	7.54 Biologie člověka	• chápe podstatu organizace živých soustav (organismů) • využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahu mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a umí posoudit faktory, ovlivňující jej v pozitivním i negativním smyslu • ②④ uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. • ②④ orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • ①④ projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • ①④ usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a se zdravím ostatních • ②③④ orientuje se ve svých emocích a potřebách • ①③④⑤ podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• buňka, základní stavební a funkční jednotka organismů – opakování cytologie a organologie • tkáně (a pletiva) - opakování • morfologie, anatomie a fyziologie orgánových soustav • ontogeneze člověka • prenatalní vývoj • postnatální vývoj • zdraví člověka a zdravý způsob života • ①②④ Životní styl a zdraví • ①②③④⑤ Základy první pomoci	→ 15.4 Výchova ke zdraví ① → 15.4 okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití integrováno ③ → 15.4 okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno ④ → 15.4 okruh Rizika ohrožující zdraví integrováno ⑤ → 15.4 okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí integrováno

	7.55 Biologie člověka	• chápe význam základních obecně biologických pojmů • ①②③④⑤ dokáže aplikovat tyto pojmy na úrovni biologie člověka • ⑤ umí samostatně využívat mikroskopickou a makroskopickou techniku pro pozorování předložených objektů (tkáně, mikroorganismy atd.) • ⑤ ovládá běžné úkony předlékařské pomoci	• buňka, základní stavební a funkční jednotka lidského organismu - rozšíření • tkáně lidského těla • morfologie a anatomie orgánů a orgánových soustav • makroskopické a mikroskopické experimentální techniky • ①②④ Životní styl a zdraví • ⑤ Základy první pomoci	→ 15.4 Výchova ke zdraví ① → 15.4 okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití integrováno ③ → 15.4 okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno ④ → 15.4 okruh Rizika ohrožující zdraví integrováno ⑤ → 15.4 okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí integrováno

	7.56 Biologie člověka	①②③④⑤ samostatně zvládá laboratorní činnosti zaměřené na první pomoc a zkoumání fyziologických procesů probíhajících v lidském těle	• morfologie, anatomie a fyziologie eukaryotní živočišné buňky • morfologie, anatomie a fyziologie tkání • morfologie, anatomie a fyziologie orgánových soustav • lidský organismus jako funkční celek • ①②④ reprodukční zdraví • ①②④ ontogeneze člověka • ①②③④⑤ Životní styl a zdraví • ⑤ Základy první pomoci	→ 15.4 Výchova ke zdraví ① → 15.4 okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití integrováno ③ → 15.4 okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno ④ → 15.4 okruh Rizika ohrožující zdraví integrováno ⑤ → 15.4 okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí integrováno

8.	7.57 Obecná biologie	• má představu o významu obecně biologických vědomostech a o obsahu obecné biologie • umí třídit organismy podle stavby (organizace) jejich těla • ① umí vysvětlit pojem „buněčnost“ / „nebuněčnost“ • chápe a umí vysvětlit význam pojmů „nebuněčný organismus“, „eukaryotický organismus“, „prokaryotický organismus“ • dokáže popsat a vysvětlit vlastnosti jednotlivých typů buněk • ①②④ dokáže popsat organizaci organismů, vysvětlit její význam na úrovni nebuněčnosti a buněčnosti, včetně srovnání Eukaryot a Prokaryot • ①④ umí vysvětlit princip základních životních projevů jednotlivých typů buněk • umí popsat a v základních principech vysvětlit průběh buněčného cyklu, umí popsat princip mitotického a meotického dělení ①②④ • ①④ zná biochemickou podstatu fotosyntézy a dýchání • umí vysvětlit rozdíl mezi nepravými a pravými pletivy • ①②④ získané poznatky z cytologie a histologie dokáže celostně aplikovat ve vztahu k různým druhům organismů • ovládá základní laboratorní techniky a umí je využít při pozorování popisovaných jevů	• Definice obecné biologie • Definice cytologie • Definice histologie • Opakování: základy systematiky; hledisko celostní a buněčné • ① ②④ Základy virologie a bakteriologie • Eukaryota a Prokaryota v systému organismů (buňka s pravým a buňka s nepravým jádrem) • ① ②④ Vliv anatomie morfologie buňky na vlastnosti organismů (fyziologické dispozice) • ① ②④ Organizace organismů (jednobuněčných a mnohobuněčných) • Pojem „kolonie“ a „mnohobuněčnou“ • Význam a podstata rozmnožování buněk • ① ②④ Srovnání reprodukce jednobuněčných a mnohobuněčných • ① ②④ Principy buněčného cyklu (také z pohledu molekulární genetiky) • ① ②④ Genetická podstata buněčného dělení (co se děje ve fázích buněčného cyklu) • ①④ Fotosyntéza a dýchání, jejich charakteristika, vztah a význam pro život na Zemi • Základy histologie (vztah pletiv a tkání, pojem stélky a rozlišeného těla) • ①②④ Srovnávací biologie organismů z pohledu jejich buněčnosti • Opakování základních laboratorních dovedností	→ 15.4 Výchova ke zdraví ① → 15.4 okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití integrováno ④ → 15.4 okruh Rizika ohrožující zdraví integrováno

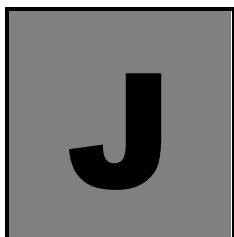
	7.58 Genetika	• ① ②③④⑤opakování biologie člověka v rozsahu kapitoly ontogeneze člověka • ① ②③④⑤opakování zoologie a biologie člověka v rozsahu učiva o zárodečných listech • ①②③á představu o vývoji genetiky • umí vysvětlit rozdíly mezi genetikou klasickou a molekulární • ovládá základní genetické názvosloví a umí je definovat v oboru klasické i molekulární genetiky • ①④⑤zná všechny nukleové kyseliny a umí vysvětlit jejich úlohu v procesech dědičnosti • ①④⑤umí vysvětlit strukturu chromozómu a biochemickou podstatu genu • ①④⑤umí vysvětlit strukturu DNA • ①④⑤dokáže propojit pochopení podstaty buněčného cyklu s vědomostmi o přenosu genetické informace • ①④⑤umí vysvětlit proces replikace, translace a transkripce • ① ②③④⑤umí řešit jednodušší typy genetikou inspirovaných úloh (Mendelovy zákony, přenos genetického kódu na molekulární úrovni) • ① ②③④⑤chápe význam genetiky pro lidskou společnost a umí jej doložit příklady z praxe • ① ②③④⑤má přehled o chorobách genetického původu, je schopen vysvětlit podstatu jejich příčin a důsledky pro život jednotlivce i společnosti • ① ②③④⑤má přehled o současných trendech v diagnostice a léčení geneticky zapříčiněných patologických jevů	• Definice genetiky • Definice klasické genetiky • Definice molekulární genetiky • ① ②③④⑤Principy buněčného cyklu (také z pohledu molekulární genetiky) • ① ②③④⑤Genetická podstata buněčného dělení (co se děje ve fázích buněčného cyklu) • ① ②③④⑤Srovnávací biologie organismů z pohledu jejich genetických struktur	→ 15.4 Výchova ke zdraví ① → 15.4 okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití integrováno ③ → 15.4 okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno ④ → 15.4 okruh Rizika ohrožující zdraví integrováno ⑤ → 15.4 okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí integrováno

	7.59 Ekologie	• ①②③ vysvětlí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • ①②③ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • ①②③ rozlišuje neživé a živé složky životního prostředí a umí vysvětlit pojmy populace, společenstvo, ekosystém a biot • ①②③ vysvětlí pojem potravní řetězce na různých příkladech a uvědomuje si význam potravních řetězců • ①②③ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• ①②③ Neživé podmínky života – světlo, teplo, vzduch, voda • ①②③ Živé podmínky života – jedinec, populace, biocenóza, ekosystém • ①②③ Ochrana přírody – NP, CHKO • v kontextu celku vytvořit představu zejména regionálně významných ekosystémů • ①②③ principy vzniku a příčiny proměn regionálně významných ekosystémů • ①②③ vliv člověka na proměny ekosystémů • ①②③ přírodní vlivy a proměny ekosystémů • ①②③ mimořádné události způsobené přírodními vlivy a jejich vliv na životní prostředí • ①②③ mimořádné události způsobené klimatickými změnami • ①②③ pochopení příčin mimořádných událostí, připravenost člověka na v ČR obvyklé mimořádné události vyvolané přírodními vlivy, ochrana před jejich vznikem a následky • ①②③ chování člověka při mimořádných událostech (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) obvyklých v ČR	Z ① → P5 Environmentální výchova ① → P5.5 Problematika vztahu organismu a životního prostředí ② → P5.6 Člověk a životní prostředí ③ → P5.7 Životní prostředí České republiky Chápeme a umíme využívat obecné biologické souvislosti.
	7.60 Fytogeografie a zoogeografie	• ①②③④ chápe princip vztahů obecných i konkrétních životních podmínek a aktuálního rozšíření organismů na Zemi	• ①②③ životní podmínky abiotické a biotické • utváření životních podmínek v kontextu vývoje Země • fylogeneze organismů • ①②③ rozšíření organismů a ekologie populací • ①②③ dopad lidské činnosti na současné rozšíření organismů na příkladech obecných populací • ①②③ zoonózy	Z ① → P5 Environmentální výchova ① → P5.5 Problematika vztahu organismu a životního prostředí ② → P5.6 Člověk a životní prostředí ③ → P5.7 Životní prostředí České republiky
8. seminář	7.61 Biologie člověka	• ①②③④ chápe anatomické a fyziologické principy lidského organismu, umí vysvětlit principy jeho homeostázy v obecných souvislostech pojmové linie buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava a organismus	• buňka, základní stavební a funkční jednotka organismů - opakování • tkáň lidského těla • přehled orgánových soustav v rozsahu biologie člověka (učivo 7. ročníku, v rozsahu zadání maturitních témat)	Učivo semináře má celostní charakter, tzn., že využívá kompletně postupy, které jsou uvedeny v osnovách

		• ①②③④ využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahu mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a umí posoudit faktory, ovlivňující jej v pozitivním i negativním smyslu • ②④ uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků. • ②④⑤ orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • ①④⑤ projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • ①④⑤ usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím i zdravím ostatních lidí	• morfologie a anatomie orgánů a orgánových soustav • fyziologie orgánových soustav • organizace organismu v zoologických souvislostech • patologie lidského organismu z pohledu současné medicíny a nejběžnějších patologických stavů člověka • podíl genetiky a způsobu života na lidském zdraví • význam znalosti biologie člověka pro podporu zdravého vývoje osobnosti	jednotlivých předmětů (podobně je tomu i ve výuce biologie v 8. ročníku). V praxi činnosti v semináři směřují k tomu, aby žáci byli schopni využívat získané vědomosti a dovednosti v co neobecnějších souvislostech, to je aplikovat je do témat, kde to je možné, zároveň. → 15.4 Výchova ke zdraví ① → 15.4 okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití integrováno ③ → 15.4 okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno ④ → 15.4 okruh Rizika ohrožující zdraví integrováno ⑤ → 15.4 okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí integrováno

	7.62 Protozoologie a zoologie	• umí definovat živočichy a skupinu Protozoa z pohledu současné systematiky • umí charakterizovat hlavní zástupce Protozoí i v širších cytologických souvislostech, uvede příklady jejich významu pro člověka • chápe anatomické a fyziologické principy základních živočišných skupin umí zdůvodnit jejich systematiku na základě hodnocení morfologických a anatomických vlastností (znaků) • zná příklady typických zástupců probraných skupin živočichů • chápe principy rozmnožování živočichů a živočišných populací, je schopen je aplikovat do oblasti biologie člověka a genetiky, případně genetiky populací	• protozoologie v rozsahu osnov pro 6. ročník v rozsahu zadání maturitního tématu • přehled živočišných skupin v rozsahu zoologie (učivo 6. ročníku) v rozsahu a formálním uspořádání maturitních témat • ontogeneze organismů v obecných souvislostech (gamety, pohlavní a nepohlavní rozmnožování, principy regenerace a genetické aspekty rozmnožování živočichů)	P5 Environmentální výchova, všechny okruhy, v celém obsahu učiva, konsolidace environmentálního povědomí uspořádáním vědomostí z protozoologie, zoologie a botaniky, posun k obecné biologii

	7.63 Botanika, Mykologie a lichenologie	• umí charakterizovat buňku hub a rostlinnou buňku • umí charakterizovat pojmy jednobuněčnost, kolonie a mnohobuněčnou ve vztahu k říši hub a rostlin • vysvětlí princip složeného organismu • umí charakterizovat hlavní zástupce hub, lišejníků a rostlin • ovládá a umí vysvětlit podstatu pojmů vyšší a nižší rostliny • umí popsat a vysvětlit příklady rozmnožování rostlin včetně příkladů rodozměny • chápe anatomické a fyziologické principy základních rostlinných skupin zná a umí vysvětlit princip fotosyntézy, dokáže využít znalostí, nabytých v průběhu výuky chemie umí vysvětlit význam fotosyntézy pro existenci a vývoj života na Zemi, chápe podstatu dýchání a vodního režimu rostliny • umí zdůvodnit systematiku rostlin na základě hodnocení morfologických a anatomických vlastností (znaků) • zná příklady typických zástupců probraných skupin rostlin	• přehled rostlinných skupin v rozsahu botaniky (učivo 5. ročníku) v rozsahu a formálním uspořádání maturitních témat • ontogeneze organismů v obecných souvislostech (gamety, pohlavní a nepohlavní rozmnožování, principy regenerace a genetické aspekty rozmnožování rostlin) • pojem autotrofie, heterotrofie a mixotrofie • fylogeneze rostlinné říše a význam rostlin pro život na Zemi • formy soužití organismů v biosféře (vztahy symbiotické, parazitické ad.) • prakticky významné skupiny a druhy hub, lichenizovaných hub a rostlin	

5.8 Zeměpis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	1

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Zeměpis RVP ZV a Geografie RVP GV, dále část obsahu oboru Geologie RVP GV.

Realizují se zejména tematické okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP GV, Environmentální výchova RVP ZV a RVP GV a Multikulturní výchova RVP ZV a GV, ale i Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova. Přehled: viz kapitola 3.8.

Cílem předmětu Zeměpis je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie. Od ostatních předmětů v rámci výše uvedené vzdělávací oblasti se zeměpis liší tím, že obsahuje informace jak přírodovědného, tak i společenského charakteru.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou, matematikou a vychází z průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova (i Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova).

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- chápal, že k pochopení látky je třeba dostatečné množství znalostí,
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků - map, mapových náčrtů, fotografií atp.
- orientoval se ve všech ostatních zdrojích informací, kriticky informace zpracovával,
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice,
- chápal historické, politické i geografické podmínky pro život v různých lokalitách.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných je realizováno dle kapitoly 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Cílem výchovně vzdělávacích strategií je rozvíjet v zeměpise všechny klíčové kompetence tak, aby byl schopen žák řešit problémy (kompetence k řešení problémů) vyplývající z komplikované struktury současného světa v celé její šíři.
- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů a map) a internetu – kompetence k učení.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Pro žáky NG je organizována terénní výuka, jejíž náplní jsou základní topografické postupy, zásady pohybu ve volné přírodě a upevňování teoretických znalostí – kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- Učitel vede žáky, aby využívali informace z internetu, např. na školních zeměpisných stránkách – kompetence k učení.

Aktualizace ŠVP – 5.8 Zeměpis k 1. 9. 2020

Ve školním roce 2019/2020 je na vyšším stupni gymnázia (kvinta, sexta, septima) zeměpis vyučován dvě hodiny týdně. V oktávě je zeměpis vyučován s jednohodinovou dotací pro celou třídu.

Akademie příslibu – aktualizace k 1. 9. 2020

V rámci Akademie příslibu I (Školní klub) a Akademie příslibu II (Středisko volného času) mají žáci možnost navštěvovat předmět „**Klub Delta 2020/2021**“, kde mají kromě doučování a konzultací ze zeměpisu rovněž možnost přípravy na maturitní zkoušku nebo zeměpisnou olympiádu.

Dále mají možnost navštěvovat předmět „**Otázky a odpovědi**“ - neformální setkávání studentů BGV za účelem hledání odpovědí na otázky z výuky vyplývající, výuku rozšiřující i beze vztahu k výuce, zejména v oblasti přírodovědných a technických vědních disciplín.

Ročníkové práce (RP)

Studentům septimy budou nabídnuta zeměpisná témata RP, popř. mohou studenti navrhnout vlastní témata do 20. 10. 2020. Témata RP budou předána řediteli školy do 20. 10. 2020.

Projektová výuka

V rámci projektové výuky se uskuteční projekt „Geologické zajímavosti Šluknovska“ vedený Kamilem Bujárkem kladoucí důraz na pochopení nejen geologické výjimečnosti Šluknovska v rámci České republiky i střední Evropy.

Distanční vyučování 2020/2021

V souvislosti s vyučováním vedeným distančním způsobem nejčastěji s využitím google učebny a meetingu, došlo k následujícím posunům v učivu vzhledem k ŠVP verze 2020/2021 (uvedeny třídy dle roku 2020/2021):

G1 – Je třeba dobrat, zejména prakticky, práci s mapovými podklady a dokončit litosféru a pedosféru.

G2 – Dobrat Ameriku

G3 – Dobrat Evropu

G4 – Ve zrychleném režimu dobrána ČR bez krajů (nemoc vyučujícího na konci roku) v kombinaci s obecným humánním zeměpisem.

G5A,B – předsazeny výuka obecného humánního zeměpisu. Je třeba dobrat atmosféru, hydrosféru, oceány a moře, kryosféra, pedosféra a biosféra.

G6 – Dokončit Jižní Ameriku

G7 – Z důvodu nemoci vyučujícího na konci roku je třeba zrychleně dobrat S, Z, J, JV, V a Rusko.

G8A,B – Před zavedením rozvrhů zohledňujících maturitní preference dobráno přibližně po průmysl ČR. Maturující v rámci semináře s V. Zelinkou dobrali kompletní ŠVP.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
Průběžně	8.1 Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	•ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. •aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. •uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	•Topografická a turistická mapa, buzola, kompas, GPS •Orientace v terénu klasická a s využitím moderní techniky •Zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v souladu s ochranou přírody •Jízdní řády klasické a digitální, použití, plánování cesty	Inf Bi (geologie) Terénní vyučování AP→ I a II Projektové dny Výcvikové kurzy
1.	8.2 Přírodní obraz Země I (Průběžně: Životní prostředí)	•zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy zejména s hlediska jedinečnosti života na Zemi •prokáže na konkrétních příkladech měnící se názory na tvar planety Země až po současný stav, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • •chápe protichůdné efekty působení člověka a přirozeného nastavení podmínek daných optimálními orbitálními parametry planety Země	•⊙Země jako vesmírné těleso •Modely vesmíru: Ptolemájův, Tychoův (T.de Brahe), Koperníkův, Galileo Galilei, současné teorie vesmíru •Výjimečnost polohy Sluneční soustavy v rámci galaxie, zóna života u Slunce, výjimečnost Měsíce (velikost, vznik, povrchové útvary), zvláštní uspořádání planet ve Sluneční soustavě, základní vlastnosti ostatních planet Sl. soustavy s ohledem na jejich složení a polohu vzhledem ke Slunci, nejvážnější adepty – tělesa ve Sl. soustavě na život, hrozby ve Sl. soustavě a ve vesmíru pro život na Zemi •Cesty do vesmíru; od J. A. Gagarina, přes N. Armstronga až po Hubbleův teleskop a příklady kosmických sond (Luna, Voyager, Cassini...) •⊙Tvar a pohyby Země •Vývoj poznání o tvaru Země; příklady map; geoid jako fyzikální model Země – postupné zjednodušování jeho tvaru přes elipsoidy až na kouli (výhody jejího použití) •Pohyby soustavy Země/Měsíc, dmutí, kolísání Zemské osy, stálý sklon Zemské osy – rotace Země kolem své osy (den a noc) – oběh Země kolem Slunce: střídání ročních období v závislosti na měnící se energii dopadající na zemský povrch, polární noc a den, světové strany, rovnodennost, slunovrat (předdefinování hlavních rovnoběžek z tématu 8.3; polární kruhy, rovník, obratníky, póly), měření času, datová hranice, místní čas, přestupný rok, kalendář(e), pásmový čas, •Globální změna klimatu vzhledem k přirozenému nastavení podmínek na Zemi; odlišnost mezi obdobími tepla v geologické minulosti a současným trendem, stručné důvody a možná řešení	⊙F - Vesmír (zejména životní cyklus hvězd, vlastnosti Slunce), Pohyb těles, Keplerovy zákony Bi (geologie) – vývoj planety Země do vzniku života Ch – původ prvků ⊙D – Představy o vesmíru F – čas jako fyzikální veličina, měření času ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi

	8.3 Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie (Průběžně: Místní krajina, částečně Společenské a hospodářské prostředí a Životní prostředí)	•Chápe problematičnost převodu povrchu koule do roviny – zhodnotí výhody glóbu, je schopen dokázat zkraslení na mapách •organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, statistických a dalších, i internetových, zdrojů. •používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii •přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost •rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. •vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu •objektivně filtruje geografická data, chápe možnosti falšování dat a kriticky hodnotí různé datové zdroje	•①Mapa a globus •Druhy map, zkraslení, zobrazovací plochy, zdroje dat •②Měřítko, použitelnost, odvození, mapy dle měřítka, plán •Mapové značky a jejich význam pro přehlednost map, volba značek pro různé jevy •Druhy, náležitosti mapového obsahu – výškopis a polohopis, mapový proces klasický a moderní – GIS, •③Určování polohy – souřadnicová síť, z. délka a šířka, hledání na mapách a glóbech (obousměrné) – zařazovat smysluplné zeměpisné objekty s důrazem na místní region, environmentální a aktuální (politické a socioekonomické) problémy či události •Geografické informace kolem nás, význam dálkového průzkumu Země – druhy satelitů, informační zdroje (weby)	Inf – při výuce uvést tyto zdroje při výuce vyhledávání na internetu, aplikovat geografické znalosti při zadávání prací s textovými a tabulkovými editory atp. ①②M – procvičování měřítek, tvary těles, koule, odchylky geometrických útvarů, kartézský součin na příkladu souř. sítě ①②Vv – kresba ostrova s kartografickými zásadami ①②③Terénní vyučování ①②③→ P1.1 Osobnostní a sociální výchova okruh Rozvoj schopností poznávání ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi ③ Mediální výchova
	8.4 Přírodní obraz Země II (Složky krajinné sféry) (Průběžně: Místní krajina, Životní prostředí, Regionální geografie světa, ČR)	•①rolišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost rozeznává •Historicky a funkčně hodnotí způsoby vzniku a využívání i změny krajin v čase. Dle geneze krajiny usuzuje na využitelnost pro lidské potřeby (ner. suroviny, zemědělství atp.) •②porovná působení vnitřních a vnějších procesů	•①Krajinná sféra – definice krajiny, kulturní (devastovaná) a přírodní krajiny, přírodě blízké krajiny (příklady) •②Stavba zemského tělesa, litosféra, zemská kůra – pevninská a oceánská, litosférická rozhraní a jejich lokalizace na mapě, litosférické desky a jejich pohyb •Přírodní činitele vnitřní: zemětřesení (hypocentrum, epicentrum, roje, Richterova stupnice, seismograf, tsunami), sopečná činnost (magma, láva, druhy sopek,	① F – při výuce vlnění a kmitání uvést jako příklad podstatu zemětřesení, konvekční přenos tepla D – vliv katastrofických událostí na staré civilizace

	a Evropy)	v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost, rozumí příčinám stavby zemského tělesa a jejího vlivu na živou i neživou složku Země. Rozeznává, pojmenuje a klasifikuje měnící se tvary zemského povrchu •³ S porozuměním komentuje a třídí data a současné trendy atmosférické a hydrosférické z hlediska globální změny klimatu s důsledky na pedosféru, kryosféru a biosféru včetně člověka □ •Lokalizuje na mapě světa nejdůležitější místopisné pojmy související s tématem	gejzíry), vrásnění (vrásnová pohoří, sedlo, koryto), zlomy (kerná pohoří, přesmyky, příkrovy); vše s místopisnými pojmy ve světě i ČR •Tvary zemského povrchu a mořského dna (šelf, příkop, hřbet, pánev) jako výsledek spolupůsobení vnitřních a vnějších procesů •Hot spot, ostrovní oblouk, příkopová propadlina, ohnivý kruh, Pangea •Přírodní činitelé vnější: eroze, denudace, sedimentace, transport; vodní eroze (tekoucí voda, stojatá voda – boční eroze, hloubková eroze, kaňon delta, meandr, estuárie, krasové tvary, krápníky, závrt, propast, polje, abrazní tvary, klif, pláž, kosa); větrná eroze (hřib, brána, přesyp, duna, čeřiny, voštiny); ledovcová eroze (moréna, kar, ledovcová jezera, bludný balvan, kryptodeprese, horský a kontinentální ledovec); působení rostlin, teploty, Slunce, mrznoucí vody – sesuvy; člověk jako erozní činitel – druhy činností člověka působících na zemský povrch – odval, halda, výsypka, lom, důl, antropogenní zrcadlo, dopravní stavby, rekultivace •Reliéf – výšková členitost, rovina, pahorkatina, vrchovina, hornatina, velehornatina, nížiny, vysočiny •³Atmosféra: Chemické a fyzikální vlastnosti; počasí a meteorologické prvky; Podnebí a podnebné pásy, pasáty, monzuny, fronty, tlakové útvary, charakteristiky klimatických pásů, azonální vlivy, klimatické změny •³Hydrosféra: fyzikální, chemické a prostorové vlastnosti a zákonitosti, klasifikace tvarů ve světovém oceánu, druhy ostrovů, pohyby mořské vody (dmutí, vlnění, proudění), koloběh vody v přírodě; vody na pevnině (vodní toky – terminologie, řeky, vádí, creeky, podpovrchová voda (pramen, artézský, termální, minerální); stojatá voda (typy jezer, rybníky, vodní nádrže, bažiny, mokřady) •³Pedosféra: význam, vznik, půdotvorní činitelé, půdní typy a druhy •³Biosféra: nástin evoluce – klimax, geografická šířková pásma a jejich vliv na vznik specifických oblastí (biomy – aktivní znalost vybraných)	Př (geologie) – prohloubení učiva, horniny a minerály, ložiska ner. surovin ¹²→ P3.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi Inf – při výuce uvést tyto zdroje při výuce vyhledávání na internetu, aplikovat geografické znalosti při zadávání prací s textovými a tabulkovými editory atp.

	8.5 Životní prostředí (Průběžně: Místní krajina, částečně Společenské a hospodářské prostředí a regionální geografie světa, Evropy, Místní region)	•① ② uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí □ •② porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. •① uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). •Lokalizuje na mapě světa nejdůležitější místopisné pojmy související s tématem	•①Trvale udržitelný rozvoj – principy a přístupy •①Biosféra: nástin evoluce – klimax, geografická šířková pásma a jejich vliv na vznik specifických oblastí (biomy – aktivní znalost vybraných) •②Typy krajin •Funkce krajin •②Přírodní a kulturní krajina •①Životní prostředí •①Přírodní a civilizační rizika – sesuvy, skalní řícení, zemětřesení, poklesy, propady, eroze, chemické zátěže, freony a ztenčení ozonoféry, smog – druhy, skleníkové plyny, znečištění vod, fragmentace krajiny, deforestace a desertifikace, biodiverzita, ekologické, havárie)	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí ② → P3.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
2.	8.6 Regiony světa – Afrika, Austrálie a Oceánie, Oceány, Amerika, Polární oblasti	•Rozlišuje regiony podle typů (fyzicko-geografický, socio-ekonomický) a podle velikosti (makro, mezo, mikroregion) •②Uvádí konkrétní příklady regionů podle typů a podle velikosti. •② rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa •lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny •porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států •zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	•①Světadíly a oceány - charakteristika jejich přírodních, společenských a hospodářských poměrů: •①Světový oceán – Atlantský, Tichý, Indický Severní, Jižní v návaznosti na bod 8.2. a 8.4. •①Polární oblasti - Arktida, Antarktida • - Člověk v polárních oblastech •①Afrika – fyzicko-geografický přehled • - socioekonomický přehled •①Afrika – oblasti: • Severní Afrika • Tropicá Afrika • Jižní Afrika •①Austrálie a Oceánie (Australský svaz, Oceánie) •①Amerika – fyzicko-geografický přehled • - Severní Amerika (USA, Kanada) • - Střední Amerika (Mexiko, Karibské země) • - Jižní Amerika – Andské země, Karibské země • - Brazílie, Jižní roh	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi

3.	8.7 Regiony světa Asie (Průběžně: Společenské a hospodářské prostředí a Životní prostředí)	•zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního složení regionu •zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství •lokalizuje na mapách hlavní regionální surovinové a energetické zdroje •porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	•Asie – fyzicko-geografický přehled kontinentu (poloha, povrch, podnebí, vodstvo) •①Asie – obyvatelstvo a osídlení •①Asie oblasti: •Monzunová Asie (J, JV, V) •Jihozápadní Asie •Střední Asie •Blízký Východ •Zakavkazsko	① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
4.	8.8 Regiony Evropy (Průběžně: Společenské a hospodářské prostředí a Životní prostředí)	•porovnává státy regionu a zájmové integrace států regionu na základě podobných a odlišných znaků •lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních oblastech regionu	•②Evropa – fyzicko-geografický přehled (poloha, hranice, povrch, podnebí, vodstvo, vegetace) •②Evropa – obyvatelstvo a sídla •②Evropská unie •②Evropa – regiony: •Severní Evropa •Západní Evropa, •Jižní Evropa •Střední Evropa •Jihovýchodní Evropa •Východní Evropa •Rusko	② → P3.1 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Evropa a svět nás zajímá ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.9 Společenské a hospodářské prostředí regionů Evropy (Průběžně: Společenské a hospodářské prostředí a Životní prostředí)	•zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního složení regionu •zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství •lokalizuje na mapách hlavní regionální surovinové a energetické zdroje •porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit •porovnává státy regionu a zájmové integrace států regionu na základě podobných a odlišných znaků •lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních	•①Obyvatelstvo (charakteristiky, struktura, prostorové aspekty, pohyb obyvatelstva) •①Sídla (typy, funkce) •①Kulturní oblasti regionů •①Hospodářství (sektory ekonomiky, základní charakteristiky jednotlivých odvětví) •①Prostorové aspekty hospodářství •①Politická mapa regionu •①Ekonomické a politické integrace	Inf - grafy M - statistika Terénní vyučování ① → P5.5 Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organismu a prostředí ŠVP část S, příprava na zeměpisné

		oblastech regionu		olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.10 Česká republika – přírodní poměry (Průběžně: Společenské a hospodářské prostředí a Životní prostředí)	•vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště a školy. •hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům. •hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. •lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. •① uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	•① Poloha a historický vývoj území ČR •① Přírodní poměry ČR: • - Geologická stavba a povrch • - Geomorfologické členění povrchu • ②- Podnebí a počasí • ②- Vodstvo • ②- Půdy, rostlinstvo a živočišstvo • ②- Ochrana přírody (NP, CHKO)	Inf M Terénní vyučování ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme evropané ② → P5.7 Environmentální výchova okruh Životní prostředí ČR ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP I, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.11 Česká republika – socio-ekonomická charakteristika (Průběžně: Společenské a hospodářské prostředí a Životní prostředí)	•vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště a školy. •hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům. •hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. •lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. •① uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	•Obyvatelstvo a sídla •① Přírodní zdroje a hospodářství ČR: •② - Nerostné suroviny, těžba, energetika •② - Průmysl •② - Zemědělství •② - Doprava a cestovní ruch •① Postavení ČR ve světě •Oblasti – kraje ČR •Místní oblast (Děčínsko, Šluknovsko)	Inf M Terénní vyučování ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme evropané ② → P5.7 Environmentální výchova okruh Životní prostředí ČR AP→ I a II Předmět Geocaching

				ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
5.	8.12 Úvod do geografie	•vymezí objekt studia geografie •rozdělí geografii jako vědu •zhodnotí význam geografie pro společnost	•① Země, příroda, člověk krajinná sféra, rozdělení a význam geografie	① → P5.5 Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organismu a prostředí ① → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.13 Země jako vesmírné těleso	•porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	•Postavení Země ve vesmíru •①Vývoj poznatků o Zemi •Tvar a velikost Země •Pohyby Země a jejich důsledky	F ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.14 Znázornění Země na mapách	•používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických	•Geografická podstata map •Obsah map •①Mapování a současné mapy	IVT ① → P3.4 Výchova k myšlení

		problémů •orientuje se s pomocí map v krajině •používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii •vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území •čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	•②DPZ, GIS, GPS •Práce s mapou velkého měřítka •Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ② → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce AP→ I a II Předmět Geocaching ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.15 Přírodní sféra Země	•objasní základní principy členění zemského povrchu •rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi •① porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér •③ porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí •analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů •② analyzuje různé druhy poruch v litosféře	•Členění zemského povrchu Zonalita Azonální jevy •②③Litosféra Složení a struktura Země Zemské sféry Endogenní procesy Desková tektonika Exogenní procesy Základní tvary zemského povrchu Magmatické horniny Sedimentární horniny	① → 15.5 Geologie okruh Složení a struktura Země – integrováno ② → 15.5 Geologie okruh Geologické procesy v litosféře – integrováno ③ → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních

		•② rozliší běžné typy magmatických hornin s využitím petrografického klíče •② určí nerostné složení a rozpozná strukturu u běžných sedimentárních hornin •② rozpozná složení a strukturu běžných metamorfovaných hornin •objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů •② analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů •objasní velký a malý oběh vody •rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině •③ zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou v příslušném regionu •② určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu •rozlišuje základní typy půd •② navrhne využití a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu •rozliší hlavní biomy světa •charakterizuje hlavní biomy světa	Metamorfované horniny •③ Atmosféra Složení a struktura atmosféry Všeobecná cirkulace atmosféry Počasí a podnebí Podnebné pásy Skleníkový efekt Ozonová díra •③ Hydrosféra Rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi (povrchová, podpovrchová, atmosférická voda) Světový oceán Vodstvo pevnin Základní hydrologické charakteristiky Pohyb a význam vody v krajině Vliv lidské společnosti na hydrosféru •③ Pedosféra Půdotvorní činitelé Složení a stavba půd Půdní profil Typy a druhy půd Rozšíření půd na Zemi •③ Biosféra Zonalita a azonalita Hlavní biomy a jejich charakteristika Přírodní zóny	souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ③ → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí F Ch Bi – Pedosféra, Biosféra ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub delta, Otázky a odpovědi
	8.16 Životní prostředí	•analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny •② zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí •① posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných negativních dopadů na ŽP •① hodnotí ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu	•② Geografie životního prostředí •② Přírodní a civilizační rizika • ②Trvale udržitelný rozvoj	Inf M Terénní vyučování ① → P5.3 Environmentální výchova okruh Lidské aktivity a problémy životního prostředí ② → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova

				k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.17 Obyvatelstvo	•① ② zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi •① ② ③ zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ④ analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	•① ② Územní rozložení obyvatelstva •① ② ③ Vývoj světové populace •① ② Územní pohyb populace •② ④ Struktura populace •④ ③ Kulturní regiony světa	Sv Bi ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní

				problémy sociokulturních rozdílů ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ③④ → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.18 Osídlení	•① ② ③ ④ identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	•Venkovská sídla •Městská sídla •④ Struktura měst •Sídlní systémy •④ Jádra a periferie	D ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová

				spolupráce ④ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
6.	8.19 Hospodářství	•① ② zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi •zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit •① ② vymezí jádrové a periferní oblasti světa •zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů •① ② vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	•Vývoj hospodářství •Zemědělství a lesnictví •Typy zemědělství •Světová produkce potravin •Průmyslové oblasti světa •Jádra a periferie •Odvětví průmyslu •Doprava •Služby •Lokalizační faktory ekonomických aktivit	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ①② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ①② → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

				①② → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme V Evropě ①② → P4.6 Multikulturální výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ①② → P4.8 Multikulturální výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.20 Politická geografie	•① ② ③ rozliší a porovná státy světa a jejich mezinárodní integrační seskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti •① ② ③ ④ lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji	•① ② ③ Politické uspořádání států •① ② ③ Mezinárodní integrace •① ② ③ ④ ⑤ Problémové oblasti světa •① ② ③ Globalizace	Sv D ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

				③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ①②③ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme V Evropě ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
	8.21 Mimoevropské regiony – Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika	Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi ①②③④⑤ □ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	•Přírodní podmínky •Historický, politický a ekonomický vývoj •Obyvatelstvo, sídla, hospodářství •Severní islámská Afrika •Subsaharská Afrika •Země Sahelu •Jižní Afrika •Austrálie a Nový Zéland •Oceánie (Melanésie, Mikronésie, Polynésie) •Přírodní podmínky Ameriky •Historický, politický a ekonomický vývoj Ameriky •Severní anglosaská Amerika	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh

			•Latinská Amerika	Globální problémy ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
7.	8.22 Mimoevropské regiony - Asie	Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi ①②③④⑤ □ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	•Přírodní podmínky •Historický, politický a ekonomický vývoj •Sociální prostředí •JZ Asie a Islám •Jižní Asie •Jihovýchodní Asie •Východní Asie (Čína, Japonsko, Asijští tygři) •Střední Asie	D ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

				③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, jejich příčiny a důsledky ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
7.	8.23 Regionální geografie Evropy	⑥ rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi •vymezí jednotlivé regiony Evropy •① ② ③ ④ ⑤ ⑥ zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů ① ② ③ ④ ⑤ ⑥ lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie evropských regionů	•Přírodní podmínky •Historický, politický a ekonomický vývoj •Sociální prostředí •Evropská integrace •Severní Evropa •Západní Evropa •Jižní Evropa •Střední Evropa •Jihovýchodní Evropa •Pobaltské republiky • Ukrajina, Bělorusko •Rusko (evropská + asijská část)	D Sv ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních

				souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ⑥ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
8.	8.24 Regionální geografie České republiky	•① vymezí místní region / podle bydliště, školy / na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby vyšším územním celkům a regionům •① zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR □□□□□① lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR	•② Poloha, rozloha •② Územní vývoj státu •① Přírodní podmínky, ochrana přírody •② Politický systém, administrativní členění •① Obyvatelstvo, sídla •① Hospodářství ① Oblasti ČR - kraje	D Sv ① → P5.7 Environmentální výchova okruh Životní prostředí ČR ② → P3.7 Výchova

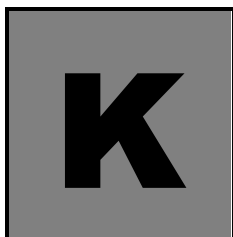
				k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
8.21 Mimoevropské regiony Amerika, Austrálie a Oceánie (dokončení starého ŠVP)	Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi ①②③④⑤ □ lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	•Přírodní podmínky Ameriky •Historický, politický a ekonomický vývoj Ameriky •Severní anglosaská Amerika •Latinská Amerika •Austrálie a Nový Zéland •Oceánie (Melanésie, Mikronésie, Polynésie)	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ⑤ → P4.6 Multikulturní výchova okruh	

				Základní problémy sociokulturních rozdílů ŠVP část S, příprava na zeměpisné olympiády, doučování, konzultace → AP II, předměty Klub Delta, Otázky a odpovědi
8. seminář	8.26 Globální problémy lidstva - seminární práce	vyhledá a lokalizuje vybrané problémy na úrovni makroregionální (planety, světadílu), mezoregionální (oblasti kontinentu, státu), mikroregionální (státu, kraje) problém analyzuje z historického, ekonomického, politického či přírodního hlediska, pokusí se zjistit příčiny jeho vzniku navrhne vlastní řešení daného problému prezentuje výsledky své práce	①②③④Přírodní a civilizační rizika současného světa ①②③④Narušení a devastace krajiny a její revitalizace ①②③④Ochrana přírody a krajiny ①②③④Válečné a politické konflikty ve světě ①②③④Bohatý "Sever" a chudý "Jih" ①②③④Chudoba, hlad, nemoci současného světa ①②③④Výživa a zdravotní stav obyvatelstva planety ①②③④Demografický vývoj lidských populací na Zemi	D, ZSV, IVT, Bi ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě
8. seminář	8.27 Obyvatelstvo (vybrané kapitoly)	① ② zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi ① ② ③ zhodnotí geografické, demografické a	① ② Územní rozložení obyvatelstva ① ② ③ Vývoj světové populace ① ② Územní pohyb populace	Sv Bi ① → P3.4 Výchova

		hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ④ analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	•② ④ Struktura populace •④ ③ Kulturní regiony světa	k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí ③④ → P5.6 Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí
8. seminář	8.28 Osídlení (vybrané kapitoly)	•① ② ③ ④ identifikuje obecné základní geografické znaky sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	•Venkovská sídla •Městská sídla •④ Struktura měst •Sídelní systémy •④ Jádra a periferie	D ① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a

				rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ④ → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ④ → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
8. seminář	8.28 Hospodářství (vybrané kapitoly)	•① ② zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi •zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit •① ② vymezí jádrové a periferní oblasti světa •zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů •① ② vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	•Vývoj hospodářství •Zemědělství a lesnictví •Typy zemědělství •Světová produkce potravin •Průmyslové oblasti světa •Jádra a periferie •Odvětví průmyslu •Doprava •Služby •Lokalizační faktory ekonomických aktivit	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ①② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ①② → P3.6 Výchova

				k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ①② → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme V Evropě ①② → P4.6 Multikulturní výchova okruh Základní problémy sociokulturních rozdílů ①② → P4.8 Multikulturní výchova okruh Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

5.9 Dějepis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Vol. Sem.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	1	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV a RVP GV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Výchova demokratického občana RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP GV, Environmentální výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP GV a Multikulturní výchova RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

V rámci výuky na nižším stupni gymnázia se používají učebnice dějepisu od nakl. Nová škola a na vyšším stupni gymnázia se pracuje s učebnicemi dějepisu od nakl. SPN. Zároveň se využívají pracovní sešity od stejného nakladatelství a dějepisné mapy a atlasy. Od škol. roku 2019/2020 se zavádí od kvinty nová řada učebnic naklad. Didaktis.

Ve školní Akademii přísluší mohou zájemci o historii navštěvovat nepravidelný historický kroužek (Kde je dobře, tam je doma - regionální historie). Žáci mají možnost si vypůjčit ve školní knihovně školou odebíraný časopis Živá historie a časopis pro mládež Časostroj.

Na předmět dějepis v 8. ročníku studia navazuje volitelný předmět seminář z dějepisu. Otevření semináře je závislé na počtu zájemců o maturitní zkoušku z dějepisu.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, zejména ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významným způsobem zohledňuje základní hodnoty evropské civilizace, pomáhá žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů.

Předmět Dějepis úzce souvisí s předmětem ZSV, Zeměpis, ale také s předměty ostatními (důležité objevy a jejich význam pro rozvoj lidstva, náboženství, kultura, literatura).

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek,
- chápal historické kořeny společenských jevů, dějů a změn a jejich souvislosti v reálném i historickém čase,
- rozlišoval mýty a skutečnost, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti a rozpoznal myšlenkovou manipulaci,
- cítil úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, získal respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6
Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií ...) a internetu a vede žáky ke kritickému hodnocení pramenů – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní
- Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí apod. vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence k učení, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatnému zpracovávání historických partií – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- V průběhu studia je možnost zapojení se do olympiád, historických soutěží apod.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence občanské.
- V důsledku jednohodinové dotace dějepisu v oktávě se tento předmět zaměří pouze na vybrané kapitoly z tohoto období.

Projektová výuka

V rámci projektové výuky se ve škol. Roce 2021/2022 uskuteční projekt „Varnsdorfský quest“, který seznámí s pamětihodnostmi a osobnostmi Varnsdorfu, a „Vojenství“.

Distanční vyučování 2020/2021

V souvislosti s distančním vyučováním došlo k následujícímu posunu v učivu vzhledem k ŠVP verze 2020/2021 (uvedena třída dle roku 2020/2021). Učivo se probere ve škol. roce 2021/2022.

Sexta – Barokní kultura, politika a náboženství, absolutismus a stavovství, evropské monarchie v 18. století

Aktualizace k 1. 9. 2021

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	9.1 Člověk v dějinách	• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • orientuje se na časové ose a v historické mapě • seřadí historické epochy	• Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny • Orientace v historickém čase a prostoru	Ov M
	9.2 Počátky lidské společnosti	• ① popíše vývoj člověka v pravěku • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu; • objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• Člověk a lidská společnost v pravěku • Mezolit – komunikace Česká silnice (České Švýcarsko) • ① Střední Evropa v pravěku	Z Bi Vv ① → P4.3 Multikulturní výchova okruh Etnický původ
	9.3 Nejstarší civilizace. Kořeny evropské civilizace	• ① rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • ② objasní kulturní přínos starověkých civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • ② demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství • ② porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • Antické Řecko a ② Řím • ① ② Střední Evropa v době železné, v době římské a v době stěhování národů. • Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Z Ov M ČJ Bi Vv Tv ① → P5.2 Environmentální výchova okruh Základní podmínky života ② → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané
2.	9.4 Křesťanství a středověká Evropa	• ① popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • ① objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech	• ① Nový etnický obraz Evropy • ① Utváření států ve východoevropské a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové a Turci) • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	Z ČJ Vv Ov ① → P3.3 Výchova k myšlení

		• ① vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské kultury • pochopí a vysvětlí příčiny, průběh a výsledky české reformace; • ① objasní důsledky turecké expanze pro Evropu; • uvede příklady gotické kultury	• ① Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • ① Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané
2.	9.5 Objevy a dobývání. Počátky nové doby	• vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní životy • ① popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky; • ① objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie; • ① vysvětlí postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie; • ① objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• Renesance a humanismus • Husitství, reformace a jejich šíření Evropou • Zámořské objevy a počátky dobývání světa • ① Český stát a velmoci v 15. až 18. stol.	Z ČJ Vv Hv F Ov ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané
3.	9.6 Modernizace společnosti	• ① rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek • ① vysvětlí podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti; • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě • ① porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů; • ① vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; • ① charakterizuje soupeření mezi velmocemi; vymezí význam kolonií	• Barokní kultura a osvícenství • Osobnosti a památky baroka na Šluknovsku • ① Vznik USA • ① Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět • Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka • ① Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa • ① Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • ① Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • Kulturní rozrůzněnost doby na přelomu 19. a 20. století • ① Konflikty mezi velmocemi v předvečer 1. světové války • Kolonialismus	Exkurze Barokní památky Šluknovska Z Ov ČJ Vv Hv ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané

3.	9.7 Moderní doba	•na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky;	•① První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	Z Ov F Ch Vv Hv ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané
4.		•② rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů; •② charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; •② rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu; •na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; •① zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	•Vznik ČSR •Rumburská vzpoura •① ② Nové politické uspořádání Evropy, úloha USA ve světě •① ② ČSR, hospodářsko-politický vývoj, kulturní, sociální a národnostní problémy – příklady z regionu (A. Liebis, R. Kögler atd.) •① Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech • Totalitní systémy – komunismus, ① ② fašismus, nacismus; důsledky pro ČSR a svět •① Druhá světová válka, holokaust • Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj • ① ② Politické, mocenské a ekonomické důsledky války	Exkurze do Terezína (Malá pevnost, město) ② → P2.4 Výchova demokratického občana okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
	9.8 Rozdělený a integrující se svět	•① vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; •① ② uvede příklady střetávání obou bloků; •① ② vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce; •① posoudí postavení postkoloniálních rozvojových zemí; •① ② prokáže základní orientaci v problémech současného světa •① ② popíše proces sjednocování Evropy	•① ② Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi •politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření •① ② Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) •① ② Československo od roku 1948 do roku 1989, vznik České republiky •① Dekolonizace, mimoevropský svět •① ② Problémy současnosti •① Věda, kultura, vzdělání a technika jako faktory vývoje ve 2. polovině 20. století, sport a zábava	Z ČJ Ov ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané ② → P2.4 Výchova demokratického občana okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

5.	9.9 Úvod do studia historie	•charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého •rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace •vymezí rozdíl mezi historií a dějepisem •vysvětlí metody práce historika •uvede typy historických pramenů •vyjmenuje pomocné vědy historické a vysvětlí jejich obsah •objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin	• Význam historického poznání pro současnost • Práce historika, historické informace, jejich typy, účel, možnosti využití • vznik historie jako vědy • rozdělení historie • historické metody • historické prameny • pomocné vědy historické • vztah historie k ostatním vědám •periodizace dějin	Ov
	9.10 Pravěk	•objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku •charakterizuje pojem archeologická kultura •vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti •zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	•Doba kamenná – paleolit, mezolit – komunikace Česká silnice (České Švýcarsko), neolit, eneolit •Doba bronzová •Doba železná	Z Vv Bi
	9.11 Starověk	•zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace •objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské a kulturní systémy •popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	•Staroorientální státy: •Mezopotámie •Egypt •Indie •Čína •Antické Řecko •Antický Řím •Naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	ČJ Z Ov Vv M F →AP I. A II. Předmět Tarsicius, ŠVP část S ① → P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané
	9.12 Středověk (raný středověk)	•objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti •① definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 11.	•① ① Stěhování národů •Utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, franská říše a oblast západní, východní a střední Evropy) •① Normané a jejich vliv na vývoj západní a jižní Evropy •① Počátky státních útvarů na našem území •① Český přemyslovský stát •Islám a arabská říše. •Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy →AP I. A II. Předmět

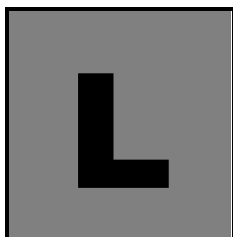
		století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích •① charakterizuje základní rysy vývoje na našem území •① vymezení specifika islámské oblasti •vysvětlí důsledky tatarských a nájezdů pro východní Evropu	nejednota •Boj o investituru •① křesťanství, papežství a císařství •① Vzdělanost a umění raného středověku	Tarsicius, ŠVP část S →AP I. A II. Předmět Goya, ŠVP část S
6.	9.13 Středověk (vrcholný středověk, pozdní středověk)	•① definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 11. – 15. stol. a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích. •① charakterizuje základní rysy vývoje na našem území •① použije znalosti z předchozího studia a objasní význam tatarských a tureckých nájezdů pro vývoj Evropy a zánik Byzantské říše.	•① Křížové výpravy •① Vznik jednotných států v západní Evropě. •① Stoletá válka, její příčiny a důsledky. •① Vývoj Svaté říše římské do nástupu Habsburků 1440. •Mongolská a expanze. Zánik Byzantské říše. •① Křížové výpravy, kacířství, husitství. •① Český stát (období přemyslovského státu, lucemburská epocha, husitství, doba jagellonská). •① Venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace. •① Střední a východní Evropa ve 12. – 15. stol. •① Vzdělanost a umění vrcholného a pozdního středověku.	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy →AP I. A II. Předmět Tarsicius, ŠVP část S →AP I. A II. Předmět Goya, ŠVP část S

6.	9.14 Počátky novověku	• Umi vysvětlit nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. stol.; zhodnotí jejich praktický dopad • ① Porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským mocensko-politickým změnám • Popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj • Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů • ① Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	• Renesance a humanismus • Reformace • ① Zámořské plavby • ① Evropské monarchie v 16. – 17. století. Šíření reformace • ① Rivalita a spolupráce evropských velmocí v raném novověku; třicetiletá válka • Absolutismus a stavovství, evropské monarchie v 18. století • Barokní kultura, politika a náboženství	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy
7.	9.15 Osvícenství, revoluce a idea svobody,	• určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století. • ① Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení. • ① Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů.	• Barokní kultura, politika a náboženství • Absolutismus a stavovství, evropské monarchie v 18. století • Osvícenství. • ① Velké revoluce – vznik USA, francouzská revoluce, rok 1848/49 • ① Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy Z Č Sv
	9.16 Modernizace společnosti. Liberalismus a nové myšlenkové proudy, které z něj vycházejí	• ① vysvětlí emancipační úsilí národů a jednotlivých společenských vrstev; 9.6.2. vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů. • ① charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace. • ① objasní tendence vývoje české společnosti ve 2. pol. 19. stol.	• Rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře. • ① Utváření novodobých národních společností (zejm. české, slovenské, německé, italské). Vývoj společnosti ve Francii. • ① Česká společnost v habsburské monarchii, její politické snahy do roku 1867 • ① Pokus o české vyrovnání	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy Z Č Sv F
	9.17	• ① Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	• ① Předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a vojenské aktivity v předvečer 1. světové války.	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních

			• ① Mimeoevropská ohniska koloniálních konfliktů. • ① Proměny životního stylu, vzdělanost a umění "belle epoque" přelomu 19./20. století.	souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy Z F – technické vynálezy, rozvoj astronomie, chemie aj Č - literatura ovlivněná válkou, avantgarda Sv - Volební systémy, formy vlády, národnostní otázka, nacionalismus, šovinismus a rasismus
	9.18 Moderní doba, Situace v letech 1914–1918	• ① Charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky. • ① Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku. • ① Vymezí základní znaky totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jim čelit.	• ① ② První světová válka, české země v době války. I. odboj. • ① Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci. • Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory.	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P6.12 Mediální výchova okruh Role médií v moderních dějinách Z - rozpad koloniálního systému a změny na mapě světa Č - Literatura 1. pol. 20. století Sv - Volební systémy, formy vlády, národnostní otázka, nacionalismus, šovinismus a rasismus; lidská práva Hospodářská integrace
8.	9.19 Moderní doba, situace v letech 1914–1945	• ① Charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky. • ① Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci	• ① ② První světová válka, české země v době války, první odboj • ① Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci. - opakování • Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory.	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a

		v Rusku. • ① Vymezí základní znaky totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jim čelit. • ① Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil. • ① ② Popíše a zhodnotí životní způsob v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	• ① Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČR. • ① ② Nástup fašismu • ① ② Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek. • Mnichovská krize a její důsledky. • Kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport) • ① ② 2. světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, 2. odboj. • ① Obnova Československa.	rozvojové procesy ② → P6.12 Mediální výchova okruh Role médií v moderních dějinách Z - rozpad koloniálního systému a změny na mapě světa Č - Literatura 1. pol. 20. století Sv - Volební systémy, formy vlády, národnostní otázka, nacionalismus, šovinismus a rasismus; lidská práva Hospodářská integrace
9.20 Soudobé dějiny	• ① charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • ① Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a situaci ve střední Evropě a v naší zemi. • ③ Porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích. • ① ③ Popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování. • ② Objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské a některé další neevropské kultury v moderním světě. • ① ② Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	• ① Evropa a svět po 2. světové válce. Vznik OSN, princip sociálního státu. • ① Studená válka. Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj. • ① ② SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva. • ① Vývoj v Československu poválečném období do roku 1969. • ① ② Euroatlantická spolupráce a vývoj demokratických zemí. USA jako světová velmoc. • ① Životní podmínky na obou stranách "železné opony " • Československo v době normalizace • ① Dekolonizace; "třetí svět" a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě. • ① ② ③ Pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě. • ① ② ③ Globální problémy moderní společnosti	① → P3.4 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globalizační a rozvojové procesy ② → P3.5 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ → P6.12 Mediální výchova okruh Role médií v moderních dějinách Z - rozpad koloniálního systému a změny na mapě světa Č - Literatura 2. pol. 20. století Sv - volební systémy, formy vlády,	

				národnostní otázka, nacionalismus, šovinismus a rasismus; lidská práva Hospodářská integrace
Volitelně v rámci Akademie příslibu	9.21 Regionální historie	• Charakterizuje historii a současnost Šluknovska • Vysvětlí změny a porovná skutečnost	• Významné události, osobnosti, aktuální témata	ZSV – vlastenectví AP I – Kde je dobře, tam je doma
Vol. seminář		• Práce s prameny, objasní hlavní problémy vybraných kapitol po 2. světové válce – zaměřeno na čs. dějiny • Příprava maturitních témat	• Dle zadání maturitních témat	

5.10.1 Občanská výchova

5.10.2 Společenské vědy

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	1	-	-	-	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV a vzdělávací obsah tematického okruhu Svět práce oboru Člověk a svět práce RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a Výchova demokratického občana RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

Na předmět navazuje předmět Společenské vědy, který je vyučován na vyšším stupni gymnázia.

Předmět přináší informace z řady humanitních oborů, které umožní žákům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Přípravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- sbíral informace k vybraným tématům z nejrůznějších zdrojů,
- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura...) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel organizuje besedy na aktuální témata, vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence komunikativní, kompetence občanské.
- Učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formuje tak názory a postoje žáků – kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence sociální a personální.
- Žáci mohou zpracovat projekt se společenskovední tematikou v rámci projektového dñí. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	10.1 Člověk ve společnosti	•② Zapojuje se do společných činností v rámci třídy, školy, dětských organizací •① ② Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu •① Korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích •Uplatní vhodné způsoby chování a komunikace •② Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a rozpoznává netolerantní, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí •① Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, pěstuje dobré mezilidské vztahy v širším společenství, •① Rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt. •① Uplatňuje dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. •Chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům, odmítá vandalské chování •② Rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalismu •Pozná symboly našeho státu, objasní způsoby jejich používání	•① ② Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva, •Lidská setkání, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, postavení mužů a žen ve společnosti, pomoc lidem v nouzi •① Zásady lidského soužití, pravidla chování, etiketa •Vztahy mezi lidmi, mezilidská komunikace, problémy lidské nesnášenlivosti, vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství. •② Bezpečné chování, komunikace mezi vrstevníky a neznámými lidmi, manipulativní jednání (reklama, informace, působení sekt) •Kulturní život, kulturní hodnoty, tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia •② Naše vlast, (vlast, vlastenectví, památná místa, významné osobnosti) •Státní symboly, státní svátky	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno ② → P2.1 Výchova demokratického občana okruh Občanská společnost a škola
2.	10.2 Člověk jako jedinec	•② Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam sebepoznání •② Objasní význam vůle, při dosahování cílů a překonávání překážek ② Usměrnjuje a kultivuje vlastní charakterové a volní vlastnosti •② Pěstuje zdravou sebedůvěru •① Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví •① Popíše rizika ohrožující zdraví a uplatňuje jejich prevenci	•Prožívání, chování a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, •Charakter, volní vlastnosti charakteru, pěstování vůle. •② Osobní rozvoj, sebepoznávání, sebevýchova •Motivace, aktivita, osobní kázeň při formování dospívající osobnosti •② Životní cíle a plány, životní perspektiva, pozitivní přístup k životu •① ② Zdraví jako jednota fyzického, psychického a sociálního zakotvení osobnosti •① Stres, civilizační choroby, auto-destruktivní závislosti •① Sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání, zvládnání	① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno ② → P1.2 Osobnostní a sociální výchova okruh Sebepoznání a sebepojetí ③ → P1.3 Osobnostní a sociální výchova okruh Seberegulace a sebeorganizace

		•③ Ovládá metody a principy seberegulace a sebeorganizace činností a chování •Aplikuje ve svém životě morální hodnoty	problémových situací, psychohygienu. •① ③ Morální rozvoj, hodnotové postoje, rozhodovací dovednosti, dovednosti pro řešení problémů, pomáhající a prosociální chování	
3.	10.3 Stát	•Žák popíše typy a formy státu •① Objasní výhody demokratického řízení státu •Vymezí základní zlomové události našich moderních dějin	•Teorie státu, definice, znaky, typy státu, formy vlády •① Principy demokracie, formy demokracie •Zlomové okamžiky našich moderních dějin	① → P2.1 Výchova demokratického občana okruh Občanská společnost a škola D Z
	10.4 Stát a právo	•① Vysvětlí funkci ústavy ČR •① ③ Rozliší a porovná složky státní moci •① ③ Uvede příklady institucí a orgánů podílejících se na správě obcí a krajů •② Na příkladech popíše politické spektrum ČR •② ③ Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech •② Vyloží možnosti občana ovlivňovat dění ve své obci a státě •Dodržuje právní řád a základní právní normy •Rozpozná protiprávní jednání •Vysvětlí v čem spočívá nebezpečnost korupčního jednání •Uvede základní právní vztahy •② Uplatní znalost práva v každodenním životě •① Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	•① Právní základy našeho státu, ústava ČR, listina práv a svobod •③ Státní moc výkonná, zákonodárná, soudní •③ Státní správa a samospráva •② ③ Politika, politické vztahy, politický pluralismus, koalice, opozice •② ③ Volby komunální, krajské, parlamentní, aktivní a pasivní volební právo, volební systémy •① Občanská společnost, zájmové organizace, občanské iniciativy a hnutí, zapojení minoritních skupin •② Právní řád ČR, právní norma, předpis, orgány právní ochrany •Formy protiprávního jednání, trestní postizitelnost •Korupční jednání a jeho důsledky pro stát a společnost •Právní vztah, formy vlastnictví, pracovní poměr, manželství •Smluvní vztahy, osobní přeprava, koupě, zhotovení, oprava, úprava, pronájem, postup při styku s úřady	① → P2.2 Výchova demokratického občana okruh Občan, občanská společnost a stát ② → P2.3 Výchova demokratického občana okruh Formy participace občanů v politickém životě ③ → P2.4 Výchova demokratického občana okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S
	10.5 Člověk a svět práce	•① Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	•① Volba profesní orientace •① Sebepoznávání (osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení) •① Vlivy na volbu profesní orientace •① Informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Svět práce – integrováno

4.	10.6 Teorie státu 10.7 Stát a hospodářství	•Žák popíše typy a formy státu •① Objasní výhody demokratického řízení státu •Vymezení základní zlomové události našich moderních dějin •Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti •Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané •Na příkladech vysvětlí systém sociálních dávek •Definuje základní typy ekonomik •Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu cen, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz •Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady •Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví •Dodržuje zásady hospodárnosti •Objasní způsoby zacházení s penězi •Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení •Vysvětlí funkci bank a bankovníctví •Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb •① Popíše pracovní činnosti vybraných profesí. •① Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání •① Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce •① Vysvětlí základní formy podnikání •	•Teorie státu, definice, znaky, typy státu, formy vlády •① Principy demokracie, formy demokracie •Zlomové okamžiky našich moderních dějin •Hospodaření domácnosti – příjmy a výdaje, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing •Rozpočet rodiny a státu (srovnání), význam daní •Přímé a nepřímé daně, systém výběru daní •Sociální dávky •Typy ekonomik •Principy tržního hospodářství, nabídka poptávka, cena, zásahy státu do tržní ekonomiky •Majetek, vlastnictví, formy vlastnictví •Hmotné a duševní vlastnictví •Vztah k osobnímu a svěřenému majetku •Funkce a podoby peněz, formy placení, •Bankovní soustava, služby poskytované bankami •Aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků •Debetní a kreditní karty •Výroba, obchod, služby, jejich funkce a návaznost •① Trh práce, typy povolání, druhy pracovišť, pracovní prostředky, pracovní objekty, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitosti na trhu práce •① Možnosti vzdělávání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby, •① Zaměstnání-pracovní příležitosti v obci, regionu, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. •① Druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Svět práce – integrováno → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen)
	10.8 Mezinárodní vztahy	•① Popíše výhody a nevýhody zapojení ČR do EU.	•① Evropská integrace- podstata, význam, výhody, EU	① → P3.3 Výchova

		•① Popíše vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, jejich práva •① Zná významné mezinárodní organizace a společenství •① Uvede příklady některých projevů globalizace, objasní souvislosti lokálních a globálních problémů •① Uvede významné mezinárodní organizace, kterým má ČR vztah •① Uvede příklady mezinárodního terorismu •Uvede příklady účasti Armády ČR v zahraničních misích	•① Práva občanů v EU, uplatnění práv •① Mezinárodní spolupráce v rámci EU, NATO, OSN •① Globalizace – příčiny, projevy, klady a zápory, významné globální problémy a jejich řešení •① Fenomén terorismu, příčiny a projevy, lokální, globální, národní, mezinárodní terorismus	k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen)
1.-4.	10.9.Situace ohrožení	•Vysvětlí, jak se zachovat v případě mimořádné situace	•Situace ohrožení – přírodní katastrofy; průmyslové, dopravní aj. havárie; teroristický útok, •Složky záchranného systému •Obrana státu	
1.-4.	10.10. Křesťanství	•Charakterizuje podstatu významných křesťanských svátků a popíše základní rysy křesťanské etiky	•Křesťanství – základní charakter křesťanských svátků •Základní rysy křesťanské víry a kultury • Křesťanská etika	

5.10.2 Společenské vědy

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	-	-	2	2	2+1 ^R	2+2 ^F +1 ^R + (2 ^S)

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ RVP GV a obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP ZG.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV, Mediální výchova RVP GV a Multikulturní výchova RVP GV. Přehled viz kapitola 3.8.

Předmět Filosofie (8. ročník, viz 2^F) prohlubuje učivo sedmého ročníku předmětu ZSV. Volitelný seminář ze ZSV (8. ročník, viz 2^S) prohlubuje a rozšiřuje znalosti učiva OV, ZSV, FIL.

Předmět Rétorika navazuje na témata ZSV a Fil. Předmět Rétorika (8. ročník, viz 1^R) prohlubuje učivo sedmého a osmého ročníku. Prohlubuje a rozvíjí komunikační kompetence, textovou gramotnost a kritické myšlení.

Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části.

Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny vybavené didaktickou technikou.

Předmět navazuje na předmět Občanská výchova vyučovaný na nižším stupni gymnázia. Rozvíjí a rozšiřuje poznatky zejména v oblastech psychologie, sociologie, politologie, práva, filosofie a etiky. Stejně jako předmět Občanská výchova se zaměřuje na reflexi společenské skutečnosti a utváření vlastní identity, s přihlédnutím k vyšší osobnostní vyspělosti žáků.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích,
- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval svá hodnocení,
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení,
- diskutoval nad aktuálními tématy,
- čerpal poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura...) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinová práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel zadává žákům referáty, vede je tak k rozvíjení schopností argumentace a prezentace vlastní práce – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou – kompetence komunikativní, kompetence občanské.
- Učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formuje tak názory a postoje žáků – kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence sociální a personální.

- Žáci zpracovávají projekt se společenskovední tematikou – v průběhu 7. ročníku řeší projektový úkol jako završení studia společenskovedních předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví) – kompetence občanské, kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
5.	10.11. Člověk jako jedinec (psychologie)	•Klasifikuje obsah humanitních /společenských věd •Charakterizuje psychologii jako vědu a uvede příklady jejího užití v praxi •② Ovládá "umění učit se", porovná různé metody učení a jejich účinnost •① Uplatňuje zásady duševní hygieny, orientuje se ve své osobnosti, potřebách a emocích •① Popíše vhodné způsoby, jak se vyrovnávat s frustrací a stresem •② Objasní pojmy prožívání, chování, jednání. Charakterizuje psychické jevy. Vše ilustruje na příkladech •② Vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi, co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat •Charakterizuje jednotlivé fáze lidské ontogeneze •② Aplikuje získané poznatky při sebepoznávání a poznávání druhých lidí •② ③ Objasní proces permanentního osobnostního rozvoje, autoedukace, sebereflexe. •Charakterizuje základní pohled C. G. Junga na fenomén lidské osobnosti •Vysvětlí přínos Viktora Frankla pro psychologii •Osvětlí způsoby řešení vnitřních konfliktů podle A. Freud •Definuje základní psychická onemocnění •② ③ Využívá poznatků psychologie v každodenním životě •① ③ Usiluje o pozitivní změny ve svém životě. Objasní jednotu tělesného i psychického zdraví •	•Definice vědy, klasifikace věd, humanitní vědy a jejich předmět •Psychologie jako věda: vznik, základní vymezení a význam •Hlavní současné psychologické směry •② Psychologie učení, diskuse k zásadám efektivního učení •① ② Psychohygieny, náročné životní situace. • Způsoby sebereflexe a kontroly emocí. Stres, frustrace •② Psychické procesy (poznávací, citové, volní), psychické stavy •Kapitoly z vývojové psychologie zejména tělesné, duševní a společenské změny ve všech obdobích lidského života •② ③ Psychologie osobnosti, vloh, vědomostí, dovedností, návyky, zájmy, hodnoty, temperament a charakter •C. G. Jung: Teorie osobnosti •V. Frankl: Logoterapie •A. Freud: Teorie konfliktu •Psychická onemocnění •① ② ③ Význam a nutnost celoživotního sebevzdělávání a sebevýchovy •① ③ Psychologické poradenství •② ③ Životní styl, životní a pracovní podmínky podílející se na zdraví v rodině, škole, obci. Výživa, pitný režim.	Bi ① → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → P1.12 Osobnostní a sociální výchova okruh Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti ③ → P1.13 Osobnostní a sociální výchova okruh Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen)
	10.12. Člověk ve společnosti	•Charakterizuje sociologii jako vědu, vysvětlí její význam a uvede důvody jejího vzniku	•Sociologie jako věda: vznik, základní vymezení a význam •Předmět sociologie, proces socializace a metody	① → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Zdravý

	(sociologie)	•Vysvětlí celospolečenskou podstatu člověka •① ④ Zvládá společensky vhodné metody komunikace. Citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích •③ ④ Popíše kulturní odlišnosti různých sociálních skupin •③ ④ Popíše možné důsledky sociálních předsudků •Objasní význam sociální kontroly ve skupině •② ⑤ Pojmenuje a definuje sociální problémy současnosti a sociálně-patologické chování. Uvede příklady •② ④ Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování •④ Posoudí sociální změny v individuálním a společenském vývoji •① ③ Zdůvodní hodnoty důležité pro partnerské vztahy, manželství, rodičovství. Projevuje etické postoje v rámci rodiny. •Charakterizuje sociální psychologii jako disciplínu •Objasní problematiku zneužívání moci, manipulace, poslušnosti v kontextu moderních dějin •Popíše významné psychologické experimenty a vysvětlí jejich význam •Charakterizuje procesy vedoucí k vytvoření moderní společnosti a povahu této změny. •Vysvětlí základní sociologické pohledy na fungování společnosti	socializace, teorie sociálních rolí •① ③ ④ Mezilidská komunikace, sociální skupiny a jejich formy. Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným občanům •① ③ ④ Jedinec ve skupině (vztahy, soc. role, normy chování) •Stereotypy. Předsudky •Sociální struktura ve společnosti – sociální útvary, společenské instituce •② ④ Sociální nerovnost, sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) •⑤ Sociální fenomény a procesy (rodina, práce, masmédiá, životní prostředí) •Sociální dovednosti. Otevřenost, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů. Odmítání nehumánních postojů. •Sociální psychologie: základní vymezení •Problematika manipulace, poslušnosti •⑤ Média ve společnosti, reklama, financování •Významné psychologické experimenty (Zimbardo, Asch, Milgram) •Tradiční a moderní společnost •Základní paradigmaty fungování společnosti	způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Rizika ohrožující zdraví – integrováno ③ → P1.13 Osobnostní a sociální výchova okruh Morálka všedního dne ④ → P4.7 Multikulturní výchova Psychosociální aspekty interkulturality ⑤ → P6.8 – 6.11 Mediální výchova D Praxe z denního života – tisk, televize, literatura, film → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen)
6.	10.13. Občan a právo	•Uvede příklady historických právních kodexů a objasní historii vzniku právní vědy •Rozliší morální a právní normy, vysvětlí odlišnost v postihu při porušení morálky a práva •Odůvodní účel sankcí při porušení právní normy. •Uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy, jak a kde je uveřejňují, rozlišuje základní a prováděcí právní předpisy •Vysvětlí proces tvorby zákonů	•Historie práva a vznik právní vědy •Morálka a právo, právo jako minimum morálky, charakteristika morální a právní normy •Právní a morální vědomí. Svědomí, veřejné mínění, stát jako garant dodržování právních norem •Vývojové formy práva, prameny práva, instituce zajišťující zákonnost ve státě •Základní právní pojmy •Právní subjektivita: způsobilost k právům a povinnostem a	① → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Vztahy mezi lidmi a formy soužití – integrováno ② → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe – integrováno

		•Rozliší fyzickou a právnickou osobu •Vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinnosti účastníků. Uvede příklady. •Rozeznává občanské a trestní soudní řízení. •Rozlišuje právní odvětví. •Uvede příklady právních problémů, se kterými se může občan obracet na jednotlivé právní instituce. •Rozlišuje trestný čin a přestupek. Vymezí podmínky trestní odpovědnosti •Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany. •Orientuje se v občanském a rodinném právu. Uvede příklady. •③ Ve svém jednání respektuje platné právní normy. Popíše, jak se odpovědně chovat v případě mimořádné události. •① ② Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, k budoucímu rodičovství. Projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu. •① ② Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám sociálně patologického chování •④ Uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, vyvozuje z nich osobní odpovědnost •② Projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	způsobilost k právním úkonům, •Právní vztahy, práva a povinnosti účastníků právních vztahů •Právní profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení. •Právo veřejné a soukromé •Právní odvětví •Státní zastupitelství, soudy, mluvčí pro lidská práva •Občanský zákoník (vlastnictví, dědění), zákon o rodině (manželství, náhradní rodinná péče) •① Mimořádné události (živelná pohroma, ohrožení životního prostředí, první pomoc) •① Partnerské vztahy vycházející z odpovědnosti, sebeúcty, respektu, promiskuita, interrupce, šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti. •Trestní právo: charakter a základní pojmy a vymezení •Základní přehled trestných činů •Druhy kriminality, druhy trestů (alternativní tresty) •Trestání mladistvých	③ → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Ochrana člověka za mimořádných událostí – integrováno ④ → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Rizika ohrožující zdraví – integrováno → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen)
	10.14. ① Etika	•① Rozliší pojmy morálka a etika •① Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem •① Provede zamyšlení nad otázkami praktické a sociální etiky •Objasní vývoj základních etických náhledů •Charakterizuje základní východiska křesťanské	•① Etika jako filosofická disciplína •Základní etické kategorie – dobro, zlo, pravda, spravedlnost, svoboda •Filosofické vymezení etiky (I. Kant) •Základní pojetí a přístupy etiky •Deontologie a utilitarismus •① Etika vědy, etika ekologie, etika a ekonomika, etika a politika. •① Dějiny etiky	① → P1.13 Osobnostní a sociální výchova okruh Morálka všedního dne

		etiky •Vysvětlí původ bioetiky Charakterizuje základní problematické fenomény bioetiky •Zhodnotí význam vědeckého poznání, rizika zneužití	Přehled dějin etiky Křesťanská etika, bioetika •① Smysl života, přátelství a láska, manželství a rodina, etika v kritických fázích života, mír a mezinárodní vztahy.	
	10.15. Religionistika a biblistika	•① Rozlišuje významné náboženské systémy •① Rozezná projevy náboženské a názorové nesnášenlivosti	•① Národní a světová náboženství a jejich stručná charakteristika (zejména křesťanství, islám, buddhismus, judaismus, šintoismus) •Církev, sekta, tolerance, náboženský fundamentalismus, ekumenické hnutí	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen)
7. – 8. ZSV 7 FIL 8	10.16. Úvod do filozofie	•Objasní podstatu filozofického tázání •Vysvětlí vztah filozofie k mýtu, vědě, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru •Provede zamyšlení nad základními filozofickými otázkami	•Předmět, vznik a vývoj filozofie •Obrat od mýtu k logu, vztah filozofie a náboženství, filozofie a umění, ideologie, politika, světový názor •Filozofické disciplíny teoretické i praktické (zejména ontologie, gnoseologie, filozofická antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, filozofie dějin)	D → AP I A II, předmět Goya-výtvarný seminář, ŠVP část S
	Předmět, vznik a vývoj filozofie	•Nastíní základní charakter filozoficko-náboženských systémů Indie •Porovná základní východiska filozoficko-náboženských systémů Indie s evropskými filozofickými a náboženskými náhledy •Vysvětlí přínos kritického myšlení pro další vývoj evropské kultury •Nastíní vývoj řecké starověké filozofie •Charakterizuje myšlení a dílo významných představitelů řecké starověké filozofie •Charakterizuje proces a pozadí vzniku středověké filozofie a teologie •Charakterizuje základní myšlenky a díla nejvýznamnějších představitelů patristiky a scholastiky •Nastíní základní charakter filozofie v období renesance a uvede významné autory tohoto	•<u>Filozofie v dějinách</u> – klíčové etapy a směry filozofického myšlení. Orientální filozofie – <u>Starověká indická a čínská filozofie</u> •<u>Antická filozofie</u>- před Sokratikové, klasická filozofie (Platón, Aristoteles) •<u>Středověká filozofie</u> - patristika a scholastika, •<u>Renesanční filozofie.</u> •<u>Novověká filozofie</u> - empirismus, sensualismus a racionalismus (Bacon, Locke, Descartes, •filozofie osvícenství (Voltaire, Rousseau, encyklopedisté, • <u>hlavní směry 19. a 20. století</u> (pozitivismus, voluntarismus, novotomismus, pragmatismus, existencialismus, fenomenologie, postmoderna) • ① <u>Podstata a účel argumentace</u>, důvěryhodnost a • nestrannost informačních zdrojů Etika argumentace (viz Aristoteles)	① → P1.13 Osobnostní a sociální výchova okruh Morálka všedního dne D literatura → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen) Ret

		období •Charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele po období renesance •Charakterizuje a rozliší hlavní novověké filozofické směry a jejich představitele •Charakterizuje základní filozofické směry 19. – 20. století a jejich představitele •① Eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi •Uváživě a kriticky přistupuje k argumentům; rozpozná nekorektní a manipulativní argumentaci		
	10.17. Religionistika a biblistika	•① Rozlišuje významné náboženské systémy •① Rozezná projevy náboženské a názorové nesnášenlivosti	•① <u>Národní a světová náboženství</u> a jejich stručná charakteristika (zejména křesťanství, islám, buddhismus, judaismus, šintoismus) •Církev, sekta, tolerance, náboženský fundamentalismus, ekumenické hnutí	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen)
8.	10.18. ① Politologie	• ① Rozlišuje a porovná historické a současné typy států a formy vlády • ① Porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě • Vymezí a vysvětlí základní zlomové události našich moderních dějin z hlediska politologie a sociologie • ① Uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění v obci a ve státě • ① Vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb, rozliší jejich funkce • ① Vyroží podstatu demokracie, porovná antickou a současnou podobu demokracie • ① Vysvětlí, jak může občan obhajovat svá práva na státní i evropské úrovni, respektuje práva druhých, vysvětlí, jak vystupovat proti jejich porušování	• Teorie státu, definice, znaky, typy státu, formy vlády, státní občanství ČR, symboly, stát a národ, volby, volební systémy. • Politická strana, koalice, opozice, politické spektrum. • ① Principy demokracie, formy demokracie • Zlomové okamžiky našich moderních dějin • ① Ústava jako nejvyšší zákon státu, Listina základních práv a svobod ČR • Ombudsman. lidská práva ve světě, Evropě a ČR • Státní moc výkonná, zákonodárná, soudní, kontrola státní moci, proces tvorby a schvalování zákonů • Politický pluralismus • ① Právní základy našeho státu. • ① Ideologie, znaky a funkce, přehled vybraných politických ideologií. • ① ② Evropská integrace, Evropská unie, orgány EU, jednotná evropská měna • ① ③ Rada Evropy, NATO, OSN, struktura a náplň činnosti	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ② → P4.7 Multikulturní výchova okruh Psychosociální aspekty interkulturality ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce D - evropské kulturní kořeny a hodnoty, vývoj ústavnosti na našem území, historické

		• Vysvětlí funkci ombudsmana a popíše okruhy problémů, s nimiž se na něj může občan obracet • ① Zhodnotí funkci ústavy pro fungování státu • Objasní tři nezávislé složky státní moci • Popíše a analyzuje vývoj ústavnosti v českých zemích. • Objasní podstatu a význam politického pluralismu. Vysvětlí nebezpečí politického extremismu a populismu. • ① Rozlišuje složky politického spektra ČR, porovná přístupy vybraných politických stran k řešení každodenních problémů občanů • Charakterizuje základní politické ideologie • Objasní podstatu evropské integrace a její důvody. Rozlišuje funkce orgánů EU • ① ② Posoudí vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak uplatňovat práva v rámci EU • ① ② ③ Posoudí význam integrace pro vývoj Evropy • ① ③ Vysvětlí činnost a funkce EK a EP, porovná s orgány státní moci ČR • ① Orientuje se v mezinárodních institucích, uvede příklady jejich činností a význam pro chod světového společenství • ① ② ③ Popíše možné příčiny a důsledky dlouhodobé izolace některých států od ostatních zemí • ① ② ③ Zhodnotí význam zapojení ČR do mezinárodních institucí • ② ③ Posoudí hodnoty globalizace. Uvede příklady globálních problémů	• ② ③ Proces globalizace, příčiny, projevy, důsledky, globální problémy.	proměny státní moci Z → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen) Ret
	10.19. Sociologie	Charakterizuje procesy vedoucí k vytvoření moderní společnosti a povahu této změny. Vysvětlí základní sociologické pohledy na fungování společnosti	• Tradiční a moderní společnost • Základní sociologická paradigmatata	
	10.20. ① Tržní	• vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální	Základní ekonomické pojmy	① → 15.3 Člověk a svět

	ekonomika	situace ve společnosti mechanismy fungování trhu, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu •rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci výhodná •posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním •uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění •analyzuje skrytý obsah reklamy •vyjadřuje svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu, uvádí argumenty	Typy ekonomik; ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky Ekonomické subjekty Pilíře trhu Formy podnikání (živnost, typy společností, družstvo), Základní právní normy týkající se podnikání Marketing (marketing a public relations, reklama, reklamní agentury)	práce okruh Tržní ekonomika – integrováno Č – manipulativní komunikace
	10.21. ① Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	•Objasní úlohu státu v ekonomice (mechanismy a procesy) •objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů •rozlišuje základní typy daní, uvede, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje •uvede, jakým způsobem podá přiznání k dani z příjmu fyzických osob •zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima •objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok •vymezí práci úřadu práce a personálních agentur •vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií •na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů	•Úloha státu v ekonomice; právní prostředí •HNP; HDP •Politika zaměstnanosti •Selhání trhu •Daňový systém •Fiskální politika státní rozpočet, daňová soustava •Monetární politika ČNB inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP •Sociální politika důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti	① → 15.4 Člověk a svět práce okruh Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice – integrováno
	10.22. ① Finance	•objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank •nastíní optimální způsob financování svých osobních potřeb (spoření, úvěr, splátky,	•Bankovní soustava ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, bankovní produkty, typy spoření, úvěr, moderní formy bankovníctví, leasing, pojištění	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Finance – integrováno

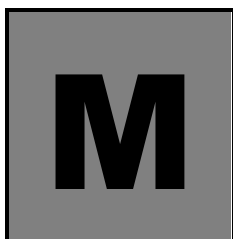
		leasing) • uvede principy vývoje ceny akcií i možnosti bezpečných forem investic do cenných papírů • charakterizuje moderní formy bankovních služeb včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií • ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	• Peníze funkce peněz, formy platebního styku, cenné papíry, akcie, burza	
	10.23. ① Trh práce a profesní volba	• Kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • Posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě • Uvede příklady profesní poptávky na českém i evropském trhu práce • ④ Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Uvede význam práce, především pro psychické zdraví člověka • Popíše, jak si vytvořit vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	• Profesní volba práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese, přijímací pohovor a výběrové řízení – komunikace, asertivita, pracovní úspěšnost a kariérní růst • ③ Mezinárodní trh práce ③ ④ nabídka a poptávka po pracovních místech, studium v Evropě, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání • Osobní management plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Finance – integrováno
5.-8.	10.24. Situace ohrožení	Charakterizuje možné situace ohrožení Objasní funkci integrovaného záchranného systému Objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	• Situace ohrožení – přírodní katastrofy; průmyslové, dopravní aj. havárie; teroristický útok, • Složky záchranného systému • Obrana státu	
5.-8.	10.25. Křesťanství	Charakterizuje základní rysy křesťanství • Charakterizuje vliv křesťanství na společnost a kulturu současné Evropy	• Úvod do křesťanství • Charakter křesťanské víry Křesťanská etika	

Rétorika

ROČ.	TÉMA	Žák:	VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
7. – 8.	10.26 Rétorika		• definuje rétoriku jako fenomén, její význam a obsah	• Vymezení rétoriky jako fenoménu	D

	základní vymezení	•objasní historicky reflektovatelné okolnosti vzniku rétoriky, její vývoj a proměny v historii •prokáže přehled významných osobností rétoriky, významných řečníků současnosti a jejich projevů •definuje zákonitosti verbální a neverbální komunikace, dokáže vysvětlit problematiku chybné komunikace a komunikace paradoxní	•Rétorika jako svobodné umění – historie rétoriky •Slavní rétoři minulosti a současnosti •Komunikace a komunikační dovednosti •Naše komunikační soustava •Základní komunikační prostředky •Paralingvistické komunikační prostředky	FIL ZSV
	10.27 Textová gramostnost	•je schopen vnímat základní obsah textu, odlišit významná sdělení, vnímat výpovědi textu v kontextu vztažných skutečností i motivace autora. Je schopen kriticky pracovat se základními výroky a informacemi. •Je schopen pracovat s odbornými texty s oblasti filosofie, politologie, sociologie •poznává základní logickou osu předkládaných tezí, argumentace, nepravé argumentace a manipulace,	•Informační kázeň a kontextové souvislosti •Vlastní práce s textem z oblasti politologie, sociologie... •Rétorika a dialektika •Argumentace •Principy a způsoby argumentace •Logika v argumentaci •Chyby v logickém dokazování •Kritické myšlení	① → P3.7 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Žijeme v Evropě ② → P4.7 Multikulturní výchova okruh Psychosociální aspekty interkulturality ③ → P3.6 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce D - evropské kulturní kořeny a hodnoty, vývoj ústavnosti na našem území, historické proměny státní moci Z → AP I A II, předmět Sókratés-seminář, ŠVP část S (pokud je otevřen)
	10.28 Příprava a struktura rétorického projevu	•dokáže teoreticky vymezit zákonitosti mluveného projevu, vysvětlí jednotlivé fáze rétorického procesu, je schopen připravit vlastní rétorický projev a realizovat ho	•Kultura mluveného projevu •Osobnost řečníka •Fáze rétorického procesu •Ukázky slavných projevů •Vlastní projev Člověk v podmínkách globální manipulace	D FIL ZSV

5.11 Informační a výpočetní technika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1/2 ^S

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie RVP ZV a RVP GV (pro třídy 2. – 8. ročníku) a vzdělávací obor Informatika (revidovaný RVP ICT RZV ZV) pro 1. ročník. Dále část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce RVP ZV - okruhu Využití digitálních technologií

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova RVP. Přehled viz kapitola 3.8.

Třída se ve všech hodinách dělí na dvě skupiny (výjimkou jsou paralelní třídy v primě).

Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou.

Na předmět navazuje, v případě zájmu, volitelný předmět Seminář z informatiky (pro 8. ročník studia – viz 2^S, ve školním roce 2021-2022 nebyl seminář otevřen).

Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie

Tento vzdělávací obsah realizujeme ve školním roce 2021/2022 v 2. až 8. ročníku. V 1. ročníku realizujeme vzdělávací obor Informatika (revidovaný RVP ICT RZV ZV). Revidovaný ICT RVP ZV (vzdělávací oblast Informatika) škola zavádí postupně od 1. září 2021 pro 1. ročník (prima A, prima B). Ve školním roce 2024/2025 (1. září 2024) bude revidovaný ICT RVP ZV ve všech ročnících 2. stupně (prima až kvarta nižšího stupně gymnázia).

Žáci se zdokonalí v ovládnutí operačního systému počítače, naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou žáci schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Žáci se naučí základy práce s bitmapovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Naučí se základům publikování na www a zpracování videa. V posledním roce výuky budou pracovat na relativně dlouhodobých a komplexních úkolech, při jejichž řešení využijí téměř veškeré dříve probrané učivo.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- sbíral a třídil informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu,
- aplikoval získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech, zejména při zpracovávání dokumentů.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel podněcuje žáky ke sběru informací a orientaci ve zdrojích informací – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Užívání výpočetní techniky – kompetence komunikativní, kompetence pracovní.
- V rámci projektů během studia je kladen důraz na zpracování prezentací – kompetence pracovní, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na význam výpočetní techniky a digitálních technologií ve všech oblastech života – kompetence k učení, kompetence sociální a personální.
- Žáci mohou zpracovat projekt s tematikou z oblasti informatiky a výpočetní techniky – projektové dny. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

- V rámci projektů během studia je kladen důraz na zpracování prezentací i u projektů s jinou než informačně-technologickou tematikou – kompetence pracovní, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Dlouhodobá systematická práce v některém z vyšších ročníků studia – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
2.	11.5 Informatika a informace, počítač jako nástroj pro práci s informacemi	•ovládá základní pojmy informatiky – informace, jejich zpracování, přenos a uchovávání •ovládá operační systém a systematicky pracuje s aplikacemi •orientuje se v základních pojmech hardware a software	•opakování pojmů informace a informatika •vznik, získávání, zpracování, přenos, distribuce a uchování informací •hardware – vstupní a výstupní zařízení, základní jednotka, paměť, pevný disk, disketa, CD DVD •software – program, soubory a druhy souborů	
	11.6 Základní zpracování textů II	•ovládá pokročilejší práci s textovým editorem •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem •aplikuje znalosti z textových editorů při zpracování prací z jiných předmětů	•psaní a úprava textu na počítači •vkládání obrázků a tabulek do textu, jejich úprava a formátování •typografická pravidla – rozšíření •samostatná práce	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu
	11.7 Internet a komunikace	•ovládá funkce internetového prohlížeče •bezproblémově používá službu elektronické pošty •vyhledává různé informační zdroje na internetu pomocí různých služeb •využívá své znalosti z Internetu v ostatních předmětech	•internetový prohlížeč – jeho prostředí, funkce •vyhledávací služby na internetu, validita informací •klient elektronické pošty •vývojové trendy v komunikačních technologiích	AP → I a II Předmět Geocaching (pokud je otevřen)
	11.8 Tabulkové kalkulátory I	•ovládá základní práci s tabulkovým kalkulátorem •zpracuje a prezentuje základní informace ve formě tabulek •uplatňuje základní estetická a typografická	•základy práce s tabulkovým kalkulátorem •odkazy, jednoduché vzorce, jednoduché funkce •jednoduché grafy •samostatná práce	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu
	11.9 Tvorba prezentací I	•ovládá základní práci s programem na tvorbu prezentací •zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem •pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	•základy práce s programem pro tvorbu prezentací •tvorba základní prezentace •tvorba prezentace na zadané téma	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu
3.	11.10 Základy práce s počítačem a digitální technikou	•ovládá operační systém a systematicky pracuje s aplikacemi •instaluje a odinstalovává aplikace •① ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	•hardware •software •základy práce s operačním systémem •hygiena při práci s počítačem •① uživatelská digitální technika •fotoaparát, kamera	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno

		•① propojuje vzájemně digitální zařízení, instaluje a odinstalovává potřebný software •① dodržuje základní bezpečnostní, hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou	•závady, problémy a jejich odstraňování •① bezpečnost při práci s digitální technikou, první pomoc	
	11.11 Práce s internetem a mobilními technologiemi	•pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví •používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji •① pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi	•vyhledávání a ověřování informací •problematika autorských práv •vývojové trendy v komunikačních technologiích •historie vzniku Internetu •logická pravidla pro zadávání požadavků na vyhledávání •① mobilní služby, tarify •① bezdrátové technologie	Informace a komunikace v cizích jazycích ① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno AP→ I a II Předmět Geocaching (pokud je otevřen)
	11.12 Základy algoritmizace I	•ovládá pojmy algoritmizace •zná vlastnosti algoritmu •zapisuje základní algoritmy	•co je to algoritmus •vlastnosti algoritmu •jednoduché algoritmy a jejich zápis •algoritmicky neřešitelné úlohy	AP→ I a II Předmět Zábavný Swift (pokud je otevřen)
	11.13 Zábavná algoritmizace	•seznámí se se základy algoritmizace zábavnou formou (hrou)	•programovací jazyk Karel – základy •samostatná práce	AP→ I a II Předmět Zábavný Swift (pokud je otevřen)
	11.14 Zpracování textů I	•ovládá práci s textovým editorem •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem •① pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví •① zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové podobě	•opakování základů práce s textovým editorem •základní typografické poučky •pokročilejší činnosti s textovým editorem	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu
	11.15 Tabulkové kalkulátory II	•ovládá práci s tabulkovým kalkulátorem •zpracuje a prezentuje informace ve formě tabulek	•práce s tabulkovým kalkulátorem •odkazy, vzorce, funkce •grafy •samostatná práce •aplikace - fyzika (matematika)	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu vazba na předměty s laboratorními cvičeními
	11.16 Tvorba prezentací II	•ovládá základní práci s programem na tvorbu prezentací •zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla	•základy práce s programem pro tvorbu prezentací •tvorba prezentace s tabulkou, grafem a obrázky	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu

		pro práci s textem a obrazem •pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		
4.	11.17 Tvorba prezentací III	•ovládá základní práci s programem na tvorbu prezentací •zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem •pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	•základy práce s programem pro tvorbu prezentací •tvorba prezentace na zvolené téma	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu
	11.18 Zpracování textů II	•ovládá práci s textovým editorem na pokročilejší úrovni •uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem •ovládá zpracovat práci typu referát, dopis, příprava školního výletu apod.	•opakování základů práce s textovým editorem •základní typografické poučky a jejich použití •pokročilejší činnosti s textovým editorem, styly •samostatná práce	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu
	11.19 Internet a komunikace II	•ovládá bezproblémově funkce internetového prohlížeče •bezproblémově používá službu elektronické pošty •využívá své znalosti z Internetu v ostatních předmětech	•internetový prohlížeč – jeho prostředí, funkce •vyhledávací služby na internetu, validita informací •klient elektronické pošty •základní služby Internetu	AP→ I a II Předmět Geocaching (pokud je otevřen)
	11.20 Tabulkové kalkulátory III	•ovládá práci s tabulkovým kalkulátorem •zpracuje a prezentuje informace ve formě tabulek	•práce s tabulkovým kalkulátorem, pokročilé funkce •odkazy, složitější vzorce, složitější funkce •grafy •samostatná práce	vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výchovu vazba na předměty s laboratorními cvičeními
5.	11.21 Opakování znalostí z NG, hardware a software	•rozpoznává základní hardwarové komponenty počítače, externí zařízení a rozdělí je na vstupní a výstupní •ovládá práci s textovým editorem •ovládá práci s tabulkovým kalkulátorem •zvládá základní instalaci hardware •ovládá bezproblémově funkce internetového prohlížeče, vyhledává na internetu •bezproblémově používá službu elektronické pošty •ovládá základní pojmy informatiky – informace, jejich zpracování, přenos a uchování •ovládá operační systém a systematicky pracuje s aplikacemi	•opakování znalostí z NG (resp. ZŠ) •synchronizace znalostí žáků z NG a ZŠ •shrnutí a opakování příslušného učiva z 1. – 4. ročníku •Hardware – stavba počítače (PC, notebook), interní x externí, interní základní komponenty, jejich funkce a princip fungování (srdce, mozek, paměť...), požadavky na PC v současnosti •klasifikace vstupních a výstupních zařízení •Hardware, software – rozdělení software, základní příklady •Bios, operační systémy, vývoj •Informace, fyzikální a matematická podstata PC – Bit, Byte, vývoj ukládání informací •Externí HW, vstupní a výstupní zařízení	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova vazba na jakýkoliv předmět, nejlépe na rozsáhlejší projektovou výuku

		•orientuje se v základních pojmech hardware, software a Internetu	•Internet - historie, vývoj, současnost, budoucnost •rizika Internetu (datová bezpečnost) – sociální sítě, viry, spyware	
	11.22 Komplexní tvorba dokumentů I	•zpracovává informace a vytváří z nich širokou a ucelenou škálu různých dokumentů (textové editory, tabulkové kalkulátory, prezentace, databáze) •na příkladech posoudí aktuálnost, relevanci a věrohodnost informací a informačních zdrojů	•relevance, hodnota, životnost informace, rozptyl informací, impaktní faktor, informační zdroje •textové editory (pokročilé zpracování textu) •tabulkové kalkulátory (pokročilé funkce, formulářové prvky, databáze, odkazy, složitější vzorce, pokročilé vlastnosti grafů a samostatná práce)	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova propojení s jakýmkoliv předmětem
	11.24 Internetové protokoly a hypertexty I	•ovládá základní protokoly používané na Internetu	•Počítačové sítě – základní znalosti •Základní služby internetu	
	11.25 Základy algoritmizace II	•aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů •ovládá pojmy algoritmizace •zná vlastnosti algoritmu •zapisuje základní algoritmy	•základy algoritmizace a programování – základní informace o tvorbě počítačových programů	→ AP I a II, Programování, ŠVP část S (pokud je aktuálně nabízeno)
6.	11.26 Komplexní tvorba dokumentů II	•zpracovává informace a vytváří z nich širokou a ucelenou škálu různých dokumentů (textové editory, tabulkové kalkulátory, prezentace, databáze) •na příkladech posoudí aktuálnost, relevanci a věrohodnost informací a informačních zdrojů	•relevance, hodnota, životnost informace, rozptyl informací, impaktní faktor, informační zdroje •textové editory, tabulkové kalkulátory, prezentace (tvorba prezentace na zadané téma s časováním, efekty, přechody, odkazy apod.), databáze pro tvorbu dokumentů	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova propojení s jakýmkoliv předmětem
	11.27 Instalace software I	•instaluje do operačního systému jeho součásti, ovladače •instalace aplikací do operačního systému	•instalace tiskárny, scanneru •instalace ovladačů zařízení •instalace aplikací do operačního systému	
	11.28 Počítačová grafika, práce s fotografií a videem I	•zpracuje a prezentuje informace v grafické formě s využitím bitmapových grafických editorů •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem •pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví •① provádí jednoduché úpravy digitálních fotografií, jejich archivaci a tisk •① provádí jednoduché úpravy videonahrávek, jejich archivaci	•základní pojmy počítačové grafiky •práce s bitmapovým grafickým editorem •① základní úpravy fotografií •① základní úpravy videa	Vv ① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno
7.	11.29 Základy zpracování videa	•videokamerou pořídí záznam, záznam přenese do PC, upraví, sestříhá a ozvučí, doplní titulky a výsledný film požadovaným způsobem vyexportuje	•základy práce s videokamerou, zpracování a export videa	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova propojení s jakýmkoliv předmětem
	11.30 Databázové systémy	•orientuje se v pojmech databáze, zvládá relační model dat	•různé SRBD (systém řízení báze dat) •procvičení relačního modelu dat, záznamy, atributy	

		•pracuje s datovými typy •ovládá základní databázové operace •vyhledává a třídí v relační databázi	•aplikace v MySQL, základy jazyka SQL •nasazení databází na Internetu •samostatná práce	
	11.31 Komplexní tvorba dokumentů III	•zpracovává informace a vytváří z nich širokou a ucelenou škálu různých dokumentů (textové editory, tabulkové kalkulátory, prezentace, databáze) •na příkladech posoudí aktuálnost, relevanci a věrohodnost informací a informačních zdrojů	•textové editory – rejstříky, seznamy, obsah, poznámky pod čarou apod., tabulkové kalkulátory, prezentace, databáze pro tvorbu dokumentů •ročníková práce po stránce její přípravy v textovém editoru	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova propojení s jakýmkoliv předmětem
	11.32 Internetové protokoly a hypertexty III	•ovládá základní protokoly používané na Internetu •ovládá programy pro tvorbu www stránek v jazyce XHTML •zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě na webových stránkách	•základy jazyka XHTML •základy CSS •① fotografie, klipy, audio na webu – základy zpracování	① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno
8.	11.33 Komplexní tvorba dokumentů IV	•zpracovává informace a vytváří z nich širokou a ucelenou škálu různých dokumentů (textové editory, tabulkové kalkulátory, prezentace, databáze) •na příkladech posoudí aktuálnost, relevanci a věrohodnost informací a informačních zdrojů	•textové editory, tabulkové kalkulátory, prezentace, databáze pro tvorbu dokumentů •samostatná práce	① → P6.8 – 6.10 Mediální výchova propojení s jakýmkoliv předmětem
	11.34 Internetové protokoly a hypertexty III	•ovládá programy pro tvorbu www stránek v jazyce XHTML •zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě na webových stránkách •① použije pro prezentaci na www fotografie, video nebo zvukovou nahrávku •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem •pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	•základy jazyka XHTML, prohloubení znalostí •Služby internetu – ucelení znalostí HTTP, FTP, E-MAIL •samostatná práce – www prezentace	
	11.35 Počítačová grafika, práce s fotografií II	•zpracuje a prezentuje informace v grafické formě s využitím bitmapových grafických editorů •uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem •pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví •① provádí jednoduché úpravy digitálních fotografií, jejich archivaci a tisk	•pojmy počítačové grafiky •práce s bitmapovým grafickým editorem •příprava grafiky pro web •① základní úpravy fotografií •① základní úpravy videa	Vv ① → 15.1 Člověk a svět práce okruh Využití digitálních technologií – integrováno

Vzdělávací obor Informatika (revidovaný RVP ICT RZV ZV)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vzdělávací obsah realizujeme ve školním roce 2021/2022 v 1. ročníku (paralelní primy). Revidovaný ICT RVP ZV škola zavádí postupně od 1. září 2021 pro 1. ročník (prima A, prima B). Ve školním roce 2024/2025 (1. září 2024) bude revidovaný ICT RVP ZV ve všech ročnících 2. stupně (prima až kvarta nižšího stupně gymnázia).

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

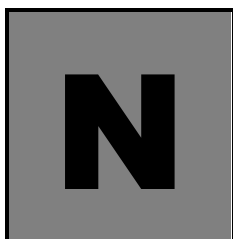
Téma základní zpracování textů na počítači a základní práce s internetem (původně ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie pro 1. ročník) bude integrována do jiných vzdělávacích oborů (viz poznámky u jednotlivých předmětů) dle stanoveného harmonogramu s pomocí instruktážních videí.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

ROČ.	TÉMA	TÉMATICKÝ CELEK RVP	Očekávané výstupy RVP Žák/žákyně:	Očekávané výstupy ŠVP Žák/žákyně:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	11.1 Kódování a šifrování dat a informací	Data, informace a modelování	navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO Odkaz na učivo ve zdrojích: Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Komprese a kontrola, Binární čísla	.
		Zdroje: metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly) Výukové metody a formy: Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách				
	11.2 Práce s daty	Informační systémy	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Odkaz na učivo ve zdrojích: Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnááme a prezentujeme data Řešíme problémy s daty	
		Zdroje: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly) Výukové metody a formy: Samostatná práce, diskuse				
	11.3 Informační	Informační systémy	vysvětlí účel informačních systémů, které používá,	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	

	systemy		identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	škole aktivně pracují •pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Odkaz na učivo ve zdrojích: •Informační systémy	
		Zdroje: metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly) Výukové metody a formy: Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách				
	11. 4 Programování – opakování a vlastní bloky	Algoritmizace a programování	•po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen •vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému •v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné •ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	•v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost •po přečtení programu vysvětlí, co vykoná •ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby •používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, •vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech •diskutuje různé programy pro řešení problému •vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	•Vytvoření programu •Opakování •Podprogramy Odkaz na učivo ve zdrojích: •kap. 1 Sestavení scénáře •kap. 2 Opakování bloků •kap. 3 Vlastní bloky	
		Zdroje: učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly) Výukové metody a formy: Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti				

5.12 Estetická výchova - výtvarná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	1	1	2	2*	2*	-	-

*vyučované v bloku EsV

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV a Výtvarný obor RVP GV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV a Multikulturní výchova RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

V 5. a 6. ročníku probíhá výuka v rámci předmětu Estetická výchova (v blocích HV/VV). Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části.

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit rozmanitými výtvarnými prostředky,
- si postupně osvojoval zásady tvorby, recepce a interpretace
- kultivoval své výtvarné dovednosti
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu jako i vztahy mezi jednotlivými druhy umění
- rozpoznáváním estetických kvalit vizuálně obrazných vyjádření směřoval k budování vlastního hodnotového systému
- chápal nezbytnost svědomitého přístupu k přípravě výtvarných pomůcek a dodržoval BOZP
- vždy vhodně uplatňoval kreativní přístup ke skutečnosti

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6. Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel zadává úkoly vyžadující originální tvořivý přístup umožňující rozvoj individuálních výtvarných a uměleckých dispozic žáků
- Učitel vede žáky k hlubšímu porozumění skutečnosti a systematickému myšlení
- Učitel posiluje v žácích samostatnost, schopnost sebereflexe, sebedůvěru a odvahu k osobitému a vnitřně pravdivému výtvarnému projevu
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

ROČ	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	•užívá vizuálně obrazného vyjádření (dále VOV) k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	Rozvoj výtvarných dovedností, výtvarného myšlení, citění a fantazie • Vizuální a haptické zkoumání materiálů- haptické etudy, hry s předměty • Práce s přírodninami- otisky, frotáže, růstové tvary • Základní kreslířské materiály a techniky – suché (tužka, uhel, rudka), mokré (perokresba, kresba dřívkem) a jejich kombinace • Tvary předmětů, základy perspektivního zobrazování- umístění do formátu, perspektivní zkratka	M F Bi
	•vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Poznávání výtvarného řádu •Výtvarné komponování v ploše •Bod, skvrna a malý tvar •Lineární kompozice •Pohyb, rytmus a řazení prvků •Zachycení pocitů, prožitků a vjemů	M
	•vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité VOV, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV	Barvy a barevné systémy • Základní a odvozené barvy, dělení barev, míchání barev • Malba suchým a olejovým pastelem, akvarelem, temperou, akvarelovými pastelkami, voskovkami • výhody a nevýhody jednotlivých technik, možné kombinace • Redukce barevné škály • Práce pro výtvarné soutěže	F M
	•interpretuje umělecká VOV současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků •využívá informace a prožitky VOV k vlastní výtvarné produkci	Plošné a prostorové vyjadřování • Kombinované a netradiční výtvarné techniky • Experimenty s materiály- přírodní a umělé materiály a jejich kombinace, odpadové materiály • Přípravné grafické techniky (rezerváž, odkrývací technika)	D F Bi → AP I a II, předmět Keramika, ŠVP část S

	• rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu	Vztah člověka k prostředí • Tematické práce • Sdělnost obrazu • Krajina, mapa, reliéf, struktura, detail • Živá a neživá příroda, planeta, vesmír	Z Bi
	• užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií počítačové grafiky, videa, fotografie, animace	Práce s uměleckým dílem • Inspirace pravěkým a starověkým uměním • Interpretace uměleckého díla • Experimenty s reprodukcí • Využívání nových možností výtvarného vyjádření • Stylizace	→ P1.5, P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruhy Kreativita, Komunikace – prolíná celým studiem na nižším stupni → P4.1 Mediální výchova okruh Kulturní diference – prolíná celým studiem na nižším stupni → P4.4 Mediální výchova okruh Multikulturalita – prolíná celým studiem na nižším stupni Inf D → AP I A II, předmět Goya, –výtvarný seminář
	• charakterizuje a popíše základní rysy umění pravěku a starověku	Kapitoly z dějin umění • Umění pravěku a starověku- ukázky, referáty, prezentace	D
2.	• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Výtvarné osvojování skutečnosti • Kresba a její výrazové možnosti, studijní kresba, kresba zaměřená na detail • Netradiční kreslířské materiály a prostředky • Práce s tvary (správný tvar, organický tvar, proměna tvaru) • Práce s linií (rytmus, intenzita, napětí, pohyb) • Přírodní jevy- důraz na recepci • Rostlinná a živočišná anatomie • Grafické techniky - monotyp	M Bi Che
	• žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá některé metody současného výtvarného umění a	Práce zachycující proměnu času a prostoru	Č j Z

	digitálních médií počítačové grafiky, videa, fotografie, animace	• Roční období, plynutí času, proměny krajiny, variace krajinomalby • Pohyb a prostředky zachycení jeho fází • Komiks • Práce s fotografií a dalšími médii (koláže, dokreslování fotografií), nová média	F Inf
	•vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Práce s materiály • Různé způsoby práce s materiálem (papír, textil, dřevo, plasty, kov, kámen a přírodní materiály, sádra, plastické materiály, odpadové materiály, apod.) • Manipulace s objekty, uspořádání v prostoru • Technika- její minulost a současnost- vynálezy, stroje,, přístroje a součástky	F Che Bi → AP I A II, předmět Keramika, ŠVP část S
	•užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	Záznam snů, představ, příběhů • Výtvarné zpracování živlů: země, vítr, oheň, voda- ve spojení s hudbou, filmem • Volná malba • Princip abstrakce • Haptické etudy • Inspirace biblickými příběhy, bájemi a mýty	Hv Čj
	•vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité VOV, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných VOV	Člověk, lidské tělo i duch • Vyjádření nálad, pocitů, fantazie, postojů, dialogů, mezilidské vztahy a jejich etické hodnoty, schopnost dorozumět se • Figurální námět (postava, portrét) • Prolínání světů • Netradiční výtvarné techniky • Práce k výtvarným soutěžím	D Ov Hv Bi → AP I A II, předmět Goya –výtvarný seminář
	•ověřuje komunikační účinky VOV v sociálních vztazích a vhodnou formou je prezentuje • objasňuje záměr tvorby a její proměny z hlediska komunikačního obsahu VOV vlastních i uměleckých v historických, sociálních a kulturních souvislostech	Užitá tvorba • Inspirace literárním dílem (ilustrace) • Plakát, pozvánka, reklama • Design	Ov

	•charakterizuje a popíše základní rysy umění přírodních národů, východních kultur v kontextu s moderním uměním •tvoří na základě inspirace uměním přírodních národů	Etnické umění a folklor • Umění přírodních národů (výroba masek) • Práce s písmem (kaligrafie, tvorba vlastního obrázkového písma) • Dekorativní práce s plochou (ornament, mozaika, vitráž) • Inspirace lidovou tvorbou	D Ov
	•charakterizuje a popíše základní rysy umění středověku a renesance	Kapitoly z dějin umění • Umění středověku a renesance- románské a gotické umění, oživení antických kořenů, humanismus a renesance	D
3.	•žák rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci •v konkrétních příkladech VOV vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	Rozvoj a kultivace výtvarných dovedností • Kompoziční řešení plochy • Kresba a malba podle modelu – modelace objemu za pomoci světla a stínu • Redukce na geometrické tvary • Studijní kresba za použití různých kreslících materiálů a nástrojů • Struktury a textury- pozorování povrchu předmětů, různé materiály • Grafické techniky dle možností – tisk z koláže	F D M → AP I A II, předmět Keramika, ŠVP část S
	• vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace	Architektura a její vliv na člověka v proměnách času • Proměny lokální architektury- výtvarná akce • Prostředí města, sídliště, ulice, dům, obydlí, mizející kulturní hodnoty, urbex • Práce s fotografií • Nová média • Návrhová kresba	D M

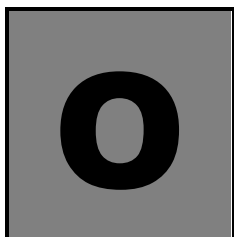
	•seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně/ •návštěvy galerií, diskuze s výtvarníky, komentované video/ •výtvarné techniky •nová média	Komunikace při interpretaci a tvorbě VOV • Diskuzní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury • Individuální a kolektivní projev • Práce ve skupině • Vytváření objektů, instalací a masek	Ov
	•tvoří na základě inspirace literaturou, hudbou, či filmem	Výtvarný projev inspirovaný literaturou, hudbou, divadlem či filmem •Samostatné vyhledávání vhodných námětů •Světlo jako médium- výtvarné hry a experimenty •Vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů ve vlastní tvorbě •Vizualizovaná dramatická akce	Ov Čj
	•na příkladech VOV uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	Výtvarná reflexe aktuální společenské situace • Tematické práce • Osobnosti, vztahy, vnitřní krajina, reliéf • Netradiční výtvarné techniky	Ov
	•na konkrétních příkladech VOV objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	Umění 19. a 20. století - ukázky, charakter tvorby • Výtvarná parafráze • Humor ve výtvarném umění (karikatura) • Kompozice, koláže, práce s různými materiály • Fantazijní a symbolické vnímání • Reflexe při vlastních tvůrčích činnostech	Čj
	•své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	Masovost a autenticita projevu, vliv reklamy • Akční malba • Street art • Užitá grafika • Netradiční výtvarné techniky a materiály • Komunikace a hra s formou	Ov D
	•rozpoznává výtvarný proces jako projev osobního hledání na pozadí dějinného a kulturního rámce •interpretuje umělecký projev známých malířů i vlastní tvorbu	Interakce s VOV v roli autora, příjemce, interpreta • Práce k výtvarným soutěžím • Interpretace vlastní tvorby a tvorby renomovaných autorů	Hv Inf Č → AP I A II, předmět Goya –výtvarný seminář, předmět Výtvarná dílna, ŠVP část S
	•charakterizuje a popíše základní rysy umění baroka, klasicismu a	Kapitoly z dějin umění	D

	romantismu	Umění baroka, klasicismu, romantismu a realismu	Ov
4.	pojmenuje účinky VOV na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	Rozvoj pozorovacích a tvořivých schopností, představivosti, výtvarné paměti, smyslového vnímání, výtvarných dovedností, výtvarného myšlení a citění Linie, plocha, objem, proporce a jejich kompoziční rozvržení Věci kolem nás- vznik a stárnutí věcí, podoby a proměny, nové modely pro kreslení Symbol, znak Výrazová řeč barev Barevný kontrast Psychologie a symbolika barev	M F Ov
	při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	Dlouhodobý projekt Možnost seberealizace a sebevyjádření (dle výtvarných typů- introvert-extrovert) Práce k výtvarným soutěžím Já a moje identita Osobní značka, znak Subjektivní vyjádření, introspekce	Ov → AP I A II, předmět Goya –výtvarný seminář, předmět Výtvarná dílna, ŠVP část S → AP I A II, předmět Sókratés - seminář, ŠVP část S
	využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	Seznámení s novými médii- ukázky Počítačová grafika, fotografie, video, animace	Inf
	charakterizuje obsahové souvislosti vlastních VOV a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	Plošné a prostorové vyjadřování Akční tvorba Prostorová tvorba Grafické techniky- dle možnosti- linoryt Práce s materiály	F Che Čj → AP I A II, předmět Keramika, ŠVP část S
	na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká VOV působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	Moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace Umění různých kultur- Afrika, Asie, Amerika Tradice, zvyky, folklór- inspirace lidovou tvořivostí Dekoratивní práce- práce s různými velikostmi formátů Klasická a nová média v proměnách času Vizuální záznam úvah a vjemů současného světa (body art, land art, instalace,	Ov Z Inf

		konceptuální umění)	
	• vytváří si přehled uměleckých VOV podle samostatně zvolených kritérií	Proměnlivost obrazu v čase • Interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • Reflexe vývoje umění v současné společnosti • Osobní postoj v komunikaci o VOV • Kritéria hodnocení výtvarného projevu-umění a kýč, výtvarná sebereflexe, komunikace o obsahu VOV	D Ov
	• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších VOV	Umělecké směry 19. a 20. století • Ukázky a pochopení základních principů moderní tvorby • Seznámení se současnými výtvarnými tendencemi • Práce k výtvarným soutěžím	D
	• na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků • Nestandardní postupy ve výstavbě díla • Fantazijní vyjádření netradičními výtvarnými technikami • Současné umění v kontextu společenského dění	Ov
5. – 6.	• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • porovnává různé znakové systémy jazyka, hudby, dramatického umění • rozpoznává specifičnost různých	• Umělecký proces a jeho vývoj umělecký proces a realita umění a kýč chápání uměleckého procesu znakové systémy jednotlivých druhů umění výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku - světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu v porovnání s východisky a vývojem umění v jiných částech světa - vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci Počátky umění – umění pravěku v kontextu současných uměleckých směrů a tendencí možné ideové základy tvorby pravěkého člověka Umění kultur mezopotamské oblasti a Egypta Jejich ideová východiska a vliv na umění dalších oblastí Umění starověké Indie a Číny Základní vývojové tendence a oblasti antického umění a	ZSV D Čj Hv Z → AP I A II, předmět Goya –výtvarný seminář, Výtvarná dílna, ŠVP část S → AP I A II, předmět Sókratés - seminář, ŠVP část S → AP I A II, předmět Keramika, ŠVP část S

obrazných systémů a uplatňuje je při vlastní tvorbě • objasní roli autora při utváření obsahu vizuálně obrazného vyjádření • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření svých představ • své získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, • identifikuje při vlastní tvorbě • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku "obecného vkusu" a "estetických norem" • vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	jeho pozdější vliv na evropskou kulturu Kulturní a duchovní linie generující umění středověku Raně křesťanské a románské umění Románská a gotická kultura Umění renesance Ideový prostor generující umění renesance Významní tvůrci a charakter výtvarného procesu Umění baroka, klasicismu, romantismu a realismu a jejich duchovní pozadí, technické postupy a výtvarné prvky Umění od 2. poloviny 19. století do současnosti vnímané vždy v souvislosti se současnou tvorbou Kontury a tvary se rozpouští a transformují relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne), relativita prostoru (Cézanne) symbolismus a secese Umělecké směry před 1. světovou válkou Deformace barev a tvarů (fauvismus a expresionismus) celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce (syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (antická mimezis, fotografie, film) - proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média) Meziválečné umělecké směry princip náhody (dadaismus), psychický automatismus a tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), meziválečný vývoj expresionismu, kubismu a abstrakce české umění mezi světovými válkami Umělecké směry po 2. světové válce taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby- abstraktní expresionismus (akční tvorba, bodyart) hard edge, kinetické umění, op art - osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka),	

		figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (lettrismus), vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění), vztah k realitě- nová figurace, hyperrealismus sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art) - vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal-art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) - požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií) Architektura 20. století Současná výtvarná scéna	
	•samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění •nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů	•dlouhodobý projekt •možnost seberealizace a sebevyjádření- samostatná volba vhodných výtvarných prostředků •kultivace výtvarných dovedností •kresba, malba, grafika, prostorová tvorba, konceptuální tvorba a nová média- celková charakteristika	ZSV D Čj Hv

5.13 Estetická výchova - hudební výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	1	2*	2*	-	-

*vyučované v bloku EsV

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV a Hudební obor RVP GV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP GV a Multikulturní výchova RVP ZV. Přehled viz kapitola 3.8.

V 5. a 6. ročníku probíhá výuka v rámci předmětu Estetická výchova (v blocích HV/VV).

Předmět je volitelným maturitním předmětem v profilové části maturitní zkoušky.

Rozšiřující výuka probíhá v rámci předmětů: Přípravka na talentové zkoušky, Pěvecký sbor a Kulturně za kulturou v Akademii příslibu I a II.

V případě distanční výuky jsou praktické dovednosti nahrazeny plněním samostatného projektu s využitím audiovizuální techniky.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu,
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam hudby v historickém kontextu.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdelávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

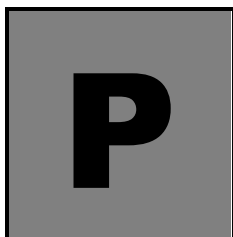
- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel organizuje návštěvy výstav, koncertů a divadelních představení podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a formuje jejich vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Žáci mohou zpracovat projekt s hudební tematikou v rámci projektových dnů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.

Roč	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
1.	•zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase •orientuje se v jednoduchém notovém zápisu	•Vokální činnosti intonační cvičení rozšiřování hlasového rozsahu zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, vyhledávání rytmu v zápisu písně lidový dvojhlas rozvoj hudební představivosti	→ P1.5, P1.8 Osobnostní a sociální výchova okruhy Kreativita, Komunikace – prolíná celým studiem na nižším stupni → P4.1 Mediální výchova okruh Kulturní diference – prolíná celým studiem na nižším stupni → P4.4 Mediální výchova okruh Multikulturalita – prolíná celým studiem na nižším stupni →AP I, Pěvecký sbor, ŠVP část S →AP I, Přípravka na talentové zkoušky, ŠVP část S
	•vytváří jednoduché doprovody •využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách •zapiše tóny do notové osnovy •rozpozná dur a moll stupnice, základní intervaly	•Instrumentální činnosti jednoduchý doprovod lidových písní s využitím Orffova instrumentáře, rytmická hra na tělo improvizace jednoduché hudební formy •noty, pomlky, intervaly (stupnice dur, moll, akord)	→AP I, Přípravka na talentové zkoušky, ŠVP část S
	•taktuje dvoučtvrtý a tříčtvrtý takt •pohybem vyjádří obsah písně	•Hudebně pohybové činnosti hra na dirigenta a orchestr pantomima, improvizace využívání řeči těla	
	•rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat •rozpozná melodram, operu, operetu, muzikál •rozpozná a označí užité výrazové prostředky v proudu znějící hudby	•Poslechové činnosti poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do nástrojových skupin hudební výrazové prostředky poslech vybraných skladeb	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evrop. kultur. hodnoty) → AP I, Kulturně za kulturou, ŠVP část S
2.	•pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu •při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlase i vícehlase	•Vokální činnosti hlasová hygiena lidský hlas, mutace	→AP I, Pěvecký sbor, ŠVP část S →AP I, Přípravka na

		vokální projev a jeho techniky lidové a umělé písně	talentové zkoušky, ŠVP část S
	•na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody • při hudebních aktivitách využívá své dosavadní znalosti z hudební nauky •rozliší stupnici dur a moll	•Instrumentální činnosti prolínají se do ostatních hudebních činností během roku tvorba jednoduchých doprovodů netradiční hudební nástroje noty, stupnice, intervaly	→AP I, Přípravka na talentové zkoušky, ŠVP část S
	•rozpozná některé druhy lidových tanců, zvolí vhodný typ hudebních pohybových prvků k poslouchané hudbě •na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	•Hudebně pohybové činnosti taktování, dirigování jednoduchých lidových písní vlastní pohybové ztvárnění (choreografie) hra na dirigenta a orchestr využívání řeči těla	
	•při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti •vnímá použité výrazové prostředky, chápe jejich význam •zařadí skladbu do příslušného období •pojmenuje hudební formy různých období	•Poslechové činnosti výběr poslechových skladeb z různých období skladba vokální a instrumentální hudba duchovní a světská vybrané hudební formy	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evropské kulturní hodnoty) → AP I, Kulturně za kulturou, ŠVP část S
3.	•zpívá na základě svých individuálních schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase •své dovednosti a návyky uplatňuje i při mluvním projevu v běžném životě •dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev druhého	•Vokální činnosti hlasová a rytmická cvičení rozšiřování hlasového rozsahu vícehlas orientace v notovém záznamu zpěv lidových a umělých písní reflexe vokálního projevu	→AP I, Pěvecký sbor, ŠVP část S →AP I, Přípravka na talentové zkoušky, ŠVP část S
	•dle svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů •dle individuálních schopností a dovedností realizuje písně a skladby různých stylů a žánrů •uvede příklady jednoduchých akordických značek •využívá své dosavadní znalosti při různých hudebních aktivitách	•Instrumentální činnosti nástrojová reprodukce různých melodií tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů, jednoduché improvizace akord, akordické značky noty, intervaly (prohlubování znalostí)	→AP I, Přípravka na talentové zkoušky, ŠVP část S
	•na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků •rozpozná některé z dobových tanců	•Hudebně pohybové činnosti prolínají do ostatních hudebních činností během roku taktování vybrané taneční kroky vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie)	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evropské kulturní hodnoty)

	•sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, základní vlastnosti tónů, •pojmenuje vybrané hudební formy •všimá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu •vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění •přístupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku •orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele •zařadí na základě svých individ. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami	•Poslechové činnosti přehled hudebních slohů poslech – postihování a srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních stylů a žánrů	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evropské kulturní hodnoty, velcí Evropané) →AP I, Pěvecký sbor, ŠVP část S → AP I, Kulturně za kulturou, ŠVP část S
4.	•při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, uplatňuje je i při mluvním projevu v běžném životě •dle svých hudebních dispozic zpívá kultivovaně, intonačně čistě a rytmicky přesně vybrané písně v jednohlase i vícehlase •postihuje charakteristické znaky a hledá souvislosti v jiných uměleckých oborech •reprodukuje tóny hrané v různé výšce ve své hlasové poloze	•Vokální činnosti vlastní osobitý vokální projev výběr písní odpovídajících probíraným obdobím české hudby vážné i populární, zpěv v jednohlase i vícehlase sluchová analýza, reprodukce tónů zachycení rytmu pomocí grafického záznamu	→AP I, Pěvecký sbor, ŠVP část S →AP I, Přípravka na talentové zkoušky, ŠVP část S
	•dle svých individuálních schopností a dovedností doprovází vokální projev •týmově tvoří dle svých schopností a dovedností, reprodukuje na základě svých schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb, tvoří hudební doprovody.	• Instrumentální činnosti prolínají do ostatních hudebních činností během školního roku noty, akordy, rytmus, metrum skupinová hra s dostupnými nástroji, vyjadřování pocitů hudbou	→AP I, Přípravka na talentové zkoušky, ŠVP část S
	•na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností spojuje poslech s pohybovými nebo instrumentálními činnostmi	•Hudebně pohybové činnosti prolínají do ostatních hudebních činností během roku taktování vlastní ztvárnění znějící moderní hudby (choreografie) pohybové hry, orientace v prostoru a pohybová paměť	
	•Při poslechu využívá získané znalosti a zkušenosti k postihu hudebních výrazových prostředků •orientuje se v množství hudebních druhů, žánrů a stylů. •na základě svých individ. schopností zařadí slyšenou hudbu do stylového období •orientuje se ve stěžejních písních domácí kulturní scény	• Poslechové činnosti vytváření vlastních soudů a preferencí interpretace vybraných děl	→ P3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech okruh Jsme Evropané (evropské kulturní hodnoty, význam světové a evropské hudby v českém prostředí) → AP I, Kulturně za kulturou, ŠVP část S
5. – 6.	•Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti •vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční	Témata se prolínají celým učivem Hv v 5. a 6. ročníku •Hudební dílo, umělecký proces a jeho vývoj umělecký proces a realita, chápání uměleckého procesu, znakové systémy jednotlivých druhů umění historické proměny pojetí uměleckého procesu	→ P1.14, P1.16 Osobnostní a sociální výchova okruhy Sociální komunikace a Spolupráce a soutěž – prolíná celým studiem na vyšším stupni

•na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci •objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí •vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti •objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu •objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku "obecného vkusu" a "estetických norem" •vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu •využívá svůj individuální pěvecký potenciál, uplatňuje zásady hlasové hygieny •využívá hudební nástroje při individuálních i společných aktivitách a přiměřeně svým schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování •reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím •orientuje se v zápise vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb	prezentace uměleckého díla hudební dílo a autor v kontextu s jinými díly a autory, dobou a vlastními zkušenostmi hudební dílo – prostředky, forma, znak, formální struktura a sémantika skladby, estetická a umělecká hodnota, hudební průmysl hudby jako způsob identifikace, sebeprezentace •Role subjektu v uměleckém procesu smyslové vnímání a jeho rozvoj interpretace a recepcce uměleckého díla tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta •Úloha komunikace v uměleckém procesu umění ve společnosti role umělce proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků publikum a jeho role nové technologie a jejich vliv na umělecký proces subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané • Vybrané kapitoly z hudebních dějin a hudební teorie vývoj hudby a periodizace, charakteristické znaky jednotlivých slohů hudební styly a žánry • Vokální činnosti kultivace pěveckého projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, notový zápis, jednoduché improvizace • Instrumentální činnosti jednoduché doprovody a aranžmá, orientace v notovém a grafickém zápise, moderní hudební nástroje, počítač • Hudebně pohybové činnosti pohyb a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace	→AP I a II, Přípravka na talentové zkoušky, Pěvecký sbor, ŠVP část S → AP I a II, Kulturně za kulturou, ŠVP část S

5.14 Tělesná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV a RVP GV a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP GV.

Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky.

Žáci 2. nebo 3. ročníku absolvují 6-ti denní Zimní sportovní kurz. Žáci 5. nebo 6. ročníku absolvují 6-ti denní Vodácký výcvikový kurz. Žáci 7. nebo 8. ročníku absolvují Sportovně-turistický kurz.

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním náradím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech určených zejména pro hry, případně v pronajatých specializovaných prostorách.

V případě distanční výuky jsou praktické dovednosti nahrazeny plněním samostatného projektu s možným využitím audiovizuální techniky.

Předmět Tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví.

Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných viz kapitola 3.6 Vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské
- Učitel organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy – kompetence sociální a personální, kompetence občanské
- Učitel klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení – kompetence sociální a personální, kompetence občanské
- Učitel striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Žák:	VÝSTUP	UČIVO	ROČNÍK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
	14.1. Činnosti ovlivňující zdraví aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ① vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ① usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví ① dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky ① projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu ① podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a města samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ① optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ① dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka	• význam pohybu pro zdraví tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy testy prevence a korekce oslabení nevhodná cvičení a činnosti kompenzační cvičení vyrovnávací cvičení relaxační cvičení posilovací cvičení dechová cvičení regenerace • tělesná a duševní hygiena • výživa a zdraví • dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace • morální rozvoj • rozcvičení základní typy • základy první pomoci ① Péče o sebe sama předcházení zátěžovým situacím a stresům zvládání zátěžových situací stravování a fyzická kondice relaxace celková péče o zdraví	1. - 4. Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo. ① → 15.2 Výchova ke zdraví – integrováno ② → Zdravotní tělesná výchova Hloubka učiva zdravotní TV je odvozena od indikace zdravotního oslabení žáků ① → AP I a II Mediace ve škole, Cesta životem a přírodou ŠVP část S	

① projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ② uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ② zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ② vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení			

14.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	• pohybové hry přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická cvičení soutěživé štafetové běžecké honící s využitím netradičního náčiní zaháněné trefované přihrávané • pohybové dovednosti nástupové tvary a přesuny pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, vytrvalostní, silové schopnosti způsoby kontroly účinnosti cvičení • pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní, výkonnostní • kondiční a estetické formy cvičení - cvičení se švihadlem • slackline – základy chůze a rovnovážného postoje • SOV – Sazka olympijský víceboj (běh 60 m, skok daleký, trojskok z místa, hod míčkem, běh 1000m / dribling, kliky, shyby, lehy-sedy, švihadlo, hod medicinbalem) • atletika běhy atletická abeceda běžecká cvičení sprinty vytrvalostní běhy štafety cvičení na rozvoj výbušné síly obratnostní cvičení skoky odrazová cvičení pro skok daleký odrazové cvičení pro skok vysoký skok vysoký skok daleký hod hod míčkem	1. - 4.	Soutěže: v rámci přeborů školy, mezitřídní turnaje, meziškolní soutěže v rámci oblasti, okresu, kraje a republiky. Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu → AP I a II, Multisport (gymnastika a parkour, florbal, fotbal, volejbal, lezení a ostatní pohybové a sportovní hry, přebory školy) ŠVP část S

	• gymnastika a parkour organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena technika pohybu dopomoc názvosloví posilovací a kompenzační cvičení akrobacie kotouly, jejich modifikace, vazby stoje na lopatkách na hlavě na rukou s dopomocí přemet stranou sestava z osvojených prvků přeskoky, skoky na trampolínce průpravná cvičení pro nácvik odrazu skrčka, roznožka skoky na trampolínce skoky z trampolínky parkourové přeskoky hrazda náskok do vzporu seskoky podmet sešin kotoul výmyk přešvihy šplh • úpoly přetahy přetlaky úpolové odpory boulderink základy lezení sebeobrana základní prvky • sportovní hry basketbal, florbal, fotbal, házená, frisbee, vybíjená, stolní tenis, brendbal, ringo, ultimate, basebal herní činnosti jednotlivce herní kombinace-základy průpravné hry hra se zjednodušenými pravidly hry bez zjednodušených pravidel kondiční trénink • pravidla		

•		2.	Výuka probíhá v koedukované skupině.
• respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a pravidla bezpečného pohybu na sjezdových tratích • projevuje odpovědné chování na sjezdových tratích, na vleku, řídí se pokyny správce areálu, horské služby i instruktorů • zvládá podle svých předpokladů a možností techniku lyžování, • poskytne v případě potřeby adekvátní první pomoc	• Lyžování (sjezdové a běžecké) výzbroj, výstroj, údržba nošení, funkčnost vázání základní postoj obraty, pády, bruslení, odšlapování brždění a zastavování jízda na vleku základní smýkaný oblouk navazovaný oblouk řezaný oblouk modifikovaný oblouk skoky slalom pravidla bezpečného chování na sjezdových tratích první pomoc na sjezdovce	2. nebo 3.	Žák si volí výuku snowboardu, lyží případně obojího dle vlastního uvážení → Zimní sportovní kurz → AP I a II ŠVP část S
	• Volejbal herní činnosti jednotlivce herní kombinace-základy průpravné hry hra se zjednodušenými pravidly hry bez zjednodušených pravidel kondiční trénink pravidla	2. - 4.	
	• Estetické a kondiční cvičení s hudbou Aerobik základní kroky pohyby paží povely, názvosloví krátká sestava	3. - 4.	Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinou AP – Kondiční cvičení
14.3. Činnosti podporující pohybové učení • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisu, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• komunikace v TV názvosloví, grafické značení gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • sportovní výzbroj a výstroj funkčnost výběr ošetřování • historie a současnost sportu úspěchy našeho sportu významní sportovci a soutěže	1. - 4.	Učivo prolíná všemi ročníky → AP I a II, ŠVP část S

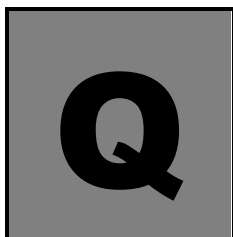
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy• spolurozhoduje osvojované hry a soutěže• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• pravidla osvojovaných pohybových činností základní pravidla her, soutěží, závodů fair play jednání • zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech• měření výkonů a posuzování pohybových dovedností měření evidence vyhodnocování		

Žák:	VÝSTUP	UČIVO	ROČNÍK	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PRŮŘEZOVÁ TÉMATA, POZNÁMKY
14.4 Činnosti ovlivňující zdraví • usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • ① usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zájmy a zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity • uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí • ① poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách • ② projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu	• význam pohybu pro zdraví • tělesná výchova a sport dívek a chlapců, věkové kategorie rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy • význam kondičního cvičení • zdravotní význam správného držení těla, testy • individuální pohybový režim • motivační cvičení • relaxační cvičení • posilovací cvičení • cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení • únava, zátěž, regenerace, dechová cvičení • rozcvičení – základní typy • organismus a pohybová zátěž • organizace a bezpečnost • způsoby kontroly účinnosti sport. zatížení • závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná I. pomoc v podmínkách sport. činností • ① ② Péče o sebe sama • předcházení zátěžovým situacím, stresům • zvládnutí zátěžových situací • relaxace • celková péče o zdraví	5. – 8.	Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo 15.4 Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví – integrováno ② → 15.4 Výchova ke zdraví okruh Rizika ohrožující zdraví – integrováno → AP I a II, Multisport (gymnastika a parkour, florbal, fotbal, volejbal, lezení a ostatní pohybové a sportovní hry) ŠVP část S	

14.5 Pohybové dovednosti • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování • posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	• pohybové hry přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení • pohybové dovednosti a pohybový výkon nástupové tvary, přesuny pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady způsoby kontroly účinnosti cvičení • pohybové odlišnosti a handicapy věkové, pohlavní, výkonnostní • kondiční a estetické formy cvičení s hudbou • slackline – základy chůze a rovnovážného postoje aerobik cvičení se švihadlem tvorba sestav, složitější krokové vazby s pohybem rukou • gymnastika a parkour organizace a bezpečnost, vhodná výstroj, hygiena technika + dopomoc názvosloví, kultivace pohybu akrobacie kotouly, modifikace, vazby stoje, vazby přemet stranou s oddáleným dohmatem rovnovážné polohy a postoje parkourové přeskoky a skoky hrazda náskok do vzporu, zákmihem seskok sešín výmyk odrazem jednož nebo obouž podmet přeskoky skoky na trampolínce šplh na laně a na tyči kruhy dosažné, doskočné svis stojmo, vznesmo, vzad a zpět v hupu, při záhupu seskok	5. – 7. Učivo je zařazováno ve všech ročnících s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka zařazeného učiva v jednotlivých ročnících je dána dohodou mezi učitelem a žáky Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu. → AP I a II, Multisport (gymnastika a parkour, florbal, fotbal, volejbal, lezení a ostatní pohybové a sportovní hry, přebory školy)

	• atletika rychlostní a vytrvalostní běh štafetový běh vrh koulí skok vysoký • úpoly fair play chování přiměřenost sebeobrany přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika základy sebeobran právní aspekt • sportovní hry basketbal, florbal, fotbal, volejbal, frisbee herní činnosti jednotlivce herní kombinace-základy průpravné hry hra se zjednodušenými pravidly hry bez zjednodušených pravidel kondiční trénink pravidla ostatní • ringo, fresbee, indiaca, badminton, stolní tenis		
	• kanoistika, rafting jízda na kanoi/raftu, základy pádlování, dovednosti řízení „lodi“ (háček, kapitán) záchrana tonoucího čtení řeky, zdolání různých typů vodních toků (peřeje, jez, retardér, stojatá voda, soutok základy kempování (stavba stanu, vaření v improvizovaných podmínkách, práce s mapou, rozdělávání ohně, balení vodáckého „vaku“ specifika vrstvení oblečení na vodu, péče výstroj a výzbroj teambuildingové dovednosti, spolupráce se skupinou, komunikační dovednosti • turistika, vysokohorská turistika, plavání základy kempování (stavba stanu, vaření v improvizovaných podmínkách, práce s mapou, rozdělávání ohně, balení batohu) orientace v terénu, adaptační dovednosti na horské prostředí, specifika vrstvení oblečení na turistiku, péče výstroj a výzbroj teambuildingové dovednosti, spolupráce se skupinou, komunikační dovednosti	5. – 7.	Vodácký kurz Sportovně turistický kurz

	• kopaná, florbal, volejbal, míčové hry-mix herní činnosti jednotlivce herní systémy pravidla • plavání specifika bezpečnosti adaptace na vodní prostředí plavecké způsoby startovní skok obrátka pomoc unavenému plavci • posilování správné držení těla a souměrně estetická postava zvýšení silových schopností jednotlivých částí těla • squash herní činnost jednotlivce pravidla	8.	Volitelná sportovní odvětví → AP I a II, Multisport (gymnastika a parkour, florbal, fotbal, volejbal, lezení a ostatní pohybové a sportovní hry, přebory školy) ŠVP část S
• Činnosti podporující pohybové učení užívá s porozuměním názvosloví, gesta, signály, značky na úrovni cvičence vedoucího pohybových činností a organizátora soutěží volí a používá pro osvojené pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje připraví třídní nebo školní turnaj, soutěž, podílí se na realizaci respektuje pravidla osvojovaných sportů, rozhoduje, spolurozhoduje utkání soutěže respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí, jedná na úrovni dané role, spolupracuje ve prospěch družstva sleduje podle pokynů pohybové výchovy sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím, zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	• komunikace v TV názvosloví, grafická značení gesta, signály a vzájemná komunikace, nástupové tvary • sportovní výzbroj a výstroj účelnost, funkčnost bezpečnostní prvky finanční dostupnost a kvalita příprava a úklid náradí, základní údržba cvičiště • organizace sportovních akcí a pohybových činností • pravidla osvojovaných pohybových činností základní pravidla her, soutěží a závodů fair play jednání základy měření a evidence, zpracování dat měření výkonů a pohybových dovedností vyhodnocení výsledků • olympismus historie a současnost fair play – spolupráce ve sportu pomoc soupeři a handicapovaným odmítání podpůrných látek ochrana přírody úspěchy našeho sportu významní sportovci a soutěže	5. – 8.	Učivo prolíná všemi ročníky Učivo je zařazováno průběžně a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo → AP I a II, Multisport (gymnastika a parkour, florbal, fotbal, volejbal, lezení a ostatní pohybové a sportovní hry, přebory školy) ŠVP část S

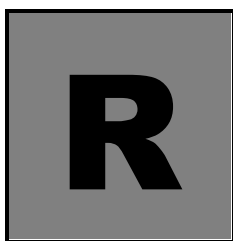
5.15 Integrované vzdělávací obory

Všechny tematické okruhy vzdělávacích oborů Člověk a svět práce RVP ZV, Člověk a zdraví RVP ZV, Člověk a svět práce RVP GV, Člověk a svět práce RVP GV a Geologie RVP GV jsou integrovány do ostatních vzdělávacích předmětů. Přehled o zařazení jednotlivých výstupů odpovídajících RVP ZV a RVP GV těchto oborů udává následující tabulka.

Ve sloupci Integrace – odkaz jsou uvedeny odkazy na příslušné řádky učebních osnov, ve kterých se vyskytuje výstup daného tematického okruhu. Např. ① → Ov: 10.5 znamená, že výstup náležící do tematického okruhu označeného znakem ① je obsažen (integrován) v předmětu Občanská výchova a jeho znění je vedeno v řádku s číslem 10.5.

Přehled integrace

Vzdělávací obor	Tematický okruh	Integrace - odkaz
15.1 Člověk a svět práce RVP ZV	•Svět práce ① •Využití digitálních technologií ② •Práce s laboratorní technikou ③	① → Ov: 10.5, 10.6 ① → Bi průběžně ve všech ročnících ② → Inf: 11.1, 11.2, 11.5 ③ → F: 5.1, Ch: 6.1 ③ → Bi: 7.1, 7.3 a průběžně podle aktualizace učiva ③ → Výstupy okruhu jsou rovněž naplňovány ve volitelném předmětu seminář z biologie
15.2 Výchova ke zdraví RVP ZV	•Výchova ke zdraví ①	① → Ov: 10.1, 10.2 ① → Bi: 7.4, 7.8, 7.11, 7.12, 7.23, 7.29, 7.30, 7.31, 7.32, 7.33, 7.34, 7.35, 7.36, 7.37, 7.38, 7.39, 7.40 ① → Tv: 14.1
15.3 Člověk a svět práce RVP GV	•Trh práce a profesní volba ① •Pracovněprávní vztahy ② •Tržní ekonomika ③ •Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice ④ •Finance ⑤	① → Sv: 10.16 ② → Sv: 10.17 ③ → Sv: 10.18 ④ → Sv: 10.19 ⑤ → Sv: 10.20
15.4 Výchova ke zdraví RVP GV	•Zdravý způsob života a péče o zdraví ① •Vztahy mezi lidmi a formy soužití ② •Změny v životě člověka a jejich reflexe ③ •Rizika ohrožující zdraví ④ •Ochrana člověka za mimořádných událostí ⑤	① → Sv: 10.8, 10.9 → Bi: 7.54, 7.55, 7.56, 7.57, 7.58, 7.61 → Tv 14.4 ② → Sv: 10.11 → Bi 7.54, 7.55, 7.56, 7.57, 7.58, 7.61 ③ → Sv: 10.11, → Bi: 7.54, 7.55, 7.56, 7.58, 7.61 ④ → Sv: 10.9, 10.11 → Tv 14.4 → Bi 7.54, 7.55, 7.56, 7.57, 7.58, 7.61 ⑤ → Sv: 10.11, → Bi: 7.54, 7.55, 7.56, 7.58, 7.61
15.5 Geologie RVP GV	•Složení a struktura Země ① •Geologické procesy v litosféře ② •Voda ③ •Člověk a anorganická příroda ④	① → Z: 8.12, Ch: 6.16 ② → Z: 8.12 ③ → Ch: 6.16 ④ → Z: 8.17, Ch: 6.15

6 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a autoevaluace školy

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Podrobná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků stanovuje školní řád a klasifikační řád.

6.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT.

Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, např. hospitační činnost a portfolio učitele, některé v ročních intervalech, např. zpráva o hospodaření školy, některé v dvouletých intervalech, např. rozbor učebního plánu a nabídky volitelných předmětů.

Sumarizace je prováděna pravidelně v dvouletých intervalech, jak stanovuje vyhláška MŠMT. Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících tabulkách.

Podmínky ke vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
•ověřit funkčnost základního vybavení školy prostorové podmínky pro výuku funkčnost sociálního zázemí podmínky stravování	•Dotazníkové šetření pro učitele, žáky a rodiče – organizuje vedení školy •Rozbor a plán pro další období provádí vedení školy – písemná zpráva po projednání v pedagogické radě
•prověřit ekonomické podmínky školy nakládání s rozpočtem investiční výdaje další výdaje příjmy priority pro další období porovnat dlouhodobý záměr zřizovatele s postupem školy rozebrat přínos realizovaných projektů	•Rozbor zprávy o hospodaření, porovnání s dlouhodobým záměrem zřizovatele – provádí vedení školy v pedagogické radě •Přínos realizovaných projektů posoudí jejich řešitelé – písemná zpráva předaná vedení školy, souhrn rozebere vedení školy v pedagogické radě •Priority pro další období jsou stanoveny po následné diskusi všech zaměstnanců školy
•ověřit materiálové vybavení školy vybavení odborných učeben a předmětových komisí pomůckami vybavení školy výpočetní technikou vybavení sportovním náradím a náčiním analýza uspokojování potřeb jednotlivých žadatelů	•Interní dotazníkové šetření pro předmětové komise – výsledky předkládají předsedové předmětových komisí vedení školy •Výsledky dotazníkového šetření jsou porovnány se zprávou vedení školy o nakládání s rozpočtem •Priority pro další období jsou stanoveny po následné diskusi všech zaměstnanců školy
•rozebrat strukturu uchazečů o studium vzhledem k demografickému vývoji a dalším okolnostem	•Analýza přihlášek ke studiu a statistik zřizovatele – provádí vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě

Průběh vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
•analyzovat studijní plán a jeho vhodnost vzhledem k zájmům žáků	•Analýza učebního plánu – dotazníkové šetření pro učitele, žáky, rodiče a absolventy. •Rozbor zvolených volitelných předmětů za uplynulé období – provádí vedení školy •Úpravy učebního plánu a nabídka volitelných předmětů pro další období jsou stanoveny po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě

•analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky	•Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období –provádí vedení školy •Hospitační činnost provádí vedení školy průběžně, každý učitel je hospitován aspoň jedenkrát za evaluační období, začínající učitelé vícekrát •Dotazník pro žáky posledních ročníků a nedávné absolventy – rozbor provede vedení školy a opatření pro další období jsou přijata po projednání v pedagogické radě
•analyzovat kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli	•Rozbor hospitační činnosti •Rozbor hodnocení jednotlivých učitelů vedením školy – hodnotící dotazník •Autoevaluace učitelů – každý učitel zpracuje autoevaluační dotazník a sestavuje své portfolio •Pohovor vedení školy s jednotlivými učiteli – diskuse nad portfoliem učitele, hodnotícím dotazníkem a autoevaluačním dotazníkem
•rozebrat a posoudit organizaci školního roku	•Dotazník pro žáky a absolventy •Rozbor zařazených mimorozvrhových akcí žáků, jejich přínos a negativa – portfolio předmětových komisí •Mimorozvrhové akce žáků jsou stanoveny na další období po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě
•analyzovat všechny okolnosti pro sestavení rozvrhu hodin a posouzení jeho vhodnosti	•Dotazník pro učitele, žáky a rodiče – rozbor provádí vedení školy •Priority pro sestavování rozvrhu v dalším období jsou stanoveny po projednání výsledků dotazníkového šetření v pedagogické radě

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a dalšími institucemi, vliv vzájemných vztahů školy, žáků rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
•analyzovat podporu školy žákům	•Rozbor využívání individuálních vzdělávacích plánů – provede vedení školy •Rozbor podpory žákům se SPVU – provede výchovný poradce •Rozbor práce s žáky se studijními problémy – dotazník pro třídní učitele •Po projednání v pedagogické radě je stanoven postup pro další období
•analyzovat spolupráci s rodiči a dalšími institucemi	•Rozbor výročních zpráv o činnosti SRPŠ – provede vedení školy – písemná zpráva •Rozbor zápisů třídních schůzek a způsobů řešení připomínek – provedou třídní učitelé – písemná zpráva •Rozbor spolupráce školy s ostatními institucemi – provede vedení školy – písemná zpráva

Výsledky vzdělávání

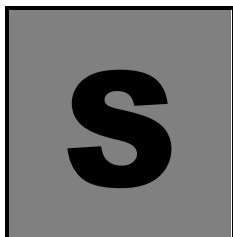
Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
•posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků	•Rozbor výsledků maturitních zkoušek – provedou třídní profesori maturitních ročníků – souhrnná zpráva a předsedové PK – souhrnná zpráva •Rozbor úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na VŠ – provedou třídní profesori a výchovný poradce – souhrnná zpráva •Je projednáno v pedagogické radě
•posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí	•Dotazníkové šetření pro žáky posledních ročníků a nedávné absolventy – rozbor provede vedení školy v pedagogické radě a budou stanoveny priority pro další období
•posoudit vliv použitých metod výuky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků a jejich znalostí	•Dotazníkové šetření pro žáky posledních ročníků a nedávné absolventy – rozbor provede vedení školy v pedagogické radě a budou stanoveny priority pro další období
•posoudit vhodnost pravidel pro hodnocení žáků	•Rozbor provedou předmětové komise – písemná zpráva předsedů PK •Shrnutí provede vedení školy v pedagogické radě a jsou přijata opatření pro další období

Řízení školy

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
•analyzovat účinnost řídicího systému	•Rozbor zápisů z porad pedagogické rady a z provozních porad a analýza jejich účinnosti – provede vedení školy •Rozbor funkčnosti informačního systému školy – dotazník pro učitele •Rozbor plnění úkolů učitelů – provede vedení školy •Bude projednáno v pedagogické radě školy a budou přijata opatření
•analyzovat personální situaci ve škole	•Rozbor provede vedení školy – písemná zpráva se zpracováním výhledu na příští období
•analyzovat profesní a odborný rozvoj učitelů	•Rozbor dalšího vzdělávání učitelů – provede vedení školy na základě pohovorů s učiteli nad jejich portfoliem •Po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období
•analyzovat systém odměňování učitelů	•Rozbor mechanismu přidělování osobních příplatků – dotazník pro učitele •Rozbor mechanismu přiznávání odměn učitelům – provede vedení školy •Po projednání v pedagogické radě jsou přijata opatření pro další období
•posoudit kvalitu práce vedení školy při organizaci výchovně vzdělávacího procesu	•Anonymní dotazníkové šetření pro učitele – rozbor provede a priority pro další období stanoví pedagogická rada •Autoevaluační dotazník vedení školy – provede vedení školy a porovná se závěrem pedagogické rady – písemný dokument

Výsledky práce školy

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
•posoudit výsledky práce školy za uplynulé evaluační období	•autoevaluační dotazník vedení školy – porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností •dotazník pro učitele - porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností •rozbor výsledků provede vedení školy a po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období
•posoudit dopady vnějších vlivů na výsledky práce školy	•rozbor provede vedení školy – písemná zpráva

Akademie příslibu I (školní klub) Akademie příslibu II (středisko volného času)

Akademie příslibu I a II je prostor podnětného prostředí mimoškolních aktivit. Vychází z principů Promise Academy. Jedná se o systémovou změnu v přístupu ke vzdělávání a mimoškolních aktivit. Žáci mají pod vedením pedagogů možnost aktivně využít svůj volný čas pro svůj rozvoj a především pro rozpoznávání vlastních předností a vloh. Akademie není určena jen pro žáky gymnázia, ale je otevřená i dalším zájemcům z ostatních škol. Školní klub a Středisko volného času jsou mezistupněm vzdělávání ve škole a rodinou. Výrazně napomáhají úspěšnému studiu, konzultacím s vyučujícími, spolupráci s rodiči.

Geoffrey Canada, zakladatel první Akademie příslibu prohlašuje: "Pokud nedokážete žáky naučit, najdete si jinou práci." Dnes má první úspěchy a věří, že jeho recepty lze přenést kamkoli.

Letos na jaře (myšleno 2009 pozn.) harvardský ekonom Roland Fryer zkoumal jednu školu v newyorské černošské čtvrti Harlem. Když v dubnu uzavřel výsledky a posílal je e-mailem, připsal k nim: "Tahle studie změnila můj život. Od této chvíle už mě nezajímají dílčí reformy."

Fryer není zrovna malé jméno. Časopis Economist ho loni zařadil mezi osm největších talentů nové generace a newyorská radnice si ho najala jako poradce pro zvýšení vzdělanosti chudých dětí. Dvaatřicetiletý černošský ekonom například prosadil, aby se na 40 školách pokusně vyplácela čtvrtákům a sedmákům za úspěch ve srovnávacích testech odměna až 500 dolarů. "A teď má možná pocit, že vidí zázrak: studenty, kterým se neplatí nic, a přesto se učí," napsal zlomyslně jeden z jeho akademických oponentů.

Adresátem Fryerova e-mailu byl David Brooks, konzervativní sloupkař z New York Times. I jeho studie nadchla a v květnu o ní napsal komentář Harlemský zázrak. Nové škole se podařilo - přinejmenším v matematických testech - smazat rozdíl mezi jejími černými žáky z chudinských rodin a jejich bílými vrstevníky ze škol pro newyorskou střední třídu.

Škola, o které je řeč, se jmenuje Akademie příslibu (Promise Academy). Založil ji v roce 2004 aktivista Geoffrey Canada jako vrchol velkého projektu na povznesení Harlemu. Přeloženo do českých poměrů: je to zhruba takové, jako kdyby v českých testech Scio uspěla neznámá škola z mosteckého Chanova. Promise Academy má podle všeho měřitelnou „přidanou hodnotu“ - dokáže pracovat nejen s chytrými dětmi chytrých rodičů.

Když vládla pěst a pálka, Geoffrey Canada měl v půlce 90. let vážné pochyby o dalším smyslu své práce. Jedna mecenáška ho tehdy pozvala na ranč v Tennessee spolu s dvacítkou dalších lidí pracujících s chudými černošskými dětmi. Jejich zkušenosti byly až depresivně podobné Canadovým: pokud vůbec měli měřitelné výsledky, podařilo se jim pomoci pár desítkám talentů. Podle jeho slov už ho unavovaly příběhy o výjimkách z ghetta, které „uspěly navzdory okolnostem“. Tedy o dětech, jako býval on sám.

Vyrůstal bez otce v nebezpečné čtvrti Bronx (jeho vzpomínky na tu dobu vyšly česky jako Pěst - pálka - nůž - pistole). Díky své pili a kvótám pro menšiny získal stipendium a nakonec i pedagogický diplom z Harvardu. V roce 1990 začal řídit harlemskou neziskovku s malým rozpočtem, která měla pomáhat školákům z chudých rodin. „Čtvrť byla tehdy tak nebezpečná, že mu šlo hlavně o to, aby děti vůbec nějak přežily,” napsal o tomto období jeho obdivovatel, šéf víkendové přílohy New York Times Paul Tough (Canada vedl i kurzy taekwonda, má mistrovský černý pásek).

Díky ekonomické prosperitě - a také díky tažení newyorského starosty Giulianiho proti pouličním gangům a prodavačům drog - se v půlce dekády Harlem zklidnil. A Geoffreymu Canadovi se uvolnily ruce: jedna nadace mu nabídla peníze “jen tak”. Bude mu hradit živobytí a provozní náklady, aby měl klid na zpracování “byznys plánu” pro svou neziskovku. Nosil ho v hlavě už na té farmě v Tennessee: plán na Harlemskou dětskou zónu (Harlem Children’s Zone), která by zahrnovala kurzy péče o novorozena, školku, dosavadní programy pro volný čas a doučování... a nakonec i vlastní školu. Vše v kvalitě, jakou si může dovolit bílá střední třída.

Zóna oficiálně vznikla v roce 2001. Canada do její správní rady přitáhl finančníka Stanleyho Druckenmillera (poznali se na vysoké škole), který zaplatil třetinu nákladů a sehnal další sponzory. Tři roky poté otevřeli Promise Academy a ve veřejné loterii vybrali první žáky. Když sem přestupovali černošští šestáci ze státní školy, ve srovnávacích testech z matematiky a z angličtiny skončili na 39. percentilu. To znamená, že byli podprůměrní; nechali za sebou jen 39 % newyorských vrstevníků. Titíž žáci se ale v osmé třídě vypracovali v matematice na neuvěřitelný 74. percentil (tj. byli lepší než tři čtvrtiny všech testovaných, čehož jinak obvykle dosahují běloši) a v angličtině do lepší půlky, porazili 53 % testovaných.

To už není pár desítek talentů - škola je stavěná pro 1300 dětí. Prezident Obama je z Harlemské dětské zóny tak nadšen, že ji slíbil napodobit v dvaceti dalších městech. V rozpočtu na příští rok vyčlenil 10 milionů dolarů na první návrhy.

Průměrný žák Promise Academy stráví ve škole o polovinu více času než jeho newyorský vrstevník. Podprůměrný žák dvakrát víc času. Canada říká, že jinak to nejde: “Naše děti jsou při nástupu o dva roky nebo více pozadu. Můžu změnit všechno kolem - školní zařízení, učitele nebo třeba celou komunitu -, ale pořád by jim chyběly ty dva roky. Musejí je dohnat.”

Jde o tzv. charter school, veřejnou školu se soukromým zřizovatelem. Nesmí vybírat školné, místo přijímaček losuje, ale není tak svázána předpisy jako státní školy: může mít vlastní osnovy, stanovuje si platy a učitelé nejsou chráněni odbory. Canada se dle toho chová: po prvním školním roce 2004/2005 vyměnil polovinu učitelů. O rok později třetinu. Další rok už se škola

stabilizovala, vyhodil jen každého sedmého pedagoga. "Kdo neumí děti naučit látku, měl by si hledat jinou práci," vysvětlil. Skeptici z pedagogických škol a odborů mají vůči "harlemskému zázraku" pět pochyb.

1. Nevybírá si jen děti s nejlepšími předpoklady? U jiných takových škol přihlašují do loterií své děti spíš ambiciózní, motivovaní rodiče. Ale Canada si zakládá na tom, že do svých programů doslova dostrká všechny.

Jeho lidé obcházejí byt po bytu každý činžák v "Zóně", zastavují mladé matky v samoobsluze, ve veřejné prádelně nebo na ulici. "Ty nejlažnější prostě uplácneme," přiznává Canada (na konci kurzu novorozenecké péče lze třeba dostat dárkový poukaz za 50 dolarů). Do některého z programů dnes proto patří 8200 dětí - od kojenců po osmnáctileté - z 11 300 v centrálním Harlemu.

2. Nedokázal by to za takové peníze každý? Canada má dnes rozpočet 70 milionů dolarů, "byznys plán" dávno překročil (pro srovnání: v roce 1990 měl tři miliony). Jenže to právě každý neumí. V roce 2000 Heinzova nadace předčasně odpískala sociální program pro Pittsburgh za 59 milionů; měl slabé či neměřitelné výsledky.

3. Nepřeceňuje se jeden druh testů? Jeden kritik z pedagogické školy namítl, že když psali titíž žáci loni jinou srovnávací zkoušku (Iowský test základních dovedností), kterou tolik netrénovali, už se bílým vrstevníkům nevyrovnali. Pořád ale byli lepší než okolní státní školy.

4. Nejsou důležitější programy kolem školy? "Zóna" se snaží vytvořit podmínky, jaké mají středostavovské děti. V předporodních kurzech proto černí otcové mluví na dítě v matčině děložce a pouštějí mu Mozarta; ve školce mají i francouzštinu; Promise Academy nabízí zubní péči a zdravé snídaně (lívanečky jen bez sirupu); v "Zóně" se stavějí hřiště a na ulici jsou bezpečnostní hlídky. Jenže tyhle projekty tu už byly; průlom přinesla až škola. To potvrdila i studie ekonoma Fryera, zmíněná v úvodu: děti v jiných programech "Zóny", které v loterii školních míst nevyhrály, se nezlepšily tak rapidně.

5. Nepřehání to s testováním? V Promise Academy se na ně připravují ráno, v poledne i večer. "Standardizované testy jsou nejhorší část amerického školství," napsal do New York Times po obdivných článcích čtenář McCarthy z Washingtonu. "Víte, kdo je v nich nejlepší? Ti sociopati s titulem MBA, kteří pak svou chamtivostí zruinovali ekonomiku! Rozvíjejte v dětech jejich zájmy a veďte je k volbě povolání, ne k lepšímu skóre." Takovou přípravu ale dělají i jiné školy; přidaná hodnota Promise Academy musí být ještě v něčem jiném.

Američtí reportéři ale o Promise Academy píší jako o prostředí, kde se buduje sebeúcta. Konzervativní sloupkař David Brooks ocenil zvláště jeden detail: "Kladou až pedantský důraz na chování vůči druhým. Učí studenty, jak se dívat na osobu, s níž mluví, jak potřásat rukou." Jiné dítě to má osvojené z domova, proto je v dospívání úspěšnější; děti z chudých, rozpadlých rodin to tedy naučí škola. Jana Straková o harlemském projektu pouze četla a důraz na společenské chování ji zaujal. Proto opatrně říká: "Zdá se, že si nějakým nepovrchním způsobem kladou otázku, co činí lidi v životě úspěšnými."

Šéf magazínu New York Times Paul Tough, který o harlemském projektu napsal knihu *Za každou cenu* (Whatever It Takes), v něm vidí odpověď na spor, jestli je chudoba způsobená kulturně, nebo ekonomicky. Canada souhlasí s liberální levicí: Ano, je těžké se vyhrabat ze dna, když máte mizerně placenou, nekvalifikovanou práci a když dostupné státní školy nestojí za nic. Ale souhlasí i s konzervativní pravicí: Ano, investice musí přinášet měřitelné výsledky a k úspěchu jsou potřebné americké středostavovské hodnoty a kulturní návyky. "Tato studie změnila můj vědecký život," prohlašuje Roland Fryer a dodává, že drobné změny už ho nezajímají poté, co se setkal s tak významným pokrokem v reformě vzdělávání.

Naše akademie příslibu je v mnohém podobná té americké. Děti v pohraničí jsou zřetelně znevýhodněné. Pokud nejsou jejich rodiče movití, nebo mimořádně obětaví, mají mnohem horší podmínky ke vzdělávání, jsou pro ně nedostupné kroužky, umělecké školy, sportovní kluby,

doučování, kvalitní domácí příprava. V neposlední řadě je Akademie účinnou protidrogovou prevencí. Přijetím na gymnázium tak získávají přístup k celé řadě aktivit, které jim umožní smysluplně využívat svůj volný čas a připravit se lépe pro svůj další život. Dá se předpokládat, že Akademie přispěje k menšímu odlivu absolventů vysokých škol z regionu s nejnižší vzdělaností díky identifikačním rámcům a vzorcům chování. Akademie je vystavěna na křesťanských principech a opírá se o rodinnou atmosféru školy. Přesah na žáky ostatních škol, kteří se do Akademie zapojí, je nepopíratelný. Akademie zabezpečuje zájmovou činnost, rekreaci, tělesné aktivity, kulturní vyžití, aktivní odpočinek, regeneraci, pomoc při studiu a samostudiu. Důležitá je i její funkce sociální. Tematické plány jsou předkládány v srpnu řediteli akademie, který je schvaluje a navrhuje prokazatelné způsoby měření daného oboru. Každý vyučující akademie vede třídní knihu, která zaznamenává prezentaci a náplň činnosti. Vyučující v akademii dbají na pravidelnou spolupráci s třídními učiteli i rodiči. Akademie úzce spolupracuje a koresponduje se školou i rodinou. Struktura volnočasových aktivit Akademie je dána rámcově, přizpůsobuje se aktuálnímu zájmu žáků.

Přehled volnočasových aktivit Akademie příslibu

Aktuální nabídka všech aktivit AP I a AP II se během školního roku mění dle možností učitelů, požadavků žáků a účastníků. Seznam nabídky je neustále k dispozici na www stránkách AP, které naleznete na <http://akademie.bgv.cz> v části „Nabídka výuky“.

**Školní vzdělávací program
pro školní klub, středisko volného času
Akademie příslibu I
Akademie příslibu II
Gymnázium Varnsdorf**

Školní vzdělávací program Akademie příslibu navazuje na ŠVP Gymnázia Varnsdorf

Platnost programu od 1. 9. 2010, aktualizace k 4. 9. 2017

Charakteristika školního vzdělávacího programu Akademie příslibu I – školní klub

1.1. Cíle vzdělávání

Vzhledem k tomu, že účastníci zájmového vzdělávání Akademie příslibu jsou většinou zároveň účastníky základního vzdělávání, je přirozeným jednotícím prvkem vzdělávacích cílů ŠK a zdrojem inspirace ŠVP "Poznání činí domýšlivým, ale láska buduje".

V základním vzdělávání se usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Kompetence, které dítě při činnostech ve školním klubu získává a které jsou činnostmi školního klubu rozvíjeny:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské, činnosti a pracovní
- kompetence k naplnění volného času
- kompetence pro Evropu

1.2. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠK je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu zejména pro žáky II. stupně základní školy. Avšak délka zájmového vzdělávání a z ní vyplývající časový plán je stanoven odlišně pro některé formy zájmového vzdělávání vzhledem k proměnlivé organizační struktuře kroužků.

1.3. Formy vzdělávání

Školní klub vykonává pravidelnou a příležitostnou výchovnou, vzdělávací, sportovní a zájmovou činnost přihlášených účastníků.

1.4. Obsah vzdělávání

Obsahem zájmového vzdělávání je naplnění volného času přihlášených účastníků zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Při tvorbě obsahu vzdělávání vycházíme z možností a podmínek naší školy, věkových zvláštností účastníků, jejich zájmového zaměření, personálních podmínek.

1.5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní klub nabízí prostor pro integraci dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Integrace má zejména individuální formu s využitím individualizace a diferenciací pedagogických postupů. Děti, žáci jsou začleněni do běžných organizačních jednotek a aktivit v oblasti zájmového vzdělávání. S ohledem na psychosociální charakteristiku nadaných jedinců vymezujeme:

- vhodné zájmové vzdělávací aktivity pro tuto skupinu účastníků, tzn. aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emocionální inteligence
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- odbornou připravenost pedagogických pracovníků
- spolupráci se speciálním pedagogem školy, školským poradenským zařízením a se školou

1.6. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost školního klubu má tzv. nízkoprahový charakter, tj. je otevřený všem potenciálním zájemcům, kteří mají zájem o dané zájmové vzdělávání. Účast na činnosti školního klubu a jeho aktivitách je založena na dobrovolnosti. Činnost ŠK je určena přednostně pro žáky primy, sekundy, tercie, kvarty naší školy, účastníkem může být i žák prvního stupně, který není žákem gymnázia.

O přijetí rozhoduje ředitel. Na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky (zejména k pravidelné činnosti) je účastník zařazen do daného typu a formy zájmového vzdělávání ve ŠK. Je přijat a vztahují se na něho veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání ve ŠK (dle platných právních předpisů). Přihláška je platným dokumentem ŠK, osobní data žáků se zapisují v elektronické podobě dle školského zákona. Písemná přihláška je podmínkou pro

zařazení do pravidelných forem zájmového vzdělávání. V jiných případech se přihláška nevypisuje.

Zájmové vzdělávání ve ŠK se ukončuje předčasně (na konci prvního pololetí) před termínem stanovené doby (minimálně jeden školní rok) písemným prohlášením zákonných zástupců nezletilých účastníků.

O ukončení některého zájmového vzdělávání může být vydán doklad, který má charakter "pamětního listu".

1.7. Popis materiálních podmínek

Školní klub má k dispozici podle svých aktuálních potřeb informační centrum, knihovnu, dvě učebny informatiky, multimediální učebny cizích jazyků, kmenové učebny, tělocvičny, sportovní hřiště, výtvarný ateliér ve vile v těsné blízkosti školy. Další péče o materiální vybavení sleduje doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné, poslechové a sportovní činnosti.

1.8. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání ve ŠK klubu zajišťují plně kvalifikovaní pedagogové volného času se specializací zaměřenou na sport, výtvarnou činnost, dramatickou výchovu a jazykové vzdělání. Jejich odborné zaměření je průběžně prohlubováno v akreditovaných kurzech a samostudiem.

1.9. Popis ekonomických podmínek

- Ve školním roce 2019/2020 se úplata za jednotlivé formy zájmového vzdělávání až na výjimky nevybírám.
- Finanční prostředky na provoz školního klubu jsou čerpány ze státního rozpočtu, nebo z příspěvku zřizovatele.
- Materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti souvisí s materiálním vybavením školy.
- Školní klub využívá pro zájmové vzdělávání převážně prostory školy.

1.10. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní klub je součástí Gymnázia Varnsdorf, a proto budou bezpečnost a ochrana zdraví dětí zajišťovány v rámci školy. Školní řád stanoví obecně pravidla chování dětí. Bezpečnost a ochranu dětí také zajišťují provozní řady tělocvičen, odborných učeben. Ostatní podmínky jsou zařazeny do vnitřního řádu školního klubu.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů podle platných norem

- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů (zpracování a zveřejnění provozních řádů), pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, všestranný prospěch dítěte
- věková přiměřenost a motivující hodnocení, dostatečná zpětná vazba
- ochrana dětí před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast dětí na životě školního klubu (plánování činností, vlastní podíl na případném řízení a hodnocení)
- včasná informovanost dětí i jejich rodičů o činnosti ŠK a jeho vnitřním životě

Charakteristika školního vzdělávacího programu Akademie příslibu II – středisko volného času (SVČ)

1.1. Cíle vzdělávání

Vzhledem k tomu, že účastníci zájmového vzdělávání Akademie příslibu jsou většinou zároveň účastníky základního vzdělávání, je přirozeným jednotícím prvkem vzdělávacích cílů SVČ a zdrojem inspirace ŠVP "Poznání činí domýšlivým, ale láska buduje".

V základním vzdělávání se usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Kompetence, které dítě při činnostech ve školním klubu získává a které jsou činnostmi školního klubu rozvíjeny:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské, činnostní a pracovní
- kompetence k naplnění volného času
- kompetence pro Evropu

1.2. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program SVČ je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu zejména pro žáky všech ročníků gymnázia. Avšak délka zájmového vzdělávání a z ní vyplývající časový plán je stanoven odlišně pro některé formy zájmového vzdělávání vzhledem k proměnlivé organizační struktuře aktivit.

1.4. Formy vzdělávání

SVČ – Akademie příslibu II vykonává pravidelnou a příležitostnou výchovnou, vzdělávací, sportovní a zájmovou činnost přihlášených účastníků.

1.4. Obsah vzdělávání

Obsahem zájmového vzdělávání je naplnění volného času přihlášených účastníků zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Při tvorbě obsahu vzdělávání vycházíme z možností a podmínek naší školy, věkových zvláštností účastníků, jejich zájmového zaměření, personálních podmínek.

1.10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

SVČ nabízí prostor pro integraci dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Integrace má zejména individuální formu s využitím individualizace a diferenciací pedagogických postupů. Děti, žáci jsou začleněni do běžných organizačních jednotek a aktivit v oblasti zájmového vzdělávání. S ohledem na psychosociální charakteristiku nadaných jedinců vymezujeme:

- vhodné zájmové vzdělávací aktivity pro tuto skupinu účastníků, tzn. aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emocionální inteligence
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- odbornou připravenost pedagogických pracovníků
- spolupráci se speciálním pedagogem školy, školským poradenským zařízením a se školou

1.11. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost SVČ má tzv. nízkoprahový charakter, tj. je otevřený všem potenciálním zájemcům, kteří mají zájem o dané zájmové vzdělávání. Účast na činnosti školního klubu a jeho aktivit je založena na dobrovolnosti. Činnost SVČ je určena přednostně pro žáky gymnázia, účastníkem může být i žák, který není žákem gymnázia.

O přijetí rozhoduje ředitel. Na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky (zejména k pravidelné činnosti) je účastník zařazen do daného typu a formy zájmového vzdělávání ve SVČ. Je přijat a vztahují se na něho veškerá práva a povinnosti účastníka zájmového vzdělávání ve SVČ (dle platných právních předpisů). Přihláška je platným dokumentem SVČ, osobní data žáků se zapisují elektronicky dle školského zákona. Písemná přihláška je podmínkou pro zařazení do pravidelných forem zájmového vzdělávání. V jiných případech se přihláška nevypisuje.

Zájmové vzdělávání ve SVČ se ukončuje předčasně (na konci prvního pololetí) před termínem stanovené doby (minimálně jeden školní rok) písemným prohlášením zákonných zástupců nezletilých účastníků.

O ukončení některého zájmového vzdělávání může být vydán doklad, který má charakter "pamětního listu".

1.12. Popis materiálních podmínek

SVČ má k dispozici podle svých aktuálních potřeb informační centrum, knihovnu, dvě učebny informatiky, multimediální učebny cizích jazyků, kmenové učebny, tělocvičny, sportovní hřiště, výtvarný ateliér ve vile v těsné blízkosti školy. Další péče o materiální vybavení sleduje doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné, poslechové a sportovní činnosti.

1.13. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání ve SVČ zajišťují plně kvalifikovaní pedagogové volného času se specializací zaměřenou na sport, výtvarnou činnost, dramatickou výchovu a jazykové vzdělání. Jejich odborné zaměření je průběžně prohlubováno v akreditovaných kurzech a dalším samostudiem.

1.14. Popis ekonomických podmínek

- Ve školním roce 2019/2020 se úplata za jednotlivé formy zájmového vzdělávání až na výjimky nevybírání.
- Finanční prostředky na provoz školního klubu jsou čerpány ze státního rozpočtu, nebo z příspěvku zřizovatele.
- Materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti souvisí s materiálním vybavením školy.
- SVČ využívá pro zájmové vzdělávání převážně prostory školy.

1.10. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

SVČ je součástí Gymnázia Varnsdorf, a proto budou bezpečnost a ochrana zdraví dětí zajišťovány v rámci školy. Školní řád stanoví obecně pravidla chování dětí. Bezpečnost a ochranu dětí také zajišťují provozní řády tělocvičen, odborných učeben. Ostatní podmínky jsou zařazeny do vnitřního řádu SVČ.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
- vhodný stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí užívaných prostorů podle platných norem
- bezpečné pomůcky
- ochrana účastníků před úrazy
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů (zpracování a zveřejnění provozních řádů), pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, všestranný prospěch dítěte
- věková přiměřenost a motivující hodnocení, dostatečná zpětná vazba
- ochrana dětí před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast dětí na životě SVČ (plánování činností, vlastní podíl na případném řízení a hodnocení)
- včasná informovanost dětí i jejich rodičů o činnosti SVČ a jejím vnitřním životě